

การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

กุสุมาสภ์ วารีไสย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีตะวันตก
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

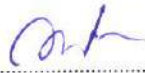
**THE STUDY OF MARCHING BAND REHEARSAL PROCESS
OF RATCHASIMA WITTHAYALAI SCHOOL AND
SURANAREE WITTAYA SCHOOL,
NAKHONRATCHASIMA PROVINCE**

KUSUMAS VAREESAI

**A thematic submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Arts in Western Music
Academic Year 2018
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University**

ชื่อเรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมา
วิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย กุสุมาศัพท์ วารีไสย์
สาขาวิชา ดนตรีตะวันตก
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ขันศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.พีระพงษ์ ชีระเผ่าพงษ์

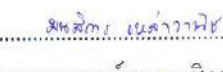
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก

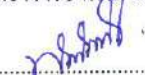

..... คณะศิลปบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ถนกร สว่างเจริญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

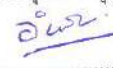

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนรรฆ จรรย์ยานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ขันศิริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช)

..... กรรมการ
(ดร.พีระพงษ์ ชีระเผ่าพงษ์)

..... กรรมการ
(ดร.อนุรักษ์ บุญแจะ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครนันท์ อัครรัชต์โกทิน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย	กุสุมาสภ์ วารีไสย์
สาขาวิชา	ดนตรีตะวันตก
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันชศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร.พีระพงษ์ ชีระเผ่าพงษ์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร ผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ผู้ฝึกสอน หัวหน้านักเรียนวงโยชวาทิต หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต หัวหน้านักแสดงประกอบ จากทั้ง 2 โรงเรียน จำนวน 16 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตมีการวางแผนจัดการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตของทั้งสองโรงเรียนมีความคล้ายคลึงกัน มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ด้านการฝึกซ้อมใช้ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในการฝึก สำหรับด้านการฝึกวางแผนการฝึกซ้อม จะมีทั้งแบบซ้อมเดี่ยว ซ้อมรวมกลุ่ม และซ้อมรวมวง

2. ปัญหาที่พบในการวางแผนการฝึกซ้อม ได้แก่ นักเรียนเกิดความขี้เกียจ ซัดจำกัดด้านเวลาเย็นที่ไม่สามารถฝึกซ้อมได้อย่างเต็มที่ ซึ่งผู้ฝึกสอน/ผู้ควบคุมวงจะต้องเป็นผู้หาแนวทางในการดำเนินการแก้ไข ปัจจัยสำคัญที่ทำให้วงโยชวาทิตทั้ง 2 โรงเรียนประสบความสำเร็จ คือ การสร้างความเข้าใจ การพลิกแพลง มุ่งสู่ความสำเร็จ

คำสำคัญ : การวางแผน วิธีการฝึกซ้อม แนวทางแก้ปัญหา

Title	The Study of Marching Band Rehearsal Process of Ratchasima Witthayalai School and Suranaree Wittaya School, NakhonRatchasima Province
Author	Kusumas Vareesai
Program	Western Music
Major Advisor	Associate Professor Dr.Kovit Khantasiri
Co-advisor	Assistant Professor Dr.Monsikarn Laovanich
Co-advisor	Dr.Peerapong Teerapaowpong
Academic Year	2018

ABSTRACT

The purposes of this qualitative research were 1) to study the planning and the rehearsal methods of Ratchasima Witthayalai School and Suranaree Wittaya School, Nakhon Ratchasima province and 2) to study the problems and solutions of the marching band rehearsal process of Ratchasima Witthayalai School and Suranaree Wittaya School, Nakhon Ratchasima province by using observation form. The sample consisted of executives, conductor, coache, student's head of the marching bands, head of the marching band musical instrument and the head of the actors from two schools consisting of 16 people.

The findings revealed the followings.

1. The marching band rehearsal process of two school were similar, having the systematic planning. For rehearsal , the seniors advised the junior. For planning for the rehearsal, there were solo rehearsal, group rehearsal and band rehearsal.

2. The problems during the rehearsal were the students' discouragement and limited of time in the evening for rehearsal which was not efficient. Coach and conductor must take part to find the solutions. The key factor that makes the two marching bands of these schools successful were the creation of understanding and making progress towards success.

Keywords: Planning, Rehearsal Methods, Solutions

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง อีกทั้งให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันชศิริ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช อาจารย์ ดร.พิระพงษ์ ธีรเผ่าพงศ์ อาจารย์ ดร.อนุรักษ์ บุญแจจะ กรรมการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณนายบุญทูล ทรงมงคลรัตน์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลลาไสย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ นางเพชรสิริ ภูงามเงิน ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลลาไสย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัด กาฬสินธุ์ จำอากาศเอกสุรศักดิ์ ปวภูสะโก ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย นายบุญเลิศ พ่วงเพชร ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุนารีวิทยา นายโกศล พงษ์พานิช ที่ให้คำแนะนำและให้ความอนุเคราะห์ใช้สถานศึกษา ในการทำวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งขอบพระคุณคณะครูและขอขอบคุณนักเรียนวงโยธวาทิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ตลอดจนทุกท่านที่ ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดา มารดา ครู-อาจารย์ ทุกๆ ท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความรู้ จนสามารถประสบผลสำเร็จในการศึกษา

กุสุมาสภ์ วารีไสย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาสำคัญและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ประวัติและความเป็นมาวงโยธาวิท	8
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีวงโยธาวิท	15
ความรู้เกี่ยวกับคทาทรและนักแสดงประกอบ	32
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมวงโยธาวิท	35
บริบทโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา	50
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
ผู้ให้ข้อมูล	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
การวางแผนของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.....	79
และ โรงเรียนสุนารีวิทยาจังหวัดนครราชสีมา	
วิธีการฝึกซ้อมและสรุปผลกระบวนการฝึกซ้อมของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.....	92
และ โรงเรียนสุนารีวิทยาจังหวัดนครราชสีมา	
ปัญหาในการฝึกซ้อมของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.....	142
และ โรงเรียนสุนารีวิทยาจังหวัด นครราชสีมา	
แนวทางในการแก้ปัญหาในการฝึกซ้อมของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.....	151
และ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	173
สรุปผลการวิจัย	174
อภิปรายผล	190
ข้อเสนอแนะ	195
บรรณานุกรม.....	197
ภาคผนวก	202
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	204
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	206
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ	212
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แบบสัมภาษณ์)	241
ภาคผนวก จ แบบตอบรับเผยแพร่บทความวิจัย	260
ภาคผนวก ฉ สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ	262
ประวัติผู้วิจัย	263

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การวางแผนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา	90
2	การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยในช่วงเปิดภาคเรียน.....	94
3	การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยาในช่วงเปิดภาคเรียน	96
4	ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยาในช่วงปิดภาคเรียน	97
5	การศึกษาด้านกลยุทธ์ในการดำเนินงานวงโยธวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	128
6	การดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	129
7	การศึกษาการแบ่งตารางการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	129
8	การฝึกซ้อมเดี่ยวของนักเรียนวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	140
9	การฝึกซ้อมแบบกลุ่มของนักเรียนวงโยธวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	141
10	การศึกษาการฝึกซ้อมแบบรวมวงของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	141
11	การศึกษาปัญหาในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	149
12	การศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	168
13	แนวทางการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของ..... การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	171

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	สรุปผลการวิจัยกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของ.....184 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
15	วิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์จากประเด็นที่น่าสนใจ.....185
16	ปัญหาจากการวิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์จากประเด็นที่น่าสนใจ.....186
17	แนวทางจากการวิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์จากประเด็นที่น่าสนใจ.....187

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2	การจัดวงแบบนั่งบรรเลง	10
3	การจัดวงแบบเดินบรรเลง (Marching band)	11
4	ฟลูต	17
5	ปิคโคโล	18
6	คลาริเน็ต	18
7	แซ็กโซโฟน	19
8	โอโบ	20
9	บาสซูน	20
10	ทรัมเป็ต	21
11	เฟรนช์ฮอร์น	22
12	ทรอมโบน	23
13	ยูโฟเนียม	24
14	ทูบา	24
15	ซุซาโฟน	25
16	ทิมปานี	26
17	เบลโลรา	27
18	ระฆังราว	27
19	ไซโลโฟน	28
20	ไวบราโฟน	28
21	มาริมบา	29
22	กลองเล็ก	29
23	กลองเทนเนอร์	30
24	กลองใหญ่	31
25	ฉาบ	31
26	ไม้คทา.....	33

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
27 ผลงานบางส่วนของวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	52
28 ผลงานบางส่วนของวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา.....	57
29 ระบบการบริหารวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	79
30 ระบบการบริหารวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา	81
31 การจัดเก็บรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.....	85
32 การจัดเก็บรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ โรงเรียนสุนารีวิทยา	86
33 นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ใช้เวลาว่างในการฝึกซ้อมดนตรี	88
34 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยาใช้เวลาว่างในการฝึกซ้อมดนตรี	89
35 นักเรียนรุ่นพี่ในวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.....	93
กำลังสอนรุ่นน้องในการเล่นดนตรี	
36 นักเรียนรุ่นพี่ในวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา	95
กำลังสอนรุ่นน้องในการเล่นดนตรี	
37 นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยกำลังฝึกซ้อมเครื่องลมทองเหลือง.....	100
แบบซ้อมเดี่ยว	
38 กลุ่ม Low Brass นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยกำลังแยกซ้อมกลุ่มย่อย	103
39 กลุ่ม High Brass นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยกำลังแยกซ้อมกลุ่มย่อย	103
40 นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย กำลังฝึกซ้อมเครื่องกระทบแบบซ้อมกลุ่ม	105
41 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมเครื่องลมทองเหลืองแบบซ้อมเดี่ยว	107
42 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีเครื่องลมไม้แบบซ้อมเดี่ยว	109
43 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีแบบซ้อมกลุ่ม.....	111
44 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีแบบซ้อมกลุ่ม.....	112
45 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีแบบรวมวง.....	114
46 อาคารที่พักครูผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา	128
อยู่ติดด้านหลังของอาคารดนตรี	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่พัฒนาทางด้านจิตใจและอารมณ์ ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความละเอียดอ่อนทางด้านจิตใจและอารมณ์ ชักกล่อผู้เรียน โดยเฉพาะกลุ่มวัยเด็กวัยรุ่น ให้ลดความรุนแรง ได้แสดงออกในทางที่เหมาะสม ทั้งยังเป็นกุศโลบายให้วัยรุ่นห่างไกลจากยาเสพติดอีกทางหนึ่ง ดังพระราชดำรัสในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 คำรัสไว้ว่า ดนตรีล้วนอยู่ในตัวทุกคน เป็นส่วนที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตของคนเรา (สดับพินิจ รัตนเรือง, 2542, น.1)

วงดุริยางค์ในประเทศไทยมีประวัติยาวนานมาก คือ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 วงดุริยางค์ในสมัยนั้นไม่ได้มีรูปร่างหน้าตาเช่นปัจจุบันแต่มีลักษณะเริ่มแรกเป็นแตรวง (Brass Band) โดยในสมัยรัชกาลที่ 4 การทหารของไทยได้รับการฝึกอย่างต่างชาติซึ่งมีนายทหารจากต่างชาติเข้ามาทำการฝึกให้ จากจุดนี้เองทำให้ก่อกำเนิดแตรวงขึ้นในประเทศไทย ครูฝึกทหารที่เข้ามาช่วยในการฝึกนั้นเป็นนักเป่าแตรคือ ร้อยเอกอิมเพย์ (Impey) และ น็อกซ์ (Thomas G. Knox) ซึ่งได้นำแตรเดี่ยวเข้ามาและสอนให้กับทหารไทยจึงทำให้เกิดแตรวงในยุคแรกขึ้น (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.9)

วงโยชวาทิต เป็นกิจกรรมที่เติมเต็มหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ ได้มีโอกาสเข้าร่วม และปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสม ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่ได้เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง และเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติก่อให้เกิดพัฒนาการที่สำคัญแก่ผู้เรียนคือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกส่วน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งในการพัฒนาความสามารถของเยาวชนที่เลือกเรียนทางด้านดนตรีโดยตรง กฤษฎา สุขสำเนียง (2547, น.98) แสดงความเห็นถึงความจำเป็นของการที่โรงเรียนเป็นหน่วยงานสำคัญที่ต้องจัดบริการด้านวงดนตรีสากลในโอกาสต่างๆ เพื่อใช้ประกอบพิธีการด้านกิจกรรมของสังคม และชุมชนท้องถิ่นภายในจังหวัดอยู่จำนวนมากในโรงเรียนที่มีกิจกรรมดนตรีสากล จะมีความพร้อมของประเภทวงดนตรีแตกต่างกันไปตามศักยภาพของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

กระบวนการการฝึกซ้อมเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของวงโยชวาทิต ความสำเร็จในการบรรเลงแต่ละครั้งย่อมเกิดจากการฝึกซ้อมที่ดี ถูกต้อง เหมาะสมทั้งขั้นตอน เวลา ตารางการฝึก เป็นการฝึกซ้อมอย่างมีความสุข สนุกสนาน และเป็นการฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมายที่แน่นอนชัดเจน

ทุกครั้ง โดยครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวงควรเป็นผู้ที่บอก กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง เป็นการพูดคุยเพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างความพร้อมทางด้านสมาธิในการฝึกซ้อมของนักดนตรีในวงทุกคน ซึ่งก่อให้เกิดความมีระเบียบวินัย ในการฝึกซ้อม ครูดนตรีต้องเตรียมความพร้อมของตนเองสำหรับบทเพลงที่จะฝึกซ้อมเช่นกัน ต้องศึกษาบทเพลงอย่างละเอียด คิดและตัดสินใจสำหรับรายละเอียดของเพลงนั้นเอาไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะลงมือฝึกซ้อมรวมวง และปรับเพลงสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นผู้คุมวง หรือผู้อำนวยเพลงให้ได้เพราะผู้อำนวยเพลงเป็นศูนย์รวมของวงดนตรี (มังกร จินดาวัฒน์, 2546, น.78) การฝึกซ้อมจึงเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการแสดงจริง ความพร้อมของวงดนตรีจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามจำนวนครั้งที่ซ้อม แต่การฝึกซ้อมแต่ละครั้งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีวัตถุประสงค์ในการซ้อมทุกครั้ง จึงจะเป็นกระบวนการฝึกซ้อมที่มีความสมบูรณ์

จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีจำนวนวงโยชวาทิตที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 มีทั้งหมด 11 โรงเรียน แต่โรงเรียนที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยต้องการอย่างครบถ้วน โดยมีความพร้อมในเรื่องของการฝึกซ้อม รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบ คือ วงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและวงโยชวาทิตโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

วงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ก่อตั้งปี พ.ศ.2470 ใช้ชื่อว่า “แตรวง” ต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อวงโยชวาทิต ทั้งนี้ก็สืบเนื่องจากการที่มีการพัฒนารูปแบบการประกวดวงดุริยางค์ลูกเสือแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2524 หลังจากนั้นมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกวดเป็นสากลขึ้นก็เรียก “Marching Band” ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียนรุ่นหลังถึงปัจจุบันนี้ มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติมากมาย เช่น

รางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับด้วย ก รางวัลชนะเลิศในการเข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตระดับประเทศ รายการ WMC ประเทศเนเธอร์แลนด์และเป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางดนตรี ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ และมีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาที่ผ่านกิจกรรมวงโยชวาทิต ได้นำความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งกับตัวเอง และส่วนรวม

วงโยชวาทิตโรงเรียนสุรนารีวิทยาก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2526 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความถนัดด้านดนตรีได้แสดงออก พัฒนาตนเองเต็มความสามารถ ใ้รู้จักการเสียสละ การทำงานเป็นทีม และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติมากมาย เช่น

รางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเภทถ้วย ก เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลก (WMC) ที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ และมีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาที่ผ่านกิจกรรมวงโยชวาทิตไป ได้นำความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งกับตัวเอง และส่วนรวม

จากผลงานตามที่ปรากฏ แสดงให้เห็นถึงควมมีศักยภาพ และความสำเร็จในการพัฒนาวงโยชวาทิตจนกระทั่งได้รับการยอมรับในผลงานและการพัฒนาการของวงโยชวาทิตของทั้ง 2 โรงเรียน ซึ่งสามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นๆ วงโยชวาทิตในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังมีความเหลื่อมล้ำกันมากในเรื่องคุณภาพของการบรรเลง ซึ่งยังมีวงโยชวาทิตของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกจำนวนมาก ที่ยังขาดแบบอย่างในการดำเนินการพัฒนาวงโยชวาทิตที่เป็นระบบ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาหาวิธีการที่จะทำให่วงโยชวาทิตของโรงเรียนต่างๆ ได้มีมาตรฐานในการบรรเลงที่สูงขึ้น หรือใกล้เคียงกัน จึงได้ทำการสำรวจเพื่อค้นหาโรงเรียนที่สามารถเป็นแบบอย่างในเรื่องของการวางแผนการฝึกซ้อม ขั้นตอนวิธีการฝึกซ้อม แนวทางในการฝึกซ้อม และแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปเป็นแบบอย่างให้โรงเรียนที่ต้องการยกระดับมาตรฐานในการ บรรเลงของวง โยชวาทิตให้มีคุณภาพ จึงได้ทำการคัดเลือกโรงเรียนที่จะนำมาเป็นแบบอย่าง โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นวงโยชวาทิตของโรงเรียนที่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมและเทคนิคการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตในครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางให้กับโรงเรียนต่างๆ ที่สนใจนำไปปรับใช้ ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อยกระดับมาตรฐานในการจัดการวง วิธีการฝึกซ้อม แนวทางการแก้ไขปัญหา และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ให้มีศักยภาพในการบรรเลงสูงขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา และได้กำหนดขอบเขตงานวิจัย ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีทั้งหมด 11 โรงเรียน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากโรงเรียนที่เคยได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเภทถ้วย ก และมีผลงานในระดับนานาชาติ จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่

- โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา
- โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ครูผู้ฝึกสอน นักเรียน หัวหน้าวงโยชวาทิต นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี หัวหน้าผู้แสดงประกอบวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งหมด 16 คน โดยวิธีเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังต่อไปนี้

- ผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
- ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
- ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
- นักเรียนหัวหน้าวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
- นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี โรงเรียนละ 3 คน รวม 6 คน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม เครื่องลมไม้ หัวหน้ากลุ่มเครื่องลมทองเหลือง และหัวหน้ากลุ่มเครื่องกระทบ
- หัวหน้าผู้แสดงประกอบ โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกต การฝึกซ้อม แล้วนำผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจะเป็นผลเฉพาะกระบวนการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยเลือกเก็บข้อมูล ดังนี้

- ศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมในการบรรเลงของวงโยชวาทิต
- ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาการวางแผนการดำเนินงาน โดยใช้องค์ประกอบแนวคิดปัจจัยในการบริหารจัดการ 4 M's ดังนี้

- ด้านบุคลากร (Man)
- ด้านงบประมาณ (Money)
- วัสดุอุปกรณ์ (Materials)
- การจัดการด้านการฝึกซ้อมกิจกรรมวงโยชวาทิต (Management)

ผู้วิจัยทำการศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตโดยใช้แนวคิด (PDCA) โดย วิลเลียม เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง (William Edward Deming) จำนวน 4 ด้าน เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ดังนี้

การวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบ ด้านการนำผลการตรวจสอบกลับไปปรับปรุงแก้ไข

ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม ตั้งแต่ เดือนมีนาคม – ธันวาคม โดยใช้ระยะเวลา 9 เดือน โดยเก็บข้อมูลในช่วงการฝึกซ้อมปกติในเวลาหลังเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาฝึกซ้อมปกติของนักเรียนเป็นประจำทุกวัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อม ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
2. สามารถนำเทคนิคการฝึกซ้อมและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ไปปรับใช้กับโรงเรียนที่สนใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการ หมายถึง การวางแผน วิธีการฝึกซ้อม ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาของวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมา วิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

วงโยชวาทิต หมายถึง วงดนตรีประเภท เครื่องลม และเครื่องกระทบ รวมถึงนักแสดงประกอบของโรงเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

การวางแผน หมายถึง การวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โครงการที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิตและการดำเนินงานกิจกรรมวงโยชวาทิต

วิธีการฝึกซ้อม หมายถึง กระบวนการวางแผนในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต 1. การฝึกซ้อมเดี่ยว
2. การซ้อมแบบกลุ่ม 3. การฝึกซ้อมรวมวง

ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่เกิดจากการวางแผนการดำเนินงานและอุปสรรคที่เกิดในการฝึกซ้อม และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

แนวทางแก้ปัญหา หมายถึง การนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาทบทวนและวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียนที่ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บริหารจัดการวงโยธวาทิต

ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต หมายถึง ครู อาจารย์ ที่เป็นข้าราชการครู มีหน้าที่ควบคุมนักเรียนวงโยธวาทิต และดูแลการฝึกซ้อมของครูผู้ฝึกซ้อมนักเรียนวงโยธวาทิต

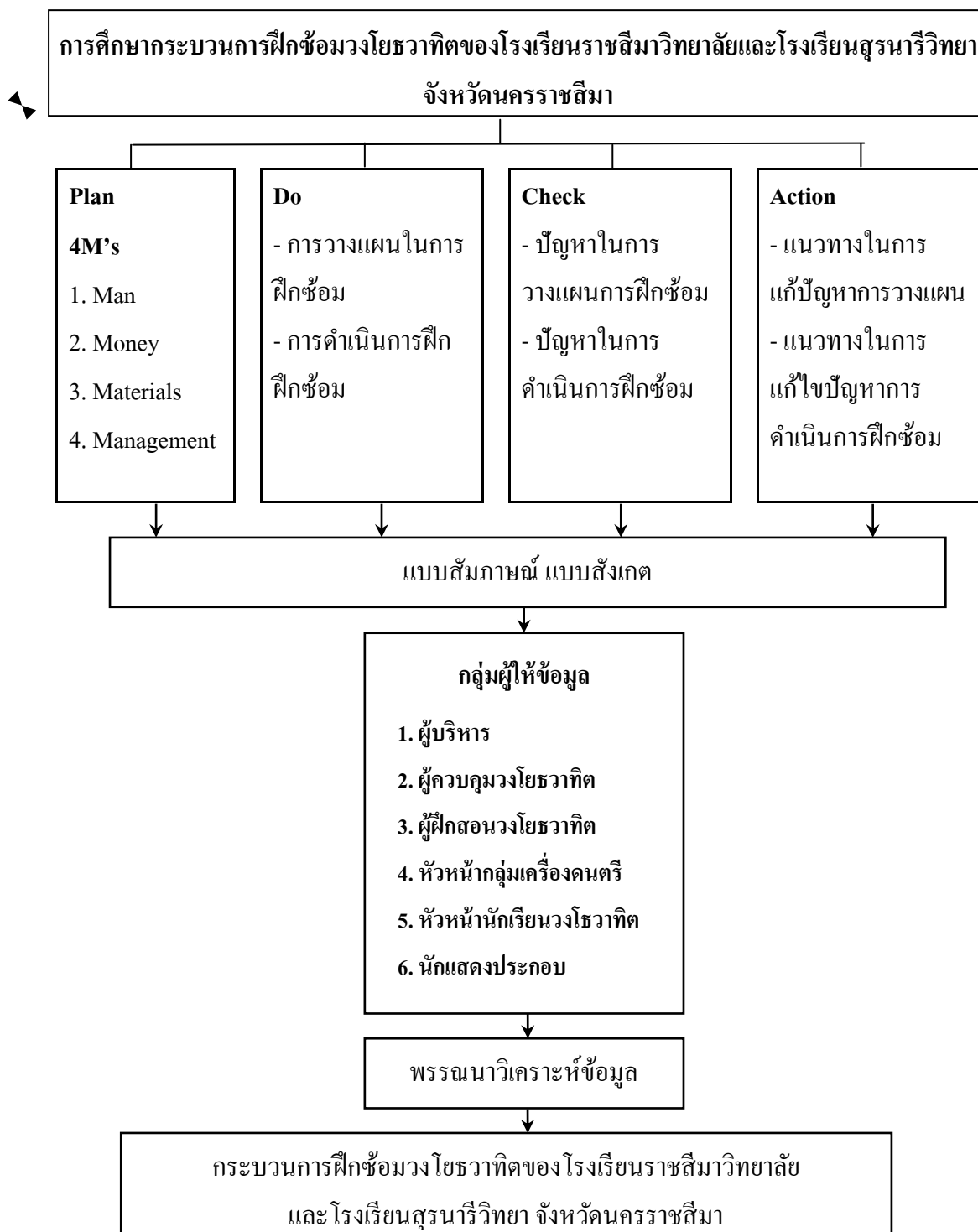
ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนวงโยธวาทิต หมายถึง ครู อาจารย์ วิทยากรพิเศษ และศิษย์เก่า ที่ทางครูผู้ควบคุมอนุญาตให้เข้ามาร่วมฝึกซ้อมนักเรียนวงโยธวาทิต

นักเรียนหัวหน้าวงโยธวาทิต หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งจากสมาชิกให้เป็นผู้ดูแลวงโยธวาทิต

นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2561 ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลนักเรียนวงโยธวาทิตในแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรี โดยกลุ่มเครื่องดนตรีแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ หัวหน้ากลุ่มเครื่องลมไม้ หัวหน้ากลุ่มเครื่องลมทองเหลือง และหัวหน้ากลุ่มเครื่องกระทบ

นักเรียนหัวหน้าผู้แสดงประกอบ หมายถึง ผู้ที่สวมบทบาทเป็นนักแสดงที่กำหนดให้ตามบทเพลงของวงโยธวาทิต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งประเด็นตามลำดับ ดังนี้

1. ประวัติและความเป็นมาวงโยชวาทิต
2. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต
3. องค์ความรู้เกี่ยวกับ คทาทร + นักแสดงประกอบ
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการฝึกซ้อม
5. องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน
6. องค์ความรู้เกี่ยวกับ ปัญหา และการแก้ไขปัญหา
7. บริบทของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา
8. ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติและความเป็นมาวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตเป็นวงดนตรีที่ได้มีพัฒนาการมาจากดนตรีที่ใช้ในกิจกรรมของทหารเป็นวงดนตรีที่มีความโดดเด่น มีลักษณะเฉพาะตัว และมีความแตกต่างจากวงดนตรีประเภทอื่นๆ ขณะบรรเลงสามารถเคลื่อนที่ไปด้วยความสง่างาม เหมาะสำหรับการใช้บรรเลงนำในการเดินแถวหรือนำหน้าขบวนต่างๆ ส่วนมากจะนิยมบรรเลงเพลงมาร์ช เพื่อสร้างความครึกครื้นและสร้างจุดสนใจได้ดี เมื่อนำเข้ามาประกอบการจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและในระดับมหาวิทยาลัย วงโยชวาทิตจึงเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

1. ความหมายของวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิต (Military Band) เป็นการประสมวงที่มีมาตั้งแต่สมัยโรมัน โดยใช้บรรเลงเพลงเดินแถวปลูกใจทหารและประกอบสัญญาณในการรบ วงโยชวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภทคือ 1) กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) ทำหน้าที่บรรเลงเสียงนุ่มนวล บรรเลงท่วงทำนองให้ไพเราะน่าฟัง 2) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) ทำหน้าที่บรรเลงให้มีเสียงคึกคัก ตื่นเต้น เร้าใจ 3) กลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ (Percussion Instruments) ได้แก่ กลองชนิดต่างๆ (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545, น.61)

คำว่า “โยชวาทิต” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง “วงดนตรีที่บรรเลงโดยทหาร ซึ่งมาจากคำว่า โยช แปลว่าทหาร รวมกับคำว่า วาทิต แปลว่าดนตรี หรือผู้บรรเลงดนตรี” วงโยชวาทิตเป็นวงดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกับวงคอนเสิร์ตแบนด์ทุกประการ เพียงแต่เรียกชื่อต่างกันเท่านั้น กล่าวคือ ในขณะที่วงโยชวาทิตใช้ประกอบการเดินแถวสวนสนาม หรือการแสดงแปรแถวกลางแจ้ง เราเรียกว่า “การแสดงดนตรีสนาม” (Display) แต่เมื่อบรรเลงโดยการนั่งบรรเลง เรียกว่า “คอนเสิร์ตแบนด์ (Concert Band) สำหรับการใช้นั้นคล้ายกับวงแตรวงยกเว้นเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบในวงโยชวาทิตนั้น ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind) กลุ่มเครื่องทองเหลือง (Brass) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ (Percussion) (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.176)

วงโยชวาทิต เป็นคำศัพท์ที่บัญญัติขึ้น โดย นายมนตรี ตราโมท (ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ พ.ศ.2528) ซึ่งใช้มาจนถึงปัจจุบัน ส่วนรากศัพท์ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Military Band โดยคำว่า Military หมายถึง กองทัพ ส่วนคำว่า Band หมายถึง วงดนตรี มาจากคำว่า Banda เป็นภาษาอิตาเลียน (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.6)

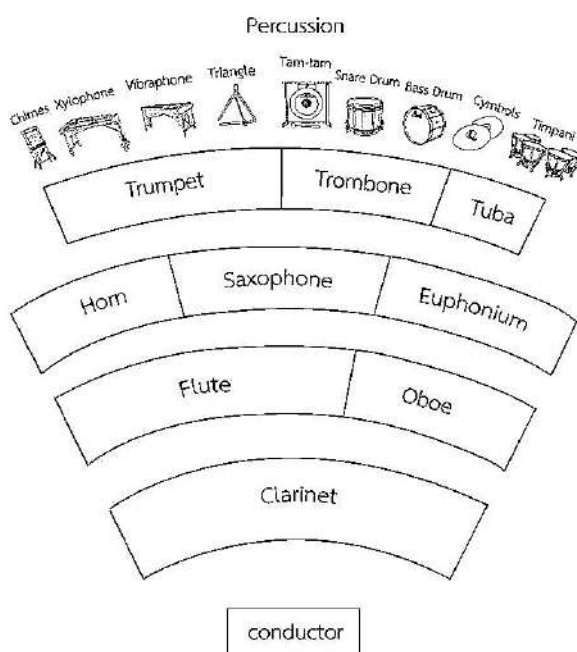
กล่าวโดยสรุปวงโยชวาทิต จึงหมายถึง วงดนตรีที่มีกำเนิดมาจากวงดนตรีที่ใช้ในกิจการของทหาร แต่ภายหลังได้นำมาบรรเลงนำขบวนพาเหรดของนักกีฬาและได้แพร่หลายเข้าไปสู่สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ จนได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง เครื่องดนตรีที่นำมาผสมวงประกอบไปด้วย เครื่องดนตรีประเภท กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) และกลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ (Percussion Instruments)

2. รูปแบบการบรรเลงวงโยชวาทิต

การผสมวงโยชวาทิต ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) และกลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ (Percussion Instruments)

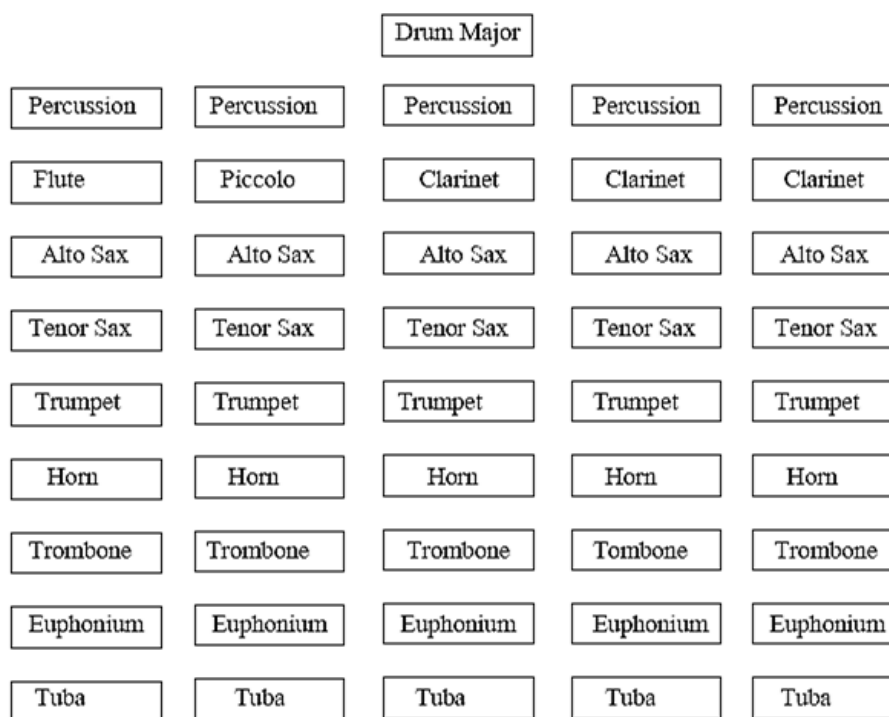
ซึ่งจำนวนและชนิดของเครื่องดนตรีแต่ละกลุ่ม ที่นำมาผสมวงนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้งานและรูปแบบของการบรรเลง รูปแบบของการบรรเลงวงโยชวาทิต แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือการนั่งบรรเลง (Concert Band) การเดินบรรเลง (Marching) และการแปรขบวน (Display) ซึ่งการบรรเลงทั้งสามแบบนี้ก็จะมีวัตถุประสงค์ และประโยชน์การใช้งานที่แตกต่างกันออกไป

2.1 การนั่งบรรเลง (Concert Band) วัตถุประสงค์ของการจัดวงแบบนั่งบรรเลงคือ มุ่งเน้นให้กลุ่มผู้ฟังได้รับฟังเสียงอันไพเราะของคนตรี รวมถึงรายละเอียดของการประสานเสียงตลอดจนการสอดแทรกลีลาและชั้นเชิงของคนตรีเต็มรูปแบบอย่างชัดเจน การจัดวงบรรเลงการกำหนดที่นั่งของคนตรีจึงมีความสำคัญและละเอียดอ่อน เพื่อให้ได้ความสมดุลของเสียงมากที่สุด รูปแบบการจัดวงแบบนั่งบรรเลงนั้นไม่มีการกำหนดตายตัว โดยทั่วไปจะมีผู้ให้จังหวะที่เรียกว่า วาทยกร (Conductor) อยู่ตรงกลางวง หันหน้าเข้าห่านักดนตรีที่อยู่แถวหน้าสุด โดยส่วนมากนิยมจัดเครื่องลมไม้จำพวกเสียงสูง เช่น ฟลูต คลาริเน็ต แกวัดคไปจะเป็นเครื่องเป่าลมไม้ และเครื่องเป่าทองเหลืองจำพวกเสียงกลางๆ ไปหาเสียงต่ำ เช่น แซ็กโซโฟน ฮอว์น ยูโฟเนียม แล้วต่อท้ายด้วยทรัมเป็ต ทรอมโบน ทูบา ส่วนเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ นิยมวางปิดท้ายหลังสุด หรือมุมด้านซ้ายของวง ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้อำนวยเพลงของแต่ละวงจะเห็นสมควร เพลงที่ใช้บรรเลงส่วนใหญ่จะเป็นบทเพลงบรรเลงของวงออร์เคสตราที่นำมาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับวงโยชวาทิต สถานที่จัดแสดงดนตรี อาจเป็นสนามโล่งๆ หรือจะเป็นพื้นที่ห้องโถงขนาดใหญ่ มักเรียกวงนั่งบรรเลงนี้อีกชื่อหนึ่งว่า วงซิมโฟนิค แบนด์ (Symphonic Band)

ภาพที่ 2 การจัดวงแบบนั่งบรรเลง

2.2 การเดินบรรเลง (Marching Band) เป็นการจัดรูปแบบการบรรเลงที่เน้นการเดินนำแถวหรือนำขบวนพาเหรด ในรูปแบบของการแห่ เพื่อสร้างความครึกครื้นให้กับงาน นอกจากการจัดรูปแบบขบวนที่สง่างามของวงแล้วสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือเสียงที่ชัดเจน ความหนักแน่น และความกลมกลืนของเสียง ผู้บรรเลงจะเดินบรรเลงหรือในบางครั้งก็จะยืนบรรเลง ซึ่งจะมีผู้ควบคุมแถวอยู่หน้าแถวสุด โดยทำหน้าที่ให้สัญญาณในการเดินแถวกับผู้บรรเลงในวง ซึ่งเรียกว่า คทาการ (Drum major) การบรรเลงประเภทนี้ส่วนใหญ่จะนิยมใช้ในพิธีเปิดงานต่างๆ เพลงที่ใช้ในการบรรเลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงมาร์ช หรือเพลงที่แสดงอารมณ์ถึงความ อึกเขิม กึกกัก เข้มแข็ง ตื่นเต้น สถานที่จัดการแสดงดนตรีจะต้องมีพื้นที่ขนาดกว้างใหญ่ ส่วนมากมักจะจัดในสนามกีฬา เป็นต้น

ภาพที่ 3 การจัดวงแบบเดินบรรเลง (Marching band)

2.3 การแปรขบวน (Display) เป็นรูปแบบการบรรเลงวงโยชวาทิตที่นำมาบรรเลงประกอบการแปรแถว ซึ่งเป็นการแสดงความสามารถในการ ใช้ระเบียบแถวและการจัดรูปแบบต่างๆ ให้เข้ากับจังหวะและลีลาของบทเพลงที่บรรเลง ผู้บรรเลงต้องเดินแถว และแปรรูปขบวนเป็นรูปต่างๆ โดยเน้นความสวยงาม และความไพเราะของคนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบ ซึ่งบทเพลงที่ใช้บรรเลงประกอบต้องเหมาะสมกับรูปแบบที่แปรขบวนด้วย วงแบบนี้จะมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า โชว์แบนด์ (Show Band)

3. วิวัฒนาการของวงโยธวาทิตในต่างประเทศ

วงโยธวาทิตมีมาตั้งแต่สมัยโรมัน กองทัพของโรมันมีการบรรเลงเพลงเดินแถว เพื่อปลุกใจทหารและประโคมให้สัญญาณในการรบ มีการใช้เสียงแตรเป็นสัญญาณบอกให้ทราบว่า ต้องปฏิบัติกิจกรรมอะไร เช่น เดินหน้า รุก รบ ถอย หรือใช้บรรเลงประกอบการเดินทัพของทหาร เมื่อทหารเดินเท้าเข้ากับจังหวะของดนตรี จะช่วยให้ทหารเดินได้ไกลโดยไม่รู้สึกเหนื่อยง่าย วงดนตรีชนิดนี้มีขึ้นมานานแล้วตั้งแต่สมัยโรมันปรากฏว่าในกองทัพโรมันได้มีการใช้แตร Buccini Cornu Lituus และ Tuba โบราณร่วมกับกลองศึกบรรเลงเพลงเดินแถวเพื่อปลุกใจทหารและประโคมให้สัญญาณในการรบ (ไขแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.122)

วงโยธวาทิตได้รับการฟื้นฟูขึ้นอีกครั้งหนึ่งในราวปลายคริสต์ศตวรรษที่ 17 ในรัชสมัยของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส พระองค์ได้จัดตั้งวงดนตรีขึ้น เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบไปด้วย ปี่โอโบ 3 เล่า แต่มีขนาดต่างกัน ปี่บาสซูน 1 เล่า และกลอง ต่อมาพระเจ้าเฟรเดริกมหาราช แห่งปรัสเซีย ผู้ทรงมีพระทัยรักดนตรี และทรงเป็นนักเป่าขลุ่ยฟลูตที่มากด้วยความสามารถ ได้ทรงจัดตั้งวงดนตรีขึ้นในปี ค.ศ.1763 เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบด้วย ปี่โอโบ 2 เล่า ปี่คลาริเน็ต 2 เล่า ปี่บาสซูน 2 เล่า แตรฮอร์น 2 คันและกลอง ครั้นมาถึงระหว่างปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 และในคริสต์ศตวรรษที่ 19 นักดนตรีในยุโรปมีความนิยมในดนตรีของตุรกีเป็นอย่างมาก จึงได้มีการนำเอาเครื่องประกอบจังหวะของตุรกีบางชนิด เช่น ฉาบ กิ่ง เครสเซนท์ เข้ามาใช้ในวงแบนด์ และวงดุริยางค์ ต่อมาในสมัยของนโปเลียน ได้มีการปรับปรุงวงโยธวาทิตครั้งใหญ่และเป็นครั้งสำคัญ โดยมีการกำหนดให้ใช้เครื่องดนตรีต่างๆ ดังนี้ ขลุ่ยปิคโคโล 1 เล่า ปี่คลาริเน็ตเสียงสูง 1 เล่า ปี่คลาริเน็ตธรรมดา 16 เล่า ปี่บาสซูน 4 เล่า แตรเซอร์เพนท์ 2 ตัว แตรทรมเป็ต 2 ตัว แตรเบสทรมเป็ต 1 ตัว แตรฮอร์น 4 ตัว แตรทอมโบน 3 ตัว กลองเล็ก 2 ลูก กลองใหญ่ 1 ลูก กิ่ง 1 อัน ฉาบ 2 คู่ และเครสเซนท์ ตุรกี 2 อัน เมื่อรวมกันแล้ว มีผู้เล่น 42 คน วงโยธวาทิตที่ได้รับการปรับปรุงในสมัยของนโปเลียนนี้นับได้ว่าเป็นต้นแบบให้กับวงโยธวาทิตในสมัยปัจจุบัน ต่อมาได้มีนักประดิษฐ์เครื่องดนตรีชาวเบลเยียมชื่อ ออดอล์ฟ แซ็กซ์ ได้ประดิษฐ์เครื่องเป่าชนิดใหม่ขึ้นมานั้นคือ แซ็กโซโฟน นอกจากนั้นเขายังได้ประดิษฐ์แตรชนิดต่างๆ ในตระกูลของแซ็กซ์ฮอร์นขึ้น จึงได้มีการนำเอาเครื่องดนตรีเหล่านั้นประสมเข้าไปในวงโยธวาทิตอีกด้วย

แซ็กโซโฟนเป็นปีที่มียุ่่น้อยมากเมื่อเทียบกับปีอื่นๆ ปีชนิดนี้เพิ่งจะประดิษฐ์ขึ้นเมื่อคริสต์ศักราช 1840 ที่นครปารีส โดย ออดอล์ฟ แซ็กซ์ (ค.ศ.1814-1894) นักประดิษฐ์เครื่องดนตรีชาวเบลเยียม แซ็กซ์ไม่เพียงแต่ประดิษฐ์เครื่องดนตรีตระกูลแซ็กโซโฟนเท่านั้น เขายังประดิษฐ์เครื่องดนตรีตระกูลแซ็กซ์ฮอร์น (Saxhorn Family) อีกด้วย (ไขแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.50)

ในสหรัฐอเมริกา มีหัวหน้าวงดนตรีสองคนที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีส่วนทำให้วงโยชวาทิต และบทเพลงที่บรรเลงด้วยวงโยชวาทิต เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ แพทริก เอส กิลมอร์ และจอห์น ฟิลิป ซูซ่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จอห์น ฟิลิป ซูซ่า นอกจากจะมีความสามารถ อย่างยอดเยี่ยมในการประพันธ์เพลงมาร์ช จนได้รับการยกย่องว่าเป็น “ราชาแห่งเพลงมาร์ช” แล้ว เขายังได้ประดิษฐ์ ซูซาโฟน (Sousaphone) ขึ้นมาเพื่อใช้แทนทูบา เพื่อให้ง่ายแก่การเดินบรรเลง สวนสนาม

4. วิวัฒนาการของวงโยชวาทิตในประเทศไทย

วงโยชวาทิตในประเทศไทยมีประวัติความเป็นมายาวนานมาก เริ่มจากสมัยรัชกาลที่ 4 วงโยชวาทิตในสมัยนั้น ไม่ได้มีรูปแบบอย่างที่เราเห็นในปัจจุบัน แต่มีลักษณะเริ่มแรกเป็นวงแตรวง (Brass Band) โดยสมัยรัชกาลที่ 4 ได้มีนายทหารจากต่างชาติเข้ามาทำการฝึกให้กับทหารของไทย จากการได้รับการฝึกวิชาการจากนายทหารจากต่างชาตินี้เอง ทำให้มีการก่อกำเนิดแตรวงขึ้นในประเทศไทย ครูฝึกทหารจากต่างชาติที่เข้ามาช่วยในการฝึกนั้นเป็นนักเป่าแตรคือ ร้อยเอก อิมเปย์ (Impay) และ น็อกซ์ (Thomas G Knox) ซึ่งได้นำเครื่องเป่าประเภทแตรเข้ามาและได้สอนให้กับทหารไทยจึงทำให้เกิดแตรวง (Brass Band) ในยุคแรกขึ้น (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.9) ทั้งสองท่านได้นำวงแตรวงขนาดเล็กนี้ มาบรรเลงเพลงคำนับถวายเวลาพระเจ้าแผ่นดินเสด็จฯ ออกมหาสมาคม

วันทนา แก้วกล้าเจริญปัญญา (2554, น.88-89) ได้กล่าวว่า เนื่องจากสมัยรัชกาลที่ 4 ประเทศไทยยังไม่มีเพลงสำหรับบรรเลงเคารพหรือเพลงประจำชาติ เมื่อครูฝึกต่างชาติเข้ามาสอนฝึกหัดคนไทยให้เป่าแตรจึงต่อเพลง “God Save The Queen” ซึ่งเป็นเพลงสรรเสริญ พระบารมีอังกฤษ จากนั้นมา เพลง “God Save The Queen” จึงกลายเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมีเพลงแรกของไทย ต่อมาได้มีการประพันธ์เนื้อร้องเป็นภาษาไทย โดยพระศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) มีชื่อเพลงว่า “จอมราชจงเจริญ”

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ประเทศไทยได้มีการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ มีหลายครั้งที่พระองค์ได้เสด็จไปเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ เมื่อพระองค์เสด็จไปถึงแต่ละประเทศต่างก็มีเพลงบรรเลงเคารพหรือเพลงชาติ เช่น God Save The Queen ซึ่งเป็นเพลงบรรเลงเคารพของประเทศอังกฤษ ทรงเห็นว่าประเทศไทยยังไม่มีเพลงบรรเลงเคารพที่แสดงให้เห็นถึงความมีเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย ต่อมาในปี พ.ศ.2411 พระองค์ทรงเสด็จฯ ประพาสเมืองชวา ทรงมีพระดำริว่า ควรมีการแต่งเพลงประจำชาติ พระองค์ได้ทรงมีรับสั่งให้จัดหาเพลงเคารพหรือเพลงชาติขึ้น ซึ่งนั่นก็คือ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพื่อใช้เป็นเพลงเคารพและมีการบรรเลงโดยใช้วงโยชวาทิตและเพื่อแสดงออกถึงความมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.9)

แต่ก่อนที่จะมีการใช้เพลงสรรเสริญพระบารมี ในแบบที่ใช้ในปัจจุบันนั้น ได้มีการนำเพลง บุษบันลอยเลื่อน (เพลงทรงพระสุบิน) เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งเป็นทางของคนตรีตะวันตกและได้ใช้เป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี

ประพันธ์ นิชโรจน์ (2537) กล่าวว่าตั้งแต่ปี พ.ศ.2414 เป็นต้นมาได้ใช้เพลงบุษบันลอยเลื่อน มาเป็นระยะหนึ่งจึงเปลี่ยนมาเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี ซึ่งประพันธ์ทำนองโดย ฮูวิทเซน (Huivit Zen) เนื้อร้องโดยสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ซึ่งต่อมาภายหลังในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงแก้ไขเนื้อร้องบางคำ และได้ประกาศใช้ ในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2456 และใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2461 ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นอดิศรอุดมเดช ให้ทรงเป็นผู้บังคับบัญชาการ และก่อตั้งวงดุริยางค์ทหารบก นอกจากนั้นพระองค์ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้านายเล็กๆ และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้ทรงเล่นละครที่มีดนตรีประกอบอยู่เสมอ เพื่อปลูกฝังให้เจ้านายเล็กๆ และพระบรมวงศานุวงศ์ ให้เป็นผู้ที่มีความรักในศิลปะและการดนตรีจึงเป็นผลทำให้วงการศิลปะและดนตรีในยุคนั้น เจริญขึ้นเป็นอย่างมากและบุคคลที่มีส่วนในการนำพาวงการดนตรีสากลให้เจริญรุ่งเรืองในสมัยนั้น คือสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต (ปاجิรีย์ บุตร กิณี, 2558, น.9)

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเป็น พระราชโอรสในรัชกาลที่ 5 ครั้นยังทรงพระเยาว์ได้ทรงศึกษาวิชาการทหารในพระบรมมหาราชวัง และต่อมาได้เสด็จไปศึกษา ณ ทวีปยุโรป พระองค์เป็นผู้ที่รักและทรงโปรดในการดนตรีเป็นอย่างมาก เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาจากประเทศเยอรมันแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้ทูลกระหม่อมบริพัตรดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาการทหารเรือ จุดนี้เองที่ทำให้ ทูลกระหม่อมบริพัตรได้ทรงเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงวงดุริยางค์ในสมัยนั้นให้มีการบรรเลงแบบ ตะวันตก และมีการแยกเสียงประสานตามหลักทฤษฎีดนตรีตะวันตก ได้ทรงสร้างผลงานทางดนตรี ขึ้นไว้มากมาย

ต่อมาในยุคที่ศิลปะและการดนตรีรุ่งเรืองมากอีกยุคหนึ่งก็คือ ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนางดุริยางค์ในสมัยนั้นก็คือ “พระเจนดุริยางค์”

พระเจนดุริยางค์ นามเดิมของท่านคือ Peter Feit เกิดเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ.2426 บิดา เป็นชาวเยอรมัน ซึ่งเป็นครูสอนวงดุริยางค์ในโรงเรียน มารดามีเชื้อสายมอญชื่อ พระเจนดุริยางค์ เริ่มเรียน

ดนตรีตั้งแต่อายุได้ 10 ปี โดยมีบิดาเป็นคนคอยดูแลสั่งสอน เมื่อท่านจบการศึกษา ก็เข้ารับราชการในกรมรถไฟหลวง (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.10)

ในราวปี พ.ศ.2460 วงดนตรีภายใต้การดูแลของพระเจนดุริยางค์นี้ได้บรรเลงเพลงชั้นสูงพวก Symphony ตลอดจนแสดงมหาอุปรากร (Opera) จนนักวิจารณ์ชาวต่างประเทศในเวลานั้นยกย่องวงดนตรีของท่านว่าเป็นวงดนตรีที่ดีที่สุดใภูมิภาคตะวันออกไกล ในปี พ.ศ.2475 เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในเมืองไทยจึงทำให้วงดนตรีนี้ได้ซบเซาลงอันเป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.10)

ต่อมาในปี พ.ศ.2477 เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละพระราชสมบัติกิจการดนตรีเข้ามาอยู่ในสังกัดกรมศิลปากร โดยคณะรัฐมนตรีมีมติโดยให้มี 2 ทางเลือก คือปลดนักดนตรีให้เหลือเพียงครั้งเดียว หรือคงจำนวนนักดนตรีไว้เท่าเดิม แต่ลดเงินเดือนลงครึ่งหนึ่งของเงินที่เคยได้รับ วงดนตรีของพระเจนดุริยางค์ได้เจอกับปัญหาต่างๆ นานัปการ จนมาถึงช่วงหลังวิทยาการต่างๆ สามารถถ่ายทอดกันได้รวดเร็วขึ้น เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าสื่อสารถึงกันได้เร็วขึ้นจึงทำให้วงการดุริยางค์ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับจนเป็นดังที่เห็นกันอยู่ในสมัยปัจจุบัน (ปาจริย์ บุตรกนิรี, 2558, น.10)

วงโยชวาทิตในประเทศไทยได้มีการพัฒนามาเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและเอกชน โดยได้จัดให้มีการประกวดแข่งขันวงโยชวาทิตประเภทต่างๆ มากมายหลายรายการ จนเยาวชนจากประเทศไทยได้เป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันดนตรีระดับโลก และสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติมาแล้วมากมายหลายวง เป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับวงโยชวาทิตจากโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ให้เข้าร่วมประกวดแข่งขันและในขณะเดียวกันก็ได้มีการจัดตั้งวงโยชวาทิตของโรงเรียนต่างๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมาย

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

ปัจจุบันวงโยชวาทิตได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง ดังจะเห็นได้จาก มีการนำวงโยชวาทิตไปบรรเลงในงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐ และเอกชน เพื่อสร้างความครึกครื้น และสร้างจุดสนใจให้กับงานที่จัดขึ้นได้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาพบว่า เครื่องดนตรีที่นำมาผสมวงโยชวาทิต ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่มด้วยกัน คือ เครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) เครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) และเครื่องประกอบจังหวะ (Percussion Instruments)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2545, น.61) ได้จัดทำหนังสือ เรื่อง พื้นฐานดุริยางคศิลป์ มีเนื้อหาสาระอธิบายถึงเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตไว้ดังนี้ วงโยชวาทิต (Military Band) เป็นการประสมวงที่มีมาตั้งแต่สมัยโรมัน โดยใช้บรรเลงเพลงเดินแถว ปลุกใจทหารและประ โคมสัญญาณในการรบ วงโยชวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ

1. กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) ทำหน้าที่บรรเลงเสียงนุ่มนวล บรรเลงท่วงทำนองให้ไพเราะน่าฟัง
2. กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) ทำหน้าที่บรรเลงให้มีเสียงคึกคัก ตื่นเต้นเร้าใจ
3. กลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ (Percussion) ได้แก่กลองชนิดต่างๆ และเครื่องตีที่ทำทำนองคมสันต์ วงศ์วรรณ (2551, น.176) กล่าวว่า เครื่องดนตรีที่ประกอบในวงโยชวาทิตนั้นประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind) ได้แก่ แซกโซโฟน บาสซูน โอโบ คลาริเน็ต ฟลูต และปิคโคโล (ในบางโอกาสโดยมักใช้ผู้เล่นคนเดียวกัน) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass) ได้แก่ ทรัมเป็ต ทรอมโบน ทูบา ยูโฟเนียม คอร์เน็ต และเฟรนช์ฮอร์น กลุ่มเครื่องตีประกอบจังหวะ (Percussion) ได้แก่ กลองเล็ก กลองใหญ่ และฉาบ

สชน โรจนตระกูล (2554, น.11) กล่าวว่า เครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในวงโยชวาทิตได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังได้กล่าวแล้วคือ เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าลมทองเหลือง และกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งในแต่ละประเภทจะมีเครื่องดนตรีแตกต่างกันออกไป

ไชแสง สุขะวัฒน์ (2554, น.124) กล่าวว่า ในปัจจุบันวงโยชวาทิตมาตรฐานของอังกฤษมีผู้เล่น 56 คน ประกอบด้วย กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ กลุ่มเครื่องทองเหลือง และกลุ่มเครื่องเพอซซชัน

ปาจริย์ บุตรกนิรี (2558, น.14) ได้จัดทำหนังสือ เรื่อง “แนวทางการจัดประกวดวงโยชวาทิต” มีสาระเกี่ยวกับเครื่องดนตรีในวงโยชวาทิตไว้ดังนี้ วงโยชวาทิตเป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าเป็นหลัก ได้แก่ เครื่องเป่าหรือเครื่องลมที่ทำด้วยไม้ เครื่องเป่าหรือเครื่องลม ที่ทำด้วยทองเหลือง และเครื่องประกอบจังหวะ

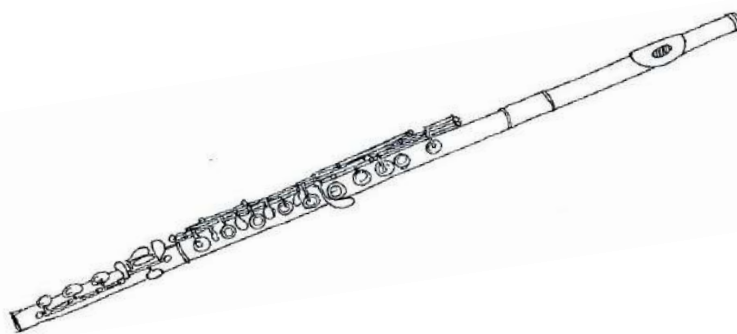
ดังนั้นเครื่องดนตรีที่นำมาประสมในวงโยชวาทิต ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีที่มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments)

เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าลมไม้ แบ่งอย่างกว้างๆ ออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ไม่มีลิ้น กับประเภทที่มีลิ้น เครื่องเป่าลมไม้ประเภทไม่มีลิ้น ทำให้เกิดเสียงโดยการเป่าลมผ่านช่องแคบๆ เข้าไปในท่อ (Pipe) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวขยายเสียง ระดับเสียงสูงต่ำจะขึ้นอยู่กับความยาวและขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของตัวขยายเสียงหรือตัวท่อ และความแรงของลมที่เป่าเข้าไปในตัวท่อ ส่วนเครื่องเป่าลมไม้ประเภทที่มีลิ้น ทำให้เกิดเสียงโดยการเป่าลมผ่านลิ้น (Reed) ซึ่งมีทั้งแบบลิ้นคู่

และลื่นเดี๋ยวนั้น รอบๆ ลำตัวของเครื่องเป่าทั้งสองจำพวกนี้ จะมีรูเปิดปิดด้วยคีย์ รูเหล่านี้ทำหน้าที่เปลี่ยนความยาวของตัวท่ออากาศให้เกิดระดับเสียงต่างๆ การที่เรียกเครื่องดนตรีประเภทนี้ว่าเครื่องเป่าลมไม้ก็เพราะตัวท่อทำด้วยไม้ แต่ปัจจุบันแม้ว่าเครื่องดนตรีบางชนิดเปลี่ยนไปทำด้วยโลหะแต่ก็ยังจัดอยู่ในประเภทเครื่องลมไม้

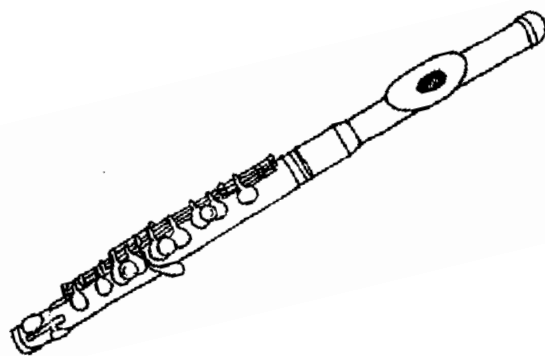
1.1 ฟลูต (Flute) เป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่งที่มีพัฒนาการมาจากมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ด้วยการใช้กระดูกสัตว์หรือเขาของกระดูกสัตว์ที่เป็นท่อกลวงหรือทำด้วยปล้องไม้ไผ่ นำมาเจาะรูแล้วเป่าให้เกิดเสียงต่างๆ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.56) จึงเป็นต้นกำเนิดของเครื่องดนตรีประเภทขลุ่ยในระหว่างปี 1830 และ 1850 Mr. Theobald Boehm ได้ทำการปรับปรุงฟลูตและระบบของนิ้วใหม่ จนถือเป็นระบบที่นักดนตรีรู้จักกันทั่วไปว่า ระบบของโบเอม (Boehm System) มีการติดคีย์ (Key) กระเดื่อง (Lever) ให้สะดวกต่อการเล่นมากขึ้น การเล่นขลุ่ยชนิดนี้จะใช้ลักษณะการพินลมผ่านรูของเครื่องให้เกิดเสียงดั่งขึ้น (คล้ายขลุ่ยของจีน)

ภาพที่ 4 ฟลูต

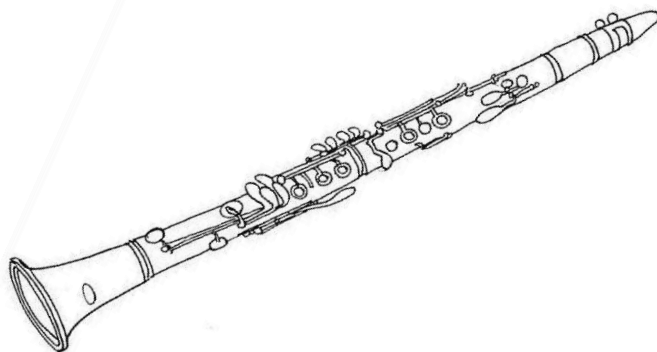
ฟลูตมีความยาว $26\frac{1}{2}$ นิ้ว มีช่วงเสียงตั้งแต่ C กลาง ถึง C ที่สูงขึ้นไปอีก 3 คู่แปด เสียงของฟลูตคล้ายเสียงขลุ่ยต่างๆ ไป คือเสียงต่ำจะนุ่มนวล เสียงสูงๆ จะมีความแจ่มใส ฟลูตจึงเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นทำนอง (Melodic Instruments) และเหมาะสำหรับใช้บรรเลงเดี่ยว นักแต่งเพลงนิยมใช้เสียงของฟลูตมาเลียนเสียงของนกในบทเพลง (สธน โรจนตระกูล, 2554, น.12)

1.2 ปิคโคโล (Piccolo) เป็นขลุ่ยขนาดเล็ก รูปร่างลักษณะของพิคโคโลจะคล้ายกันกับ Flute ทุกประการ ต่างกันแต่เพียงขนาดที่เล็กกว่าเท่านั้น ทำมาจากไม้หรืออีโบนท์ แต่ปัจจุบันนิยมทำด้วยโลหะ ยาวประมาณ 12 นิ้ว เสียงเล็กแหลมชัดเจน (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.56) ในวงโยธวาทิตที่มีเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เป็นจำนวนมาก แต่เรายังสามารถได้ยินเสียงของพิคโคโลที่ใช้ในวงเพียงเลาเดียวได้ในระยะไกลอย่างชัดเจน เสียงของพิคโคโลสูงกว่าเสียงของ ฟลูตหนึ่งคู่แปด และเป็นเสียงที่แหลมคมให้ความรู้สึกร่าเริงแจ่มใสกว่าฟลูต เหมาะสำหรับเล่นเลียนเสียงนก (ไจแสง สุชะวัฒน์, 2554, น.32)

ภาพที่ 5 ปิคโคโล

1.3 คลาริเน็ต (Clarinet) คลาริเน็ตเป็นปี่ลิ้นเดี่ยวที่ได้รับการดัดแปลงจากปี่โบราณชนิดหนึ่งที่เรียกว่า “ชาลิโอโม” (Chalumeau) โดยฝีมือของเด็นเนอร์แห่งเมืองนูเรมแบร์ก (ค.ศ.1655-1707) ราวคริสต์ศตวรรษ 1690 คลาริเน็ตเตาแรกๆ ที่ประดิษฐ์ขึ้นนั้นมีแต่รูปร่างๆ อย่างดี ก็มีคีย์เพียงสองสามอันเท่านั้น ปี่ชนิดนี้ได้รับการปรับปรุงครั้งสำคัญที่สุดเมื่อคริสต์ศักราช 1843 โดยโคลเซ (ค.ศ.1808-1880) ครูสอนคลาริเน็ตในวิทยาลัยการดนตรีแห่งกรุงปารีสได้นำเอากระเดื่องระบบโบเอ้ม (Boehm System) เช่นเดียวกับฟลูตมาใช้ (สธน โรจนตระกูล, 2554, น.19) คลาริเน็ตเป็นเครื่องดนตรีที่รู้จักอย่างแพร่หลายกว่าเครื่องอื่นๆ ในบรรดาเครื่องลมไม้ด้วยกัน คลาริเน็ตเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ได้ในวงดนตรีทุกประเภท และเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในวงออร์เคสตรา วงโยชวาทิต และวงแจ๊ส (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.60) คลาริเน็ตมีช่วงเสียงที่กว้าง ในบรรดาเครื่องลมไม้ เสียงของคลาริเน็ตจะมีเสียงเล็กแหลมในช่วงสูง มีความราบเรียบนุ่มนวลในระดับกลาง และทุ้มมากในระดับต่ำ ลำตัวของคลาริเน็ตทำด้วยไม้หรือ เอโบไนท์ มี 5 ท่อน ตอนปลายเป็นลำโพงบานออกเล็กน้อย ในวงโยชวาทิตปี่คลาริเน็ตถือเป็น เครื่องดนตรีที่สำคัญ และได้รับสมญาว่าเป็นไวโอลินของวงโยชวาทิต ปี่คลาริเน็ตมีหลายขนาด แต่ที่ นิยมใช้โดยทั่วไปในปัจจุบันมี บีแฟลตคลาริเน็ต (Bb Clarinet) และอีแฟลต คลาริเน็ต (Eb Clarinet)

ภาพที่ 6 คลาริเน็ต

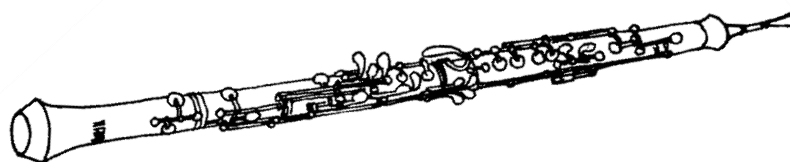
1.4 แซ็กโซโฟน (Saxophone) มีอายุน้อยเมื่อเทียบกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ถูกประดิษฐ์ขึ้นเมื่อ ค.ศ.1840 ที่นครปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยอดอล์ฟ แซ็กซ์ ปราชญ์ทางดนตรีได้จัดให้แซ็กโซโฟนอยู่ในประเภทเครื่องลมไม้ เพราะที่เป่าใช้ลิ้นเดี่ยวเหมือนของคลาริเน็ต ทุกประการ แม้ว่าตัวเครื่องของแซ็กโซโฟนจะทำด้วยโลหะแต่เสียงของแซ็กโซโฟนก็ยังคงมีความนุ่มนวลเหมือนเครื่องลมไม้ แซ็กโซโฟนจึงได้รับฉายาว่า “คลาริเน็ตทองเหลือง” (Brass clarinet) เพราะสามารถเล่นได้อย่างคล่องแคล่วปราดเปรียวเหมือนคลาริเน็ต แซ็กโซโฟนจะเล่นกระซิบ กระซาบ อ่อนหวานนุ่มนวล หรือจะแผดให้เสบไสตประสาทก็ได้ จึงเหมาะสำหรับใช้เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยว ปัจจุบันแซ็กโซโฟนเป็นเครื่องเป่าที่มีบทบาทมากทั้งในวงโยธวาทิต วงแจ๊ส วงคอมโบ ตลอดจนวงดนตรีสมัยใหม่ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.62)

ภาพที่ 7 แซ็กโซโฟน

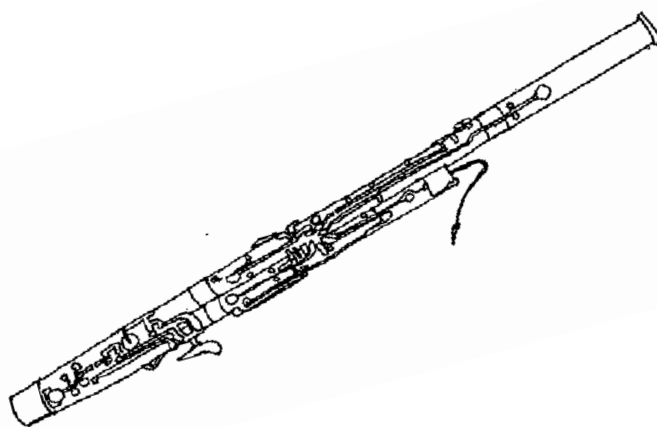
1.5 โอโบ (Oboe) เป็นปี่ลั่นคู่ที่เก่าแก่ที่สุด ชาวอียิปต์โบราณได้เคยใช้ปี่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับปี่โอโบ เมื่อประมาณ 3,500 ปีก่อนคริสตกาลมาแล้ว ชาวกรีกและชาวโรมันโบราณมีปี่ลั่นคู่ชนิดหนึ่ง เรียกว่า “ออโรส” โอโบลำตัวยาวประมาณ 25.5 นิ้วเป็นรูปทรงกรวย ทำด้วยไม้หรืออีโบนัท ส่วนลิ้นคู่ทำจากไม้ที่ลำต้นมีข้อและปล้องจำพวกกกหรืออ้อที่ขึ้นในแถบเมดิเตอร์เรเนียน โอโบสมัยปัจจุบันได้ปรับปรุงมาในศตวรรษที่ 17 โดยนักประดิษฐ์เครื่องดนตรีชาวฝรั่งเศสและเยอรมัน (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.57)

เสียงของโอโบคล้ายเสียงที่ออกทางจมูกหรือที่เรียกว่าเสียงนาสิก (Nasal Tone) คือมีลักษณะบีบๆ และแหลมคมเสียงของโอโบไม่สง่าผ่าเผยเหมือนฟลูต มีลักษณะแบนๆ คล้ายเสียงออกจมูกเหมาะสำหรับทำนองเศร้าๆ บรรยากาศของธรรมชาติและลักษณะของดินแดนทางตะวันออก หน้าหน้าที่สำคัญของโอโบอีกอย่างหนึ่งคือเป็นเครื่องเทียบเสียงของวงออร์เคสตรา (A Tuning Fork for The Orchestra) ก่อนการบรรเลงเครื่องดนตรีต่างๆ จะต้องเทียบเสียง “ลา” (A) (ไจแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.34)

ภาพที่ 8 โอโบ

1.6 บาสซูน (Bassoon) เป็นปีชขนาดใหญ่ใช้ลิ้นคู่เช่นเดียวกับโอโบ รูปร่างของบาสซูนค่อนข้างจะประหลาดกว่าปีชชนิดอื่นๆ เพราะความใหญ่โตของท่อลม ท่อลมทั้งหมดมีความยาวถึง 109 นิ้ว แต่เพื่อไม่ให้ยาวเกินไปจึงได้ประดิษฐ์ให้ท่อลมหรือลำตัวงอทบกันจึงมีความยาวประมาณ 4 ฟุตลำตัวของปีมี 4 ท่อน (ไจแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.39) บาสซูนมีเสียงทุ้มแหบพร่ากร้าว และไม่สู้จะแจ่มใสนัก เหมาะที่จะแสดงถึงบรรยากาศอันน่าหวาดกลัว มีดมน หรือเครื่องขริมห่มนมองได้เป็นอย่างดี (ไจแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.40) แต่ถ้าเล่นเสียงหวานๆ จะดังปุดๆ ให้ความรู้สึกสนุกสนาน ตลกขบขันราวกับท่าทางของตัวตลกที่กระโดดเต้นในโรงละครสัตว์ ได้รับความยาวว่าเป็น “ตัวตลกของวงออร์เคสตรา”

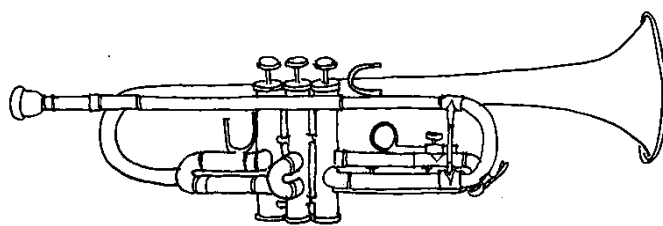

ภาพที่ 9 บาสซูน

2. กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments)

เครื่องดนตรีสากลในกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองส่วนมากทำด้วยโลหะผสมหรือทองเหลือง การเกิดเสียงเกิดจากการเป่าลมให้เกิดการสั่นสะเทือนที่ริมฝีปากของผู้เล่น ผ่านเข้าไปในปากเป่า (Mouth Piece) ผ่านท่อโลหะ แล้วออกทางลำโพง ความสั้นยาวของท่อโลหะทำให้ระดับเสียงเปลี่ยนไป การเปลี่ยนความสั้นยาวของท่อโลหะจะใช้ลูกสูบเป็นตัวบังคับ แต่เครื่องดนตรีบางชนิด จะใช้การชักท่อลมเข้าออกเปลี่ยนความสั้นยาวของท่อเพื่อให้ได้เสียงที่ต้องการ การเป่าเครื่องลมทองเหลืองจึงขึ้นอยู่กับริมฝีปากเป็นสิ่งสำคัญ ลักษณะโดยรวมของเครื่องดนตรีประเภทนี้มีปากลำโพง สำหรับใช้ขยายเสียงให้มีความดังเจิดจ้า ขนาดของลำโพงขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องดนตรี เรามักเรียกเครื่องดนตรีประเภทนี้รวมๆ ว่า “แตร” เครื่องดนตรีในกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีดังนี้

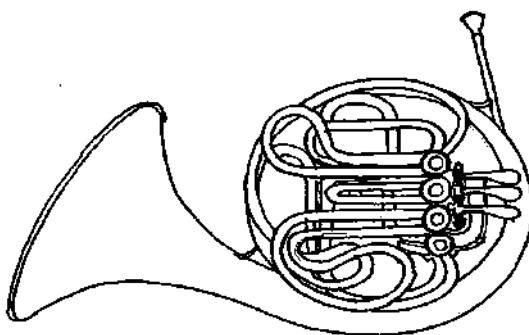
2.1 ทรัมเป็ต (Trumpet) เป็นเครื่องดนตรีสากลในกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (แตร) ประเภทเสียงสูง (Highbrass) เช่นเดียวกับ เฟรนช์ฮอร์น ในสมัยโบราณชาวยุโรปถือว่าแตรทรัมเป็ต เป็นของคนชั้นสูง ผู้มีสิทธิเป็นเจ้าของแตรชนิดนี้ได้ต้องเป็นพระเจ้าแผ่นดิน หรือเจ้านายชั้นสูง หรือไม่ก็กษัตริย์ชั้นแม่ทัพ สามัญชนไม่มีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของแตรชนิดนี้ ทรัมเป็ตเป็นแตรที่มีท่อลม รูปทรงกระบอก ขนาดของท่อลมมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 นิ้ว โค้งงอทับกันเป็นสามทบ กำเนิดเสียงโดยอาศัยลมจากการเป่าของผู้เล่นทำให้เกิดการสั่นสะเทือนของริมฝีปาก โดยทั่วไป มีปุ่มกด (Valve) 3 อัน เรียงอยู่ในระนาบเดียวกันอยู่ตรงกลางลำตัว ผู้เป่าจะใช้นิ้วขวามือบังคับลูกสูบ ทั้งสามโดยการกดลงหรือผ่อนให้ขึ้นในแนวตั้ง เมื่อกดลูกสูบทิศทางลมจะเปลี่ยนไปบังคับเสียงที่ต้องการ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.65)

ภาพที่ 10 ทรัมเป็ต

คมสันต์ วงศ์วรรณ (2551, น.65) ทรัมเป็ตสามารถเล่นเสียงสูงได้สดใสแผดกล้า ให้ความรู้สึกตื่นเต้นสามารถทำให้ปลุกใจ หัวเราะ ตื่นเต้นรุกร้าใจได้ดี แต่ถ้าเล่นเสียงต่ำจะให้ความนุ่มนวล ลักษณะคล้ายเสียงกระซิบกระซาบได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้าต้องการเสียงเบาใส่เครื่องลดเสียง (Mute) ซึ่งมีหลายแบบด้วยกันจะทำให้เสียงแปลกหูขึ้น ในปัจจุบันทรัมเป็ตเป็นแตรที่แพร่หลายและใช้ในวงดนตรีเกือบทุกประเภท

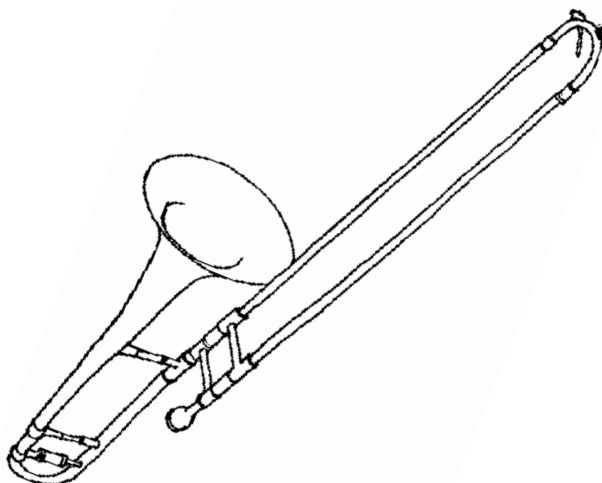
2.2 เฟรนช์ฮอร์น (France horn) ปัจจุบันเรียกว่า “ฮอร์น” ต้นกำเนิดของฮอร์นคือ เขาสัตว์ฮอร์นที่เก่าแก่ที่สุดคือ โชฟาร์ (Shofar) ของชาวฮีบรูทำด้วยเขาแกะ ใช้เป็นสัญลักษณ์ของชาวประมง และใช้ในการล่าสัตว์ เฟรนช์ฮอร์นเป็นแตรที่มีช่วงเสียงกว้างถึง 3 ออกเทฟครั้ง มีท่อยาวประมาณ 12-15 ฟุต แต่นำมาขดเป็นวงโค้งไปมาเพื่อให้สะดวกแก่ผู้เป่าจนเหลือความยาวจากปากเป่าถึงปากลำโพงเพียง 20 นิ้ว เสียงของเฟรนช์ฮอร์น สดใส สง่า จัดว่าเป็นพระเอกในบรรดาเครื่องลมทองเหลือง (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.63) เป็นเครื่องดนตรีที่เล่นยากมาก ผู้เล่นต้องมีปากแข็งแรง และฝึกฝนเป็นเวลานาน เพราะมีเทคนิคมากมาย เช่น การกำมือขวาสอดเข้าไปในลำโพง เพื่อลดเสียงให้เบาลงคล้ายกับลอยมาจากกระยะไกลๆ เสียงของเฟรนช์ฮอร์นเหมือนเสียงเป่าเขาสัตว์คือ มีลักษณะโปร่งเบา นุ่มนวล กังวาน เป็นเสียงที่ให้ความรู้สึกสง่าผ่าเผยและมีความงดงามที่สุดในบรรดาเครื่องดนตรีทั้งหลาย ผู้เป่าจะเล่นให้แผดก้องแสดงอำนาจก็ได้ หรือจะเล่นให้อ่อนหวานละมุนละไมก็ได้ นักแต่งเพลงหลายคนใช้ฮอร์นบรรยายความงดงามของธรรมชาติ เช่น แมกไม้เขียวขจีอันร่มรื่น ท้องทะเลสีครามอันไพศาล และหุบเขาที่มีเสียงสะท้อนก้องกลับไปกลับมา เป็นต้น

ภาพที่ 11 เฟรนช์ฮอร์น

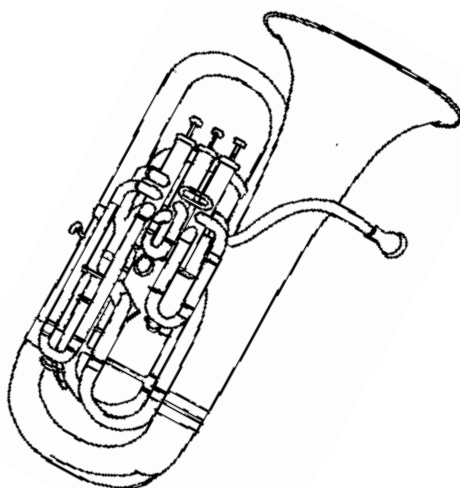
2.3 ทรอมโบน (Trombone) เป็นแตรซึ่งใช้มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 15 ในพิธีศาสนา และพิธียุรยาดรา ร่วมกับแตรโบราณ ทรอมโบนประกอบด้วยท่อลมสวมซ้อนเลื่อนเข้าออกได้ (Telescopic Slide) ขนาดยาว โค้งได้สองทบ สองในสามของท่อลมนี้เป็นท่อทรงกระบอก เช่นเดียวกับ ทรัมเป็ตส่วนที่เหลือค้อยๆ บานออกเป็นปากลำโพง ส่วนที่เป็นท่อลมทรงกระบอกจะเป็นท่อสองชั้นสวมกันไว้ในลักษณะรูปตัว U เลื่อนเข้าออกเพื่อปรับระดับเสียง เมื่อเลื่อนออกจะยาวประมาณ 9 ฟุต แต่เมื่อเลื่อนเข้าจะเหลือเพียง 3 ฟุตเศษ ปัจจุบันนิยมใช้แพร่หลายในวงดนตรีชนิดต่างๆ ประกอบด้วยเทนเนอร์ทรอมโบน (Tenor Trombone) และเบสทรอมโบน (Bass Trombone) (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.64) เสียงของทรอมโบนห้าวไม่แจ่มใสเหมือนของทรัมเป็ตแต่เป็นเสียงที่ช่วยให้กลุ่มแตรมีความดังก้องกังวานยิ่งขึ้น ทรอมโบนถ้าเล่นให้ดัง (Forte) จะแสดงถึง

อำนาจและความสง่าผ่าเผย แต่ถ้าเล่นให้แผ่วเบามาก (Pianissimo) จะเกิดเสียงที่งดงามและเกิดความประทับใจได้ไม่น้อย โดยปกติใช้ทรอมโบน 3 ตัวในวงดุริยางค์ แต่ละตัวจะเล่นโน้ตต่างกันเพื่อให้เกิดการประสานเสียงขึ้น แต่ในบางครั้งทั้ง 3 ตัวจะเล่นโน้ตเดียวกัน (Unison) ซึ่งได้แสดงถึงพลังและอำนาจอันเกรียงไกร หากที่จะหาเครื่องดนตรีใดทำได้เสมอเหมือน (ไชแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.75-76)

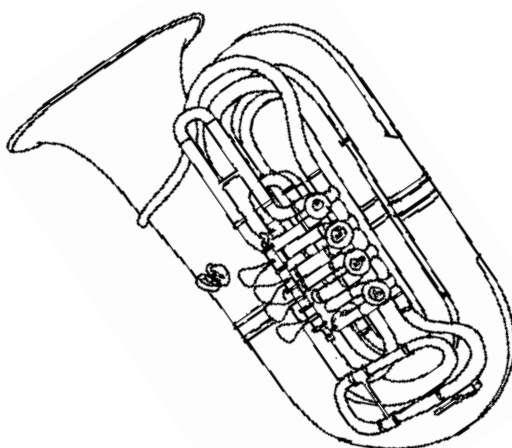
ภาพที่ 12 ทรอมโบน

2.4 ยูโฟเนียม (Euphonium) คือเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง คุณภาพเสียงของยูโฟเนียมจะนุ่มนวล ทุ้มลึก และมีความหนักแน่นมาก สามารถเล่นในระดับเสียงต่ำได้ดี บางครั้งนำไปใช้บรรเลงในวงออร์เคสตราแทนทูบาคำว่ายูโฟเนียมมาจากภาษากรีก หมายถึง “เสียงดี” ลักษณะทั่วไปของยูโฟเนียมเหมือนกับเครื่องเป่าทองเหลืองทั่วไปคือมีลูกสูบ 3-4 อัน มีกำแพงเป็นรูปถ้วย ท่อลมกลวงบานปลายเป็นลำโพง (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.66)

ภาพที่ 13 ยูโฟเนียม

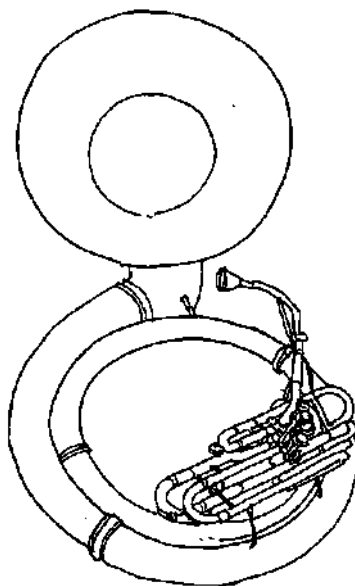
2.5 ทูบา (Tuba) บางครั้งเรียกเบสทูบา เป็นแตรขนาดใหญ่ เวลาเป่าผู้เป่าจะต้องอุ้ม แตรนี้และให้ปากลำโพงหงายขึ้นข้างบน เป็นเครื่องดนตรีตระกูลแซ็กซอร์น ซึ่ง ออกอล์ฟแซ็กได้ ประดิษฐ์ขึ้นเมื่อปี 1845 แตรตระกูลแซ็กซอร์น มีหลายขนาดเรียกชื่อต่างๆ กัน ตามขนาด เช่น บาริโทน ยูโฟเนียม การผลิตให้มีหลายขนาดก็เพื่อจะให้มีแตรหลายๆ ระดับเสียง เพื่อใช้ใช้ในวง แตรวงและวงโยธวาทิต ส่วนที่ใช้ในวงออร์เคสตราซึ่งมีมาแต่เดิม และนิยมใช้มากที่สุดคือ ทูบา (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.67)

ภาพที่ 14 ทูบา

ทูบามีท่อลมขนาดใหญ่ และมีความยาวตั้งแต่ 9, 12, 14, 16 และ 18 ฟุต แล้วแต่ขนาด มีช่วงเสียงกว้าง 3 ออกเทฟ เศษๆ ท่อลมเป็นทรงกรวย เช่นเดียวกับฮอร์น ส่วนกลางลำตัวติดลูกสูบ บังคับเสียง 3 อัน หรือ 4 อัน เสียงของทูบาทุ้มลึก นุ่มนวลไม่ค่อยแตกพร่า เสียงต่ำมากที่เรียกว่า “Pedal Tone” นั้น มีคุณสมบัติของเสียงเฉพาะตัว แต่เล่นให้เกิดเสียงเหล่านี้ได้ยาก ปกติแตรทูบา ทำหน้าที่ประสานเสียงให้กับกลุ่มแตรด้วยกัน โดยเล่นโน้ตตัวที่ต่ำสุดของคอร์ดเหมือนดับเบิลเบส ทำหน้าที่ให้แก่พวกเครื่องสาย (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.67)

2.6 ซูซาโฟน (Sousaphone) มี 3 ลูกสูบ การเล่นต้องคล้องคอโดยผู้บรรเลงต้องสอด ลำตัวเข้าไปในขดวงกลมของท่อลม ขนาดของซุซาโฟนใหญ่มาก และเสียงต่ำ ส่วนปลายเป็นลำโพง บานมาก เป็นเครื่องดนตรีที่จอห์น ฟิลลิป ซูซา (John Philip Sousa, 1854-1932) ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้ แทนทูบาเพื่อให้ง่าย และคล่องตัวแก่การเดินสนาม เสียงของซุซาโฟนมีเสียงแบบเดียวกับทูบา ฉะนั้นจึงใช้แทนกันได้

ภาพที่ 15 ซูซาโฟน

3. เครื่องประกอบจังหวะ (Percussion Instruments)

เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะหรือเครื่องกระทบ ได้แก่ เครื่องดนตรีที่เกิดเสียงดัง ขึ้นจากการตีกระทบ การสั่น การเขย่า หรือการเคาะ การตี อาจใช้ไม้ตีหรือใช้สิ่งหนึ่งกระทบเข้ากับ อีกสิ่งหนึ่งเพื่อทำให้เกิดเสียง เครื่องตีกระทบประกอบขึ้นด้วยวัสดุของแข็งหลายชนิด เช่น โลหะ ไม้ หรือแผ่นหนังขึงตึง เครื่องดนตรีในกลุ่มเครื่องตีกระทบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 เครื่องประกอบจังหวะที่มีระดับเสียงแน่นอน เครื่องดนตรีในกลุ่มนี้มีระดับเสียงสูงต่ำเหมือนกับเครื่องดนตรีประเภทอื่นเกิดเสียงโดยการตีกระทบ ได้แก่

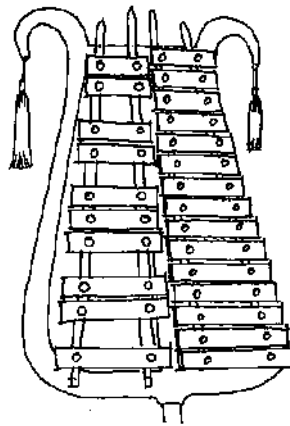
3.1.1 ทิมปานี (Timpani) มีกำเนิดแถวอาราเบีย ชาวอาหรับสมัยก่อนจะผูกกลอง 2 ลูก บนหลังอูฐสำหรับตีประโคมเวลาออกศึกหรือเคลื่อนกองคาราวาน ทิมปานี มีทรวดทรงคล้ายผลมะนาวผ่าซีกหงายขึ้น ตั้งบนขาหยั่งสามขาหรือฐานที่ทำขึ้นสำหรับกลองนี้โดยเฉพาะตัวกลองทำด้วยทองแดงและจึงหน้ากลองด้วยหนังลูกวัว หน้ากลองนี้จะถูกบังคับให้ตึงมากน้อยเพื่อให้เกิดระดับเสียงต่างๆ ด้วยการบิดสกรูที่อยู่รอบๆ ขอบกลอง หรือด้วยการเหยียบกระเดื่องที่เรียกว่า “เพดัล” (Pedal) (ไขแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.90)

ภาพที่ 16 ทิมปานี

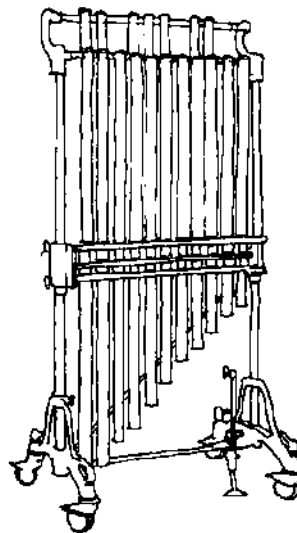
ทิมปานีจะมีเสียงทุ้มมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเส้นผ่าศูนย์กลางของหน้ากลอง ถ้าเส้นผ่าศูนย์กลางยาวมากก็จะทุ้มมาก ถ้าเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นก็จะทุ้มน้อย เสียงของทิมปานีซึ่งเทียบได้กับเสียงเบส ช่วยให้เพลงมีน้ำหนักขึ้น เป็นเสียงที่แสดงถึงความมีอำนาจ ความโอฬารและสร้างความตื่นเต้นเร้าใจได้เป็นอย่างดี

3.1.2 เบลไลรา (Bell Lyra) เวลาบรรเลงใช้ถี้อหรือใช้ค้ำคองคองให้เครื่องอยู่ในระดับเอว ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงดังกังวาน สดใส รูปร่างมีลักษณะคล้ายพิณไลร์ (Lyne) ของกรีกโบราณ ประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อเลียนเสียงระฆังจริงๆ คือ ระฆังตามคอหอยหรือระฆังตามโบสถ์ใช้บรรเลงแนวทำนองเพลงในวงโยธวาทิต และวงแตรวง (ไขแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.91)

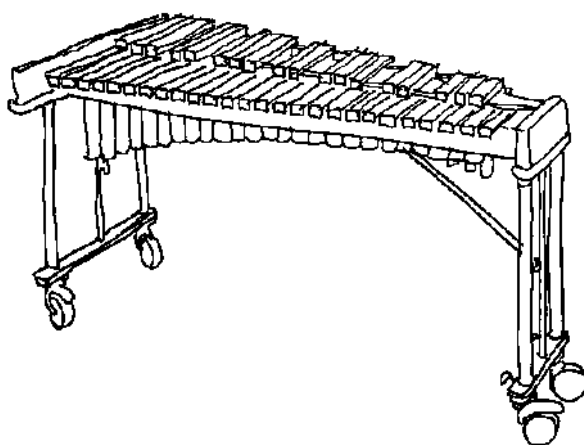
ภาพที่ 17 เบลโลร์

3.1.3 ระฆังราว (Tubular Bells) ในภาษาอังกฤษเรียกระฆังราวว่า “Orchestral Bells” และ “Chimes” เครื่องดนตรีชนิดนี้ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อเลียนเสียงระฆังจริงๆ ทำด้วยท่อโลหะแขวนเรียงตามลำดับเสียงต่ำไปยังเสียงสูง ท่อโลหะที่มีขนาดสั้นจะเป็นเสียงสูง ส่วนที่ยาวจะเป็นเสียงต่ำ แขวนกับโครงโลหะเป็นแนวดิ่ง เวลาเล่นใช้ไม้ตีจะมีเสียงคล้ายระฆัง โดยทั่วไป ฯลฯ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.68)

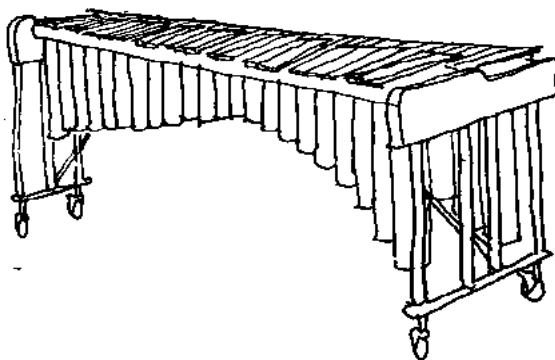
ภาพที่ 18 ระฆังราว

3.1.4 ไซโลโฟน (Xylophone) มาจากภาษากรีก คือ Xylos แปลว่า ไม้ และ Phonos แปลว่า เสียง รวมแล้วเป็นเครื่องดนตรีที่เกิดเสียงจากไม้หรือระนาดฝรั่งนั่นเอง ลูกกระพรวน ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้โรสวู้ด ขนาดสั้นยาวไม่เท่ากันแล้วแต่ระดับเสียง เสียงต่ำไม้อาว เสียงสูงไม้สั้น จัดเสียงให้เกิดบันไดเสียง โครมาติก เช่นเดียวกับแถวลิ้มนิ้วหรือคีย์บอร์ดของเปียโน (ไขแสง สุขะ วัฒนะ, 2554, น.91) ได้ลูกกระพรวนแต่ละลูกจะติดท่อโลหะเพื่อเป็นตัวตัวขยายเสียง เสียงของไซโลโฟนคล้ายเสียงระนาดไม้ของไทย แกร่ง คม สั้นห้วน และชัดเจนเหมาะที่จะใช้เป็นเครื่องดนตรีเล่นเดี่ยวทำนองเพลง หรือเพิ่มสีสันของวงดุริยางค์

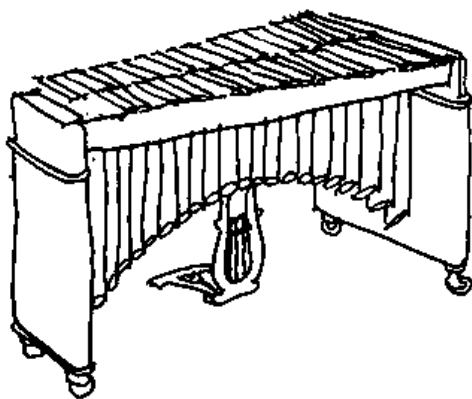
ภาพที่ 19 ไซโลโฟน

3.1.5 ไวบราโฟน (Vibraphone) เป็นระนาดโลหะของดนตรีตะวันตก ลักษณะทั่วไปคล้ายกับมาริมบา หรือไซโลโฟน เป็นระนาดขนาดใหญ่ ลูกกระพรวนทำด้วยโลหะ ได้ลูกกระพรวนมีท่อโลหะเพื่อเป็นตัวขยายเสียงมีแกนใบพัดเล็กๆ ประจําอยู่แต่ละท่อ ใช้ระบบมอเตอร์หมุนใบพัดทำให้เกิดเอฟเฟกต์ (Sound Effect) เสียงสั้นรัวได้ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.70)

ภาพที่ 20 ไวบราโฟน

3.1.6 มาริมบา (Marimba) เป็นระนาดของดนตรีตะวันตก ลักษณะทั่วไป เหมือนกับไซโลโฟนกับไวบราโฟนเป็นระนาดไม้ขนาดใหญ่ ลูกระนาดทำด้วยไม้ที่มีชื่อว่า “โรสวูด” ใต้ลูกระนาดมีท่อโลหะติดอยู่เพื่อเป็นตัวขยายเสียง (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.69)

ภาพที่ 21 มาริมบา

3.2 เครื่องประกอบจังหวะที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน

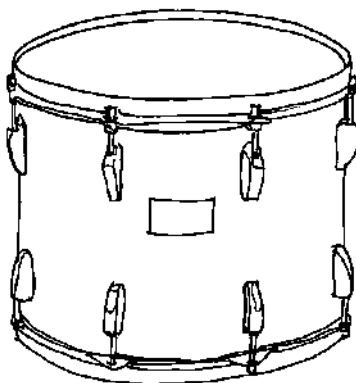
3.2.1 กลองเล็กหรือกลองสแนร์ (Snare Drum) กลองชนิดนี้มีหน้ากลองสองหน้า ขนาดมาตรฐานมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 14 ถึง 15 นิ้ว และสูง 6 นิ้ว ผู้เล่นจะต้องใช้ไม้ตีกลอง 2 อัน ซึ่งตรงปลายคันเป็นปุ่มไม้เล็กๆ ตีบนหน้ากลอง บนส่วนหน้ากลองที่อยู่ด้านล่างนั้นจะมี “Snare” (ใจแสง ศุขะวัฒนะ, 2554, น.91) ปัจจุบันสายสแนร์มีทั้งที่ทำด้วยไนลอนและทำด้วยเส้นลวดโลหะ จึงพาดอยู่ เพื่อให้เสียงสั้น เวลาตีลวดนี้จะกระทบหนังกลองดัง แด็ก แด็ก บางที่เรียกว่า กลอง แด็ก ตัวกลองทำด้วยโลหะ มีสกรูยึดขอบที่ติดกับหนัง เวลาเดินต้องใช้สายสะพาย ปัจจุบันมีตัวยึด กลองทำด้วยโลหะคล้องยึดไว้กับลำตัวของผู้เล่น ตัวกลองจะอยู่ด้านหน้าของผู้เล่น

ภาพที่ 22 กลองเล็ก

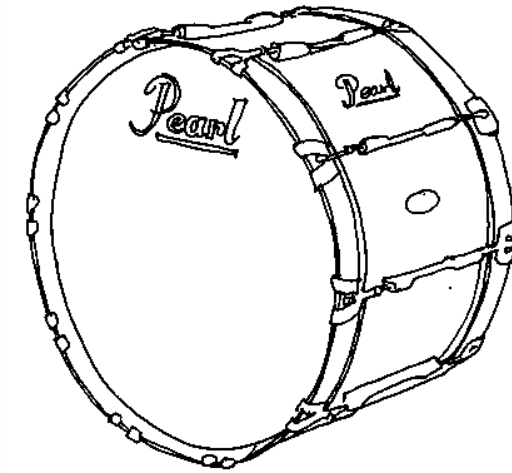
3.2.2 กลองเทเนอร์ (Tener Drum)

ขนาดใหญ่กว่ากลองเล็ก เกิดเสียงจากการใช้ไม้ตีลงไปทีหน้ากลอง โดยใช้ไม้ตีอันเดียว ปลายไม้ตีกลองหุ้มด้วยหนังทำเป็นวงแหวนหรือสักหลาด เวลาเดินตีต้องใช้สายสะพาย ทำหน้าที่เหมือนกลองใหญ่ (ปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้ว)

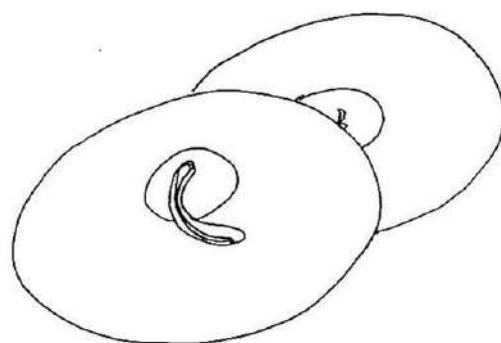
ภาพที่ 23 กลองเทเนอร์

3.2.3 กลองใหญ่ (Bass Drum) ลักษณะเหมือนกลองเทเนอร์แต่ขนาดใหญ่กว่า เส้นผ่าศูนย์กลางมีหลายขนาดแต่ถ้าเป็นกลองที่ได้มาตรฐานการบรรเลงคือ 30 นิ้ว สูง 16 นิ้ว หน้ากลองทั้งสองข้างจึงทำให้ตีด้วยการชันสกรูที่อยู่รอบๆ ขอบกลอง ปัจจุบันมักใช้มากกว่า 1 ใบ ที่มีขนาดต่างๆ กัน ตามสรีระของผู้ตี และตามความต้องการในการใช้งาน ถ้าใช้ในวงโยชวาทิตจะมีขนาดตั้งแต่ 24-32 นิ้ว ตีด้วยไม้ตี ปลายไม้ข้างหนึ่งทำเป็นปมไว้สำหรับใช้ตีกระทบกับหนังกลอง ปมนั้นอาจจะหุ้มด้วยสักหลาด ไม้ก๊อก ฟันวม หรือฟองน้ำ เสียงกลองใหญ่ตีเน้นย้ำจังหวะเพื่อให้เกิดความหนักแน่น หรืออาจจะใช้รัวเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น รัวเพื่อสร้างจุดสนใจในบทเพลงเพิ่มขึ้นก็ได้ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.72) กลองใหญ่เป็นเครื่องดนตรีที่สามารถให้ความดังคริกโครมได้มากที่สุด แต่ถ้าจะเล่นให้ได้เสียงเบาๆ ก็มักจะ ตีรัวแต่เพียงเบาๆ ให้เสียงต่อเนื่องกัน ผลที่ได้รับจะคล้ายกับเสียงฟ้าร้องในระยะไกล (สรน โรจนตระกูล, 2554, น.85)

ภาพที่ 24 กลองใหญ่

3.2.5 ฉาบ (Cymbal) ฉาบเป็นเครื่องดนตรีของพวกเตอร์ก รูปร่างเป็นจานทองเหลืองบางๆ ขนาดเท่ากันสองอันตรงกลางจานด้านนอกมีที่จับทำด้วยแผ่นหนังมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 10 ถึง 24 นิ้ว (ไขแสง สุชะวัตนะ, 2554, น.100) มีหลายลักษณะบางชนิดใช้ตีเป็นคู่ให้เกิดเสียง ผู้ตีต้องสอดมือเข้าที่หูร้อยฉาบซึ่งทำด้วยสายหนัง แบนฝ่ามือประกบแนบกับฝ่าฉาบตรงส่วนนูนกลางฉาบ แล้วตีกระทบฝ่าฉาบด้วยมือทั้งสองข้าง ฉาบบางชนิดเพียงข้างเดียวตีด้วยไม้ตี ฉาบประเภทนี้ต้องติดตั้งบนขาตั้ง เช่นฉาบสำหรับกลองชุด ฉาบมีหลายขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางมากก็จะทำให้เกิดเสียงดังและความก้องกังวานมากขึ้นด้วย (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551, น.71)

ภาพที่ 25 ฉาบ

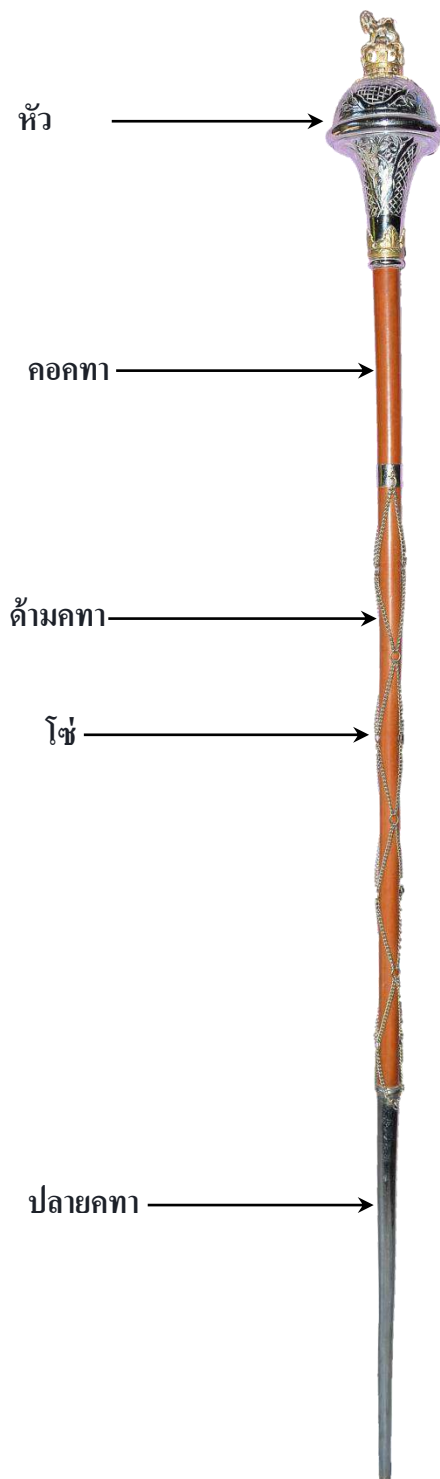
ความรู้เกี่ยวกับคทากรและนักแสดงประกอบ

1. คทากร (Drum Major)

ในการบรรเลงแบบเดินแถว (Marching Band) หรือการบรรเลงแบบสวนสนามของวงโยชวาทิตจะอยู่ในการควบคุมของ คทากร (Drum Major) โดยได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการวง ซึ่งบทบาทหน้าที่ของคทากร จะเป็นผู้นำและเป็นควบคุมแถวในการเดินแถวบรรเลง เป็นผู้นำที่ให้สัญญาณต่างๆ เพื่อให้ให้นักดนตรีในวงให้รับรู้และปฏิบัติได้ถูกต้องและพร้อมเพรียงกัน โดยการใช้มือและไม้คทาสั่งการ เพื่อนำแถวขบวนพาเหรดไปสู่จุดหมายปลายทาง นอกจากนั้นยังเป็นผู้ดำเนินการแสดงกิจกรรมต่างๆ โดยผู้บรรเลงต้องปฏิบัติตามสิ่งที่คทากรสั่งอย่างเคร่งครัด เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการบรรเลง

ไม้คทาเป็นอุปกรณ์ประจำตัวของคทากร ที่ใช้ในการส่งสัญญาณ เป็นการออกคำสั่งให้แก่ นักดนตรีในวงโยชวาทิตให้ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้องและมีความพร้อมเพรียง ซึ่งต้องผ่านการฝึกพร้อมกันจนมีความสามารถ และมีความเข้าใจ ปฏิบัติตามคำสั่งได้ตรงกัน ส่วนประกอบของไม้คทา โดยทั่วไปประกอบด้วย หัวคทา ซึ่งนิยมทำเป็นรูปต่างๆ เช่น ลิงห์ มงกุฎ เป็นต้น คอคทา ค้ามคทา โഴ้ ปลายคทา

ส่วนประกอบของไม้คทา

ภาพที่ 26 ไม้คทา

หน้าที่ของคทากรคือ เป็นผู้ให้สัญญาณแก่นักดนตรีในการบรรเลงในวงโยชวาทิต ได้ทราบถึงการปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิบัติของขบวนวงโยชวาทิตในขณะที่วาทยกรไม่อยู่ ผู้ถือไม้คทาจะปฏิบัติหน้าที่แทน สัญญาณที่มาจากไม้คทา ที่คทากรเป็นผู้ให้สัญญาณ เป็นคำสั่งให้นักดนตรีในวงโยชวาทิตปฏิบัติได้ถูกต้องและพร้อมเพรียงกัน เช่นเดียวกับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแถว ผู้มีหน้าที่ให้สัญญาณในวงโยชวาทิตจะต้องทราบหน้าที่ที่จะปฏิบัติและการปฏิบัติเป็นอย่างดี ให้เป็นไปโดยถูกต้อง เรียบร้อย (สธน โรจนตระกูล, 2554, น.142)

คุณสมบัติของผู้ที่เป็นคทากรหรือผู้ถือไม้คทา ต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีบุคลิกลักษณะในการเป็นผู้นำที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีท่วงท่าทางแข็งแรงเข้มแข็ง สง่างาม มีความรู้ในวิชาดนตรีเป็นอย่างดี มีปฏิภาณไหวพริบดีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการเป็นผู้นำวงโยชวาทิตให้เคลื่อนที่ไปตามทิศทางต่างๆ คทากรจะเป็นผู้นำและสั่งการโดยตลอด สามารถตัดสินใจเมื่อมีปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้น ในขณะที่นำขบวนวงโยชวาทิตไปตามทิศทางที่ต้องการได้

การปฏิบัติหน้าที่ของคทากรต้องปฏิบัติด้วยความเชื่อมั่นด้วยตนเองทั้งจังหวะและท่าทาง ให้เป็นไปตามจังหวะและขั้นตอน มีท่วงท่าทางแข็งแรงเข้มแข็ง สง่างามและผึ่งผายให้สมกับการเป็นผู้นำที่ดี ผู้รับปฏิบัติจึงจะเกิดศรัทธา มีความเชื่อมั่นต่อคทากรที่จะนำแถว ไปข้างหน้า ย่อมทำให้เกิดกำลังใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี และในเวลาเดียวกันย่อมจะได้รับการเคารพนับถือจากผู้รับปฏิบัติ ตลอดถึงผู้ชมหรือผู้พบเห็นก็จะนิยมชมชอบวงโยชวาทิตนั้นๆ (ธนาकर แพทย์วงษ์, 2554, น.142)

กล่าวโดยสรุป คทากรคือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นผู้นำในการเดินบรรเลงของวงโยชวาทิต โดยมีไม้คทาเป็นอุปกรณ์ในการให้สัญญาณ เพื่อให้ให้นักดนตรีในวงโยชวาทิตได้ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องและพร้อมเพรียงกัน ซึ่งผู้ที่เป็นคทากรต้องมีบุคลิกลักษณะในการเป็นผู้นำที่ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีความเชื่อมั่นในตัวเอง

2. นักแสดงประกอบ (Color Guard)

Color Guard เป็นการแสดงชนิดหนึ่งที่แสดงควบคู่ไปกับการบรรเลงของวงโยชวาทิต ทำให้รูปแบบการบรรเลงและการแปรขบวนในสนามงดงามยิ่งขึ้น โดยใช้ธง (Flags) ปืน (Rifles) และดาบ (Sabers) อุปกรณ์เหล่านี้จะถูกออกแบบให้โชว์การหมุน ควง โยน (Spinning) ซึ่งเป็นทักษะอย่างหนึ่ง เพื่อช่วยประกอบเพลงให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น นักแสดงประกอบจะใช้อุปกรณ์ในการแสดง เช่น ปืน ธง หรืออุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่สามารณนำมาปรับใช้ได้ การแสดงขึ้นอยู่กับ การเคลื่อนที่ที่สวยงาม ความยากง่ายของท่วงท่าและลีลา ซึ่งทั้งหมดจะต้องมีความสัมพันธ์กัน มีความกลมกลืน

โดยปกติแล้ว นักแสดงประกอบจะใช้ ชงเป็นหลัก เพราะชงคือสิ่งที่ผู้ชมจะเห็นได้ง่ายที่สุด จากระยะไกล โดยอาจจะใช้คู่ไปกับอุปกรณ์อื่นๆ เพื่อที่จะสามารถหยิบมาเล่นกันได้บนสนาม เช่น พวกปิ่น คาบ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มในเรื่องของสีสัน การเคลื่อนไหวต่างๆ ไปกับจังหวะของเพลงที่นักดนตรีเล่น ซึ่งจะให้ดูอ่อนพลิ้วหรือดูเข้มแข็งก็แล้วแต่ ซึ่งการเป็น Color Guard ที่ดีต้องรู้ว่าอุปกรณ์ไหนควรใช้กับเพลงสไตล์ไหน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

หลักการที่สำคัญในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ประกอบด้วย กระบวนการฝึกซ้อม ทฤษฎี วิธีการฝึกซ้อมดนตรีและการวางแผนการฝึกซ้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กระบวนการฝึกซ้อมเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาดนตรีไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงในรูปแบบใดก็ตาม กระบวนการฝึกซ้อมที่ดีจะทำให้วงโยธวาทิตมีลำดับขั้นตอนในการฝึกซ้อม จนทำให้วงมีคุณภาพของการบรรเลงที่ดี

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 กล่าวว่ากระบวนการ หมายถึง ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอย่างหนึ่ง เช่น กระบวนการเจริญเติบโตของเด็ก กรรมวิธีหรือลำดับการกระทำซึ่งดำเนินต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จลง ณ ระดับหนึ่ง เช่น กระบวนการเคมี เพื่อผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ของ นายณัฐสรณ์ย์ ทฤษฎีคุณ ซึ่งได้สัมภาษณ์ นายนิพัทธ์ กาญจนะหุต (31 สิงหาคม 2554) ได้กล่าวถึงความหมายของการฝึกฝนและการฝึกซ้อมดนตรีไว้ดังนี้ การฝึกฝนดนตรี (Music Practice) การฝึกซ้อมดนตรี (Music Rehearsal) ล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เนื่องจากการฝึกฝน คือ การฝึกฝนทักษะการบรรเลงส่วนตัวของตนเอง เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นให้มีความสมบูรณ์และเมื่อฝึกฝนจนเกิดความชำนาญแล้ว เมื่อนำไปสู่กระบวนการรวมวงก็จะสามารถบรรเลงรวมวงได้อย่างชำนาญ และทำให้การฝึกซ้อมรวมวงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกัน ถ้าผู้บรรเลงฝึกฝนทักษะของตนเองได้ไม่ดี ไม่มีความพร้อมในการบรรเลงบทเพลง ก็จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการฝึกซ้อมรวมวง ทำให้การฝึกซ้อมรวมวงไม่ประสบผลสำเร็จตามไปด้วย

สวัสดี เงินแย้ม (2540) ได้กล่าวถึงกระบวนการฝึกซ้อมว่า ในการสอนวงโยธวาทิต ให้เกิดความพร้อมและมีระเบียบวินัยที่ดี จะต้องใช้ระยะเวลาพอควรเพื่อพัฒนาความสามารถในการบรรเลง ดังนั้นการฝึกซ้อมให้เกิดผลดีจะต้องฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ลิตธิ ลิทธิการณย์ (2545, น.69) ได้ให้ความหมายของกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตสรุปได้ว่า ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต มีการฝึกซ้อมเพื่อออกการแสดงอยู่ 2 ประเภทคือ การนั่งบรรเลง (Concert) และการเดินแถวแปรขบวน (Marching and Display) ซึ่งกระบวนการฝึกซ้อมได้แบ่งการฝึกซ้อมเป็นสองประเภทหลักๆ คือการเรียนทฤษฎีดนตรีควบคู่กับทักษะดนตรีและอีกประเภทคือการฝึกซ้อมแถวแปรขบวน (Marching and Display) โดยควรเริ่มเรียนทฤษฎีตั้งแต่เรื่องเสียง การบันทึกโน้ต จังหวะ บันไดเสียงเมเจอร์ ญูแฉเสียง ส่วนปฏิบัติควรเริ่มตั้งแต่การฝึกกลม การฝึกหายใจ การจรดปากเป่า การเป่าเสียงยาวไปจนถึงทักษะขั้นสูง

มังกร จินดาวัฒน์ (2546, น.82) ได้อธิบายถึงการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตว่า การฝึกซ้อมเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของวงโยธวาทิต ความสำเร็จในการบรรเลงแต่ละครั้งย่อมเกิดจากการฝึกซ้อมที่ดี ถูกต้อง เหมาะสมทั้งขั้นตอน เวลา ตารางการฝึก เป็นการฝึกซ้อมอย่างมีความสุข สนุกสนานและเป็นการฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมายที่แน่นอนชัดเจนทุกครั้ง โดยครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวงควรเป็นผู้ที่บอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง เป็นการพูดคุยเพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างความพร้อม ทางด้านสมาธิในการฝึกซ้อมของนักดนตรีในวงทุกคน ซึ่งก่อให้เกิดความมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี หมายถึง วิธีการดำเนินการในการฝึกซ้อมดนตรีอย่างมีระเบียบแบบแผน เช่น มีตารางในการฝึกซ้อมที่ชัดเจน มีลำดับขั้นตอนในการฝึกซ้อม มีการตั้งเป้าหมายในการฝึกซ้อมที่ชัดเจน ตลอดจนมีแนวทางแก้ไขปัญหาในขณะที่ทำการฝึกซ้อมดนตรี โดยผู้ฝึกซ้อมจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งผลที่ได้จากลำดับขั้นตอนดังกล่าว จะต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

1. แนวคิดและทฤษฎีวิธีการฝึกซ้อมดนตรี

การแสดงดนตรีเป็นเรื่องที่ต้องใช้ทักษะฝีมือ ซึ่งนักดนตรีต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่นักดนตรีจะต้องมีการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อให้เกิดความชำนาญ การศึกษาครั้งนี้จึงได้ค้นหาแนวคิดและทฤษฎีที่สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โดยมีทั้งนักจิตวิทยา และนักทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อม ดังนี้

แม็ก เอฟ ดาลบี (Dalby, 1993, p.60) ได้กล่าวถึง จิตวิทยาการฝึกซ้อมว่า องค์ประกอบของจิตวิทยาในการฝึกซ้อมที่สำคัญ ดังนี้

1. Stimulating Interest (การกระตุ้นความสนใจ) ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อม โดยครูต้องสนใจกับ การฝึกซ้อมของนักเรียนทั้งการฝึกส่วนตัวและการฝึกเป็นกลุ่มย่อย ครูอาจกระตุ้น โดยการใช้สื่อ เช่น วิดีทัศน์ รูปภาพ บทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี การพานักเรียนในวงไปชมการแสดงดนตรี

ของนักดนตรีมืออาชีพ พุคคุยกับนักดนตรีถึงเรื่องประวัติและผลงานของผู้แต่งเพลง ทฤษฎีดนตรี ขนบธรรมเนียมการชมการแสดง รวมไปถึงดนตรีที่ดีเป็นอย่างไร เป็นต้น โดยการกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียนควรหาช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น หลังฝึกซ้อมเสร็จหรือระหว่างพักการฝึกซ้อม เป็นต้น

2. Motivation (การสร้างแรงจูงใจ) ความสนใจส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเลือก บทเพลงที่เหมาะสมและตรงกับจินตนาการของนักเรียน ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีวิธีหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน การเลือกบทเพลงที่มีท่วงทำนองและจังหวะที่น่าสนใจย่อมทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจในการฝึกซ้อมอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน อีกทั้งตัวนักเรียนเองเกิดความมั่นใจ และกล้าที่จะบรรเลงเพลงมากขึ้น และยอมรับในบทเพลงที่ครูเลือกให้บรรเลง คงไม่เป็นเรื่องยากอีกต่อไปที่ครูจะเลือกบทเพลงที่เหมาะสมและท้าทายความสามารถของนักเรียน และครูควรวิเคราะห์ เพลงที่กำลังซ้อมให้นักเรียนฟังพร้อมๆ กันทั้งวง เพื่อให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งเข้าใจ บทเพลง และเข้าใจเจตนาของผู้ประพันธ์ที่แต่งเพลงนี้ สอนให้นักเรียนเห็นความสำคัญของบทเพลงอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อที่จะฝึกนักเรียนให้สามารถเป็นผู้นำกลุ่มเครื่องมือหรือผู้นำวงได้พร้อมทั้งสามารถเป็นผู้ช่วยครูในการฝึกซ้อมแบบกลุ่มย่อยหรือรวมทั้งวงได้

กระบวนการสร้างแรงจูงใจที่สำคัญคือ ความสนใจที่ครูแสดงออกต่อนักดนตรีทุกคน ด้วยความจริงใจและยินดีที่จะช่วยเหลือให้เขากลายเป็นนักดนตรีที่สมบูรณ์แบบ ครูสามารถทำให้ทุกคนในวงเข้าใจว่านักดนตรีทุกคนในวงมีส่วนสำคัญเท่ากันทั้งหมด ซึ่งวงจะประสบความสำเร็จได้เพราะความสามารถของทุกๆ คน ทั้งคนที่เก่งและไม่เก่ง รวมทั้งนักดนตรีสำรองด้วย การให้ความสนใจกับนักเรียนอย่างเท่าเทียมกันเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนที่ไม่เก่งมีความพยายามพัฒนาตนให้เก่งได้ในอนาคต การซ้อมบทเพลงแต่ละเพลงย่อมมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ไม่ชอบบทเพลง ครูผู้ฝึกซ้อมต้องคอยโน้มน้ำหนักใจให้นักเรียนเหล่านี้เกิดทัศนคติที่ดีกับบทเพลงนั้นๆ การชมเชยเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการสร้างความเชื่อมั่นในการบรรเลงเพลงในวง การบรรเลงที่สมบูรณ์ของวง ก็คือ เมื่อกลุ่มย่อยมีวินัยสูงขึ้น แรงจูงใจก็จะเกิดจากตัวนักเรียนเอง นักเรียนที่ไม่เอาใจใส่ในการฝึกซ้อมหรือเล่นแหย่งก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ซึ่งการที่กลุ่มย่อยจะได้รับการยอมรับจากกลุ่มครูผู้ควบคุมวงจึงควรคำนึงถึงระดับความสามารถของนักเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน พัฒนาการทางด้านดนตรีมากขึ้น

หน้าที่สำคัญของครู คือ สร้างนักเรียนที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ไม่ต้องให้ครูคอยช่วยเหลือตลอดเวลา มีความเข้าใจและสามารถคิดวิเคราะห์ดนตรีได้ จะส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาทางดนตรีได้ดีขึ้นและรวดเร็ว เช่น นักเรียนสามารถใช้เทปประกอบการฝึกซ้อมได้ ควบคุม

เสียงสูง-ต่ำ ความสมดุลและคุณภาพของเสียงทั่วไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนอยากซ้อมเองในช่วงเวลาว่างที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้

3. Discipline (ระเบียบวินัย) การมีระเบียบวินัยระหว่างการฝึกซ้อมย่อมมีผลในทางที่ดีต่อเงื่อนไขต่างๆ ที่ครูได้กำหนดได้ โดยครูควรชี้แจงให้นักดนตรีเข้าใจถึงจุดประสงค์และความสำคัญของการมีวินัยในการฝึกซ้อมก่อนเพราะการมีวินัยทำให้เป้าหมายในระยะสั้นสำเร็จได้ชัดเจนและส่งผลให้เป้าหมายในระยะยาวสำเร็จได้ชัดเจนมากขึ้นเช่นกัน

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2555, น.426) ได้กล่าวว่า คนตรีเป็นเรื่องของการฝึกซ้อมและการแสดง นักดนตรีควรมีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การแสดงมีความสมบูรณ์มากที่สุดในการแสดงแต่ละครั้งที่เกิดขึ้น ถ้ามีข้อผิดพลาด นักดนตรีหรือผู้ดำเนินการจัดการแสดงดนตรีไม่มีโอกาสในการแก้ไขได้เลย ดังนั้น ในการจัดการแสดงดนตรีจึงต้องมีการวางแผนมาอย่างดี มีการซ้อมใหญ่ เพื่อให้การแสดงสมบูรณ์ที่สุด หรือเมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นขณะซ้อมใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องสามารถร่วมกันวางแผนแก้ปัญหาเพื่อมิให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในวันแสดงจริง

Baron, S. (1984) ได้อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดนตรีว่า การฝึกซ้อมดนตรีเป็นสิ่งที่เกิดพร้อมกับการเรียนดนตรี การฝึกซ้อมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักดนตรี ซึ่งอยู่คู่กับการเรียนรู้ดนตรี วิธีการฝึกซ้อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของวัย ตามสถานการณ์และความสามารถที่เพิ่มขึ้นของผู้ฝึกดนตรี การฝึกซ้อมดนตรีเป็นสิ่งที่นักดนตรีต้องกระทำเนื่องจากการแสดงดนตรีเป็นสิ่งที่ต้องใช้ทักษะฝีมือที่ต้องฝึกให้ชำนาญ การฝึกซ้อมดนตรี คือ การปฏิบัติดนตรีอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนเป้าหมายต้องการบรรลุความสำเร็จในการฝึกซ้อมในเรื่องที่ต้องการ ดังนั้นการฝึกซ้อมที่ดีจึงต้องมีการวางแผนการฝึกซ้อมที่ดีด้วย ซึ่งจะส่งผลให้การแสดงออกมาได้ดีเช่นกัน และถ้าการฝึกซ้อมขาดการวางแผนไม่เอาใจใส่ ไม่ตั้งใจ ก็จะส่งผลให้การแสดงออกมาไม่ดีไปด้วย ดังนั้นการฝึกซ้อมจึงเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้ฝึกซ้อมให้มีทักษะความสามารถมากยิ่งขึ้นต่อไป

ชูชาติ พิทักษากร (2535) ได้กล่าวว่า การฝึกซ้อมประจำวันเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ผู้ฝึกต้องวางแผนให้รอบคอบ และเหมาะสมกับเวลาที่ตนเองมีอยู่ การฝึกซ้อมควรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1. การฝึกซ้อมเทคนิค แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1.1 การแก้ไขข้อบกพร่องทางเทคนิคของแต่ละบุคคลผู้ฝึกจะต้องสำรวจตัวเองอย่างละเอียดว่ามีจุดที่ต้องแก้ไขที่ไหนบ้างจะต้องแก้ไขอย่างไร จะต้องใช้แบบฝึกบทไหน การแก้ไขข้อบกพร่อง ควรเป็นสิ่งที่แรกที่พึงกระทำในการฝึกซ้อมประจำวัน หากไม่รีบแก้ไขจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาก้าวหน้า

1.2 การพัฒนาเทคนิค พิจารณาหาความเร่งด่วนของเทคนิคที่จะพัฒนาดำเนินการฝึกให้
 ฤทธิวิธี วิเคราะห์ข้อวัชวะที่ต้องใช้สำหรับเทคนิคแต่ละอย่างแล้วฝึกซ้ำๆ มีสติทุกครั้งทีฝึก และควรฝึก
 ให้ถูกต้องเสมอ การพัฒนาเทคนิคแบ่งออกเป็น 3 อย่าง คือ บันไดเสียงและการกระจายคอร์ด
 (Scales and arpeggios) แบบฝึกหัด (Pure exercises) แบบฝึกหัดแบบประยุกต์ (Applied exercises)

2. การฝึกซ้อมบทเพลง ควรวิเคราะห์เพลงในแง่ของดนตรีและในแง่ของเทคนิค พยายาม
 ตีความหมายของบทเพลงให้เข้าใจก่อนที่จะลงมือฝึกซ้อมจะเป็นการดีเยี่ยมถ้าผู้ฝึกจะพยายามได้ยิน
 เพลงนั้นในใจ ก่อนที่จะเริ่มทำการฝึกซ้อม พยายามหาวิธีการที่จะทำให้เพลงนั้น ถูกต้องตามความ
 ประสงค์ของผู้ประพันธ์ให้มากที่สุด และฝึกซ้อมจนมั่นใจว่าสามารถจะเล่นได้ถูกต้องทุกครั้ง

3. ฝึกการแสดงจริง การฝึกการแสดงจริงควรเล่นไปตามโปรแกรมที่ได้จัดไว้หากมี
 ข้อผิดพลาดเกิดขึ้นอย่าหยุดเล่นเพราะในการแสดงจริงๆ จะหยุดเล่นไม่ได้ ควรบันทึกเสียงไว้
 เพื่อนำไปแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ หลังจากการเล่นเพลงตามโปรแกรมนั้นจบลง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การฝึกซ้อมดนตรี คือ การปฏิบัติดนตรีอย่าง
 สม่าเสมอ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางดนตรีของผู้ฝึก การฝึกซ้อมประจำวันเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด
 ในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ผู้ฝึกต้องวางแผนให้รอบคอบ มีความเหมาะสมกับเวลา
 มีขั้นตอนในการฝึก มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการฝึกที่ชัดเจน ผู้ฝึกซ้อมต้องมีวินัยในการ
 ฝึกซ้อม เพื่อให้การฝึกซ้อมบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ แล้วจะส่งผลถึงเป้าหมายใหญ่คือการ
 แสดงจริง

2. แนวคิดการวางแผนการฝึกซ้อมการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต

การวางแผน เป็นการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน มีขั้นตอน มีการเตรียมการ
 มีกำหนดการในการปฏิบัติงานต่างๆ มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อได้ลงมือปฏิบัติตามแผนที่วาง
 ไว้ ก็จะทำให้งานเหล่านั้นประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย การปฏิบัติงานจะประสบผลสำเร็จมาก
 หรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผน ถ้าวางแผนดี ก็เท่ากับปฏิบัติงานสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง การ
 วางแผนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตก็เช่นเดียวกัน หากวางแผนการฝึกซ้อมและได้ดำเนินการ
 ตามแผนการฝึกซ้อมเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะทำให้วงโยชวาทิตนั้น ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่
 วางไว้

ธนาकर แพทย์วงษ์ (2541, น.166) ได้กล่าวถึงการวางแผนในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต
 ซึ่งสรุปได้ว่า การฝึกซ้อมวงโยชวาทิต เป็นการฝึกซ้อมที่มีขั้นตอนและระยะเวลาในการฝึกซ้อมมาก
 ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมแผนการฝึกซ้อม และการวางแผนที่ดี การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตให้ประสบ
 ความสำเร็จได้นั้นครูผู้สอนต้องมีวิธีการสอนที่มีแนวทางเด่นชัด ที่จะทำให้งวงโยชวาทิตไปสู่

จุดหมายมีผลการบรรเลงที่มีคุณภาพ ดังนั้นการฝึกซ้อมให้เกิดผลดีต้องฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทั้งการสอนทฤษฎี และการสอนปฏิบัติ โดยหาวิธีการที่ดีที่สุดในการถ่ายทอดความรู้

ณัฐศรีชัย ทฤษฎีคุณ (2556, น.22) ได้อธิบายถึงการวางแผนการฝึกซ้อมของวงซิมโฟนิคแบนด์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวางแผนการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิตว่า การฝึกซ้อมวงซิมโฟนิคแบนด์ โดยทั่วไปแล้วควรมีหลักการจัดตารางการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ อาทิ การจัดการฝึกซ้อมให้นักเรียนหลังเลิกเรียนและช่วงปิดภาคเรียน โดยที่กิจกรรมการฝึกซ้อมไม่ควรกระทบกระเทือนกับการเรียนของนักเรียน และในหลายๆ วง มีการสร้างแบบแผนของการจัดตารางการฝึกซ้อมโดยมีความคล้ายคลึงกัน เช่น จัดให้มีการเข้าค่ายเพื่อฝึกซ้อมเมื่อใกล้ถึงวันประกวดดนตรี หรือฝึกเพื่อให้นักเรียนได้รักษาระดับทักษะด้านการบรรเลงของตนเองไว้ เพื่อนำไปต่อยอดในการบรรเลงสำหรับการเตรียมการประกวดต่อไป

อภิชัย เลี่ยมทอง (2555, น.29) ได้อธิบายถึงการวางแผนเป้าหมายวางแผนเวลา ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวางแผนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตว่า นักดนตรีควรเริ่มจากการวางแผนเป้าหมายสำหรับการฝึกซ้อม ลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ เช่น ต้องการเรียนเพลงหรือเทคนิคใหม่ๆ ที่ยังทำไม่ได้ หรือยังทำไม่ได้ไม่ดี หรือแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการบรรเลง หรือต้องทบทวนเพลงหรือเทคนิคต่างๆ ที่ทำได้ดีแล้ว หรือซ้อมเพื่อเตรียมแสดงคอนเสิร์ตการแข่งขันหรือสอบทักษะ หรือซ้อมเพื่อทบทวนเพลงที่ต้องการตีความบทเพลงในแนวที่แตกต่างออกไปจากเดิม เป็นต้น จากนั้นจึงควรวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกซ้อมของแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ หรือในระยะยาวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของตน นักดนตรีควรใช้เวลาในการฝึกซ้อมให้มากที่สุด ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยให้เริ่มจากสำรวจกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่เป็นต้องปฏิบัติ เลือกตัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นเพื่อให้เวลาสำหรับการฝึกซ้อมให้ มากที่สุด การฝึกซ้อมดนตรีให้เกิดความก้าวหน้าและมีความชำนาญนั้นเป็นการฝึกฝนกล้ามเนื้อเพื่อ ใช้ควบคุมเทคนิคการบรรเลงเครื่องดนตรีให้เกิดความเชี่ยวชาญที่ต้องการความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง นักดนตรีต้องมีระเบียบวินัยสำหรับการฝึกซ้อมเมื่อวางแผนได้แล้ว นักดนตรีควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ฉะนั้นการวางแผนสุดท้ายที่ต้องทำให้สำเร็จและการวางแผนให้เกิดขั้นตอนการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของนักดนตรี จึงเป็นสิ่งแรกที่นักดนตรีต้องทำก่อนการเริ่มต้นฝึกซ้อม

ธนากร แพทย์วังษ์ (2541, น.69) ได้อธิบายถึงการเตรียมการฝึกซ้อมซึ่งมีความสอดคล้องกับการวางแผนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตว่า การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตแตกต่างจากการฝึกซ้อมกีฬา ซึ่งครูผู้สอนและนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวและฝึกซ้อมเป็นกลุ่มน้อยหากว่าใครเอาจริงเอาจังในการฝึกซ้อมก็จะทำให้ผู้นั้นมีความสามารถสูง แต่การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตจะต้อง

ฝึกซ้อมร่วมกัน 10 คน ถึง 60 คน โดยประมาณ ให้มีความพร้อมในเชิงคนตรีและมีระเบียบวินัย จึงต้องมีการเตรียมการฝึกซ้อมที่ดี

จากที่กล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวางแผนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนจะต้องวางแผนการฝึกซ้อมโดยมีเป้าหมายของการฝึกซ้อมในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน มีการจัดตารางในการฝึกซ้อมเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ โดยที่กิจกรรมการฝึกซ้อมไม่ควรกระทบกระเทือนกับการเรียนของนักเรียน มีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับช่วงเวลา และระยะเวลาในการฝึกซ้อมของแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ หรือในระยะยาวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อความต่อเนื่องของการฝึกซ้อม มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อม มีการทบทวนเทคนิคต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้รักษาระดับทักษะด้านการบรรเลงของตนเอง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน

วรรณพร กัญญามาน และคณะ (2554) แผน หมายถึง (Plan) หมายถึง วิธีการหรือการปฏิบัติ หรือข้อความที่แสดงการกระทำที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงซึ่งผู้บริหารตั้งใจที่จะใช้ให้บรรลุเป้าหมายองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้นแผนที่เป็นรูปธรรม จะต้องประกอบด้วย 6W 1 H อันได้แก่

WHO แผนที่ดี จะต้องกำหนดว่าใครรับผิดชอบในการดำเนินงานให้ชัดเจน

WHAT แผนที่ดี จะต้องกำหนดว่าเป็นแผนเกี่ยวกับอะไรบ้าง และจะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจน

WHEN แผนที่ดี จะต้องกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน จะต้องดำเนินการเมื่อใด

WHERE แผนที่ดี จะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นแผนที่ทำที่เกี่ยวกับส่วนไหน ที่ใด

WHY แผนที่ดี จะต้องกำหนดว่าแผนดังกล่าวทำแล้วได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

WHOM แผนที่ดี จะต้องกำหนดว่าแผนดังกล่าวทำเพื่อใคร

WHO แผนที่ดี จะต้องกำหนดวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2546, น.2) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการเลือกวิธีการทำงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรกำหนดว่าจะทำนั้นอย่างไรการวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จขององค์กรในอนาคตในระยะสั้นและระยะยาว

สมพงษ์ เกษมสิน (2523, น.81) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวางแผนว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการวินิจฉัยเลือกวิธีปฏิบัติงานที่เห็นว่าดีที่สุด โดยพิจารณาจากข้อมูล ข่าวสาร และกรณีแวดล้อมต่างๆ การวางแผนเป็นการใช้ความคิดจินตนาการ คาดคะเนวิธีการ เพื่อคัดเลือกหาแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อกำหนดเป้าหมายและวางโครงการในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เสรีมวิทย์ ศุกเมธี (2531, น.183) ได้ให้ความหมายว่า การวางแผน คือ การกำหนดวิธีการล่วงหน้า อย่างเป็นระบบ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน และเป็นระบบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

อนันต์ เกตุวงศ์ (2541, น.3-4) ได้ให้ความหมายของการวางแผนว่า การวางแผนคือการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์หรือวิธีการกระทำ โดยทั่วๆ ไปจะเป็นการตอบคำถามต่อไปนี้ คือ จะทำอะไร (What) ทำไมจึงต้องทำ (Why) ใครบ้างที่เป็นผู้กระทำ (Who) จะกระทำเมื่อใด (When) จะกระทำกันที่ไหนบ้าง (Where) และจะกระทำกันอย่างไร (How)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมใดๆ ย่อมจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เพื่อที่จะสามารถกำหนดการวางแผนงานได้อย่างถูกต้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างดีที่สุด การวางแผนมีหลายรูปแบบ ทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว หากใช้การวางแผนที่เหมาะสมสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ ก็จะทำให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมใดๆ สำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง

ประเภทของแผน

เสรีมวิทย์ ศุกเมธี (2531, น.183-184) ได้กล่าวว่าการวางแผนอาจจะจำแนกเป็นประเภทได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และกิจกรรม หรืองานที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งคนทั่วไปสามารถที่จะจำแนกออกได้ ดังนี้

1. การวางแผนตามเวลา มักแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ
 - 1.1 แผนระยะยาวหรือแผนแม่บท จะมีกำหนดระยะตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
 - 1.2 แผนระยะปานกลางมีระยะการดำเนินการ 1 ปี มีการสอดคล้องกับแผนระยะปานกลาง และระยะยาว
2. จำแนกตามหน้าที่ การพิจารณาจำแนกตามหน้าที่เป็นการแบ่งระดับของแผนตามขนาดและความสำคัญ คือ
 - 2.1 แผน (Plan) มีลักษณะเป็นแผนชี้นำ ลักษณะแผนประเภทนี้ จะบอกลักษณะกว้างๆ เกี่ยวกับสถานะปัญหา เป้าหมาย แนวนโยบาย และมาตรการอย่างกว้างๆ ไว้
 - 2.2 แผนงาน (Program) โดยปกติแล้วแผนหนึ่งๆ จะต้องมีย่าน้อย 2 แผนงาน
 - 2.3 โครงการ (Project) เป็นแผนที่มีความสมบูรณ์ ที่สุดในตัวเอง คือ มีรายละเอียดต่างๆ แตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้ร่างโครงการ จะประกอบด้วย หลักการ เหตุผล และเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาดำเนินการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. จำแนกตามสถาบัน

3.1 แผนจากเบื้องบน คือ แผนที่มาจากนโยบายของรัฐบาล ซึ่งสถาบันต้องรับนโยบายไปปฏิบัติ

3.2 แผนจากเบื้องล่าง คือ แผนที่วางโดยผู้ที่ปฏิบัติงาน หรือระดับผู้นำงาน โดยตรง

3.3 แผนพบกันครึ่งทาง คือ เป็นแผนที่กำหนดคนนโยบายมาจากเบื้องบน แล้วส่วนกลางเป็นผู้วางแผนรายละเอียดอื่นๆ เป็นลักษณะของการนำเอาแผนจากเบื้องบน และฝ่ายผู้ปฏิบัติมาผสมผสาน

วรรณพร, กัญญามน และคณะ (2554) แผนจำแนกได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับประเด็นความสนใจในการแบ่งแผนตามลักษณะต่างๆ

1. แบ่งตามระยะเวลา จำแนกได้ 3 ประเภท คือ แผนระยะยาว แผนระยะกลาง แผนระยะสั้น

2. แบ่งตามทิศทางการบังคับบัญชา แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

แผนจากระดับบนลงล่าง (Top-down Plan) เป็นแผนที่ผู้บริหารระดับสูงกำหนดเป้าหมายเป็นหลัก

แผนจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up Plan) เป็นแผนที่เกิดจากความร่วมมือและการพัฒนาจากผู้ปฏิบัติการระดับล่างและผ่านไปตามสายบังคับบัญชาสู่ระดับสูง

3. แบ่งตามลักษณะแผน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ 1. แผนแบบบรรยาย (Descriptive Plan)

2. แผนแบบภาพ (Graphic Plan)

4. แบ่งตามความถี่ในการใช้งาน แบ่งได้ 3 ประเภทคือ

1) แผนที่ใช้เพียงครั้งเดียว หรือแผนที่ใช้เฉพาะครั้ง (Plan Used Only Once or Single Plan)

2) แผนที่ใช้ซ้ำ หรือแผนถาวร (Plan Used Many Times or Standing Plan)

3) แผนฉุกเฉิน (Contingency Plan)

5. แบ่งตามระดับผู้บริหาร แบ่งได้ดังนี้

1) แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan)

2) ยุทธวิธี (Tactical Plan)

3) แผนการปฏิบัติการ (Operational Plan)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542) ได้อธิบายเกี่ยวกับประเภทของแผนไว้ ดังนี้

1. แผนระยะสั้น (Short-range planning) เป็นแผนงานในรูปกิจกรรมเฉพาะอย่างที่มีมุ่งหวังให้เกิดในอนาคตกว้างไกลและสอดคล้องกับแผนระยะยาว โดยมากมักกำหนดเป็นเวลา 1 ปี หรือสั้นกว่า

2. แผนระยะกลาง (Medium-range planning) เป็นแผนที่มีระยะเวลาปฏิบัติการมากกว่า 1 ปี ตามปกติอยู่ในระยะ 3-5 ปี

3. แผนระยะยาว (Long – range planning) เป็นแผนของกิจการขนาดใหญ่ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย หลายสาขา ต้องใช้กระบวนการวางแผนและการทำงานที่สลับ-ซับซ้อน ตลอดจนต้องใช้การศึกษาวิจัยเป็นเวลานานกว่า 5 ปี ขึ้นไป

กรมการปกครอง (2539, น.24) ได้แบ่งประเภทของแผนตามระยะเวลา ได้ดังต่อไปนี้

1. แผนระยะยาว (Long – term plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าประมาณ 10 ปีขึ้นไป ดังนั้นแผนชนิดนี้จึงเป็นแผนทางกว้างๆ ส่วนใหญ่เป็นเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง (Transform) สภาพของเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้นในระยะยาว จุดหมายและแนวทางระยะยาวส่วนหนึ่งของแผนระยะยาวซึ่งเป็นผลมาจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากปัญหาความต้องการ นโยบายและศักยภาพของเมืองแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบของการพัฒนาว่าเมืองควรเป็นเช่นไรในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลในเรื่องศักยภาพของเมืองจะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญที่สุด ว่าเมืองนั้นๆ ควรจะมีจุดมุ่งหมายและแนวทางในระยะยาวอย่างไร เพราะศักยภาพเป็นข้อได้เปรียบของเมืองที่จะนำไปใช้ในการพัฒนา

2. แผนระยะปานกลาง (Medium-term plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 3-5 ปี เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเทศบาล แผนชนิดนี้เป็นการกำหนดวิธีการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ โดยการนำปัญหาความต้องการ นโยบายและศักยภาพมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการแก้ปัญหาสนองความต้องการ นโยบายและศักยภาพตามตามกระบวนการของการวางแผน ซึ่งแยกออกเป็น 5 สาขา ได้แก่ สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ สาขาการพัฒนาสังคม สาขาพัฒนาการเมือง การบริหาร สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาขาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ จากนั้นกำหนดเป็นแผนงานหลัก แผนงานย่อย (ถ้ามี) และโครงการตามลำดับ

3. แผนระยะสั้น (Short-term Plan) หมายถึง แผนประจำปี (Annual Plan) มีระยะเวลาประมาณ 1 ปี ในแผนประเภทนี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณ วิธีดำเนินการ สถานที่ปฏิบัติงานระยะเวลาของกิจกรรมและงานที่จะต้องทำในปีนั้นระบุไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แผนทุกๆประเภทแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว แผนระยะสั้นมีระยะเวลาประมาณ 1 ปี เป็นแผนที่มีรายละเอียดและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติภายในปีนั้น และในอนาคตอันใกล้ แผนระยะปานกลางมีระยะเวลาประมาณ 3-5 ปี ซึ่งจะนำปัญหาจากความต้องการมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาตั้งเป็นวัตถุประสงค์และดำเนินการสร้างแผน แผนระยะยาวเป็นแผนที่มีระยะเวลา 5-10 ปี เป็นแผนขนาดใหญ่ที่ตั้งไว้อย่างกว้างๆ จะมองไปถึงเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงและเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย หลายสาขา

ความสำคัญของการวางแผน

การวางแผนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ การดำเนินงาน หรือกิจกรรมใดๆ ขององค์กรหรือสถาบันต่างๆ ล้วนจะต้องมีการวางแผนเป็นอันดับแรก เพื่อให้รู้วิธีการและลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ และได้ผลงานที่มีคุณภาพมากที่สุด เพราะงานจะสำเร็จได้ก็เนื่องมาจากการวางแผนที่ดี ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผน ไว้ดังนี้

อนันต์ เกตุวงศ์ (2541, น.8-9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผน ไว้ดังนี้

1. การวางแผนเป็นหน้าที่อันดับแรกของผู้บริหาร นักวิชาการหลายคน ที่กล่าวถึงหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร เช่น ลินคอล์น เออร์วิก (Lyndal Urwick) และลูเธอร์ กูลิค (Luther Gulick) ได้กล่าวถึงหน้าที่บริหารที่เรียกว่าพอสคอร์บ (POSCORB) และเฮนรี ฟายอล (Henry Fayol) กล่าวว่า การบริหารจะต้องทำสิ่งต่อไปนี้ คือการวางแผน การจัดองค์กร การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม

2. การวางแผนและแผนเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ ผู้ปฏิบัติตามแผนสามารถศึกษาเรียนรู้วิธีการขั้นตอนและกระบวนการทำงานได้จากแผน ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ ดังนั้นจึงช่วยให้การทำงานของเขาเป็นไปได้มาก ทั้งเป็นที่เชื่อว่าจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานด้วย แผนจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานและองค์กร

3. แผนและการวางแผนเป็นตัวกำหนดทิศทางและความรู้สึกในเรื่องของการมุ่งหมายสำหรับองค์กร ให้ผู้ปฏิบัติทุกคนได้รู้ นอกจากนี้แผนยังเป็นกรอบสำหรับการตัดสินใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

4. แผนและการวางแผนจะช่วยให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมองไปในอนาคตและเห็นโอกาสที่จะแสวงหาประโยชน์หรือการกระทำต่างๆ ให้สำเร็จตามความมุ่งหมายได้

5. การตัดสินใจที่มีเหตุผลในการวางแผนนั้นจะมีการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ไว้ล่วงหน้าซึ่งมีเวลาพอที่จะใช้หลักทฤษฎีแนวความคิดและหลักการประกอบกับตัวเลข สถิติและข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาตัดสินใจ จึงทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

6. การวางแผนเป็นเรื่องการเตรียมการไว้ก่อนล่วงหน้า เมื่อมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายความต้องการแล้ว กิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องกระทำเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายความต้องการแล้ว กิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องกระทำเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และบังเกิดผลตามเป้าหมายนั้นๆ จะต้องได้รับการพิจารณาและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนและการกระทำ ทรัพยากรที่ต้องใช้ เวลาสถานที่และการควบคุมดูแลการทำงานต่างๆ ทั้งหมดจะต้องมีการพิจารณา ทดลอง และทดสอบอย่างละเอียดถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้แผนมีความสมบูรณ์ถูกต้องแล้วจึงนำไปปฏิบัติ

7. การวางแผนมีส่วนช่วยให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ได้มาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอตามธรรมชาติ เมื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น มนุษย์มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้เป็นไปตามความต้องการมากขึ้น การวางแผนเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น

8. การวางแผนเป็นตัวนำการพัฒนา ตามหลักการวางแผนขั้นแรกจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักของการตัดสินใจในทุกเรื่องที่จะกระทำต่อไป กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการตัดสินใจใดที่เกี่ยวข้องก็เพื่อที่จะทำให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การวางแผนมีความสำคัญในหลายทิศทาง แผนทำให้สามารถมองเห็นถึงแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ถ้าหากมีการวางแผนที่ดี และมีการปฏิบัติตามแผนงานอย่างสม่ำเสมอ ผลลัพธ์ของแผนที่วางไว้ ณ สถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคตก็จะส่งผลให้ผลของการปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

ประโยชน์ของการวางแผน

ประชุม รอดประเสริฐ (2533, น.104) กล่าวว่า การวางแผนมีคุณประโยชน์หรือข้อดีของการบริหารงานหลายประการ ดังนี้

1. การวางแผนสามารถบอกให้ทราบถึงศักยภาพของปัญหาและโอกาสที่ปัญหาเหล่านั้นจะเกิดขึ้น

2. การวางแผนสามารถปรับปรุงแก้ไขกระบวนการตัดสินใจภายในองค์กรหรือหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น

3. การวางแผนสามารถชี้เฉพาะให้เห็นถึงทิศทางค่านิยมและวัตถุประสงค์ของอนาคตของหน่วยงานการวางแผนสามารถช่วยให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละหน่วยงานปรับเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้

4. การวางแผนสามารถช่วยผู้บริหารมีความมั่นใจอันจะนำความอยู่รอดปลอดภัยมาสู่องค์กรและหน่วยงาน

กรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546, น.3-4) ได้กล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ของการวางแผน ไว้ดังนี้

1. บรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objectives) การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดมุ่งหมายปลายทางเพื่อให้องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้ จุดมุ่งหมายจึงเป็นขั้นแรกของการวางแผนถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความแจ่มชัดก็จะช่วยให้การบริหารมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

2. ประหยัด (Economical Operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา เพื่อคิดวิธีการในห้วงการบรรลุถึงประสิทธิภาพเป็นการภายในฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินการมีความต่อเนื่องกันก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดีก่อให้เกิดการประหยัดแก่องค์กร

3. ลดความไม่แน่นอน (Reduction of Uncertainty) การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคต เพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้วทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

4. เป็นเกณฑ์การควบคุม (Basis of control) การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกเป็นกิจการที่ดำเนินการคู่กันอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่าแผนกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานในปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

5. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages Innovation and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจและเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดแนวความคิดใหม่ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้น การระดมปัญญาของคณะทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์กรและยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคตระหว่างคณะผู้บริหาร

6. พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหารและยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนทำงานเพราะเขารู้อย่างชัดเจนว่าองค์กรคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนั้นการวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

7. พัฒนาการแข่งขัน (Improves Competitive Strength) การวางแผนที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ห้วงการมีการแข่งขันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

8. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่จัดไว้ มุ่งไปที่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการจัดประสานงานในฝ่ายต่างๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์กร

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการการวางแผนมีทิศทางครอบคลุมในหลายๆ ด้าน ทำให้มองเห็นถึงภาพรวมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนที่ดีและมีการสำรวจรายละเอียดของเนื้องาน ก่อนที่จะทำการวางแผน ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดและควบคุมทรัพยากรไปในตัว และเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการสร้างกลยุทธ์ภายในองค์กรเพื่อให้สมาชิกภายในองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อที่จะส่งผลให้องค์กรบรรลุผลในการปฏิบัติงานในที่สุด

กระบวนการในการวางแผน

กระบวนการการวางแผนหรือการดำเนินการหรือภารกิจใดๆ จะดำเนินไปได้อย่างราบรื่นจะต้องมีการวางแผนแนวคิดตามขั้นตอน การให้ความสำคัญกับกระบวนการการวางแผนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีผู้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนไว้หลายรูปแบบ ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2546, น.57-66) กล่าวว่า การวางแผนเป็นกระบวนการของการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญเริ่มจาก

1. ภารกิจ (Mission) เป็นข้อความประกาศอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์กร ซึ่งกำหนดไว้อย่างง่ายต่อการแปลความและความเข้าใจจากสมาชิกทุกฝ่ายขององค์กร

2. จุดหมาย (Goals) เป็นเป้าหมายแห่งอนาคต หรือผลลัพธ์สุดท้ายที่องค์กรต้องการให้บรรลุผล

3. แผน (Plans) หมายถึง วิธีทาง (Means) ที่จะทำให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา เฮลเลียมเจด และ สโลคัม (Heilriegel and Slocum, 1989, p.259) ซึ่งได้กล่าวว่า การวางแผนคือการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ อันประกอบด้วยลักษณะงานต่อไปนี้

1. การเลือกภารกิจขององค์กร วัตถุประสงค์ทั้งหมด ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
2. การคิดแยกวัตถุประสงค์ตามส่วนงานต่างๆ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของบุคคลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

3. การเลือกกลยุทธ์และยุทธวิธีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

เดสเลอร์ (Dessler, 2004, p.81-82) กล่าวว่ากระบวนการวางแผนประกอบด้วยขั้นตอนกล่าวคือ

1. กำหนดเป้าหมาย
2. วิเคราะห์สถานการณ์ พิจารณาทางเลือก
3. ตัดสินใจเลือกวิธีทางปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย

4. กำหนดการประเมินผล

5. กำหนดแผน

สุรัสวดี ราชกุลชัย (2547, น.170 -178) ได้กล่าวว่า การวางแผนเป็นกระบวนการตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานและในกระบวนการ โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย
2. การวิเคราะห์สถานการณ์
3. การพิจารณาและ
4. กำหนดสมมุติฐาน
5. การกำหนดทางเลือก
6. การประเมินทางเลือก
7. การเลือกทางเลือก
8. การลงมือปฏิบัติและสร้างแผนสนับสนุน
9. การจัดทำแผนแบบตัวเลขโดยใช้งบประมาณ

ซึ่งมีความเห็นคล้ายกับ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2546, น.47) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการวางแผน ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. ค้นหาทางเลือก
3. การวิเคราะห์ทางเลือกแต่ละทางเลือก
4. การเลือกทางเลือก
5. พัฒนากลยุทธ์ของทางเลือก
6. การนำแผนไปปฏิบัติ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า กระบวนการในการวางแผนจะดำเนินไปตามขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนจะต้องผ่านกระบวนการคิด พิจารณามีแบบแผน และได้ผลงานที่มีคุณภาพมากที่สุด จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ ภารกิจ หรือจุดมุ่งหมายในขั้นตอนแรกทุกกระบวนการ อาจกล่าวได้ว่า วัตถุประสงค์เป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวกำหนด กระบวนการการวางแผน เพราะการวางแผนที่ดีย่อมนำมาซึ่งการดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้นๆ เป็นอย่างราบรื่น

บริบทโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา

1. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ.2442 หลังจากมีพระบรมราชโองการใน “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ที่ทรงขยายการศึกษาออกสู่หัวเมืองโดยอาศัยเรียนบนโรงธรรมของวัด มีฐานะเป็นโรงเรียนหลวงของมณฑลนครราชสีมา ต่อมาได้ย้ายจากโรงธรรมเข้าเรียนในโรงเรียนที่สร้างขึ้นในบริเวณวัด ต่อมาปีพ.ศ.2510 โรงเรียนได้ย้ายจากสถานที่เดิม ณ บ้านแสนสุข มาอยู่ ณ ที่ตั้งปัจจุบัน เลขที่ 1753 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีเนื้อที่ 176 ไร่ 3 งาน 14 ตารางวา ในปัจจุบันผู้อำนวยการชื่อ นายบุญเลิศ พ่วงเพ็ชร

สภาพการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประจำจังหวัดนครราชสีมา ประเภทโรงเรียนชายล้วนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 221 คน นักเรียนจำนวน 4,102 คน จำนวนห้องเรียน 112 ห้องเรียน

ความเป็นมาของวงโยชวาทิต

เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2470 ใช้ชื่อว่า “แตรวง” โดยมีครูเลื่อน บรรเลงเสนาะ ศิษย์ของพระเจนดุริยางค์เป็นผู้ฝึกสอน พ.ศ.2502-2503 เริ่มเข้าร่วมประกวดครั้งแรกเป็นการประกวดแตรวงลูกเสือ ณ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2501 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ และพัฒนาเป็นวงโยชวาทิตจนถึงรุ่นปัจจุบันตามลำดับ เกียรติประวัติผลงานในระดับประเทศและระดับนานาชาติ (โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย, 2552, ออนไลน์)

ผลงานวงโยชวาทิต

ประวัติผลงานในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

2531 ชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิตแห่งประเทศไทย ซึ่งถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2532 ชนะเลิศเหรียญทองในการประกวดดนตรีโลก WMC ประเทศเนเธอร์แลนด์

2534 เป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางดนตรี ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์

2535 รางวัลเหรียญเงินในการประกวดดนตรีนานาชาติ ประเทศเนเธอร์แลนด์

2549 ชนะเลิศการประกวดแข่งขันวงโยชวาทิต ครัมป์ไลน์ประเภท Stand Still ซึ่งถ้วยพระราชทาน กรุงเทพมหานคร

2549 ชนะเลิศถ้วยประทานทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ การแข่งขันวงโยชวาทิตระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2554 เป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและกีฬา ระหว่างไทย - กัมพูชา ณ ประเทศ
กัมพูชา

2555 รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง Champion ประเภท Beach Parade ในการแข่งขันระดับ
นานาชาติ ณ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

2556 รางวัลเหรียญทองประเภท Brass Theater ในการแข่งขันวงโยชวาทิตแห่งประเทศไทย
ณ Mcc Hall เดอะมอลล์บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2557 ชนะเลิศในการแข่งขันวงโยชวาทิต นักเรียน นักศึกษา ซึ่งด้วยพระราชทาน
แห่งประเทศไทย ประเภทถ้วย ง และได้รับรางวัลพิเศษ 3 รางวัล คือเครื่องกระทบยอดเยี่ยม
เครื่องเป่ายอดเยี่ยม และคทากรยอดเยี่ยม ณ สนามสุภัทลาสัย กรุงเทพมหานคร

2557 เป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเทศกาลดนตรี SHANGHAI MUSIC
FESTIVAL ณ เมือง เซี่ยงไฮ้ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

2558 รางวัลชนะเลิศการแข่งขันวงโยชวาทิตระดับนานาชาติ THAILAND WORLD
MUSIC CHAMPIONSHIP 2015 ประเภท Brass Battle ณ สนาม New-I Mobile Stadium จังหวัด
บุรีรัมย์

2559 รางวัลชนะเลิศในการแข่งขันวงโยชวาทิตนักเรียนชิงแชมป์ระดับภูมิภาค ณ จังหวัด
อุบลราชธานีและได้รับรางวัลพิเศษ 3 รางวัล เครื่องกระทบยอดเยี่ยม เครื่องเป่ายอดเยี่ยม และคทากร
ยอดเยี่ยม

2560 รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในการแข่งขันวงโยชวาทิตนักเรียนแห่งประเทศไทย ประจำปี 2560 BSRU MARCHING
BAND COMPETITION 2017 ณ สนามเมตเตเดียมนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

สรุปผลงานของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จากปี พ.ศ.2531-2560 ดังนี้

1. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน ประเภท ก. 1 ครั้ง
2. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน ประเภท ง. 1 ครั้ง
3. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน การแข่งขันดรัมไลน์ 1 ครั้ง
4. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานการแข่งขันวงโยชวาทิตนักเรียนแห่งประเทศไทย 1 ครั้ง
5. รางวัลชนะเลิศด้วยประธานมูลนิธิอหึ้งอุบลรัตน์ราชกัญญาฯ การแข่งขัน
วงโยชวาทิต ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ครั้ง
6. รางวัลชนะเลิศในการแข่งขันวงโยชวาทิตนักเรียนชิงแชมป์ ระดับภูมิภาค 1 ครั้ง
7. รางวัลชนะเลิศเหรียญทองประเภท Brass Theater 1 ครั้ง
8. รางวัลชนะเลิศเหรียญทองประเภท Beach Parade 1 ครั้ง
9. รางวัลชนะเลิศการแข่งขันวงโยชวาทิต ระดับนานาชาติ 1 ครั้ง

10. ชนะเลิศเหรียญทองในการประกวดดนตรีโลก WMC ประเทศเนเธอร์แลนด์ 1 ครั้ง
11. รางวัลเหรียญเงินในการประกวดดนตรีนานาชาติ ประเทศเนเธอร์แลนด์ 1 ครั้ง
12. เป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางดนตรี ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ 1 ครั้ง
13. เป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและกีฬา ระหว่างไทย - กัมพูชา ณ ประเทศกัมพูชา
14. เป็นตัวแทนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเทศกาลดนตรี ณ เมือง เชียงไฮ้ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน 1 ครั้ง

ภาพที่ 27 ผลงานบางส่วนของวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมามหาวิทยาลัย

2. โรงเรียนสุรนารีวิทยา

ประวัติความเป็นมาโรงเรียนสุรนารีวิทยา ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2475 เป็นโรงเรียนสตรีของรัฐแห่งแรกในจังหวัดนครราชสีมา เดิมตั้งอยู่บริเวณวัดสุทธจินดา เปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2468 ภายใต้ชื่อโรงเรียนประจำจังหวัด โดยเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมูลหรือเด็กเล็ก และในปีพ.ศ.2470 ได้มีการถ่ายโอนนักเรียนหญิงทั้งหมดจากโรงเรียนประจำมณฑล (โรงเรียนราชสีมามหาวิทยาลัยในปัจจุบัน) มาไว้รวมกันที่นี้ ทำให้โรงเรียนแห่งนี้กลายเป็นโรงเรียนหญิงล้วนอย่างเต็มตัว ต่อมาในปีพ.ศ.2477 ได้ทำการเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนประจำจังหวัดให้เป็นโรงเรียนสุรนารีวิทยา ปีพ.ศ.2493 ทางโรงเรียนได้ย้ายจากที่ตั้งเดิมเพื่อมาอยู่ที่ตั้งใหม่ ณ ที่อยู่ปัจจุบันเลขที่248 ถนนมิตรภาพตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ขนาดของพื้นที่บริเวณโรงเรียน มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 53 ไร่ 2 งาน 96 ตารางวา ในปัจจุบันผู้อำนวยการชื่อนายโกศล พงษ์พานิช

ตั้งแต่ปีพ.ศ.2552 เป็นต้นมา โรงเรียนสุนารีวิทยาเริ่มใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยในปีการศึกษา 2552 เริ่มใช้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 ใช้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 และปีการศึกษา 2554 ใช้ครบทุกระดับชั้น

ประวัติวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา

วงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยาก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2526 จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความถนัดด้านดนตรี ได้แสดงออก พัฒนาดนเองเต็มความสามารถ ให้รู้จักการเสียสละ การทำงานเป็นทีมและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ผลงานของโรงเรียนสุนารีในระดับประเทศ

2534 รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และถ้วยรางวัลการบรรเลงเพลงไทยยอดเยี่ยมในการประกวดวงโยชวาทิต นักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทยจัดโดยกรมพลศึกษา

2552 รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการประกวดวงโยชวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้รับรางวัลพิเศษอีก 5 รางวัล จัดโดยกรมพลศึกษา ได้แก่

- รางวัลชนะเลิศการบรรเลงดนตรีสนามดีเด่น
- รางวัลนั่งบรรเลงดีเด่น
- รางวัลมาร์ชเพอร์คัชชันดีเด่น
- รางวัลบรรเลงเพลงไทยดีเด่น
- รางวัลคทากรดีเด่น

2554 รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการประกวดวงดรัมไลน์ นักเรียน นักศึกษา ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ประเภท Senior Division และรางวัลความสามารถดีเด่น 6 ประเภท จัดโดยกรมพลศึกษา ได้แก่

- ความสามารถดีเด่นประเภท Tenor Line
- ความสามารถดีเด่นประเภท Frount Line
- ความสามารถดีเด่นประเภท General Effect
- ความสามารถดีเด่นประเภท Cymbal Line
- ความสามารถดีเด่นประเภท Snare Line
- ความสามารถดีเด่นประเภท Bass Line

2555 รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานฯ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ในการประกวดวงโยชวาทิต ประเภทมาร์ชชิง ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย จัดโดยบริษัท สยามดนตรียามาฮ่า จำกัด

2555 รางวัลชนะเลิศประเภท Open Class Champion การแข่งขันระดับนานาชาติ Thailand International Marching Band Competition 2012 29th November – 2nd December 2012, Ubonratchathani, Thailand ด้วยคะแนน 90.80 จัดโดย TIMC

2556 รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นักศึกษา ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 32 ประจำปี 2556 ระหว่างวันที่ 9-13 มกราคม 2556 ณ สนามศุภชลาศัย กรุงเทพมหานคร และรางวัลความสามารถดีเด่น 5 ประเภท จัดโดยกรมพลศึกษา ได้แก่

- รางวัลชนะเลิศการบรรเลงดนตรีสนามดีเด่น
- รางวัลนั่งบรรเลงดีเด่น
- รางวัลมาร์ชชิงเพอร์คัชชันดีเด่น
- รางวัลบรรเลงเพลงไทยดีเด่น
- รางวัลคทากรดีเด่น

2556 รางวัลชนะเลิศ การประกวดวงโยธวาทิตนานาชาติ ประจำปี 2556 THAILAND INTERNATIONAL MARCHING BAND FESTIVAL ระหว่างวันที่ 2-4 เมษายน 2556 ณ สนามศุภชลาศัย กรุงเทพมหานคร จัดโดยกรมพลศึกษา

2557 รางวัลเหรียญทอง ประเภทนั่งบรรเลง ก ในการประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 33 และนานาชาติ ประจำปี 2557 ระหว่างวันที่ 8-11 มกราคม 2557 ณ สนามกีฬาแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

2558 รางวัลชนะเลิศ ความสามารถเหรียญทอง ประเภทนั่งบรรเลง ก ถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ ครั้งที่ 34 และนานาชาติ ประจำปี 2558 ระหว่างวันที่ 6-11 มกราคม 2558 ณ สนามกีฬาแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จัดโดยกรมพลศึกษา

2559 รางวัลชนะเลิศ ความสามารถเหรียญทอง ประเภทนั่งบรรเลง ก ถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ ครั้งที่ 35 และนานาชาติ ประจำปี 2559 ระหว่างวันที่ 6-10 มกราคม 2559 ณ สนามกีฬาแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จัดโดยกรมพลศึกษา และรางวัลความสามารถดีเด่น 3 ประเภท ดังนี้

- รางวัลการบรรเลงเพลงบังคับดีเด่น ประเภทนั่งบรรเลง ก
- รางวัลการบรรเลงเพลงบังคับเลือกดีเด่น ประเภทนั่งบรรเลง ก
- รางวัลการบรรเลงเพลงเลือกดีเด่น ประเภทนั่งบรรเลง ก

ผลงานระดับนานาชาติ และระดับโลก

2532 รางวัลเหรียญทอง ทั้ง 2 ประเภท และรางวัลเกียรติคุณยอดเยี่ยม ประจำปีคาคาห์ที่ 3 ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลกครั้งที่ 11 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในระดับ Division 1 ประเภท Marching & Display โดยร่วมกับราชสีมาวิทยาลัย

2536 รางวัลเหรียญทอง ทั้ง 2 ประเภท และรางวัลเกียรติคุณยอดเยี่ยม ประจำปีคาคาห์ที่ 3 ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลก ครั้งที่ 12 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ในระดับ Division 1 ประเภท Marching & Display โดยร่วมกับวัดสุทธิวราราม

2540 รางวัลเหรียญทอง ทั้ง 2 ประเภท ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลกครั้งที่ 13 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ในระดับ Division 1 ประเภท Marching & Display

2544 รางวัลเหรียญทอง ทั้ง 2 ประเภท และรางวัลเกียรติคุณยอดเยี่ยม ประจำปีคาคาห์ที่ 3 ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลก ครั้งที่ 14 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ในระดับ Division 1 ประเภท Marching & Display

2548 รางวัลเหรียญทอง ทั้ง 2 ประเภท และรางวัลเกียรติคุณยอดเยี่ยม ประจำปีคาคาห์ที่ 3 ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลก ครั้งที่ 15 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในระดับ Division 1 ประเภท Marching & Display

2552 รางวัลชนะเลิศ TOP OF THE WORLD CHAMPIONSHIP เป็นอันดับที่ 1 ของโลก ประเภท DISPLAY ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลก ครั้งที่ 16 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยส่งเข้าประกวดในระดับ World Division Championship สามารถทำคะแนนรวมได้ถึง 1,330.50 คิดเป็น 95.40

2556 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ของโลก ประเภท Display ในการเข้าร่วมประกวดวงดนตรีโลก ครั้งที่ 17 ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ ส่งเข้าประกวดในระดับ World Division Championship สามารถทำคะแนนได้ 93.00

2557 รางวัลชนะเลิศ ประเภทนั้บรเรลง ระดับนักเรียนในการเข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตนานาชาติ (SINGAPORE INTERNATIONAL BAND FESTIVAL 2014) ระหว่างวันที่ 20-24 กรกฎาคม 2557 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

2558 รางวัลชนะเลิศ ในการประกวดวงโยชวาทิต ประเภทนั้บรเรลงระดับโลกและภาคพื้นยุโรป ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและราชอาณาจักรเดนมาร์ก “10 RASTEDWE EUROPEANS CHAMPIONSHIP CONCERT BAND CONTEST 2015 & The WAMSB WORLD CHAMPIONSHIP, COPENHAGAN DENMARK ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน - 8 กรกฎาคม 2558

วงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา (Suranaree Girls Wind Symphony) เข้าร่วมประกวด EUROPEAN CHAMPIONSHIP ในรายการ Germany Rasteder European Championship 2015 ระหว่าง วันที่ 26-28 มิถุนายน 2558 ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้รับรางวัลชนะเลิศ รวม 3 รางวัล ดังนี้

- รางวัลเหรียญทองเกียรติยศ ประเภทนั่งบรรเลงด้วยคะแนน 94.25 คะแนน
- รางวัลวาทยกร (Conductor) ยอดเยี่ยมที่คะแนน 98.33 คะแนน
- รางวัล European Championship ประเภทนั่งบรรเลง (Concert) คะแนนรวมสูงสุด 94.25 คะแนน

โรงเรียนสุนารีวิทยา (Suranaree Girls Wind Symphony) เข้าร่วมประกวด WORLD CHAMPIONSHIP FOR MARCHING SHOW BANDS 2015 ระหว่างวันที่ 2-5 กรกฎาคม 2558 ณ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก ได้รับรางวัลชนะเลิศด้วยคะแนน 92.50 คะแนน และได้ถ้วย World Championship for Marching Show Bands 2015 “1st Place ประเภท Concert Wind Band” (อตุลย์ เปลื้องสันเทียะ, 2555, น.46)

สรุปผลงานของวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา จากปีพ.ศ.2534-2560 ดังนี้

1. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน ประเภท ก. 2 ครั้ง
2. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน การประกวดวงครัมไลน์ 1 ครั้ง
3. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน ประเภท ค. 1 ครั้ง
4. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน ประเภทนั่งบรรเลง ก. 3 ครั้ง
5. รางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ 1 ครั้ง
6. รางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิต ระดับนานาชาติ 2 ครั้ง
7. รางวัลเหรียญทองการประกวดดนตรีโลก ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ 7 ครั้ง
8. รางวัลชนะเลิศ การประกวดวงโยชวาทิตนานาชาติ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ 1 ครั้ง
9. รางวัลชนะเลิศ การประกวดวงโยชวาทิตระดับโลก ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน 2 ครั้ง
10. รางวัลชนะเลิศ การประกวดวงโยชวาทิตระดับโลก ณ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก 2 ครั้ง

ภาพที่ 28 ผลงานบางส่วนของวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ 4 M's

บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ทั้ง 4 ปัจจัยนี้ ล้วนเป็นทรัพยากรพื้นฐานของการบริหารงานขององค์กร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่รู้จักกันในนามของ 4 M's ได้แก่ Man, Money, Materials, Management ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้จะมีบทบาทต่อการดำเนินงาน หรือดำเนินกิจกรรม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การดำเนินกิจกรรมหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ให้ความหมายของ 4 M's ตามกรอบแนวคิดของแต่ละบุคคล ไว้ดังนี้

สันสิทธิ์ ชาวลิตธำรง (2546, น.13) ได้ให้ความหมายของ 4 M's ไว้ว่าบุคลากรหรือมนุษย์ (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ วัสดุดิบ (Materials) และการจัดการ (Management) ซึ่งจะเห็นได้ว่าคนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการบริหารจัดการ เนื่องจากการบริหารจัดการใดๆ หากขาดกำลังคนแล้ว ก็จะไม่มีความขับเคลื่อนหรือดำเนินการปัจจัยอื่นๆ ได้เลย ฉะนั้นในปัจจุบัน แต่ละองค์กรจึงให้ความสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ในองค์กรของตนเองเพิ่มมากขึ้น ในความพยายามที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความพึงพอใจ ต้องเป็นการทำงานร่วมกัน และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน การจัดการทรัพยากรทางการบริหาร

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า บุคคลเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้กระบวนการในการดำเนินงาน หรือภารกิจใดๆ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากบุคคลเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะดำเนินการ

ในการสรรหาปัจจัยอื่นๆ นอกจากนี้บุคคลยังเป็นตัวสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานหรือกิจการใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จและเป็นผลงานที่มีประสิทธิภาพ

นอกจากที่ได้กล่าวข้างต้น ยังมีผู้ให้แนวคิดองค์ประกอบ 4 M's ในประเด็นที่แตกต่างกันไป และนำเสนอแนวคิดของ 4M's ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

สมคิด บางโม (2546, น.60) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของ 4 M's ไว้ดังนี้

1. คนหรือ บุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงานหน่วยงานหรือองค์ประกอบต่างๆ จำเป็นที่จะต้องมีคนมาปฏิบัติงาน ผลงานที่จะออกมาได้ ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพ และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ

2. เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาดงบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย

3. ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นที่ต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้ว ก็ย่อมจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน

4. การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรงคือกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดันและกำกับปัจจัยต่างๆ ทั้ง 3 ประการให้สามารถดำเนินไปได้ โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ

Man หมายถึง บุคลากรคือ ผู้ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับระบบงานหรือหมายถึง คนทุกคนที่เกี่ยวข้องกับระบบนั่นเอง อาจจะประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับต่างๆ ซึ่งจะมีทั้งผู้บริหารระดับสูง ระดับกลางและระดับปฏิบัติงาน อาจประกอบด้วยนักวิชาการในระดับต่างๆ แต่จะนับรวมลูกจ้างหรือผู้บริโภค ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญไม่น้อยของระบบด้วยหรือไม่ก็ย่อมสุดแล้วแต่นักวิชาการทางด้านบริหารระบบจะตัดสินใจ ซึ่งจะเห็นได้ว่า คนหรือบุคลากรมีความสำคัญที่สุด เพราะคนเป็นตัวจักรสำคัญที่ทำให้กระบวนการบริหารจัดการ โครงการและกิจกรรมหรืองานใดๆ ประสบความสำเร็จ ซึ่งคนหรือบุคลากรนั้นๆ จะต้องมีความสามารถเฉพาะงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและทำงานสอดคล้องประสานกันเป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, 7)

เทเลอร์ (Taylor, 1947, p.63-64) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ 4 M's ไว้ดังต่อไปนี้

Money หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่มีค่าเป็นเงินของระบบ ซึ่งนับเป็นหัวใจที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบ เช่น เงินทุน เงินสด เงินหมุนเวียน เงินค่าใช้จ่าย หรือเงินรายรับ รายจ่ายต่างๆ เหล่านี้เป็นต้น ถ้าการเงินของระบบไม่ดีพอแล้ว ระบบนั้นย่อมจะประสบกับความยุ่งยากหรืออาจถึงแก่การหายนะได้ เพราะฉะนั้น ระบบธุรกิจทุกชนิดจะต้องมีความระมัดระวังในเรื่องของการเงินเป็นพิเศษ

Material หมายถึง ตัวสินค้าหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญของระบบ ไม่น้อย ซึ่งจะต้องครบถ้วนและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต้องเป็นอุปกรณ์ที่ใช้งานได้ง่าย สะดวก มีคุณภาพและทันสมัย

Management หมายถึง การบริหารระบบหรือวิธีการดำเนินการ เช่น การจัดคนให้รับผิดชอบงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนหรือโครงการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นด้านหนึ่งที่ทำให้ระบบเกิดปัญหาขึ้นได้ เพราะการบริหารที่ไม่ดีหรือการบริหารที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมหรือไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เรียกกันว่าไม่เป็นไปตามโลกาภิวัตน์หรือการได้ผู้บริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพมาบริหารงาน ถึงแม้ว่าจะมีแผนงานหรือโครงการที่ดี มีอุปกรณ์เพียงพอ มีงบประมาณจำนวนมาก หากการบริหารจัดการไม่ดีก็ไม่อาจจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการระบบหรือองค์กรใดๆ หากดำเนินการโดยมีความเคร่งครัดในระเบียบวินัยจะช่วยให้ส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน

ปีเตอร์ ลอเรนซ์ (Peter Lawrence, 2001, p.12) กล่าวถึงองค์ประกอบของ 4 M's ซึ่งประกอบไปด้วย

1. กำลังคน (Man)
2. วัสดุที่ใช้ในการดำเนินงาน (Material)
3. เงินงบประมาณ (Money)
4. การบริหารจัดการ (Management)

วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2552, น.45-48) ให้ความเห็นว่า ทฤษฎีที่มีอยู่ทั้งหมดเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) การบริหารจัดการ (Management) เครื่องมือ (Machine) และวิธีการทำงาน (Methodology and Information) หรือ 6 M's ให้ประสิทธิภาพและให้ผลผลิตสูงสุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การดำเนินงานหรือประกอบกิจกรรมใดๆ ทุกหน่วยงานหรือองค์กรจะต้องใช้กระบวนการหรือองค์ประกอบของ 4 M's เข้ามาใช้ในการจัดการหรือการลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานภายในองค์กร หลักๆประกอบไปด้วย คนหรือ บุคคล (Man) เงิน (Money) ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจัดการ (Management) ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานหรือการทำกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และป้องกันการดำเนินงานที่อาจเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร โดยใช้กระบวนการของ 4 M's มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุผลตามเป้าหมาย นอกจากหน่วยงานขององค์กรต่างๆ แล้ว กระบวนการการฝึกซ้อมคนตรียังเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องใช้องค์ประกอบของ 4 M's เพื่อ

เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามกระบวนการทางดนตรี การดำเนินงานใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับแขนงใดๆ หรือองค์กรใดๆก็ตามรวมไปถึงกระบวนการฝึกซ้อมดนตรี และที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางดนตรีล้วนจะต้องอยู่ในองค์ประกอบของ 4 M's เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ก่อนที่จะดำเนินดำเนินงานหรือกิจกรรม และวัตถุประสงค์ที่แท้จริง เพื่อให้ผลงานบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างลงตัว

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับ PDCA

1. วัฏจักรคุณภาพ PDCA (เดมมิ่ง)

วรภัทร์ ภูเจริญ (2541, น.27) ได้กล่าวว่า วงจรควบคุมคุณภาพ หมายถึง ระบบการบริหารงานที่คุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระบบหนึ่ง ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนไปปรับปรุงแก้ไข ในการทำงาน (Action)

วีรพงษ์ เกลิมจิรารัตน์ (2541, น.14) กล่าวว่า วงจรควบคุมคุณภาพ หมายถึง เทคนิคเชิงระดับปฏิบัติการกิจและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องอื่นๆ ที่จัดทำหรือนำมาใช้เพื่อเป็นการบรรลุข้อกำหนดทางด้านคุณภาพ

เอ็ม. โซโกวิก และ ออเดอร์ (M. Sokovic, & et al, 2010, p.477 - 478) กล่าวว่า วงจรคุณภาพมีทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ PDCA (Plan, Do, Check and Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน การประยุกต์ใช้วงจร PDCA มีความนิยมมากขึ้น เนื่องจากประสิทธิภาพของแนวคิดที่ไม่มีผลลบซับซ้อนเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพในการทำงานในการดำเนินการซึ่งเป็นการแก้ไขการทำงานทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร มีระบบการตรวจสอบและหาวิธีการที่ทำให้งานมีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยวิธีการปรับปรุงกระบวนการ การดำเนินงานและได้ถูกนำไปใช้กับการประกันคุณภาพภายในขององค์กรต่างๆ

เดมมิ่ง (Deming in Mycoted, 2004) ได้ให้คำจำกัดความของ PDCA ว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจร (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข

อุทัย บุญประเสริฐ (2545, น.76) ได้กล่าวถึงวงจร PDCA หรือวงจรเดมมิ่ง คือแนวความคิดในการแก้ปัญหา (Problem Solving) และการพัฒนากระบวนการ (Process Improvement) อย่างต่อเนื่อง วงจรเดมมิ่งหรือวงล้อ PDCA คือวิธีการที่เป็นขั้นตอนในการทำงานให้งานเสร็จอย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้

วงจร PDCA เป็นวงจรที่มีคุณภาพประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนคือ การวางแผน การปฏิบัติงานตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข เป็นการทำงานที่เป็นไปตามขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนแรก จนกระทั่งการตรวจสอบ เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทำให้ทราบถึงแนวทางการแก้ไข และแนวทางการพัฒนาภายในองค์กรรวมถึงนำแนวทางในการพัฒนาไปใช้เพื่อให้เกิดผลดีภายในองค์กร และวงจร PDCA เป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากเป็นวงจรที่ไม่สลับซับซ้อน สามารถนำไปใช้กับการทำงานได้ทุกประเภท

การบริหารงานวัฏจักรคุณภาพ PDCA (เดมมิ่ง)

อิชิคาว่า คาโอรุ ได้แบ่ง วัฏจักรคุณภาพของ เดมมิ่ง อย่างละเอียดแยกย่อยออกเป็น 8 ขั้นตอน ซึ่งรู้จักกันในนามของ “QC Story” ดังนี้คือ

1. กำหนดข้อเป้าหมายและค่าเป้าหมาย
2. กำหนดวิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อการบรรลุเป้าหมาย
3. ศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้อง (Do)
4. ดำเนินการ (Do)
5. ติดตามประเมินผล (Check) ถ้าไม่มีปัญหาย้อนกลับไปขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการต่อ
6. แก้ไขอาการของปัญหาเป็นการเร่งด่วนเฉพาะหน้า (Act)
7. ตรวจสอบว่าแก้ปัญหาคือผลชะงัดหรือไม่ (Act)

เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง(1950) ได้นำเสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมมิ่ง” (Deming cycle) ไว้ 4 ขั้นตอนคือ

1. การจัดทำและวางแผน (Plan)
 - 1.1 การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม (Control Items) ซึ่งตามปกติ ได้แก่ Q-C-D-S-M-E (Quality Cost Delivery Safety Morale Environment)
 - 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
 - 1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
2. การปฏิบัติตามแผน (Do)
 - 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง
 - 2.2 ดำเนินการตามวิธีที่กำหนด
 - 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวหน้าควบคุม
3. การติดตามประเมินผล (Check)
 - 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
 - 3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัด (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่

3.3 ตรวจสอบว่า (ของหัวหน้าควบคุม) ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act)

4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข

4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพิ่ม มิให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก

4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าขั้นตอนในการบริหารงานวัฏจักรคุณภาพ PDCA หลักๆ ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน อันได้แก่ การจัดทำและวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การติดตามประเมินผล (Check) การตรวจสอบ (Act) ซึ่งการดำเนินงานของแต่ละวิธี จะมีความละเอียดในการตรวจสอบที่แตกต่างกันไป มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งแต่ละวิธีล้วนเป็นกระบวนการการตรวจสอบที่มาตรฐานทั้งสิ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิจรรย์ญาณ และความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการตรวจสอบงานแต่ละประเภท

กระบวนการของ PDCA (เดมมิ่ง)

วงจร PDCA เป็นกระบวนการในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ การปฏิบัติการแก้ไข ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยทฤษฎีดังกล่าวได้รับการยอมรับให้เป็นรูปแบบมาตรฐานที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ใช้สำหรับการดำเนินงานทั่วไป ดังนี้

วีระพล บดีรัฐ (2543, น.9-16) ได้กล่าวเกี่ยวกับ วงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ดังนี้

การวางแผน (Plan) เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของวงจรเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลา เพราะจะช่วยให้ขั้นตอนต่อไปดำเนินได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากได้คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าเอาไว้ก่อนแล้ว การวางแผนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงงาน การทำกิจกรรมต่างๆ ให้ดีอย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องเขียนแผนให้สมบูรณ์ที่สุด ดังรายละเอียดดังนี้ เลือกรื่องที่ต้องการปรับปรุงหรือระบุปัญหาที่เกิดขึ้นต้องเข้าใจสภาวะในปัจจุบัน โดยการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องและพยายามค้นหาสาเหตุของปัญหา กำหนดเป้าหมายที่ต้องการและตัวชี้วัดความสำเร็จ และเขียนแผน

การปฏิบัติตามแผน (Do) ทำตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผนไว้ตั้งแต่ต้นและก่อนที่จะลงมือปฏิบัติตามแผนนั้นควรได้รับการฝึกฝนเพื่อให้มีความรู้หรือทักษะในวิธีการปฏิบัติให้ถูกต้องเสียก่อนและถ้าหากเวลาปฏิบัติจริงมีเหตุการณ์ผิดปกติซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ การปรับเปลี่ยนแผนก็เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้ เรียกว่าใช้วงจร PDCA ย่อยๆ ใน Do ด้วย

การตรวจสอบ (Check) คือการเทียบผลลัพธ์กับแผนที่ได้ปฏิบัติหรือเป็นการประเมินทางออกของปัญหาและอุปสรรคที่ได้ลองหาทางแก้ไขวิธีที่เลือกนั้นเหมาะสมมากน้อยเพียงใด การตรวจสอบให้ได้ผลดีนั้นควรทำดังนี้ เปรียบเทียบผลจากการปฏิบัติงานจริงกับแผนงานที่วางไว้ ตรวจสอบว่ามีข้อมูลอะไรใหม่ๆ เกิดขึ้นบ้าง รวบรวมและบันทึกข้อมูลที่สำคัญเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

การดำเนินการให้เหมาะสม (Act) คือการปฏิบัติตามผลการตรวจสอบหรือแก้ไขการปฏิบัติการใดๆ ที่เหมาะสมตามผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการตรวจสอบหากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ในกรณีผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้จัดทำเป็นมาตรฐานซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ว่า การนำไปปฏิบัติและกำหนดเป็นมาตรฐาน (Action) ดังนั้น ตามแนวคิดทฤษฎีวงล้อเดมมิ่ง PDCA นั้น ขั้นตอนทั้ง 4 ประกอบด้วย การวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อการปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึงตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิผลที่สุดก็จะนำไปจัดเป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่ หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม และการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ นำวิธีการหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาปรับใช้ให้กลายเป็นนิสัยหรือเป็นมาตรฐานสำหรับใช้ปฏิบัติกับแผนอื่นที่มีลักษณะเดียวกันนอกจากทำเป็นมาตรฐานแล้วยังต้องคิดหาทางปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการที่จะทำให้บรรลุแผนนั้นๆ ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก กรณีที่ผลกับแผนไม่เป็นไปตามความต้องการไม่ว่าจะมากหรือน้อยให้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หามองหาแนวทางใหม่ใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้นของความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือปรับเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ และยังสามารถว่าวงจรควบคุมคุณภาพที่สมบูรณ์นั้น จะเกิดขึ้นเมื่อนำผลที่ได้จากขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมไปสู่กระบวนการวางแผนอีกครั้งหนึ่ง และจะเป็นวงจรมีเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ไม่มีสิ้นสุด

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2541, น.39-41) ได้กล่าวว่า วงจรคุณภาพมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) จะช่วยพัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นที่ลงมือปฏิบัติ (Do)
2. ปฏิบัติ (Do) ประกอบไปด้วย การรายงาน 3 ระยะ คือ 1) การวางแผนกำหนดการโดยแยกแยะกิจกรรมต่างๆ กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้กิจกรรมแต่ละอย่าง การจัดสรรทรัพยากรต่างๆ 2) การจัดการแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) ซึ่งสามารถดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่างๆ มาได้ 3) การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

3. การตรวจสอบ (Check) ทำให้รู้สภาพของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางไว้
4. การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐานให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าวงจรคุณภาพ PDCA มีความสำคัญในทุกๆ กระบวนการ โดยเฉพาะกระบวนการแรก กล่าวคือ กิจกรรมใดๆ หรือการดำเนินงานใดๆ ถ้าหากมีการเตรียมการวางแผนตั้งแต่เริ่มต้นเป็นอย่างดี มีจุดบันทึกขั้นตอนในการดำเนินงาน มีการวางแผนการปรับปรุงงานไว้ล่วงหน้า เข้าใจสถานการณ์ก็จะทำให้ขั้นตอนการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไปดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันหากผลการปฏิบัติควรที่จะแก้ไขปรับปรุงวางแผนไว้ตั้งแต่ขั้นตอนแรกแล้วก็จะทำให้ผลงานนั้นสำเร็จได้เร็วขึ้น สามารถนำมาปรับใช้ได้เร็วขึ้น และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการปฏิบัติด้านการวางแผน (Plan)

ชนินทร์ แสงแก้ว (2546, น.34) ได้กล่าวถึงการวางแผนว่า การวางแผน จะครอบคลุมในเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย วิธีการแก้ไขและจัดทำแผนดำเนินงาน ในองค์ประกอบทั้ง 4 ของวงจร PDCA นั้น ขั้นตอนของการวางแผนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เนื่องจากถ้าแผนไม่ดี งานอื่นก็ไม่ดีด้วย ซึ่งถ้าแผนเดิมมีการวางแผนอย่างดี การแก้ไขก็มีน้อย และกิจกรรมต่างๆ ก็สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ในการจัดทำแผน จำเป็นจะต้องมีการระบุนโยบายของทรัพยากรที่มีและผลที่มีต่อแผน เช่น ทรัพยากรมนุษย์ วัตถุดิบ และเงินทุน ระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาหาวิธีการที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว และควรตรวจสอบความเป็นไปได้ในการผ่อนคลายข้อจำกัดดังกล่าวด้วย ควรมีการพิจารณาข้อเสนอต่างๆ ก่อนที่จะกำหนดเลือกใช้ข้อเสนอที่ดีที่สุดให้เป็นแผนปฏิบัติการ ในแผนควรกำหนดวิธีการต่างๆ ที่ใช้เพื่อตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดีและมีการปฏิบัติตามแผนอย่างถูกต้อง

วันทนา แก้วกล้าเจริญปัญญา (2554, น.30) กล่าวไว้ว่า การวางแผนคือ การเตรียมการล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร โดยใคร ที่ไหน และเมื่อไหร่ โดยใช้วิจรรย์ญาณในการศึกษาปัญหาพัฒนาทางเลือกและกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสนองตอบภารกิจ ปัญหา ความต้องการของหน่วยงานและให้ได้ผลที่สุด

ฮาร์โรลด์ และ ดอนเนล (Harrold & Donnell 1972, p.112) ให้ความหมายของการวางแผนว่าการวางแผนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร การพยากรณ์แวดล้อมที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ การกำหนดและวิธีปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวางแผนมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธประสงค์ เพราะเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานนั้นประสบผลสำเร็จ เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์จะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยข้อจำกัดต่างๆ ทรัพยากรมนุษย์ วัตถุดิบ เงินทุน ระยะเวลา ก่อนที่จะวางแผน ควรที่จะคำนึงถึงองค์ประกอบที่กล่าวไปข้างต้น เพราะการวางแผนจะครอบคลุมไปถึงการกระจายหน้าที่ให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ หากมีการวางแผนที่ดี ก็จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและได้ผลงานเป็นที่น่าพอใจ

แนวทางในการลงมือปฏิบัติ (Do)

ฮิโตะชิ (Hitoshi, 1996, น.57-64) กล่าวถึงการดำเนินงานตามแผนว่า เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนมาปฏิบัติอย่างถูกต้อง จึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้นๆ การสร้างความมั่นใจว่ามีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ เพื่อนำแผนนั้นๆ มาปฏิบัติและการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เหมาะสม

ชินินทร์ แสงแก้ว (2546, น.34) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติตามแผนว่า เป็นการลงมือปฏิบัติหลังจากจบจากการวางแผนแล้ว ก็เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือดำเนินงานขั้นตอนต่างๆ ที่เสนอไว้ ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้คือ สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ การให้ผู้รับผิดชอบรับรู้เนื้อหาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดให้มีการศึกษา ฝึกอบรม เพื่อดำเนินการตามแผนอย่างถูกต้อง และจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนด และเมื่อต้องการ โดยผู้ปฏิบัติเองก็ต้องศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานให้เข้าใจด้วยการหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการด้วยวิธีการอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง และเมื่อทำความเข้าใจในเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ ผู้ปฏิบัติควรดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ปฏิบัติควรเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อที่ควบคุม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการปฏิบัติตามแผนจะสำเร็จได้จะต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำคัญของงานนั้นๆ ให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการทำงาน การที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจแผนการดำเนินงานจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น ดังนั้นผู้ปฏิบัติควรที่จะเข้าอบรมแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนในการดำเนินงานที่ถูกต้องหรือศึกษาด้วยตนเอง

แนวคิดของการลงมือปฏิบัติ (Do)

การปฏิบัติหรือการลงมือทำเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะการปฏิบัติที่ดีย่อมจะทำให้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติดีไปด้วย มีความสำคัญอย่างยิ่งจะต้องคำนึงถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่จะต้องมีความละเอียดเพียงพอ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ กล่าวคือทุกองค์กรหรือทุกๆ หน่วยงานรวมไปถึงขั้นตอนกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขั้นตอนทางดนตรี ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ย่อมต้องการที่จะทำให้การดำเนินหรือกิจกรรมนั้นๆ ประสบผลสำเร็จ รวมไปถึงกระบวนการขั้นตอนในทางดนตรีก็เช่นกัน ผู้ปฏิบัติจะต้องเข้าใจกระบวนการทางดนตรีทางทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีความถูกต้องและมีคุณภาพ กล่าวคือ การดำเนินงานหรือกิจกรรมใดๆ ก็ตาม ควรที่จะคำนึงถึงขั้นตอนในการปฏิบัติและลักษณะในการปฏิบัติงานที่ลงรายละเอียดได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสม

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น จะต้องคำนึงถึงความถนัดหรือความสามารถ เพื่อที่จะสามารถนำเทคนิควิธีมาใช้ในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรรอบข้างได้อย่างเหมาะสม

แนวทางในการตรวจสอบ (Check)

ฮิโตะชิ (Hitoshi, 1996, p.57-64) กล่าวถึง กระบวนการตรวจสอบว่า เมื่อทำการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ต้องมีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ และตัวแผนเองมีความเหมาะสมหรือไม่ การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ ความไม่เหมาะสมของแผนการหรือจากทั้งสองประการรวมกัน เป็นเรื่องที่จะต้องหาว่ามาจากประการไหน เนื่องจากการปฏิบัติการแก้ไขจะแตกต่างกันสิ้นเชิง ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการไม่เหมาะสมอาจเป็นผลมาจากความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ การเลือกเทคนิคที่ใช้ผิด เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ การประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาดหรือประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด ถ้าความล้มเหลวจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสม และมีความเข้าใจในแผนไม่เพียงพอ การให้การศึกษาและอบรมไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ หรือการประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การตรวจสอบการดำเนินงานในกรณีที่ผลงานไม่เป็นไปตามแผนหรือผลการปฏิบัติยังไม่เป็นที่น่าพอใจ อาจเป็นเพราะการไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางเอาไว้ เนื่องด้วยปัจจัยต่างๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการลงมือปฏิบัติ เช่น ความไม่เหมาะสมของแผนงาน เนื่องด้วยการเลือกใช้แผนงานที่ไม่สัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอยู่ หรือความไม่เข้าใจในแผนงานที่

กำหนดและอีกประการหนึ่งก็คือ การไม่ปฏิบัติตามแผน มีสาเหตุมาจากหลายประการอันเนื่องมาจากการขาดศึกษาแผนงานของผู้ปฏิบัติและการละเลยการประสานงานระหว่างผู้นำและผู้ปฏิบัติ ทำให้ขาดความเข้าใจในแผนงานเป็นสาเหตุทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผน การทดลองปฏิบัติของแผนงาน หากไม่มีการกำหนดเป้าหมายปัจจัยต่างๆ ตั้งแต่ต้น เช่น การกำหนดทรัพยากรมนุษย์ วัสดุ ระยะเวลา ก็จะทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่ควร

แนวคิดของการตรวจสอบ (Check)

การตรวจสอบเป็นขั้นตอน หลังจากขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อเป็นการทดสอบว่า ผลของการปฏิบัติตรงไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ความก้าวหน้าอยู่ของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด ดังเช่น ความเห็นของ บรรจง จันทมาศ (2540, น.7) การตรวจสอบสิ่งที่ทำไปแล้ว (Check) ซึ่งเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของงานและการประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่า งานที่ได้เป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่ เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะทางด้านคุณภาพว่าตรงตามเป้าหมายหรือไม่ การตรวจสอบเป็นขั้นตอนที่สำคัญ จึงมีผู้ให้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบไว้ในหลายรูปแบบดังนี้

ชินินทร์ แสงแก้ว (2546, น.48) ได้ให้ข้อสรุปของความสำคัญของการตรวจสอบประเมินผล ดังนี้ คือ

1. เพื่อปรับปรุงงาน (Course Improvement)
2. เพื่อตัดสินใจกับตัวบุคคล (Decision about individual) เช่น ในการตัดสินใจวางแผน การคัดเลือกหรือการแยกกลุ่ม แจ้งให้ผู้อยู่ในโครงการทราบว่า ส่วนใดที่เขาเด่นและส่วนใดที่เขาต้องปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น
3. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีในการบริหาร (Administrative Regulation)

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการให้ความสำคัญกับการตรวจสอบมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขและการหาแนวทางในการพัฒนาในที่สุด ซึ่งตรงกับความเห็นของ บรรจง จันทมาศ (2540, น.7) การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข (Atc)

วรภัทร์ ภูเจริญ (2541, น.27) กล่าวว่า การปรับปรุงแก้ไขคือ การนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ พิจารณาหาต้นตอของสาเหตุข้อบกพร่อง ระดมสมองเพื่อการแก้ไขไม่ให้เกิดซ้ำอีก

กรมวิชาการ (2539, น.16) กล่าวว่าผลของการตรวจสอบ หากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาที่พบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข PCDA หรือวงจรวงล้อเดมมิ่ง เป็นการวางแผนการปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไปในด้าน (Action) คือการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นในกรณีที่เกิดเป็นไปตามแผนในครั้งแรก ไม่ควรที่จะเชื่อกันที่ว่าผลลัพธ์ที่ได้นั้นสามารถนำมาใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ ควรที่จะทดลองใช้อีกครั้งในครั้งต่อไปเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถนำมาใช้ได้โดยไม่มีข้อบกพร่อง เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานที่มีมาตรฐานและนำไปปรับใช้กับแผนงานในลักษณะอื่นๆ และปรับปรุง พัฒนาระบวนการในการแผนให้ดียิ่งขึ้น ในกรณีการดำเนินงานระหว่างผลลัพธ์กับแผนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ควรที่จะพยายามหาแนวทางในการพัฒนาและเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ กระบวนการในการวางแผนจะเริ่มอีกครั้งก็ต่อเมื่อการนำข้อบกพร่องที่เป็นผลจากการวางแผนครั้งที่ผ่านๆ มาปรับปรุง เพื่อประสิทธิภาพในการวางแผนครั้งต่อไป

แนวคิดของการลงมือปรับปรุงแก้ไข

การปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการตรวจสอบ หากการตรวจสอบ พบว่ามีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุง ก็ควรที่จะหาวิธีที่จะพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุง โดยคำนึงถึงสาเหตุที่เกิดขึ้น วิธีในการแก้ที่เหมาะสม ซึ่งคล้ายกับความคิดเห็นของ กรมวิชาการ (2539, น.16) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข โดยได้กล่าวว่า หากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาลักษณะปัญหาที่พบ

บรรจง จันทมาศ (2540, น.7) ได้เสนอแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ไว้ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ค้นหาสาเหตุ แล้วทำการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดความบกพร่องขึ้นอีก
3. หาทางพัฒนาระบบหรือปรับปรุงการทำงานนั้นๆ โดยตรง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการแก้ไขปัญหาคือต้องคำนึงถึงสาเหตุ และแก้ไขปัญหาคือต้นเหตุ หรือตามลักษณะที่พบ หาหนทางในการแก้ไขและปรับปรุงหรือพัฒนางานนั้นๆ โดยตรงเพื่อการแก้ไขที่ยั่งยืน และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้ได้ในระยะยาว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

กฤษณ์ ภูริเทเวศร์ (2550) จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการเตรียมวงโยชวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษาเพื่อเข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิต ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครั้งที่ 26 ประจำปี 2550 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวนประชากรทั้งหมด 270 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการวงและผู้ควบคุมวง 2) ผู้ฝึกสอน 3) นักดนตรีและนักแสดงประกอบ โดยใช้แบบสอบถาม

จากผลวิจัยสรุปผลได้ ดังนี้ 1) ด้านเป้าหมายพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีสภาพการเตรียมวงอยู่ในระดับปานกลาง การตั้งเป้าหมายจึงมีความสำคัญ ที่จะทำให้ทำให้ประสบความสำเร็จ 2) ด้านการเลือกนักดนตรีพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมวงในการคัดเลือกนักดนตรีในระดับปานกลาง เนื่องจากการเตรียมการแข่งขันในแต่ละปีจะต้องใช้เวลาเตรียมตัวในการแข่งขันล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี ซึ่งเป็นเวลาที่น้อยเกินไป สาเหตุเนื่องมาจากการคัดเลือกนักดนตรีจะต้องคำนึงรูปแบบในการแข่งขันในปีนั้นๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์มีน้อยเกินไป 3) ด้านการบริหารจัดการดำเนินการฝึกซ้อมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีสภาพในการเตรียมวงในระดับปานกลาง การฝึกซ้อมจะประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแผนที่วางเอาไว้ก็เนื่องมาจากการเข้าใจพื้นฐานของการฝึกซ้อม หลักในการฝึกซ้อม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อม เพื่อเป็นแนวทางให้นักดนตรีปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง 4) ด้านผู้ฝึกสอนพบว่า มีสภาพการเตรียมในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้ฝึกสอนที่ดีจะต้องมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดเทคนิคและการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีให้กับนักดนตรี ตลอดจนเป็นผู้กำหนดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกซ้อมและพัฒนาความสามารถของวง 5) ด้านนักดนตรีพบว่า มีปัญหาการเตรียมวงอยู่ในระดับปานกลาง ความมุ่งมั่นที่จะได้รับชัยชนะมีความกดดันที่สูงมาก แต่การเล่นดนตรีสิ่งที่มีค่าที่แท้จริงนั้น คือการทำตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัย และมีความเป็นผู้นำ

ธนากร แพทย์วงษ์ (2541) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรี เนื่องจากได้มองเห็นถึงความสำคัญที่เกี่ยวกับแนวทางซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้วงโยชวาทิตประสบความสำเร็จ วงโยชวาทิตจะประสบความสำเร็จได้ก็ขึ้นอยู่กับระบบการจัดการภายในวงโยชวาทิต หากระบบการจัดการดีก็จะนำพาให้วงโยชวาทิตประสบความสำเร็จได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรี สำหรับวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกซ้อมให้กับโรงเรียนมัธยมที่ต้องการที่จะพัฒนาวงโยชวาทิตให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร โรงเรียนมัธยมที่ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมวงโยชวาทิตทั้งหมด 11 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการระดับลึก และสังเกตการณ์

อย่างมีส่วนร่วม ผลวิจัยพบว่า 1) ด้านการวางแผนการฝึกของวงโยชวาทิตทั้งหมด 11 โรงเรียน เป็นไปในทิศทางเดียวกันแต่จะต่างกันในเรื่อง การจัดการเวลาในการฝึกซ้อม โรงเรียนส่วนมากให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดแผนการฝึก เนื่องจากมองว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้วงโยชวาทิต ประสบผลสำเร็จได้ 2) ด้านการวางแผนการรับสมัครจากการศึกษาพบว่า 2.1) โรงเรียนส่วนมากให้ความสำคัญและมีการวางแผนด้านการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมวงโยชวาทิตโดยมีการกำหนด กฎเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้สมัครอย่างชัดเจน 2.2) โรงเรียนส่วนมากให้ความสำคัญเกี่ยวกับการ คัดเลือกนักดนตรีในหลายๆ ด้าน เนื่องจากกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นประโยชน์เกี่ยวกับตัว นักเรียนเองและนำพาชื่อเสียงมาสู่วงโยชวาทิตของโรงเรียน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ จัดการวงโยชวาทิต ขึ้นอยู่กับปัจจัยในหลายๆ ด้าน เกิดจากความร่วมมือกันของบุคลากรทุกๆ ฝ่าย การจัดสรรด้านงบประมาณ และที่สำคัญคือ การทำงานด้วยใจรักของครูผู้ฝึกสอนในการเลือก แนวทางปฏิบัติเพื่อที่จะนำความสำเร็จมาสู่วงโยชวาทิต

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง การบริหารกิจกรรมด้านการจัดการ วงโยชวาทิต : กรณีศึกษาวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและ โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตของทั้ง 2 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกผู้อำนวยการเป็นผู้ดำเนินงานโดยมอบหมายให้รองผู้อำนวยการและครูผู้ควบคุมวง โยชวาทิตดูแลประสานงานร่วมกัน ในส่วนที่สอง ทั้ง 2 โรงเรียนมีการแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบ กิจกรรมที่คล้ายกัน โดยฝ่ายคณะกรรมการนักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีหัวหน้าวงจะเป็นผู้ปฏิบัติตาม คำสั่งที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิต มีรองหัวหน้าวงเป็นผู้ช่วย สำหรับการ บริหารกิจกรรมวงโยชวาทิต สำหรับหน้าที่ของคณะกรรมการนักเรียนได้แบ่งการทำงานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าฝ่ายที่ทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติกิจกรรมภายในวง และกลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรี ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเรื่องการฝึกซ้อมของสมาชิกภายในวง มีการใช้ระบบรุ่นพี่-รุ่นน้อง ในการ ดำเนินงานและดูแลสมาชิกในวง สำหรับในการดำเนินงานในด้าน งบประมาณ บุคลากร และ สถานที่ ตลอดจนการฝึกซ้อมทั้ง 2 โรงเรียน ให้การสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวเป็นอย่างดี ปัญหาที่ พบคือ อาจารย์ไม่มีความถนัดในด้านการงานด้านเอกสาร การเขียนแผนและโครงการ ตลอดจน ปัญหาในด้านการขาดสถานที่ในการฝึกซ้อมและแสดงคอนเสิร์ตที่เหมาะสม

อตุลย์ เปลื้องสันเทียะ (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของวงโยชวาทิต โรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสื่ออุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้อ ด้านการวัดและการประเมินผล ตามลำดับ

1.1 ด้านสื่อการสอนโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

1.3 ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

1.4 ด้านการวัดและการประเมินผลโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

2. ประสิทธิภาพของวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในวงโยชวาทิตของโรงเรียน ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางดนตรีสูง ตามลำดับ

2.1 ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

2.2 ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในวงโยชวาทิตของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย

2.3 ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางดนตรีสูง โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

2.4 ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย

สุนันสนก นาคแท้ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การหาประสิทธิภาพรูปแบบการฝึกซ้อมทรมเปิดของนักเรียนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีรวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ได้มองเห็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการฝึกซ้อมของนักเรียน จึงทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกซ้อมทรมเปิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการฝึกซ้อมทรมเปิด เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ก่อนและหลังที่ทำการฝึกซ้อม ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนวงโยชวาทิตที่มีต่อรูปแบบการฝึกซ้อมทรมเปิดที่จัดทำขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารี

วิทยาปีการศึกษา 2555 ปฏิบัติเครื่องเป่าทรมเป็ด ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการฝึกซ้อมใช้รูปแบบการฝึกซ้อมทรมเป็ดโดยนักเรียนวงโยชวาทิตพบว่า ประสิทธิภาพรูปแบบการฝึกซ้อมทรมเป็ดของนักเรียนวงโยชวาทิตที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ 82.67/82.78 ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกซ้อมด้วยรูปแบบการปฏิบัติทรมเป็ดทั้งก่อนการฝึกซ้อมและหลังการฝึกซ้อม พบว่า หลังการฝึกซ้อมด้วยรูปแบบเครื่องมือที่สร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการฝึกปฏิบัติมีค่าทางสถิติที่ระดับ 0.5

ณัฐสรณ์ย์ ทฤษฎิคุณ (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การฝึกซ้อมซิมโฟนิค แบนด์ ระดับมัธยมศึกษาเพื่อการประกวด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งหมด 5 วง ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากวงที่ชนะเลิศประกวดวงโยชวาทิต ประเภทนักร้องเพลง โดยใช้วิธีสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้ควบคุมวงและผู้ฝึกซ้อมกลุ่มย่อย สรุปได้ว่า 1. ด้านการวางแผน ทุกโรงเรียนมีการจัดตารางการฝึกซ้อมทั้งปิดภาคเรียนและเปิดภาคเรียน ในส่วนของวันจันทร์-วันเสาร์จะเป็นการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน โดยจะฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในช่วงปิดภาคเรียนจะใช้เวลาในการฝึกซ้อมในช่วงเช้า จนถึงช่วงค่ำ แต่จะเน้นไปที่การรวมวงเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของช่วงการฝึกซ้อมก่อนการประกวดโดยจะใช้เวลาในการฝึกซ้อม 2-6 เดือน โดยจะเน้นไปที่การบรรเลงบทเพลง 2. ด้านคุณภาพของเสียง พบว่าทั้ง 5 วง ได้มุ่ง เน้นการฟังเสียงต้นแบบเป็นหลัก และมุ่งเน้นการฟังเสียงของเครื่องดนตรีเพื่อให้เกิดความสมดุลและความกลมกลืนของเสียง แต่ละวงจะมีการฝึกทักษะที่แตกต่างกัน อยู่ในแนวทางของความถูกต้องเหมือนกันทุกวง ได้คำนึงถึงตำแหน่งที่นั่งอันเนื่องมาจากการจัดสัดส่วนที่นั่งมีผลต่อความกลมกลืนและคุณภาพของเสียง และการใช้แบบฝึกหัด 3D Band Book ของ Jame D.Ployhar and George and George B.Zepp เพื่อฝึกการบรรเลงในเรื่องของ Articulation นอกจากนี้ทั้ง 5 วง ยังได้คำนึงถึงการบรรเลงบทเพลงที่มีประสิทธิภาพ จึงเน้นย้ำในเรื่องของความเข้าใจของเนื้อหาของ บทเพลงเป็นสำคัญ 3. ปัญหาในเรื่องเด็กติดเรียนพิเศษ ทำให้มีปัญหาในเรื่องการจัดตารางการฝึกซ้อม จึงดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยจัดการเรียนพิเศษเพิ่มเติมให้กับเด็ก และจัดประชุมผู้ปกครองแนะนำให้ให้เข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของเด็กที่จะได้รับเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมกับทาง โรงเรียน ส่วนปัญหาที่พบในด้านเทคนิคการบรรเลง ได้แก่ การขาดทักษะพื้นฐานในการบรรเลง เนื่องจากเด็กนักเรียนบางส่วนความสามารถในการบรรเลงที่ไม่เท่ากัน ขาดความเข้าใจในการบรรเลงบทเพลงในรูปแบบต่างๆ และการบรรเลงรวมวงกับเครื่องดนตรีกลุ่มอื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีขั้นตอนและขอบเขตดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิต และนักเรียนวงโยชวาทิตของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งสิ้น จำนวน 16 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive)

1. ผู้บริหารวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
2. ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
3. ครูผู้ฝึกซ้อมนักเรียนวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
4. นักเรียนหัวหน้าวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน
5. นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีของวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 3 คน รวม 6 คน ได้แก่ นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องลมไม้ นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องลมทองเหลือง และนักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องกระทบ
6. หัวหน้าผู้แสดงประกอบวงโยชวาทิต โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตการฝึกซ้อม และผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลที่เป็นเนื้อหาเฉพาะกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรวิจิตรวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ในด้านต่อไปนี้

1. ศึกษาการวางแผนและการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิต
2. ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือการสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Observation Form) ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Standardized or Structured Interview) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Standardized Interview) เป็นเป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารวงโยธวาทิต ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ครูผู้ฝึกซ้อมนักเรียนวงโยธวาทิต นักเรียนหัวหน้าวงโยธวาทิต นักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีของวงโยธวาทิต หัวหน้าผู้แสดงประกอบวงโยธวาทิต

2. แบบสังเกต (Observation Form) ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสร้างแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนทรวิจิตรวิทยา จังหวัดนครราชสีมา แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Standardized or Structured Interview) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Standardized Interview)

2.1 ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ การหาคุณภาพของเครื่องมือ ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น.69-73) และศึกษาข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้ององค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อม การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยขอคำแนะนำ และแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและแนะนำข้อบกพร่อง โดยการพิจารณาแบบสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ด้วยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC ด้วย : Index of consistency ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแบบสัมภาษณ์ 3 ท่าน ดังนี้

1) นายอนุกุล ทรงมงคลรัตน์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลาลัย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตรการสอน และการวิจัย

2) นางเพชรสิริ ภูงามเงิน ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวัดผลและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตรการสอน และการวิจัย

3) จำอากาศเอกสุรศักดิ์ ปวภูสะโก ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีในสถานศึกษา และการวิจัย

3. คัดเลือกข้อความที่ผ่านเกณฑ์ไว้ ข้อคำถามที่เหมาะสมควรมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ตั้งแต่ 0.50 -1.00 ซึ่งแสดงว่าแบบสัมภาษณ์สามารถนำไปใช้ได้ มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และถ้าหากคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 0.50จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข แต่ถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตั้งแต่ 1.00 ถือว่าแบบสัมภาษณ์สามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องกระบวนการเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ 1. ข้อมูลเอกสาร 2. ข้อมูลภาคสนาม

1. เป็นข้อมูลที่รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เอกสารที่เกี่ยวข้ององค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อม การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น มนุษย์สังคมวิทยาและวัฒนธรรม โดยค้นคว้าจาก ปรินูญานิพนธ์ ตำรา วิดีทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ข้อมูลภาคสนาม เป็นการสำรวจข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลภาคสนาม เรื่อง กระบวนการกระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างกับผู้บริหารและแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสังเกต บุคคลที่ให้ข้อมูลทั้ง 6 กลุ่ม โดยเอาประเด็น 4 M's สัมภาษณ์ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ประเด็น PDCA ใช้สัมภาษณ์ 4 กลุ่ม ได้แก่ ครูผู้ฝึกสอน กลุ่มหัวหน้านักเรียน กลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรี กลุ่มหัวหน้านักแสดงประกอบ โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 ทำหนังสือขออนุญาตไปยังพื้นที่ที่ทำการวิจัย

2.2 นัดหมายวันเวลาและกับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์

3. แบบสังเกต (Observation Form) ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3.1 ผู้บริหาร สังเกตเกี่ยวกับการวางแผนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตโดยใช้กระบวนการ 4 M's

3.2 ผู้ฝึกซ้อมวงโยชวาทิต สังเกตเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต และวิธีการดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากเอกสารงานวิจัย ทั้งการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบไม่มีโครงสร้าง โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เป็นวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารงานวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เอกสารที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อม การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น มนุษย์สังคมวิทยาและวัฒนธรรม โดยค้นคว้าจาก ปรินญาณิพนธ์ ตำรา วิทยุทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มาจัดเป็นหมวดหมู่และอ้างอิง

2. วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ควบคุมวงโยชวาทิต กลุ่มครูผู้ฝึกสอน กลุ่มหัวหน้านักเรียน กลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรี และหัวหน้าผู้แสดงประกอบ วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลภาคสนาม มาวิเคราะห์และสรุป จัดหมวดหมู่ให้เรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ แล้วจึงนำข้อมูลมาตรวจสอบแบบ 3 เค้า แล้วจึงนำเข้ากระบวนการวิเคราะห์ต่อไป

3. การตรวจสอบข้อมูลแบบ 3 เสา เป็นการตรวจพิสูจน์ความถูกต้อง

การจัดกระทำข้อมูลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าในหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วารสาร งานวิชาการ มาจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่และอ้างอิง

3.2 จัดกระทำข้อมูลที่เก็บและรวบรวมได้จากการสำรวจภาคสนาม มาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูล เพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำมาสรุปและนำ ข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ให้เรียบร้อยตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หลังจากมีการจัดกระทำข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาตรวจสอบแบบ 3 เสา และหลังจากนั้นจึงเข้ากระบวนการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ ต่อไป

3.3 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเสา (Triangulation) เพื่อเป็นการตรวจพิสูจน์ความ ถูกต้อง ความเที่ยงตรงของข้อมูล ซึ่งจะมีการตรวจสอบ 4 ด้าน คือ ด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัย ด้านทฤษฎี และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอธิบายได้ดังนี้คือ

1) ด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือการตรวจสอบข้อมูลด้านสถานที่ ด้านเวลา และด้านบุคคล ดังนี้ ด้านสถานที่เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลจากต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ ด้านบุคคลเพื่อตรวจสอบว่าถ้าผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนกันหรือไม่ และด้านเวลาเพื่อ ตรวจสอบว่า ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่

2) ด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือการตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ ข้อมูลต่างกันอย่างไร โดยเปลี่ยนตัวผู้เก็บข้อมูลและเป็นข้อมูลเรื่องเดียวกัน

3) ด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือการตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ ข้อมูลต่างกันอย่างไร โดยเปลี่ยนตัวผู้เก็บข้อมูลและเป็นข้อมูลเรื่องเดียวกัน

4) ด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือการใช้วิธีเก็บ รวบรวมข้อมูลต่างกันในการเก็บข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตคู่กับการสัมภาษณ์ (สุภางค์ จันทวานิช, 2547, น.31-33)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ในครั้งนี้ และมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยในบทที่ 4 จะดำเนินการ ศึกษาประเด็นการวางแผน การฝึกซ้อม ปัญหาในการฝึกซ้อม และวิธีการแก้ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา โดยแยกเป็นประเด็น ได้ดังนี้

1. การวางแผนของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยาจังหวัดนครราชสีมา (Plan)
2. วิธีการฝึกซ้อมและสรุปผลกระบวนการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา (Do)
3. ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา (Check)
4. แนวทางในการแก้ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา (Action)

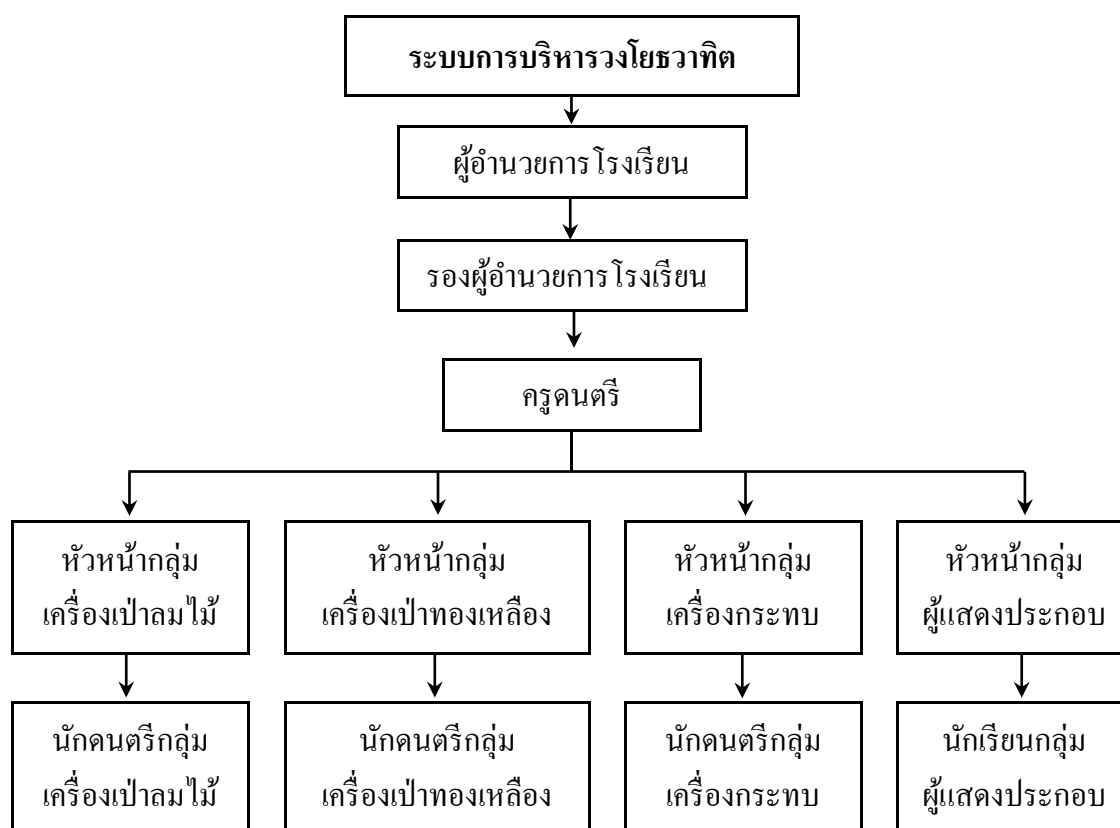
ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิต (Plan) กระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักปัจจัยในการบริหารจัดการ (4 M's) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้บริหารและผู้ควบคุมทั้งสองโรงเรียน โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้

การวางแผนของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยาจังหวัดนครราชสีมา (Plan)

1. การวางแผนด้านบุคลากร (Man)

1.1 การวางแผนด้านบุคลากร โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ซึ่งเป็นครูประจำการที่สอนวิชาดนตรี เป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกสอน และบริหารจัดการ เมื่อมีปัญหาหรือความขัดแย้งในการบริหารจัดการบุคลากรวงโยชวาทิต ฝ่ายบริหารก็จะมีส่วนในการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย มีลักษณะโครงสร้างดังภาพที่ 29

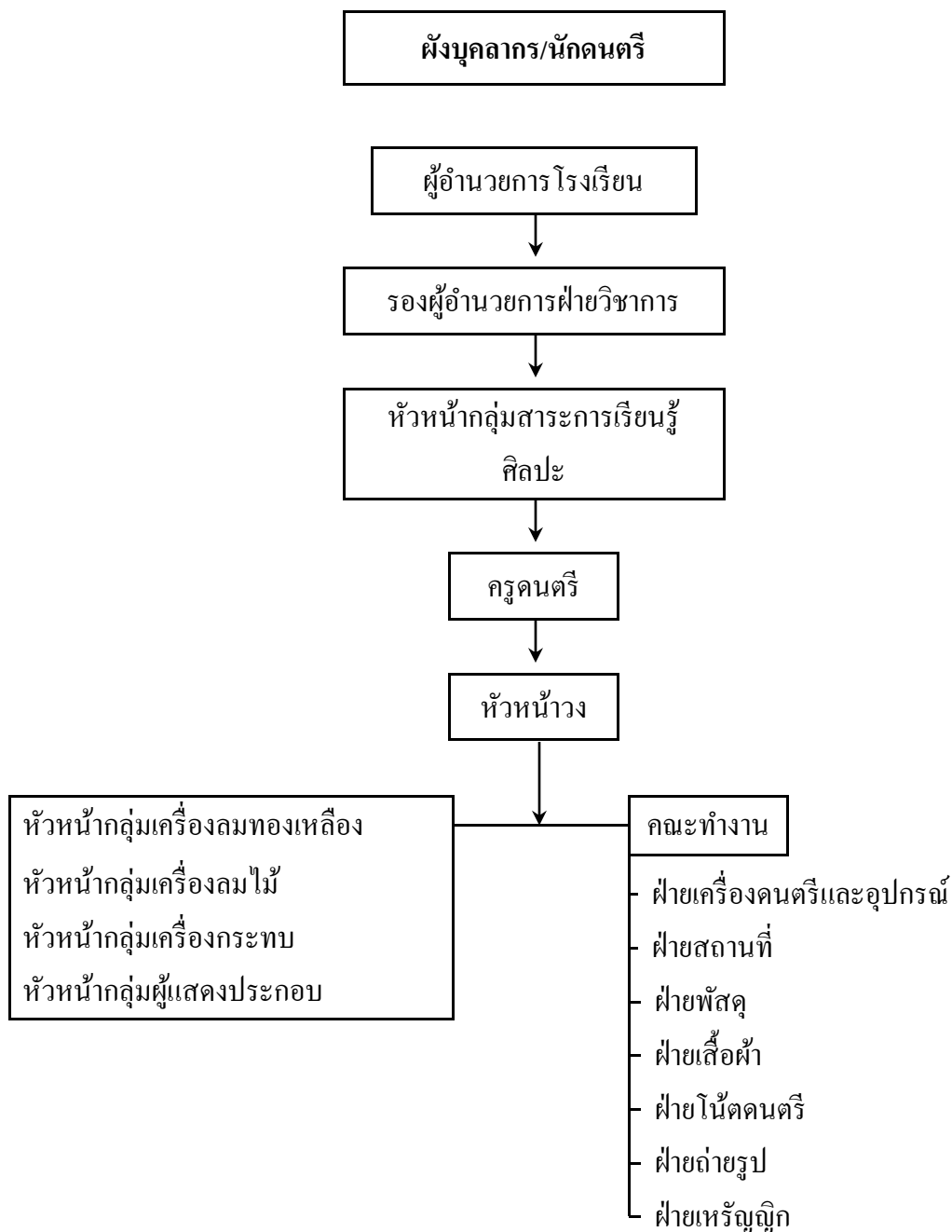
ภาพที่ 29 ระบบการบริหารวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

1.2 วิธีการสรรหาบุคลากร (Man)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้มอบหมายให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดูแล อำนาจความสะดวกให้กับบุคลากรในการทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมวงโยชวาทิต โดยมีครูผู้สอนวิชาดนตรี เป็นผู้ควบคุมวงโยชวาทิตซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการสอนและเป็นผู้บริหารจัดการในวงโยชวาทิต ซึ่งครูผู้ควบคุมวง มีการสรรหาครูผู้ฝึกสอนที่มีความสามารถ มาให้ความรู้เพิ่มเติมกับนักเรียนในช่วงเวลาที่มีการแข่งขัน การสรรหานักเรียน นักดนตรีวงโยชวาทิต สรรหาโดยครูผู้ควบคุมวง ด้วยวิธีการการประชาสัมพันธ์ ชักชวนให้นักเรียนที่มีความสนใจด้านดนตรีวงโยชวาทิตโดยมีกลุ่มเป้าหมายที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สนใจมาสัมผัสเครื่องดนตรีที่อยากเล่น ทดลองฝึกซ้อม และเรียนรู้ด้านดนตรี ในลักษณะการค้นหาความชอบและความถนัดของตนเอง โดยได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครอง ใช้เวลาในการทดสอบความสนใจอยู่ 2 สัปดาห์ แล้วให้นักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิตโดยสมัครใจ ส่วนวิทยากรพิเศษผู้ให้ความรู้จะสรรหาจากความสามารถความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพิ่มเติมเฉพาะช่วงเวลาที่เตรียมการประกวดแข่งขันเท่านั้น

1.3 การวางแผนด้านบุคลากร โรงเรียนสุนารีวิทยา

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนารีวิทยาได้มอบหมายให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ควบคุมดูแล และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในวงโยชวาทิต โดยประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการให้เป็นผู้สรรหาครูผู้ฝึกสอน พร้อมทั้งนักเรียนนักดนตรีและผู้แสดงประกอบ รวมถึงจัดระบบการดูแลนักเรียนวงโยชวาทิต และกำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงาน ในการบริหารบุคลากรด้านต่างๆ ในวงโยชวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยามีลักษณะโครงสร้าง ดังภาพที่ 30 ในหน้าถัดไป

ภาพที่ 30 ระบบการบริหารวงโยชวาทิตโรงเรียนสุรนารีวิทยา

1.4 วิธีการสรรหาบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรนารีวิทยา ได้มอบหมายให้ครูผู้สอนวิชาดนตรีที่เป็นครูประจำการ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรี มีความรับผิดชอบสูง มีวินัยมีความซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ เป็นครูผู้ควบคุมวง นักดนตรีวงโยชวาทิตได้จากการนักเรียนโควตาดนตรีจำนวน 5 เปอร์เซนต์ และนักเรียนที่สมัครเข้ามา ส่วนนักแสดงประกอบได้จากการคัดเลือกนักเรียน

ที่สมัครเข้ามา ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต โรงเรียนสุรนารีวิทยาได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สรรหาบุคลากรสำหรับวงโยชวาทิตซึ่งประกอบด้วยครูผู้ฝึกสอน ต้องเป็นผู้มีความรู้ทางด้านดนตรี มีความเสียสละ และอุทิศตน โดยไม่มีค่าตอบแทน ส่วนนักเรียน นักดนตรีมีวิธีการสรรหาสองแบบคือจากโควตาและมาสมัครเอง ผู้แสดงประกอบวงโยชวาทิต ต้องมีใจรักดนตรี มีความสมัครใจ วิทยากรพิเศษต้องมีความสามารถเฉพาะทางของแต่ละประเภทเครื่องดนตรี

สรุปได้ว่าโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยาใช้วิธีการเหมือนกันในการคัดเลือกบุคลากร ในการควบคุม และฝึกสอนนักเรียนในวงโยชวาทิต คือครูผู้สอนวิชาดนตรีของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ระบบของวงมีความเข้มแข็ง และมีความถาวรเพราะครูประจำการย่อมมีความใกล้ชิด สนับสนุน รู้จักและคุ้นเคยกับนักเรียนเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความรักความผูกพันและความภาคภูมิใจในสถาบัน

การสรรหานักเรียน นักดนตรีวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา ใช้วิธีการต่างกัน คือ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยใช้วิธีเปิดโอกาสให้นักเรียนทดลองฝึกซ้อม 2 สัปดาห์ โดยได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครองถ้าชอบในดนตรีจริงๆ ก็จะอยู่ในระบบของวงต่อไป ส่วนคนที่ไม่ชอบก็จะถอนตัวออกไปเองโดยไม่ทำให้ระบบของวงเสียหาย ข้อดีของวิธีการนี้คือ จะได้นักเรียนเข้ามาร่วมวงที่มีความถาวรสูง เพราะจะมีเฉพาะคนที่รักในดนตรีเท่านั้นที่อยู่ใวงต่อไปและนักเรียนยังได้เป็นผู้ตัดสินใจเอง

โรงเรียนสุรนารีวิทยาได้สรรหานักเรียน นักดนตรีวงโยชวาทิต จากระบบโควตาส่วนหนึ่ง และได้จากนักเรียนที่สมัครเข้ามาเองอีกส่วนหนึ่ง โดยได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครอง

การสรรหาครูผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยใช้วิธีการจ้างวิทยากรพิเศษที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในช่วงเวลาที่เตรียมการแข่งขันเท่านั้น โดยครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้วางพื้นฐาน และเตรียมความพร้อมให้แก่ นักเรียน นักดนตรีให้มีความสามารถในระดับที่มีความพร้อมที่จะรับการฝึกซ้อมในขั้นสูงต่อไป

การสรรหาครูผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุรนารีวิทยาใช้วิทยากรในลักษณะของจิตอาสาโดยไม่มีค่าตอบแทน ซึ่งมีความสนิทสนมส่วนตัวกับครูผู้ควบคุมวงและจะมีการจ้างวิทยากรพิเศษที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเครื่องมาให้ความรู้ในบางโอกาส

2. การวางแผนด้านงบประมาณ (Money)

2.1 การวางแผนด้านงบประมาณ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

2.1.1 แหล่งที่มาของงบประมาณ (Money)

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้รับงบประมาณการสนับสนุนวงโยชวาทิตจากรัฐบาล โดยเป็นเงินอุดหนุนรายหัวของนักเรียน จัดสรรเป็นงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมวงโยชวาทิต งบประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณทั้งหมดและมีการจัดเก็บงบประมาณดังกล่าวไว้ที่ฝ่าย

แผนงานของโรงเรียนซึ่งจัดสรรให้เป็นรายปีในแต่ละปีงบประมาณ ในแต่ละปีนั้นงบประมาณที่จัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการแข่งขันวงโยชวาทิตอีกหลายรายการที่ทางวงอยากเข้าร่วมแข่งขัน ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอ ก็จะลงแข่งขันเฉพาะในรายการที่มีงบประมาณเพียงพอ ส่วนงบประมาณที่เกิดจากรายได้ของกิจกรรมวงโยชวาทิต จากการแสดง และบริการชุมชนมีการจัดเก็บงบประมาณไว้ที่ฝ่ายการเงิน

2.1.2 การจัดการงบประมาณในการดำเนินการ

ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้เขียนโครงการ เพื่อขอใช้งบประมาณที่เกี่ยวกับวงโยชวาทิต เสนอฝ่ายบริหารเพื่อขออนุมัติงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการกิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยในแต่ละปี จะได้อยู่ที่ประมาณ 300,000 บาท (สามแสนบาท) ได้แบ่งงบประมาณออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. จัดซื้อเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 60 ของงบประมาณทั้งหมด
 - การจัดซื้อเครื่องดนตรี
 - ค่าเครื่องแบบเครื่องแต่งกาย
 - ค่าอุปกรณ์และบำรุงรักษา
2. ค่าใช้จ่ายทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 40 ของงบประมาณทั้งหมด
 - ค่าอาหารในการเข้าค่าย
 - ค่าตอบแทนวิทยากร

2.2 การวางแผนด้านงบประมาณ โรงเรียนสุนารีวิทยา

2.2.1 แหล่งที่มาของงบประมาณ (Money)

โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนวงโยชวาทิตจากเงินรายได้สถานศึกษา โดยเป็นเงินอุดหนุนรายหัวของนักเรียน จัดสรรให้เป็นงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมวงโยชวาทิตประมาณร้อยละ 10 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งในแต่ละปีจะได้รับการจัดสรรงบประมาณปีละประมาณ 300,000 บาท ซึ่งไม่เพียงพอ เนื่องจากวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีมีโปรแกรมในการแข่งขันหลายรายการใน 1 ปี ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการเดินทางไปแข่งขันในต่างประเทศ ทางโรงเรียนจะมีวิธีการดำเนินการสรรหางบประมาณ ดังนี้

- 1) ขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพลศึกษา
- 2) ได้มาจากเงินรายได้จากการแสดงและบริการชุมชน
- 3) ได้มาจากการบริจาค
- 4) ได้มาจากเงินรางวัลที่ได้จากการแข่งขัน

วงโยชวาทิตโรงเรียนราชสุนารีวิทยาได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนวงโยชวาทิตจากทางโรงเรียน เป็นเงินประมาณปีละ 300,000 บาท เงินงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรให้ นั้นจัดสรรเป็นรายปี ซึ่งไม่เพียงพอ เนื่องจากวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา มีโปรแกรมการแข่งขันหลายรายการในรอบ 1 ปี ในกรณีที่มีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการเดินทางไปแข่งขันในต่างประเทศ ทางโรงเรียนก็จะขอความช่วยเหลือการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบคือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพลศึกษา เงินบริจาคสมทบจากสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู เงินบริจาคจากบริษัท ห้างร้านเอกชนต่างๆ เงินรางวัลที่ได้จากการแข่งขันรายการต่างๆ เงินรายได้จากการออกแสดงและบริการชุมชน

2.2.2 การจัดการงบประมาณในการดำเนินการ

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนารีวิทยาได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวง เป็นผู้บริหารงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการกิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนสุนารีวิทยา ในแต่ละปี เป็นเงินประมาณ 300,000 บาท (สามแสนบาท) โดยแบ่งงบประมาณออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1) จัดซื้อเครื่องดนตรี และอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 60 ของงบประมาณทั้งหมด
 - ค่าจัดซื้อเครื่องดนตรี
 - ค่าอุปกรณ์และบำรุงรักษา
- 2) ค่าใช้จ่ายทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 40 ของงบประมาณทั้งหมด
 - ค่าอาหารนักเรียนในการฝึกซ้อม
 - ค่าตอบแทนวิทยากร
 - ค่ายานพาหนะในการเดินทางไปประกวด

สรุปได้ว่า การจัดการงบประมาณที่วงโยชวาทิตได้รับทั้งสองโรงเรียนงบประมาณหลักๆ ได้มาจากงบประมาณประจำปี และได้มาจากเงินบริจาค จากสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู สถาบันศาสนา หน่วยงานราชการอื่นๆ บริษัทห้างร้านเอกชน ครูอาจารย์ในสถานศึกษา มูลนิธิต่างๆ ของโรงเรียน ผู้มีจิตศรัทธา การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหารายได้ รวมทั้งรายได้จากการออกแสดงและบริการชุมชน

แต่โรงเรียนสุนารีวิทยามีโครงการประกวดวงโยชวาทิตในระดับนานาชาติ ซึ่งต้องเดินทางไปแข่งขันในต่างประเทศ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอจึงต้องของบประมาณเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพลศึกษา แต่ทั้งนี้ต้องชนะเลิศจากการแข่งขันในระดับประเทศไทยก่อน

3. การวางแผนด้านอุปกรณ์ (Materials)

3.1 การวางแผนด้านอุปกรณ์โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

3.1.1 การจัดหาอุปกรณ์ (Materials)

เครื่องดนตรีและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตลอดจนชุดเครื่องแบบ ชุดนักแสดง ประกอบโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้มาด้วยวิธีการจัดซื้อและการบริจาค โดยผู้บริหารได้มอบให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้สรรหา โดยวิธีการต่างๆ ตามระเบียบพัสดุ ด้วยวิธีการเจาะจง การสรรหาเครื่องดนตรีของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการและครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้สรรหา โดยวิธีการต่างๆ ตามระเบียบพัสดุ โดยจะใช้เครื่องดนตรียี่ห้อเดียวกัน หากมีการชำรุดในขณะมีการฝึกซ้อมก็จัดส่งซ่อมด่วน ในระหว่างที่ซ่อมจะมีเครื่องสำรองให้นักเรียนได้ทำการฝึกซ้อมได้ทันที

3.1.2 การดูแลรักษา

การดูแลรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ประกอบการแสดง ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้มอบหน้าที่ให้ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้บริหารจัดการครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตได้มอบหมายให้นักเรียนประจำเครื่องนั้นๆ เป็นผู้ดูแลรักษา โดยมีรุ่นพี่คอยดูแล และให้คำแนะนำ หลังจากการใช้งาน ก่อนเก็บเครื่องดนตรี ให้นักเรียนถอดปากเป่า (Mouth Pitch) ทำความสะอาดเครื่องดนตรีด้วยการเช็ดด้วยผ้านุ่มให้เรียบร้อยทุกครั้ง ให้เครื่องดนตรีและอุปกรณ์อยู่ในลักษณะการพร้อมใช้งาน และเก็บเข้าตู้ให้เรียบร้อย หากมีการชำรุดเสียหายให้แจ้งหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี และครูผู้ควบคุมวงรับทราบทันที

ภาพที่ 31 การจัดเก็บรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

3.2 การวางแผนด้านอุปกรณ์โรงเรียนสุนารีวิทยา

3.2.1 การจัดหาอุปกรณ์ (Materials)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนารีวิทยาได้มีส่วนในการจัดหาเครื่องดนตรี ร่วมกับคณะกรรมการจัดหาของโรงเรียนตามระเบียบพัสดุ เครื่องดนตรีอีกส่วนหนึ่งได้มาจากการบริจาค โดยเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยาเป็นเครื่องดนตรียี่ห้อเดียวกันทั้งหมด ในการจัดหาเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้เขียนโครงการของงบประมาณซึ่งมีบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยต้องคำนึงถึงเครื่องดนตรีที่มีอยู่เป็นหลัก นำไปเสนอให้ฝ่ายบริหารพิจารณาเพื่อขออนุมัติ ถ้ามีเครื่องดนตรีชำรุดขณะทำการฝึกซ้อม ครูผู้ฝึกสอนจะเป็นผู้ซ่อมแซมเบื้องต้น แล้วรายงานดำเนินการส่งซ่อมต่อไป ตามระเบียบพัสดุ ซึ่งเครื่องดนตรีที่ใช้ในการฝึกซ้อมจะมียี่ห้อเดียวกันทั้งหมด

3.2.2 การดูแลรักษา

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนารีวิทยาได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต เป็นผู้ดูแลรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ โดยครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยาได้มอบหมายให้นักเรียนประจำเครื่องนั้นๆ เป็นผู้ดูแลรักษาโดยมีรุ่นพี่ในกลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้คอยแนะนำ หากใครทำเครื่องดนตรีที่ตัวเองรับผิดชอบชำรุดเสียหาย เช่น จากการชนกันหรือทำเครื่องหล่น จะได้รับการลงโทษโดยการวิ่งรอบสระน้ำหน้าอาคาร การดูแลรักษาเครื่องดนตรีหลังจากการใช้งานแล้ว ก็ให้นักเรียนทำความสะอาดปากเป่า (Mouth Pitch) ด้วยการล้างด้วยน้ำให้สะอาด ส่วนตัวเครื่อง ให้เช็ดด้วยผ้านุ่มจนสะอาด และตรวจดูความเรียบร้อยของเครื่อง โดยให้เครื่องดนตรีอยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ พร้อมทั้งเก็บเข้าตู้ให้เรียบร้อย หากมีการชำรุดเสียหาย ให้แจ้งหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีและครูผู้ควบคุมวงรับทราบทันที

ภาพที่ 32 การจัดเก็บรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ โรงเรียนสุนารีวิทยา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดหาอุปกรณ์เครื่องดนตรีของทั้ง 2 โรงเรียนจะอยู่ในแผนงบประมาณประจำปี ในการเขียนโครงการขอซื้อเครื่องดนตรีแต่ละครั้งจะคำนึงถึงเครื่องดนตรีที่มีอยู่ก่อนเป็นหลัก ในการของบประมาณแต่ละครั้งจะมีฝ่ายพัสดุเป็นผู้พิจารณาในแต่ละครั้ง และในกรณีที่เครื่องดนตรีชำรุด ผู้ควบคุมจะดำเนินการซ่อมเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน แล้วจึงส่งต่อฝ่ายพัสดุเพื่อให้ดำเนินการในขั้นต่อไป ในส่วนของการดูแลรักษาเครื่องดนตรีทั้ง 2 โรงเรียนจะมีวิธีการและขั้นตอนที่คล้ายกัน

โรงเรียนสุนารีวิทยาได้มีการลงโทษนักเรียนที่ทำเครื่องดนตรีหล่น หรือชนกัน ด้วยการวิงรอบสะพานน้ำหน้าอาคารดนตรี

4. การวางแผนด้านการจัดการ (Management)

4.1 การวางแผนด้านการจัดการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

4.1.1 กระบวนการในการบริหารจัดการวงโยชวาทิต

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้ยึดแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนและนโยบาย ซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนไปพร้อมกับการพัฒนา กิจกรรมอื่นๆ เช่น กีฬา ศิลปะ หรือกลุ่มวิชาหลัก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทุกๆ กิจกรรม กิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้จัดตั้งขึ้นตามวัตถุประสงค์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้ฝึกซ้อมเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและบริการชุมชน นักเรียนวงโยชวาทิตมีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ ตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งวงโยชวาทิตเมื่อปี พ.ศ. 2470 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการเข้าร่วมการประกวดในระดับประเทศไทยและระดับโลก

ผู้ควบคุมวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้เสนอแผนปฏิบัติในการวางแผนการบริหารวงโยชวาทิต โดยใช้ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน วันเสาร์และช่วงปิดภาคเรียน ในการวางแผนการบริหารจัดการวงโยชวาทิตและปฏิบัติตามปฏิทินงานที่กำหนดไว้

ภาพที่ 33 นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ใช้เวลาว่างในการฝึกซ้อมดนตรี

4.2 กระบวนการในการบริหารจัดการวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา

โรงเรียนสุนารีวิทยาได้ยึดการวางแผนการบริหารวงโยชวาทิตตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการวงโยชวาทิตเพื่อพัฒนาวงโยชวาทิตให้เต็มที่ ในการกำหนดแผนงานได้บริหารจากฝ่ายบริหารทั่วไปจนถึงครูผู้สอนวงโยชวาทิต โรงเรียนกำหนดแผนและนโยบายการบริหารวงโยชวาทิตไว้ในแผนงานของโรงเรียนสุนารีวิทยามีแผนการในการพัฒนาวงโยชวาทิตแบบพัฒนาควบคู่ไปกับการเรียนการสอนตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ในการบริหารจัดการวงโยชวาทิต ครูผู้ควบคุมวงได้เสนอแผนปฏิบัติในการวางแผนการบริหารวงโยชวาทิตซึ่งได้กำหนดในแผนงานของโรงเรียน ในการวางแผนการบริหารวงโยชวาทิตหลังเลิกเรียน วันเสาร์ และช่วงปิดภาคเรียนซึ่งกำหนดแผนปฏิบัติงานไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

ภาพที่ 34 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยาใช้เวลาว่างในการฝึกซ้อมดนตรี

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าทั้ง 2 โรงเรียน มีนโยบายการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวงโยชวาทิต ได้ยึดแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียนและนโยบาย ซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนไปพร้อมกับการพัฒนากิจกรรมอื่นๆ เช่น กีฬา ศิลปะ หรือกลุ่ม วิชาหลัก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทุกๆ กิจกรรม

แต่โรงเรียนสุนารีวิทยา มีการวางแผนการบริหารวงโยชวาทิต โดยกำหนดอยู่ในแผนงาน ของโรงเรียน ทำให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ในการวางแผนการบริหารวงโยชวาทิตทั้งสองโรงเรียนใช้เวลา หลังเลิกเรียน วันเสาร์และ ช่วงปิดภาคเรียน โดยโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยจะซ้อมทุกวัน หยุดวันอาทิตย์

แต่โรงเรียนสุนารีวิทยาจะซ้อมวันจันทร์ พุธ ศุกร์และเสาร์ หยุดวันอังคาร พุธ สבתีและ อาทิตย์

จากการศึกษาด้านการวางแผน กระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมา วิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา สามารถสรุปรายละเอียดของการวางแผน ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวางแผนการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา

การวางแผน	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
<p>ด้านการสรรหาบุคลากร (Man)</p> <p>- ครูผู้ฝึกสอน</p> <p>- นักเรียน</p>	<p>ผู้อำนวยการมอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงรับผิดชอบสรรหาครูผู้ฝึกสอนมาช่วยสอนในช่วงที่มีการแข่งขันเท่านั้น</p> <p>ครูผู้ควบคุมวงใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาทดลองฝึกซ้อมดนตรีเป็นเวลา 2 สัปดาห์</p>	<p>ผู้อำนวยการมอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงรับผิดชอบสรรหาครูผู้ฝึกสอนมาช่วยสอนในช่วงที่มีการแข่งขัน</p> <p>- ครูผู้ฝึกสอนจิตอาสาช่วยสอนในช่วงเวลาปกติ</p> <p>- สมัครเข้ามาเอง</p> <p>- ระบบโควตานักดนตรีของโรงเรียน 5 เปอร์เซนต์</p>
<p>ด้านงบประมาณ (Money)</p> <p>- แหล่งที่มาของงบประมาณ</p> <p>- การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ</p>	<p>- งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล 10 เปอร์เซนต์</p> <p>10 เปอร์เซนต์ ของงบประมาณทั้งหมดในโรงเรียน รวมเป็นเงินปีละประมาณ 300,000 บาท แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดซื้อเครื่องดนตรี อุปกรณ์ดนตรี ร้อยละ 60 ของทั้งหมด 2. ค่าใช้จ่ายทั่วไป ร้อยละ 40 <ul style="list-style-type: none"> - เงินรายได้จากงานแสดง - ได้มาจากการบริจาค 	<p>- งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล 10 เปอร์เซนต์</p> <p>10 เปอร์เซนต์ แบ่งเป็น 2 ส่วน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดซื้อเครื่องดนตรี อุปกรณ์ดนตรี ร้อยละ 60 ของทั้งหมด 2. ค่าใช้จ่ายทั่วไป ร้อยละ 40 <p>สรรหางบประมาณเพิ่มเติม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอความช่วยเหลือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กรมพลศึกษา - เงินรายได้จากงานแสดง - ได้มาจากการบริจาค - เงินรางวัลที่ได้จากการแข่งขัน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การวางแผน	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
<p>ด้านอุปกรณ์ (Materials)</p> <p>- การจัดหาอุปกรณ์</p> <p>- การดูแลรักษา</p>	<p>- ผู้อำนวยการมอบให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณา โดยผู้ควบคุมวงเป็นผู้สรรหา</p> <p>- ครูผู้ควบคุมวงเขียนโครงการของบประมาณ ซึ่งมีในแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>- เป็นเครื่องดนตรียี่ห้อเดียวกัน และได้มาจากการจัดซื้อและการบริจาค</p> <p>- ครูผู้ควบคุมวงมอบหมายให้นักเรียนประจำเครื่องดนตรีเป็นผู้ดูแลรักษา โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำ และทำความสะอาดเครื่องดนตรีหลังการใช้งานทุกครั้ง</p>	<p>- ผู้อำนวยการมีส่วนพิจารณา ร่วมกับคณะกรรมการในการจัดหาเครื่องดนตรีตามระเบียบพัสดุ</p> <p>- ครูผู้ควบคุมวงเขียนโครงการของบประมาณซึ่งมีบรรจุในแผนงานประจำปี</p> <p>- เป็นเครื่องดนตรียี่ห้อเดียวกัน และได้มาจากการจัดซื้อและการบริจาค</p> <p>- ครูผู้ควบคุมวงมอบหมายให้นักเรียนประจำเครื่องดนตรีเป็นผู้ดูแลรักษา โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำและทำความสะอาดเครื่องดนตรีหลังการใช้งานทุกครั้ง</p> <p>- กรณีที่ทำเครื่องหล่น จะได้รับการลงโทษ</p>
<p>ด้านการจัดการ (Management)</p>	<p>- ยึดแผนและนโยบายประจำปีของโรงเรียน</p> <p>- มีในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน</p>	<p>- ยึดแผนการบริหารวงโยชวาทิตตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน</p> <p>- โรงเรียนกำหนดแผนและนโยบายการบริหารวงโยชวาทิตไว้ในแผนงานของโรงเรียน</p>

วิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา (Do)

1.การวางแผนด้านการฝึกซ้อมโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- การวางกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้บริหารจัดการบุคลากรในวงโยธวาทิตทั้งหมด ถ้าเกิดปัญหาในการบริหารจัดการบุคลากรฝ่ายบริหารจะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา วงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยใช้ระบบ “พี่ดูแลน้อง” ในการอยู่ร่วมกัน โดยรุ่นพี่จะทำหน้าที่สอนน้อง และเป็นตัวอย่างที่ดีให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง ส่วนรุ่นน้องก็ต้องเชื่อฟังรุ่นพี่ มีความเคารพ และเกรงใจรุ่นพี่ ในขณะเดียวกันรุ่นน้องก็จะรู้สึกอบอุ่นที่มีรุ่นพี่คอยให้คำปรึกษาและช่วยสอนความรู้ให้รุ่นน้อง ส่วนวิธีการฝึกเด็กใหม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนที่สนใจได้เข้ามาทดลองฝึกซ้อม ซึ่งการซ้อมก็จะเป็นการคัดเด็กใหม่ไปในตัว เพราะปกติก็ซ้อมทุกวันอยู่แล้ว จะมีรุ่นพี่คอยแนะนำและสอนความรู้เบื้องต้น ตลอดจนแนะนำระบบระเบียบของวง เด็กใหม่ได้เข้ามาเรียนรู้ความเป็นอยู่ สัมผัสระบบของวงเป็นเวลา 2 สัปดาห์ แล้วเกิดความชอบ อยากเรียนรู้ อยากเป็นในแบบที่รุ่นพี่เขาเป็นอยู่ คนที่มีใจรัก และมีความชอบในดนตรีจริงๆ ก็จะอยู่ในระบบของวงต่อไป ส่วนคนที่ลองดูแล้วไม่ใช่ตัวตนของตนเองก็จะถอนตัวออกไปเองโดยไม่ทำให้ระบบของวงเสียหาย โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยมีนโยบายในการส่งวงโยธวาทิตเข้าแข่งขันทุกปี เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถของนักเรียน เพราะเชื่อว่า “การแข่งขันก็เหมือนการสอบ” คือมีการเรียนแล้วต้องมีการสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยมีรูปแบบการบรรเลงทั้งแบบ การเดินบรรเลง (Marching Band) และแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งนักดนตรีแต่ละคนในวงต้องฝึกเล่นเครื่องดนตรีอย่างน้อย 2 ชิ้น คือ เครื่องเป่าและเครื่องสาย เพื่อที่จะบรรเลงรวมวงได้ทั้ง 2 รูปแบบ และสามารถออกแสดงงานได้หลากหลายรูปแบบ รูปแบบที่โดดเด่นของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยคือ รูปแบบการเดินบรรเลง (Marching Band)

ภาพที่ 35 นักเรียนรุ่นพี่ในวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
กำลังสอนรุ่นน้องในการเล่นดนตรี

- โครงการที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต ดังนี้

โครงการประกวดวงโยธวาทิตในประเทศ

- การดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิต

ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญในการฝึกซ้อมเดี่ยว มากกว่าการซ้อมแบบรวมวง โดยเน้นที่การฝึกเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) และเทคนิคต่างๆ เพราะมีความเชื่อว่า “เสียงจากการบรรเลงรวมวงจะดีได้ ย่อมมาจากเสียงบรรเลงเดี่ยวที่มีคุณภาพ” การวางแผนฝึกซ้อม จะมีการแบ่งการฝึกซ้อมให้รุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยหัวหน้าแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรี เป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกซ้อมสมาชิกในกลุ่ม มีครูผู้ควบคุมจะวงคอยดูแลให้การช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาตลอดจนกำหนดเนื้อหาในการสอน การฝึกซ้อมมีการกำหนดเวลาการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนจนถึง 18.00 น. ของทุกวัน ส่วนวันเสาร์เริ่มซ้อมเวลา 08.30 น.-16.30 น. หยุดวันอาทิตย์ โดยแบ่งเป็นการฝึกซ้อม แบบเดินบรรเลง (Marching Band) 2 วัน และแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) 3 วัน ส่วนวันเสาร์จะซ้อมทั้งสองแบบอย่างละครึ่งวัน หากมีปัญหาในการฝึกซ้อมให้รุ่นพี่แจ้งต่อครูผู้ควบคุมวง เพื่อชี้แจงปัญหาและสรุปผลการฝึกซ้อมในแต่ละวัน

ตารางที่ 2 ตารางการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยในช่วงเปิดภาคเรียน

วัน	เวลา	ประเภท
จันทร์, พุธ, ศุกร์	16.00 น. – 18.00 น.	Concert Band
อังคาร, พฤหัสบดี	16.00 น. – 18.00 น.	Marching Band
เสาร์	08.30 น. – 12.00 น. 13.00 น. – 16.30 น.	Concert Band Marching Band

การซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน เริ่มทำการฝึกซ้อมเวลา 16.00 น.-18.00 น.ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ จะทำการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทการนั่งบรรเลง ส่วนในวันอังคารและพฤหัสบดี จะทำการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทเดินบรรเลง ส่วนในวันเสาร์เริ่มการฝึกซ้อมเวลา 08.30 น.-16.30 น. จะซ้อมทั้ง การนั่งบรรเลงและการเดินบรรเลง

2. การวางแผนด้านการฝึกซ้อมโรงเรียนสุนารีวิทยา

- การวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

วงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา มีคิพจน์ประจำวงเพื่อให้นักเรียน ได้ใช้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และความอดทนในการฝึกซ้อมดนตรีว่า “Play Music For Music” หรือ “เล่นดนตรี เพื่อดนตรี” ส่วนระบบที่ใช้ในการปกครอง และอยู่ร่วมกันคือ “ระบบรุ่นพี่-รุ่นน้อง” โดยรุ่นน้องจะมีรุ่นพี่คอยฝึกสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ รุ่นน้องก็ต้องให้เกียรติและเคารพรุ่นพี่ ส่วนรุ่นพี่ก็เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้องในการฝึกหัดเด็กใหม่ ครูผู้ควบคุมวงจะให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง โดยมีครูผู้ฝึกสอนคอยดูแล และให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด โดยในหนึ่งสัปดาห์ จะแบ่งการฝึกซ้อมออกเป็นสองแบบ วันจันทร์ พุธ ศุกร์และเสาร์ ซ้อมรวมวง ส่วนวันอังคารและพฤหัสบดี จะหยุดซ้อมเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนพิเศษ หรือซ้อมเดี่ยว และแบบแบ่งกลุ่ม หรือตามที่นักเรียนต้องการซ้อม ส่วนการซ้อมรวมวง ได้เปิดโอกาสให้รุ่นน้องได้เข้าซ้อมรวมวงกับรุ่นพี่ โดยใช้บทเพลงง่ายๆ เน้นการลากเสียงยาวๆ (Long Tone) เพื่อให้เด็กใหม่ได้ยินเสียงที่ดี เสียงที่มีคุณภาพจากรุ่นพี่และเกิดแรงบันดาลใจให้มีความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อม มีการปรับตัว เพื่อที่จะทำได้แบบรุ่นพี่ พอเด็กใหม่สามารถบรรเลงตามรุ่นพี่ได้แล้ว ครูผู้ควบคุมวงก็จะเริ่มฝึกซ้อมเพลงพีธีและเพลงประกวดตามลำดับ

ภาพที่ 36 นักเรียนรุ่นพี่ในวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนทรนารีวิทยา
กำลังสอนรุ่นน้องในการเล่นดนตรี

- โครงการที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนทรนารีมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต ดังนี้

- 2.1 โครงการเปิดห้องเรียน โปรแกรมดนตรี หรือ “MP” (Music Program)
- 2.2 โครงการประกวดวงโยธวาทิตในประเทศ
- 2.2 โครงการประกวดวงโยธวาทิตนานาชาติ

- การดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิต

ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนทรนารีวิทยา ทางครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้รับผิดชอบฝึกหัดนักเรียนที่เข้ามาใหม่โดยหลังจากรับสมัครนักเรียนที่สมัครเข้ามาแล้ว จะเริ่มจากการแนะนำให้รู้จักเครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตก่อน โดยมีรุ่นพี่สาธิตวิธีการเล่น เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกเครื่องดนตรี พอเลือกเครื่องดนตรีได้แล้ว ครูผู้ควบคุมวงก็จะมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section) รวมทั้งรุ่นพี่ในกลุ่มจะช่วยกันสอนเด็กนักเรียนใหม่ในกลุ่มที่รับผิดชอบ ในวันอังคารและพฤหัสบดี ส่วนในวันจันทร์ พุธ ศุกร์และเสาร์ จะเป็นการฝึกซ้อมรวมวงโดยครูผู้ควบคุมวงได้เปิดโอกาสให้รุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ ได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกซ้อมรวมวงไปพร้อมๆ กับรุ่นพี่ โดยกำหนดให้ใช้เพลงง่ายๆ ที่เน้นการเป่าเสียงยาวๆ (Long Tone) เพื่อให้เด็กใหม่ได้ยินเสียงที่ดี เสียงที่มีคุณภาพ ระดับเสียงที่ตรง และการนับจังหวะที่ถูกต้องจากรุ่นพี่ ตลอดจนรู้จักวิธีการเล่นรวมวง แล้วเกิดแรงบันดาลใจ ให้มีความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการฝึกซ้อม เพื่อที่จะทำได้แบบรุ่นพี่ ในการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนใหม่จะสลับกันระหว่างการซ้อมส่วนตัวโดยมีรุ่นพี่คอยแนะนำ กับการซ้อมรวมวงที่มีครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ดูแล ดำเนินการ

ฝึกซ้อมแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนเด็กใหม่สามารถบรรเลงตามรุ่นพี่ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งในขั้นตอนนี้จะใช้เวลาประมาณ 3 เดือน ครูผู้ควบคุมวงจึงจะเริ่มฝึกซ้อมเพลงพิธีการ เพลงประกวดและแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะตามลำดับ ใน 3 เดือนหลัง พอครบ 1 ปี รุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ก็สามารถบรรเลงรวมวงกับรุ่นพี่ได้จนสามารถออกงาน และเข้าร่วมประกวดได้ในที่สุด

ตารางที่ 3 การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนทรวิจิตรในช่วงเปิดภาคเรียน

วัน	เวลา	รายการฝึกซ้อม
จันทร์ พุธ ศุกร์	16.50 น.	Warm Up การฝึกกลม, การฝึกหายใจ. Long Tone, การร้องโน้ต, Articulation
	17.30 น.	- ซ้อมบทเพลง
อังคาร พฤหัส	16.50 น.	ซ้อมส่วนตัว - Section/Part Warm Up, Long Tone, Lip Slur, Tonguing, Scale
เสาร์	09.00 น.- 12.00 น.	Section / Part (โดยวิทยากร) Warm Up, Long Tone, Lip Slur, Tonguing, Scale
	13.00 น. – 16.00 น.	Ensemble Warm Up การฝึกกลม, การฝึกหายใจ. Long Tone, การร้องโน้ต, Articulation - ซ้อมบทเพลง

ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนทรวิจิตรได้อธิบายเกี่ยวกับตารางการฝึกซ้อมว่า หลังจากเลิกเรียนเวลา 16.20 น. วันจันทร์ พุธและศุกร์ จะเริ่มทำการฝึกซ้อมรวมวงในเวลา 17.30 น. โดยเริ่มจากการฝึกเทคนิคการรวมวง การอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) การเป่าลากเสียงยาว (Long Tone) ฯลฯ โดยการฝึกเทคนิคต่างๆ จะขึ้นอยู่กับบทเพลง ต้องคำนึงด้วยว่าบทเพลงนั้นๆ มีเทคนิคอะไรบ้าง จึงจะสามารถฝึกบทเพลงนั้นได้ หลังจากนั้นจึงทำการฝึกซ้อมบทเพลง ส่วนในวันเสาร์ เริ่มทำการฝึกซ้อม เวลา 13.00 น. เริ่มจากการฝึกซ้อมเทคนิคการรวมวง หลังจากนั้นจึงจะทำการฝึกซ้อมบทเพลง

หัวหน้านักเรียนวงโยชวาทิต หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี หัวหน้านักแสดงประกอบโรงเรียนสุนทรวิจิตรได้อธิบายเกี่ยวกับตารางในการฝึกซ้อมว่า ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ หลังจากเลิกเรียนเวลา 16.20 น. เริ่มทำการฝึกซ้อมเวลา 17.00 น. โดยเริ่มจากการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) การเป่าลากเสียงยาว (Long Tone) หลังจากนั้นจะเริ่มรวมวงโดยมีผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม และทำการวอร์มอีกครั้ง ก่อนที่จะฝึกซ้อมบทเพลง ส่วนวันอังคารและวัน

พหุสบัติ จะทำการฝึกซ้อมส่วนตัว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section) เป็นหัวหน้าควบคุมในการฝึกซ้อม แก่ไขจุดบกพร่องของสมาชิกภายในวง โดยการซ้อมจะแยกเป็น Section/Part โดยขึ้นอยู่กับหัวหน้าวงและสมาชิกจะจัดการกันเอง ส่วนในวันเสาร์ จะเริ่มทำการซ้อมเวลา 09.00 น.-12.00 น. จะเป็นการซ้อมแยก Section/Part โดยมีวิทยากรควบคุมในการฝึกซ้อมช่วงบ่าย เวลา 13.00 น. จะทำการฝึกซ้อมรวมวง โดยอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม และทำการวอร์มอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะฝึกซ้อมบทเพลง

ตารางที่ 4 การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยาในช่วงปิดภาคเรียน

วัน	เวลา	การฝึกซ้อม
จันทร์ – ศุกร์	- 09.00 น.-12.00 น. (โดย วิทยากร) - 13.00 น.- 16.30 น.	Section /Part Warm Up, Long Tone, Lip Slur, Tonging, Scale Ensemble ซ้อมบทเพลง

ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยาได้อธิบายเกี่ยวกับตารางการฝึกซ้อมว่า ตารางการฝึกซ้อมในวันเสาร์จะเริ่มจากเวลา 13.00 น. โดยจะทำการฝึกซ้อมรวมวง เริ่มจากการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) การเป่าเสียงยาว (Long Tone) การเป่าแบบตัดลิ้น (Tonguing) การเป่าแบบใช้ริมฝีปากเปลี่ยนระดับเสียง (Lip Slur) การเป่าบันไดเสียง (Scale) การฝึกความชัดเจนของเครื่องหมายต่างๆ (Articulation) ฯลฯ และซ้อมบทเพลงตามลำดับ หลังจากนั้นจึงทำการฝึกซ้อมบทเพลง

หัวหน้านักเรียนวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี หัวหน้านักแสดงประกอบ โรงเรียนสุนารีวิทยาได้อธิบายเกี่ยวกับตารางในการฝึกซ้อมในช่วงปิดเทอมว่า ตารางซ้อมในช่วงปิดเทอมจะเหมือนกับตารางในวันเสาร์ โดยจะทำการฝึกซ้อมในวันจันทร์-วันศุกร์ โดยจะเริ่มจาก เวลา 09.00 น.- 12.00 น. จะเป็นการซ้อมแยกทั้งกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อย (Section/Part) โดยมีวิทยากรควบคุมในการฝึกซ้อม ช่วงบ่าย เวลา 13.00 น. จะทำการฝึกซ้อมรวมวง โดยอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม และทำการวอร์มอีกครั้ง ก่อนที่จะฝึกซ้อมบทเพลง

กล่าวโดยสรุป ในด้านการวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของทั้ง 2 โรงเรียน ใช้วิธีการที่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ใช้วิธีสร้างความสนใจให้กับนักเรียนด้วยการทดลองปฏิบัติ ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนที่สนใจได้เข้ามาทดลองฝึกซ้อม ซึ่งการซ้อมจะเป็นการคัดเลือกนักเรียนไปในตัว โดยมีรุ่นพี่คอยแนะนำ และสอนความรู้เบื้องต้น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงเกิดความชอบ อยากเรียนรู้ อยากมีความสามารถเหมือนรุ่นพี่ คนที่มีใจรัก และมีความชอบในดนตรีจริงๆ ก็จะอยู่ในระบบของวงต่อไป ส่วนคนที่ลองดูแล้วไม่ชอบ ก็จะถอนตัวออกไปเอง โดยไม่ทำให้ระบบของวงเสียหาย ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นักเรียนอยู่ในวงแบบถาวร เพราะนักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจเอง

ส่วนโรงเรียนสุนารีวิทยาใช้วิธีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่น มีความพยายาม โดยเปิดโอกาสให้รุ่นน้องได้ซ้อมรวมวงกับรุ่นพี่ โดยใช้บทเพลงง่ายๆ เน้นการลากเสียงยาวๆ เพื่อให้เด็กใหม่ได้ยินเสียงที่ดี เสียงที่มีคุณภาพจากรุ่นพี่ และเกิดแรงบันดาลใจให้มีความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อม เพื่อที่จะทำได้แบบรุ่นพี่ วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กใหม่มีความมั่นใจในการบรรเลง เพราะมีรุ่นพี่คอยบรรเลงประคับประคอง ทำให้มีความกล้าที่จะบรรเลง

การดำเนินการฝึกซ้อม โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการวิเคราะห์ซึ่งใช้แบบสัมพันธ์กับกลุ่มครูผู้ฝึกสอน หัวหน้านักเรียนวงโยชวาทิต หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต หัวหน้านักแสดงประกอบของทั้ง 2 โรงเรียน โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ ดังนี้

3. การดำเนินการฝึกซ้อมโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- การฝึกซ้อมเดี่ยว

ก. เครื่องลมทองเหลือง

การฝึกฝนและพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองของนักเรียน นักดนตรีวงโยชวาทิต เป็นสิ่งจำเป็นและต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนในการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองให้ถูกต้องตามโน้ต และสามารถปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นได้ ทางโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จึงจัดให้มีการซ้อมทุกวันจันทร์-วันศุกร์ รวมทั้งวันเสาร์ด้วย จะหยุดเฉพาะวันอาทิตย์ ในระยะแรกที่รับนักเรียนเข้ามาใหม่ การฝึกซ้อมจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือนักเรียนเก่าที่มีพื้นฐานคืออยู่แล้ว กับนักเรียนใหม่ที่เริ่มฝึกหัดในการวางเนื้อหา กำหนดเป็น 2 ขั้นตอน คือนักเรียนใหม่จะได้รับการฝึกเนื้อหาพื้นฐานเบื้องต้นต่างๆ เช่น

- การหยิบจับเครื่องดนตรี
- การจรดริมฝีปาก
- การฝึกควบคุมการหายใจ
- การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ

- การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล

การฝึกซ้อมในระยะแรกที่มีนักเรียนไม่เข้ามา รุ่นพี่จะต้องคอยดูแลเป็นพิเศษ เนื่องจากต้องการให้นักเรียนใหม่ เริ่มต้นอย่างถูกวิธี ไม่ปล่อยให้ลองผิดลองถูกตามลำพัง จนคิดเป็นนิสัย โดยรุ่นพี่จะสอนการปฏิบัติให้น้องใหม่ตั้งแต่เริ่มต้นเอาเครื่องออกจากกล่อง เช็คลูกความเรียบร้อย ล้างทำความสะอาดปากเป่า (Mouth Pitch) ก่อนเป่าวอร์มลม การจรรคมือเป่า การวางรูปปาก การเม้มปาก การเป่าลมผ่านริมฝีปาก ซึ่งพื้นฐานเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ต้องฝึกปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

อีกกลุ่มหนึ่ง คือ นักเรียนที่มีพื้นฐานดีแล้ว หรือเป็นสมาชิกของวงอยู่แล้ว ก็จะฝึกซ้อมทางด้านการพัฒนาทักษะความสามารถ ฝึกซ้อมแบบฝึกหัด และฝึกซ้อมบทเพลงต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่จะต้องศึกษา ฝึกปฏิบัติ ดังนี้

- การฝึกปฏิบัติ เป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone)
- การฝึกปฏิบัติ เป่าแบบตัดลิ้น (Tonguing)
- การฝึกปฏิบัติ เปลี่ยนระดับเสียงด้วยริมฝีปาก (Lips Slur)
- การฝึกปฏิบัติ เป่าบันไดเสียง (Scales)
- การฝึกปฏิบัติ เป่ากระจายโน้ตในคอร์ด (Arpeggio)
- การฝึกปฏิบัติ เป่าบันไดเสียงแบบ โครมาติก (Chromatic Scales)
- การฝึกปฏิบัติ แบบฝึกหัด (Etude)
- การฝึกปฏิบัติ บทเพลง (Piece)
- การฝึกปฏิบัติ ความชัดเจนของเครื่องหมายต่างๆ (Articulation)

ในการฝึกซ้อมแบบซ้อมเดี่ยวในระยะแรก จะมีรุ่นพี่คอยดูแลเป็นพิเศษ จนกว่าเด็กนักเรียนใหม่สามารถเป่าเสียงโน้ต ได้หลากหลาย สามารถอ่านโน้ตต่างๆ ฝึกปฏิบัติตามกลุ่มโน้ตสั้นๆ ได้ ซึ่งต้องใช้เวลาสักระยะหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียน จากนั้นครูผู้ควบคุมวงก็จะค่อยๆ เพิ่มระดับความซับซ้อนของเนื้อหาขึ้นจนนักเรียนใหม่สามารถบรรเลงเพลงง่ายๆ ได้

ภาพที่ 37 นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยกำลังฝึกซ้อม
เครื่องลมทองเหลืองแบบซอมนเดี่ยว

ข. เครื่องลมไม้

การฝึกเครื่องลมไม้ในระยะแรกที่รับนักเรียนเข้ามาใหม่ จะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือนักเรียนเก่าที่มีพื้นฐานคืออยู่แล้วกับนักเรียนที่เริ่มฝึกใหม่ในการวางเนื้อหา กำหนดเป็น 2 ขั้นตอน คือนักเรียนใหม่จะได้รับการฝึกเนื้อหาพื้นฐานเบื้องต้นต่างๆ เช่น

- การหยิบจับเครื่องดนตรี
- การวางปาก
- การฝึกควบคุมการหายใจ
- การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ
- การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล
- การ ฝึกหายใจแบบอบอุ่นร่างกาย (Warm Up)
- การฝึกท่าทางการวางมือ ใหญ่ คอ
- การฝึกเป่าออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจน
- การฝึกมือซ้ายและมือขวาให้เท่ากัน

อีกกลุ่มหนึ่ง คือ นักเรียนที่มีพื้นฐานดีแล้ว ก็จะฝึกซ้อมทางด้านการพัฒนาความสามารถฝึกซ้อมแบบฝึกหัด และฝึกซ้อมบทเพลงต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่จะต้องศึกษา และฝึกปฏิบัติ ดังนี้

- การฝึกไล่นิ้วตามบันไดเสียง (Scale) ต่างๆ
- การฝึกเทคนิคนิ้ว (Finger Technique)
- การฝึกแบบฝึกหัด (Exercise) และเทคนิคการเล่นต่างๆ
- การฝึกเพลงฝึกหัด (Etude)
- การฝึกบทเพลง (Piece)
- การฝึกออกเสียงร้องตามโน้ตเพลง
- การฝึกแสดงออกถึงอารมณ์

การฝึกซ้อมในระยะแรกที่มีเด็กนักเรียนใหม่เข้ามา รุ่นพี่จะต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเครื่องลมไม้ประกอบด้วยกลไกต่างๆ มากมาย หากมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องอาจทำให้เครื่องดนตรีชำรุด หรือสึกหรอได้ เพื่อให้เด็กนักเรียนใหม่ได้ เริ่มต้นอย่างถูกวิธี ไม่ต้องลองผิดลองถูกตามลำพัง รุ่นพี่จะสอนการปฏิบัติให้รุ่นน้องตั้งแต่เริ่มต้นเอาเครื่องออกจากกล่อง เช็ควิวความเรียบร้อย ล้างทำความสะอาดปากเป่า (Mouth Pitch) ก่อนเป่าวอร์มลม การวางปาก การเม้มปาก การเป่าลมผ่านลิ้น ซึ่งพื้นฐานเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ต้องฝึกปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ก. เครื่องกระทบ

เนื่องจากเครื่องดนตรีประเภทเครื่องกระทบ ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีหลากหลายชนิด ดังนั้น การฝึกซ้อมต้องมีรุ่นพี่หรือหัวหน้ากลุ่มชนิดเครื่องดนตรีแยกออกไปอีก เพื่อทำการควบคุมการฝึกซ้อม ซึ่งในช่วงแรกของการฝึกซ้อมจะทำการอบอุ่นข้อมือ เพื่อให้กล้ามเนื้อมีความยืดหยุ่น โดยฝึกตีกับแป้นซ้อมกลอง (Pad) ในรูปแบบพื้นฐานจังหวะต่างๆ การวางเนื้อหากำหนดเป็น 2 ขั้นตอน คือ นักเรียนใหม่จะได้รับการฝึกเนื้อหาต่างๆ ดังนี้

- การฝึกจับไม้แบบต่างๆ
- การฝึกตีรูปแบบต่างๆ ตามแบบฝึกหัด
- การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ
- การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล

อีกกลุ่มหนึ่ง คือ นักเรียนที่มีพื้นฐานดีแล้ว ก็จะฝึกซ้อมทางด้านการพัฒนาความสามารถฝึกซ้อมแบบฝึกหัดและฝึกซ้อมบทเพลงต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่จะต้องศึกษาและฝึกปฏิบัติ ดังนี้

- การฝึกตีแบบ สลับซ้าย – ขวา ข้างละ 1 โน้ต (Single stroke)
- การฝึกตีแบบ สลับซ้าย – ขวา ข้างละ 2 โน้ต (Double stroke)
- การฝึกตีแบบ สลับซ้าย – ขวา ข้างละ 3 โน้ต (Triple stroke)
- การฝึกตีแบบ สลับมือ RLRR - LLLL (Paradiddle stroke)

การฝึกซ้อมในระยะแรกที่มีเด็กนักเรียนใหม่เข้ามา รุ่นพี่จะต้องช่วยกันฝึกซ้อม รุ่นน้อง เนื่องจากเครื่องกระทบประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีที่หลากหลาย รุ่นพี่จึงต้องแยกกันสอน ตามชนิดของเครื่องดนตรี รุ่นพี่จะสอนการปฏิบัติพื้นฐานให้น้องตั้งแต่เริ่มต้นเอาเครื่องออกจากตู้เก็บ วิธีคล้องขาแขวนสะพายบ่า (Carrier) การจับไม้ตีแบบต่างๆ การฝึกตีรูปแบบต่างๆ ตามแบบฝึกหัด การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล ตลอดจนวิธีทำความสะอาด และการจัดเก็บอย่างถูกวิธี ซึ่งพื้นฐานเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ต้องฝึกปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ง. นักแสดงประกอบ

วงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยมีนโยบายเกี่ยวกับการแข่งขันคือ ลงแข่งขันตลอด เพราะถือว่า “การแข่งขันคือการสอบ” ฉะนั้นทุกฝ่ายจึงมีการเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งทีม Color Guards แต่จะไม่ซ้อมประจำทุกวันแบบนักดนตรี จะมีการนัดซ้อมเป็นคราวๆ ไป นอกจากในช่วงเวลาซ้อมเพื่อการแข่งขันก็จะซ้อมทุกวันเหมือนนักดนตรี โดยได้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มผู้แสดงประกอบเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม แต่ถ้ามีการแข่งขัน ก็จะมีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้กับผู้แสดงประกอบ

ผู้แสดงประกอบหรือ Color Guards จะต้องมีท่าทางหรือเดินประกอบ เป็นการเดินแบบใช้ท่าทางทางร่างกาย เพื่อช่วยประกอบเพลงให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ผู้แสดงต้องมีร่างกายที่แข็งแรง จึงเน้นการออกกำลังกายก่อนการฝึกซ้อม เริ่มต้นที่การวอร์ม อบอุ่นร่างกายด้วยการวิ่งแล้วจึงต่อด้วยการฝึกท่าทางต่างๆ แล้วจึงฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง

- การซ้อมแบบกลุ่ม

ก. เครื่องลมทองเหลือง

ครูผู้ควบคุมวงได้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมโดยการแยกออกเป็น 2 กลุ่มก่อน คือ กลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงสูง (High Brass) และกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงต่ำ (Low Brass) เพื่อความสะดวกในการจำแนกแยกแยะคุณภาพของเสียง เพราะช่วงเสียงของเครื่องลมทั้งสองกลุ่มนั้นห่างกันมาก เริ่มต้นจากการวอร์มลมของแต่ละกลุ่มย่อย ประมาณ 15-20 นาที หลังจากนั้นจึงเทียบเสียงกลุ่มย่อย เสร็จแล้วจึงวอร์มลมรวมกันทั้ง 2 กลุ่ม ประมาณ 10-15 นาที ต่อด้วยการเทียบเสียงกลุ่มใหญ่ จากนั้นจึงเริ่มฝึกซ้อมแบบกลุ่มโดยการเป่าแบบหัดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเป่าลากเสียงยาว (Long Tone) ต่อด้วยการเป่าแบบตัดลิ้น (Tonguing) ต่อด้วยการเป่าแบบเปลี่ยนระดับเสียงด้วยริมฝีปาก (Lips Stur) การเป่าบันไดเสียง (Scale) การเป่าแบบกระจายคอร์ด (Arpeggio) เป็นต้น ต่อด้วยการฝึกเป่าเทคนิคใหม่ ที่จะนำไปใช้ในการซ้อมเพลง ตอนรวมวงต่อไป โดยครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาของแบบฝึกหัดที่ฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง

ภาพที่ 38 กลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงต่ำ (Low Brass) นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
กำลังแยกซ้อมกลุ่มย่อย

ภาพที่ 39 กลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงสูง (High Brass) นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
กำลังแยกซ้อมกลุ่มย่อย

ข. เครื่องลมไม้

ครูผู้ควบคุมวงได้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องลมไม้เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม การซ้อมแบบรวมกลุ่มเครื่องลมไม้ จะเริ่มจากการวอร์มลมของกลุ่มใหญ่เลย โดยไม่มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพราะช่วงเสียงของเครื่องลมไม้จะไม่ห่างกันมากนักทำให้สะดวกต่อการจำแนกแยกแยะคุณภาพของเสียง ใช้เวลาประมาณ 15–20 นาที เสร็จแล้วจึงเทียบเสียง เริ่มฝึกซ้อมแบบกลุ่มโดยการเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) ต่อด้วยการเป่าแบบฝึกหัดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการตัดลิ้น (Tonguing) เทคนิคการวางนิ้ว (Finger Technique) ต่อด้วยการเป่าบันไดเสียง (Scale) การเป่าคอร์ด (Chord) การเป่าแบบกระจายคอร์ด (Arpeggio) เป็นต้น จากนั้นก็จะเป็นการซ้อมเทคนิคใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ในเพลง ที่จะมีการฝึกซ้อมต่อไปโดยครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาของแบบฝึกหัดที่ฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง

ค. เครื่องกระทบ

ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ได้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องกระทบเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้วางเนื้อหาในการฝึกซ้อม โดยเริ่มจากการอบอุ่นข้อมือ ให้กล้ามเนื้อมีความยืดหยุ่น โดยฝึกตีกับแป้นซ้อมกลอง (Pad) เป็นการวอร์มส่วนตัว แล้วจึงมาวอร์มรวมกันในกลุ่มเครื่องกระทบ โดยการตีโน้ตแบบฝึกหัด เพื่อให้เกิดความพร้อมเพรียง จากนั้นก็จะเข้าสู่การซ้อมกลุ่ม โดยเริ่มต้นที่การตีแบบ Single stroke, Double stroke, Triple stroke, Paradiddle stroke ตามลำดับทำการฝึกซ้ำไปซ้ำมา โดยการเพิ่มอัตราจังหวะให้เร็วขึ้นด้วยการซ้อมกับเครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) ต่อด้วยการฝึกการทำระดับเสียง ดัง-เบา (Dynamic) เพื่อฝึกการควบคุมน้ำหนักในการตี หลังจากนั้นจึงฝึกซ้อมเทคนิคใหม่ เพื่อเข้าสู่กระบวนการฝึกซ้อม บทเพลง ที่จะมีการฝึกซ้อมรวมวงต่อไป โดยครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาของแบบฝึกหัดที่ฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง

ภาพที่ 40 นักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยกำลังฝึกซ้อม
เครื่องกระทบ (Percussion) แบบซ้อมกลุ่ม

ง. นักแสดงประกอบ

ครูผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยกล่าว โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้วางแผนสำหรับการประกวดแบบเดินบรรเลง (Marching Band) เป็นหลัก ในช่วงที่ไม่มี การประกวดนักแสดงประกอบจะรวมกันซ้อมเป็นระยะ จะไม่ซ้อมประจำตามตารางเหมือนนักดนตรี แต่จะซ้อมมากขึ้นเมื่อมีการประกวด การฝึกซ้อมจะเน้นที่ความพร้อมเพรียง วิธีการซ้อมจะเริ่มต้นด้วยการอบอุ่นร่างกายเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ ต่อด้วยการพัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์ในท่าต่างๆ เช่น การหมุน การควง การโยน ตามลำดับ ในการซ้อมแบบกลุ่มจะเน้นให้เกิดความพร้อมเพรียง ความแข็งแรง และความสวยงามเป็นหลัก

หัวหน้ากลุ่มนักแสดงประกอบได้ให้ข้อมูลว่า ก่อนการฝึกซ้อมต้องมีการวอร์ม เพื่อ อบอุ่นร่างกายด้วยการวิ่งเบาๆ ต่อด้วยการบริหารร่างกายเพื่อสร้างกล้ามเนื้อให้แข็งแรง หลังจากนั้น ก็จะเข้าอุปกรณ์เพื่อพัฒนาทักษะ ซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่จะเลือกใช้ เช่น ชง ปืน ดาบ พวกเราก็จะตกลงกันว่า จะซ้อมอุปกรณ์ใด เนื้อหาที่ซ้อม ได้แก่ การหมุน การควง การโยน ตามลำดับ เน้นให้เกิดความพร้อมเพรียง และสวยงาม

-การฝึกซ้อมรวมวง

ในการฝึกซ้อมแบบรวมวงของวงโยทาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยจะมีการฝึกซ้อมรวมวงอยู่ 2 รูปแบบ คือรวมวงแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) กับรวมวงแบบเดินบรรเลง (Marching Band) แต่ครูผู้ควบคุมวงโยทาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะให้ความสำคัญในการซ้อมเดี่ยวมากกว่าการรวมวง เพราะมีความเชื่อว่า เสียงจากการบรรเลงรวมวงจะดีได้ ย่อมมาจากเสียงบรรเลงเดี่ยวที่ดี เวลาที่ใช้ในการซ้อมรวมวงจะอยู่ที่ประมาณ 1-2 ชั่วโมง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการรวมวง จะเริ่มจากการฝึกลม การฝึกหายใจ และอบอุ่นร่างกาย (WarmUp) ตามด้วยการฝึกเป่าเสียงยาว (Long Tone) โดยใช้แบบฝึกหัดที่เป็นเพลงโน้ตเสียงยาว และมีการประสานเสียง (Chorale) เพื่อฝึกการใช้ลมที่ถูกต้องเพื่อให้ได้เสียงที่มีคุณภาพ ต่อด้วยการฝึกเป่าเพื่อความชัดเจนของเครื่องหมายต่างๆ ในบทเพลง (Articulation) การฝึกเป่าข้ามตัวโน้ต (Intervals) แบบฝึกหัดบันไดเสียงต่างๆ (Scale) ฝึกการยืดหยุ่นของริมฝีปากและการใช้ลม (Lip Slur) เสร็จแล้ว ก็จะเป็นการฝึกซ้อมบทเพลง โดยการควบคุมการฝึกซ้อมของครูผู้ควบคุมวง

สัดส่วนการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อมรวมวงแบ่งออกเป็น การอบอุ่นร่างกาย การฝึกลม การฝึกหายใจ (Warm Up) การฝึกเป่าเสียงยาว (Long Tone) 25 เปอร์เซ็นต์ การฝึกการเป่าเสียง สั้น-ยาว เบาล-ดัง (Articulation) 25 เปอร์เซ็นต์ การฝึกเป่าเทคนิคต่างๆ เช่น ขันคู้เสียง (Intervals) บันไดเสียง (Scale) ความยืดหยุ่นของริมฝีปากและการใช้ลม (Lip Slur) 25 เปอร์เซ็นต์ การซ้อมเพลง 25 เปอร์เซ็นต์

4. การดำเนินการฝึกซ้อมของโรงเรียนสุนรรีวิทยา

- การฝึกซ้อมเดี่ยว

ก. เครื่องลมทองเหลือง

การฝึกปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองของเด็กนักเรียนนักดนตรีใหม่ของวงโยทาทิต โรงเรียนสุนรรีวิทยา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องตามโน้ต และสามารถปฏิบัติรวมวงร่วมกับนักดนตรีรุ่นพี่ได้ ในระยะเวลาที่กำหนด ครูผู้ควบคุมวงจึงได้ให้ความสำคัญในการฝึกซ้อมรวมวง เพราะต้องการให้เด็กนักเรียนใหม่ ได้มีโอกาสเรียนรู้จากการซ้อมรวมวงร่วมกับรุ่นพี่ ทำให้นักเรียนใหม่ได้มีการปรับตัว และมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อม เพื่อให้ตัวเองสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการรวมวง

ในการฝึกซ้อมเดี่ยวของนักเรียนใหม่ในระยะแรก จะได้รับการฝึกเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานต่างๆ เช่น การฝึกควบคุมการหายใจ การจรดริมฝีปาก การวางรูปปาก การเม้มปาก การเป่าลมผ่านริมฝีปาก ก่อนเป่าออร์มลม การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล และทักษะด้านต่างๆ ที่ควรทราบจนนักเรียนใหม่สามารถเป่าออกมาเป็นระดับเสียงได้ จากนั้นจึงฝึกเป่าตาม

แบบฝึกที่มีรูปแบบในการเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) ส่วนนักเรียนที่เป็นสมาชิกเก่าทางครูผู้ควบคุมวงไม่ได้กำหนดมาให้มาซ้อมทุกวัน จะหยุดไปทำภารกิจส่วนตัว หรือเรียนพิเศษก็ได้ นักเรียนที่มีพื้นฐานคืออยู่แล้ว จะได้ฝึกซ้อมแบบฝึกที่มีเนื้อหาทางด้านการพัฒนาทักษะความสามารถ และฝึกซ้อมบทเพลงต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่จะต้องศึกษาและฝึกปฏิบัติ ดังนี้

1. เรื่อง การปฏิบัติ Long Tone
2. เรื่อง การปฏิบัติ Tonguing
3. เรื่อง การปฏิบัติ Lips Sler
4. เรื่อง การปฏิบัติ Scales
5. เรื่อง การปฏิบัติ Chromatic Scales
6. เรื่อง การปฏิบัติ แบบฝึกหัด (Etude)
7. เรื่อง การปฏิบัติ บทเพลง (Piece)

สำหรับการซ้อมเดี่ยวของกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองจะเริ่มทำการฝึกซ้อมในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเริ่มจากเวลา 16.30 น. ของวันอังคาร พุธ ศุกร์ แต่ครูผู้ควบคุมวงไม่ได้กำหนดว่าจะต้องฝึกแบบกลุ่ม หรือแบบเดี่ยว ขึ้นอยู่กับนักเรียนในกลุ่มว่าจะนัดกันมาซ้อมแบบใด

ภาพที่ 41 นักเรียนโรงเรียนสุนรรีวิทยากำลังฝึกซ้อม
เครื่องลมทองเหลืองแบบซ้อมเดี่ยว

ข. เครื่องลมไม้

การฝึกปฏิบัติเครื่องลมไม้ของเด็กนักเรียนใหม่ของวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องตามโน้ต และสามารถปฏิบัติรวมวงร่วมกับนักดนตรีรุ่นพี่ได้ ในระยะเวลาที่กำหนด ครูผู้ควบคุมวงจึงได้ให้ความสำคัญในการฝึกซ้อมรวมวงเพราะต้องการให้เด็กนักเรียนใหม่ได้มีโอกาสเรียนรู้จากการซ้อมรวมวงร่วมกับรุ่นพี่ ทำให้นักเรียนใหม่ได้มีการปรับตัวและมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อม เพื่อให้ตัวเองสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการรวมวง

ในการฝึกซ้อมเดี่ยวของนักเรียนใหม่ในระยะแรก จะได้รับการฝึกเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานต่างๆ เช่น การฝึกควบคุมการหายใจ การจรรมิฝีปาก การวางรูปปาก การเม้มปาก การเป่าลมผ่านลิ้น (Reed) ก่อนเป่าออร์มลม การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล และทักษะด้านต่างๆ ที่ควรทราบ จนนักเรียนใหม่สามารถเป่าออกมาเป็นระดับเสียงได้ จากนั้นจึงฝึกเป่าตามแบบฝึกที่มีรูปแบบในการเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) ส่วนนักเรียนที่เป็นสมาชิกเก่าทางครูผู้ควบคุมวงไม่ได้กำหนดมาให้มาซ้อมทุกวัน จะหยุดไปทำภารกิจส่วนตัว หรือเรียนพิเศษก็ได้ นักเรียนที่มีพื้นฐานคืออยู่แล้ว จะได้ฝึกซ้อมแบบฝึกที่มีเนื้อหาทางด้านการพัฒนาทักษะความสามารถ และฝึกซ้อมบทเพลงต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่จะต้องศึกษาและฝึกปฏิบัติ ดังนี้

- ฝึกหายใจแบบอบอุ่นร่างกาย (Warm Up)
- ฝึกท่าทางการวางมือ ไหล่ คอ
- ฝึกเป่าออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจน
- ฝึกมือซ้ายและมือขวาให้เท่ากัน
- ฝึกไล่นิ้วตามบันไดเสียง (Scale) ต่างๆ
- ฝึกแบบฝึกหัด (Exercise) และเทคนิคการเล่นต่างๆ
- ฝึกเพลงฝึกหัด (Etude)
- ฝึกบทเพลง (Piece)
- ฝึกออกเสียงร้องตามโน้ตเพลง
- ฝึกการแสดงออกถึงอารมณ์

การฝึกซ้อมเดี่ยวเครื่องลมไม้ของนักเรียนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา เริ่มจากหลังเลิกเรียนเวลา 16.20น. ของวันอังคาร, พฤหัสบดีจะเป็นเวลาของการซ้อมเดี่ยวและซ้อมแบบกลุ่ม ซึ่งครูผู้ควบคุมวงไม่ได้มีการระบุตายตัว ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มจะนัดกันวันไหน อย่างไร การซ้อมเดี่ยวจะเริ่มที่การวอร์มลม ตามด้วยการเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) เป็นการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) ไปในตัวด้วย ประมาณ 15-20 นาที หรือจนกว่าจะได้เสียงที่มีคุณภาพจึงจะ

หยุดซึ่งก็เป็นบางวัน แล้วต่อด้วยการฝึกความคล่องตัวของนิ้ว (Fingering) เพื่อให้นิ้วให้คล่องแคล่ว สลับกับการฝึกเป่าแบบตัดลิ้น (Tonguing) ถ้ามีปัญหาอะไรจะมีรุ่นพี่ คอยให้คำปรึกษา และหาทาง แก้ปัญหาต่อไป

ภาพที่ 42 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรี เครื่องลมไม้แบบซอมนเดียว

ค. เครื่องกระทบ

เครื่องดนตรีประเภทเครื่องกระทบ ที่ใช้ในวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา มีหลายชนิดฉะนั้น การฝึกซ้อมจะต้องมีรุ่นพี่หรือหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีแยกออกไปอีก เพื่อทำการ ควบคุมการฝึกซ้อมในกลุ่มย่อย จะเริ่มต้นที่การอบอุ่นข้อมือ ให้กล้ามเนื้อมีความยืดหยุ่นตลอดจน ควบคุมการใช้ไม้ได้ดี โดยฝึกตีกับแป้นซอมน (Pad) ในรูปแบบพื้นฐานจังหวะต่างๆ จากนั้น จึงเข้าสู่ กระบวนการฝึกเทคนิคการบรรเลง โดยนำรูปแบบจังหวะที่สำคัญในบทเพลงมาฝึกเข้าไปเข้ามา โดยการเพิ่มอัตราจังหวะให้เร็วขึ้น และฝึกการทำระดับเสียงดัง-เบา (Dynamics) เพื่อให้ นักเรียนฝึก การควบคุมน้ำหนักในการตีให้ดีขึ้น

นักเรียนใหม่จะได้รับการฝึกเนื้อหาต่างๆ เช่น การฝึกจับไม้แบบต่างๆ การฝึกตี รูปแบบต่างๆ ตามแบบฝึกหัด การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากล และทักษะ ด้านต่างๆ ที่ควรทราบ เช่น การตีด้วยมือขวา 8 โน้ต/1 ห้อง (Single Beat) แล้วต่อด้วยมือซ้าย การตีด้วยมือขวา 2 โน้ต แล้วต่อด้วยมือซ้าย 2 โน้ตสลับกัน (Double Beat) การตีด้วยมือขวา 3 โน้ต แล้วต่อด้วยมือซ้าย 3 โน้ตสลับกัน (Triple Beat)

การซ้อมเดี่ยวนักเรียนจะซ้อมกับเครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) โดยจะเน้นย้ำ และฝึกปฏิบัติในส่วนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือในส่วนที่ยังไม่คล่องตัว เพื่อให้เกิดทักษะที่ถูกต้องมากที่สุด หลังจากที่ได้ไปฝึกซ้อมรวมวงมา ครูผู้ควบคุมวงจะบอกจุดบกพร่องในส่วนที่นักเรียนต้องแก้ไข เพื่อให้นำไปฝึกซ้อมส่วนตัวและมีจุดเล็ก ๆ จุดน้อย ที่ครูผู้ควบคุมวงเน้นย้ำให้ปรับปรุงตรงจุดไหนบ้างก็ให้ทำเครื่องหมายเอาไว้ หลังจากนั้นก็ทำการฝึกซ้อมส่วนตัว และเน้นย้ำในจุดบกพร่องเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด

ง. นักแสดงประกอบ

การฝึกซ้อมของนักแสดงประกอบของวงโยธวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยานี้ ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว แต่จะนัดซ้อมกันเป็นครั้งคราวไป โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม การซ้อมก็จะเน้นในเรื่องพื้นฐาน เช่น การฝึกระเบียบแถว การฝึกนับจังหวะ การชอยเท้า การฝึกจับอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์ในท่าต่างๆ เช่น การหมุน การควง การโยน เป็นต้น เป็นการฝึกเพื่อให้เกิดทักษะในการใช้อุปกรณ์ แต่ในช่วงของฝึกซ้อมเพื่อลงแข่งขันก็จะมีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ การฝึกซ้อมก็จะเต็มรูปแบบ และมีตารางการฝึกซ้อมแบบนักดนตรี

- การซ้อมแบบกลุ่ม

ก. เครื่องลมทองเหลือง

การฝึกซ้อมแบบกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองของวงโยธวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยา จะแยกออกเป็น 2 กลุ่มตามระดับเสียง คือกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงสูง (High Brass) กับกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงต่ำ (Low Brass) เพื่อความสะดวกต่อการจำแนกแยกแยะเสียงที่มีคุณภาพ จะเริ่มจากการวอร์มลม ต่อด้วยการเป่าบันไดเสียง (Scale) ประมาณ 15-20 นาที เป็นการอบอุ่นร่างกาย (Warm-up) ไปในตัวเสร็จแล้วเทียบเสียงกลุ่มย่อยด้วยเครื่องเทียบเสียง (Tuner) ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่ถูกติดตั้งในสมาร์ตโฟนของนักเรียน จากนั้นรวมกลุ่มใหญ่ วอร์มอีกครั้งหนึ่งด้วยการเป่าบันไดเสียง (Scale) แล้วเทียบเสียงกลุ่มใหญ่อีกครั้ง จนได้เสียงที่สมดุล และตรงจึงเริ่มฝึกซ้อมแบบฝึกหัดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) การเป่าแบบ ตัดลิ้น (Tonguing) การเป่าแบบใช้ริมฝีปาก (Lips Slur) การเป่าบันไดเสียง (Scale) การเป่าแบบกระจายคอร์ด (Arpeggio) เป็นต้น โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม จากนั้นเป็นการฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องจากบทเพลงที่ฝึกซ้อมตอนรวมวงในครั้งที่ผ่านมาโดยมีครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ดูแล และให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ปัญหาให้นักเรียนในกลุ่มจนสามารถบรรเลงได้ถูกต้อง นอกจากการฝึกซ้อม ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ถ้ามีเวลาเพียงพอจะมีการฝึกทักษะและเทคนิคเพิ่มเติม โดยนำเทคนิคใหม่ๆ จากบทเพลงที่จะฝึกซ้อมตอนรวมวงในครั้งต่อไป มาฝึกให้เกิดความชำนาญก่อนการฝึกซ้อมรวมวงในครั้งต่อไป

ภาพที่ 43 นักเรียนโรงเรียนสุนารีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีแบบซ้อมกลุ่ม

ข. เครื่องลมไม้

การซ้อมแบบรวมกลุ่มเครื่องลมไม้ของนักเรียนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา จะเริ่มหลังจากเลิกเรียนเวลา 16.20 น. ของวันอังคาร พุธ ศุกร์ ซึ่งเป็นเวลาของการซ้อมเดี่ยว และซ้อมแบบกลุ่ม ซึ่งไม่มีการระบุตายตัวว่าจะต้องซ้อมรูปแบบใด ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มจะนัดกันวันไหน ซ้อมอย่างไร การฝึกซ้อมแบบกลุ่ม จะเริ่มต้นที่ให้นักเรียนทำการวอร์มส่วนตัว แล้วจึงมาวอร์มรวมกันในกลุ่มเครื่องลมไม้ โดยมีรุ่นพี่เป็นควบคุมผู้ดูแล เริ่มต้นด้วยการเป่าบันไดเสียงเป็นการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) ไปในตัว ประมาณ 15-20 นาที หรือจนกว่าจะได้เสียงที่มีคุณภาพเป็นที่พอใจ ซึ่งแต่ละวันจะใช้เวลาต่างกัน ตามด้วยการเทียบเสียงเบื้องต้นด้วยเครื่องเทียบเสียง (Tuner) เพื่อให้ได้เสียงที่กลมกลืน จึงเริ่มฝึกซ้อมแบบฝึกหัดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) การเป่าแบบตัดลิ้น (Tonguing) การเป่าบันไดเสียง (Scale) การเป่าแบบกระจายคอร์ด (Arpeggio) เป็นต้น โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็น ผู้ควบคุมการฝึกซ้อม จากนั้นเป็นการฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องจากบทเพลงที่ฝึกซ้อมตอนรวมวง ในครั้งที่ผ่านมา โดยมีครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ดูแล และให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ปัญหาให้นักเรียนในกลุ่มจนสามารถบรรเลงได้ถูกต้อง นอกจากการฝึกซ้อม ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ถ้ามีเวลาเพียงพอ จะมีการฝึกทักษะและเทคนิคเพิ่มเติม โดยนำเทคนิคใหม่ๆ จากบทเพลงที่จะฝึกซ้อมตอนรวมวงในครั้งต่อไป มาฝึกให้เกิดความชำนาญก่อนการฝึกซ้อมรวมวงในครั้งต่อไป

ภาพที่ 44 นักเรียนโรงเรียนสุนทรวิจิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีแบบซุ่มกลุ่ม

ค. เครื่องกระทบ

การฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่มเครื่องกระทบของนักเรียน วงโยชวาทิต โรงเรียน

สุนทรวิจิทยา ควบคุมการฝึกซ้อมโดยหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้งก็จะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการฝึกซ้อมว่าเป็นการซ้อมการบรรเลงในรูปแบบใดนั่งบรรเลง (Concert Band) หรือเดินบรรเลง (Marching Band) และยังขึ้นอยู่กับเพลงด้วยว่าใช้เครื่องดนตรีชนิดใดบ้าง ในการซ้อมแบบกลุ่มก็จะเริ่มต้นที่การอบอุ่นข้อมือ ให้กล้ามเนื้อมีความยืดหยุ่น ด้วยการวอร์มส่วนตัว แล้วจึงมาวอร์มรวมกันในกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ได้จังหวะที่มั่นคง และเสียงที่กลมกลืน จากนั้นก็จะเริ่มฝึกซ้อมบทเพลงที่ยังไม่มั่นใจหรือที่ยังทำได้ไม่ดีก่อน โดยซ้อมกับเครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) หลังจากนั้นหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีจะเป็นผู้พิจารณาว่า แต่ละคนควรจะฝึกซ้อมเพิ่มเติมจุดไหนบ้าง โดยมีครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ดูแลและให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ปัญหาให้นักเรียนในกลุ่มจนสามารถบรรเลงได้ถูกต้อง หลังจากปรับปรุงข้อบกพร่องของแต่ละคนแล้ว ก็จะซ้อมรวมกลุ่มใหม่ และปรับให้มีความกลมกลืน หรือจะซ้อมเฉพาะจุดที่บกพร่อง ก็ขึ้นอยู่กับเวลาว่าเพียงพอหรือไม่ นอกจากการฝึกซ้อมดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถ้ามีเวลาเพียงพอ จะมีการฝึกทักษะและเทคนิคเพิ่มเติม โดยนำเทคนิคใหม่ๆ จากบทเพลงที่จะฝึกซ้อมตอนรวมวงในครั้งต่อไป มาฝึกให้เกิดความชำนาญก่อนการฝึกซ้อมรวมวงในครั้งต่อไป

ง. นักแสดงประกอบ

การฝึกซ้อมรวมของนักแสดงประกอบวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนทรวิจิทยานั้นจะไม่มี ตารางซ้อมเต็มรูปแบบเหมือนนักดนตรี เนื่องจากวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนทรวิจิทยาได้วางแผนสำหรับการประกวดแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) เป็นหลัก เพราะฉะนั้นนักแสดงประกอบจะ

รวมกันฝึกซ้อมเป็นครั้งคราว เช่น ซ้อมเพื่อออกงานเดินขบวนพาเหรด หรือเมื่อมีการประกวดแบบภาคสนาม (Display Marching Band) โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้ฝึกสอนและควบคุมการฝึกซ้อม การฝึกก็จะเน้นที่ทักษะในการใช้อุปกรณ์ เช่น ธง ปืน ดาบ ให้มีความชำนาญในระดับหนึ่ง โดยวิธีการซ้อมจะเริ่มต้นด้วยการอบอุ่นร่างกายเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ การฝึกระเบียบแถว การฝึกนับ การชอยเท้า การฝึกจับอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์ในท่าต่างๆ เช่น การหมุน การควง การโยน เป็นต้น ในการซ้อมแบบกลุ่มจะเน้นให้เกิดความเข้มแข็งและความพร้อมเพรียงเป็นหลัก แต่ถ้าเป็นช่วงเวลาที่จะมีการแข่งขัน ก็จะมีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้แก่ผู้แสดงประกอบ

- การฝึกซ้อมรวมวง

วงโยธวาทิตโรงเรียนสุรนารีวิทยาได้ให้ความสำคัญในการฝึกซ้อมแบบรวมวงมากเป็นพิเศษ เพราะการซ้อมแบบรวมวงเป็นทั้งการสร้างเด็กนักเรียนใหม่ให้สามารถบรรเลงรวมวงไปพร้อมกับรุ่นพี่ได้ รุ่นพี่ได้ฝึกทบทวนทักษะความรู้เดิมจนมีความสามารถขั้นสูง ทำให้ผลของการบรรเลงมีคุณภาพมากขึ้นตามไปด้วย ในการฝึกซ้อมแบบรวมวงจะอยู่ภายใต้การควบคุมของครูผู้ควบคุมวง โดยทำการฝึกซ้อมในวันจันทร์ พุธ ศุกร์และเสาร์ การซ้อมรวมวงจะใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง แล้วแต่สถานการณ์ และจุดประสงค์ในการฝึกซ้อม โดยจะเริ่มที่การฝึกใช้ลม ฝึกหายใจบริหารร่างกาย เพื่อให้ความยืดหยุ่นและมีสมาธิ ใช้เวลาประมาณ 15-30 นาที ต่อด้วยการฝึกเป่าเสียงยาว (Long Tone) เสร็จแล้วเทียบเสียงรวม ต่อด้วยการฝึกสอดประสานทางด้านการฟัง โดยเริ่มจากการฟังตัวโน้ต 2 ตัว และสามารถเปรียบเทียบได้ว่าเสียงใดสูงต่ำกว่ากัน หลังจากนั้นจะมีการฝึกร้องเพลง ฝึกร้องเสียงโน้ต ร้องตามเสียงเปียโน ตั้งแต่ขั้นคู่เสียง (Intervals) ตลอดจนบันไดเสียง (Scale) ฝึกเป่าบันไดเสียง แบบเสียงยาว ต่อด้วยการฝึกการเป่าเสียงสั้น-ยาว เบา-ดัง (Articulation) เสร็จแล้วก็จะเป็นการซ้อมบทเพลงสัดส่วนการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อมรวมวง แบ่งออกเป็น การฝึกกลม การฝึกหายใจ 25 เปอร์เซ็นต์ การฝึกเป่าเสียงยาว การร้องโน้ต 25 เปอร์เซ็นต์ การฝึกการเป่าเสียงสั้น-ยาว เบา-ดัง (Articulation) 25 เปอร์เซ็นต์ การฝึกซ้อมบทเพลง 25 เปอร์เซ็นต์

หลังจากการฝึกซ้อมรวมวง ครูผู้ควบคุมวงจะสรุปผลการฝึกซ้อมและมอบหมายงานให้ ครูผู้ฝึกสอนว่าในการรวมวงครั้งต่อไป ต้องการอยากให้มีเพิ่มเติมทักษะในเรื่องใด จากกลุ่มเครื่องดนตรีใดบ้าง หลังจากนั้นก็จะเริ่มฝึกทักษะเพิ่มเติมให้กับกลุ่มเครื่องดนตรี ทำการแก้ไขจุดบกพร่องตามที่ครูผู้ควบคุมวงสรุป เนื่องจากนักเรียนมีเวลาในการฝึกซ้อมเฉพาะในตอนเย็นหลังเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่ค่อนข้างน้อย ครูผู้ฝึกสอนจึงต้องแบ่งสัดส่วนในการฝึกซ้อมให้ครบเนื้อหาตามที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้ควบคุมวง ความรับผิดชอบและความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมของนักเรียน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและความสำคัญต่อผลการฝึกซ้อมให้ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 45 นักเรียนโรงเรียนสุนรรีวิทยา กำลังฝึกซ้อมดนตรีแบบรวมวง

ด้านการวางแผนการฝึกซ้อม ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนรรีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. สรุปวิธีการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนรรีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลดังนี้ (Do)

1. การวางแผนด้านการฝึกซ้อมโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย (Do)

- ด้านกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้จัดการบุคลากรในวงโยชวาทิตทั้งหมด โดยครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้ดูแลกิจกรรมภายในวงโยชวาทิตเพียงคนเดียว ภายใต้อาณัติของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของวงโยชวาทิต โดยตรง เช่น ทำหน้าที่ประสานงานกับครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตในการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการรับงานแสดงวงโยชวาทิตในแต่ละครั้ง ตลอดจนประสานงานเกี่ยวกับบุคคล บริษัท ห้างร้าน หน่วยงานราชการที่มาติดต่อขอใช้บริการวงโยชวาทิตไปแสดง ดูแลความสะดวกในการออกแสดงของวงโยชวาทิตในแต่ละครั้งเช่น การจัดหางบประมาณค่าน้ำมันรถในการเดินทางไปแสดง เนื่องจากทางโรงเรียนมีรถบัสเป็นของโรงเรียนเอง จึงเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้บริการ เป็นต้น ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีการที่ดี เพราะการบริหารงานในกิจกรรมวงโยชวาทิต ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต แบบฝึกเดี่ยว การแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบของนักเรียนวงโยชวาทิต ความรับผิดชอบของนักเรียน และความเอาใจใส่ของครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตในด้านการฝึกซ้อม

ตลอดจนความช่วยเหลือจากฝ่ายวิชาการ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในวงโยชวาทิตทุกคน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักการในการทำงานร่วมกัน กล่าวได้ว่าความร่วมมือของทุกฝ่าย มีผลทำให้วงโยชวาทิตประสบผลสำเร็จ และเป็นທີ່ประจักษ์สำหรับบุคคลทั่วไป

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยใช้ระบบรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง ซึ่งระบบนี้รุ่นพี่จะต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง ทั้งในด้านการฝึกซ้อม และการวางตัวที่เหมาะสม ทุกคนต้องปฏิบัติร่วมกันเมื่อเข้ามาอยู่ร่วมกันในวงโยชวาทิต ไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบในการฝึกซ้อม กฎกติกาในการปฏิบัติเรื่องส่วนตัว ซึ่งระเบียบเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องให้ความเคารพและปฏิบัติตาม ซึ่งระบบรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้องดังกล่าวจะส่งผลดีกับสมาชิกภายในวงทั้งในด้านการฝึกซ้อม ด้านการเรียน และด้านความประพฤติ จะต้องดีควบคู่กันไป เพราะทุกคนเคารพกฎกติกา ใครที่ทำตัวแปลกแยกก็ย่อมจะอยู่รวมในสังคมไม่ได้ ซึ่งการที่จะดูแลสมาชิกจำนวนมากจะต้องอาศัยระบบ ระเบียบที่ค่อนข้างเข้มงวด เพื่อให้ผลของการปฏิบัติงานในด้านกิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นไปตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ให้ได้มากที่สุด และที่สำคัญคือตัวของนักเรียนเองต้องเป็นคนดี มีความเสียสละ ไม่มีอภิสิทธิ์เหนือเด็กนักเรียนคนอื่นๆ ทั่วไปในโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวเป็นนักเรียนชายล้วน จึงมีความซุกซนเป็นเรื่องธรรมดาของเด็กวัยรุ่นชายที่อยู่ร่วมกันจำนวนมาก แต่ด้วยความเอาใจใส่ของครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ให้การดูแลทางการเรียนและอบรมสั่งสอนเรื่องความประพฤติส่วนตัวของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ตักเตือนนักเรียนในเวลาที่นักเรียนปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง รับฟังความคิดเห็นในด้านความประพฤติและด้านการเรียนจากคุณครูประจำวิชาต่างๆ ตลอดจนสอนวิธีการใช้ชีวิตประจำวันภายในวง วิธีการดังกล่าวได้ส่งผลให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกภายในวงนำไปปฏิบัติจนเป็นนิสัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจเป็นอย่างยิ่ง

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย มีวิธีการรับเด็กนักเรียนใหม่เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมวงโยชวาทิต โดยจะรับเด็กนักเรียนทุกระดับชั้น เปิดรับนักเรียนด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง โดยทางครูผู้ควบคุมวงได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พิสูจน์ตัวเองว่ามีความชอบในดนตรีหรือไม่ ด้วยการทดลองมาร่วมฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโดยใช้เวลา 2 สัปดาห์ เพื่อเป็นการทดสอบเด็กนักเรียนที่มีความตั้งใจอยากที่จะปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างจริงจังเท่านั้น ส่วนคนที่ได้ทดลองแล้วไม่ชอบก็จะถอนตัวออกไปเอง เทคนิควิธีการดังกล่าวถือเป็นวิธีการคัดเลือกที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เนื่องจากนักเรียนได้มีโอกาสทดลองด้วยตนเองแล้วชอบ จึงตัดสินใจที่จะอยู่ในวงต่อไป จากการทดสอบดังกล่าวได้ส่งผลให้วงโยชวาทิตของโรงเรียนได้นักเรียนที่มีใจรักดนตรีด้วยความสมัครใจมาเป็นสมาชิกของวงอย่างถาวรต่อไป

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย เน้นการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถทำการส่งเข้าแข่งขันได้ เพราะเชื่อว่า “การแข่งขันก็คือการสอบ” เรียนแล้วต้องมีการสอบเพื่อเป็นการวัดผลประเมินผลขีดความสามารถของวง จากการฝึกซ้อมที่ปฏิบัติมาโดยตลอด จะต้องทำการแข่งขันเพื่อวัดความสามารถ และเพิ่มศักยภาพให้กับนักเรียนนักดนตรี เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่จะทำให้เด็กนักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความขยันในการฝึกซ้อมมากขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง เพื่อไปให้ถึงจุดหมาย เพราะทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งเทคนิควิธีการนี้เป็นวิธีการที่ดีเพราะกลยุทธ์ดังกล่าวจะทำให้เด็กนักเรียนมีความขยันที่จะทำการฝึกซ้อมให้มากขึ้น และมีการพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง ในกรณีนี้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องของการเข้าเรียนในชั้นเรียนวิชาอื่นๆ บางครั้งอาจจะเลยในการเข้าเรียนในบางรายวิชา จึงทำให้เด็กนักเรียนโดนว่ากล่าวตักเตือนจากอาจารย์ประจำวิชาครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนเพื่อให้เด็กนักเรียนทำการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ทางด้านกิจกรรมวงโยชวาทิตจะมีใบเช็คชื่อและพฤติกรรมของนักเรียนทุกครั้งที่จะเข้าเรียนวิชาต่างๆ ถ้าหากนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ทางคุณครูประจำวิชาที่จะส่งใบรายงานไปยังครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต เพื่อให้ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตพิจารณาพฤติกรรมของเด็กนักเรียน ในการปกครองนักเรียนจำนวนมากจึงจำเป็นต้องมีข้อกำหนดเพื่อให้เด็กนักเรียนรู้จักปรับตัวเพื่อให้อยู่ในสังคมส่วนรวมได้อย่างมีความสุข ทางครูผู้ควบคุมวงจึงได้ใช้วิธีการตักเตือนเด็กนักเรียน ถ้าหากนักเรียนยังไม่ปฏิบัติตามทางครูผู้ควบคุมวงก็จะแจ้งผู้ปกครองและเชิญให้ออกจากวงในที่สุด วิธีการดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่ดี เนื่องจากการปกครองคนจำนวนมากต้องอาศัย กฎ ระเบียบ การมีวินัยเป็นข้อกำหนด ถ้าหากการใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนยังไม่เป็นผล การใช้วิธีที่เด็ดขาดโดยการเชิญออกจากวง จึงเป็นทางเลือกสุดท้ายที่ครูผู้ควบคุมวงต้องนำมาใช้เพื่อที่จะทำให้การควบคุมดูแลวงโยชวาทิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย มีนโยบายให้นักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คนละ 2 ชิ้น เนื่องจากทางโรงเรียนมีกิจกรรมการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตในรูปแบบ การเดินบรรเลง (Marching Band) อยู่แล้ว เพื่อให้วงโยชวาทิตได้มีการบรรเลงที่หลากหลาย และสามารถออกแสดงงานได้หลากหลายรูปแบบมากขึ้น จึงได้เริ่มมีการฝึกซ้อมแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งการฝึกซ้อมดนตรีประเภทการนั่งบรรเลง จะมีเครื่องสายเข้ามาบรรเลงประกอบด้วย จึงได้ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเครื่องสายไปด้วย นักเรียนทุกคนจึงสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น ในการออกแสดงงานกิจกรรมชุมชนจึงสามารถบรรเลงได้ทั้ง การเดินบรรเลง (Marching Band) และการนั่งบรรเลง (Concert Band) เป็นการเพิ่มความสามารถให้กับนักเรียน นักเรียนทุกคนจึงสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างน้อย 2 ชิ้น ซึ่งเป็นวิธีการที่ดี เพราะนอกจากนักเรียนจะได้ฝึกทักษะในการเล่นเครื่องดนตรีหลักอยู่แล้ว ยังได้ฝึกทักษะเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเพิ่มเติมอีก ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นประโยชน์กับตัวนักเรียนโดยตรง

- การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยใช้วิธีการฝึกซ้อม โดยเน้นการฝึกซ้อมเดี่ยว เพราะถ้าการฝึกซ้อมส่วนตัวสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทั้งการปฏิบัติจังหวะและทำนอง โดยการใช้วิธีแยกเนื้อหาในการฝึก โดยเน้นย้ำฝึกปฏิบัติที่ละขั้นตอน เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามโน้ตเพลงและแบบฝึกหัด โดยเก็บรายละเอียดทุกขั้นตอน ซึ่งวิธีการฝึกปฏิบัติส่วนตัวนี้เป็นเทคนิคการฝึกซ้อมที่ดี เนื่องจากการได้ใช้เวลาในการซ้อมส่วนตัวอย่างเต็มที่ ได้แก้ไขจุดบกพร่องของตนเอง เป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติให้ปฏิบัติเดี่ยวได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเทคนิควิธีการเน้นการซ้อมเดี่ยวนี้อาจส่งผลดีต่อการฝึกซ้อมแบบกลุ่ม และแบบรวมวงด้วย เพราะเสียงดนตรีจากการรวมวงจะดีได้ต้องมาจากเสียงเดี่ยวที่ดี นับว่าเป็นแนวทางในการฝึกซ้อมที่ดีอีกวิธีหนึ่ง

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะเน้นการฝึกซ้อมแบบสม่ำเสมอ เพื่อที่จะทำการส่งเข้าประกวดแข่งขัน เพราะเชื่อว่า “การแข่งขันก็คือการสอบ” เรียนแล้วต้องมีการสอบ การฝึกซ้อมที่ปฏิบัติมาโดยตลอด จะต้องทำการแข่งขันเพื่อวัดความสามารถและเพิ่มศักยภาพให้กับนักเรียน นักดนตรี เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความขยันในการฝึกซ้อมให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง เพื่อไปให้ถึงจุดหมายและทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งเทคนิควิธีการนี้เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เพราะกลยุทธ์ดังกล่าวจะทำให้นักเรียนมีความขยันที่จะทำการฝึกซ้อมให้มากขึ้น และมีการพัฒนาการฝึกซ้อมต่อไปเรื่อยๆ

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะมีตารางการฝึกซ้อมทั้งปิดเทอมและเปิดเทอม โดยการฝึกซ้อมในช่วงปกติจะแบ่งตารางการฝึกซ้อม โดยจะมีการฝึกซ้อมทั้งรูปแบบการเดินบรรเลง (Marching Band) และการนั่งบรรเลง (Concert Band) โดยมีรายละเอียดในการฝึกซ้อมดังนี้ วันจันทร์ พุธและศุกร์ จะทำการฝึกซ้อมในรูปแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band) ส่วนในวันอังคาร และพฤหัสบดีจะเป็นการฝึกซ้อมในรูปแบบการเดินบรรเลง (Marching Band) ส่วนวันเสาร์เป็นการฝึกซ้อมทั้ง 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band) และการเดินบรรเลง (Marching Band)

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยจะเน้นการฝึกซ้อมรูปแบบการเดินบรรเลงเป็นสำคัญ เนื่องด้วยความชำนาญและประสบการณ์ในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทนี้จึงทำให้การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทการเดินบรรเลงประสบความสำเร็จ เป็นที่รู้จักและยอมรับสำหรับบุคคลทั่วไป และเนื่องด้วยผลงานที่โดดเด่นได้รับรางวัลชนะเลิศหลายรางวัลอย่างต่อเนื่องในประเภทการเดินบรรเลง และเห็นได้จากการรายการที่ลงแข่งขันซึ่งจะเน้นลงรายการแข่งขันในประเภทนี้จะเห็นได้ว่าโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย มีจุดเด่นในด้านการบรรเลงวงโยชวาทิตประเภทเดินบรรเลง (Marching Band)

จากผลงานที่ปรากฏแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการแข่งขันประเภทเดินบรรเลงซึ่งเป็นจุดแข็งของวง ทั้งนี้เนื่องด้วยภายในวงมีสมาชิกเป็นผู้ชายล้วนเหมาะกับการที่จะบรรเลงดนตรีประเภทนี้ เพราะนักเรียนชายเป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง มีความเข้มแข็ง มีความอดทนสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีกับทุกสถานการณ์ ซึ่งการบรรเลงวงโยชวาทิตประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) ต้องอาศัยผู้บรรเลงที่มีร่างกายแข็งแรง มีความเข้มแข็ง มีความอดทนสูง สามารถที่จะบรรเลงได้ทุกสถานการณ์ และวงโยชวาทิตประเภทเดินบรรเลงมีความเหมาะสมที่จะบรรเลงได้ในหลายๆ โอกาส และเป็นประเภทที่ได้รับความนิยม

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยจะมีการฝึกซ้อมทุกวันหลังเลิกเรียน โดยวันจันทร์ พุธ และศุกร์จะเป็นการฝึกซ้อม การนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทนี้จะมีเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเป็นส่วนประกอบ โดยครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจะมอบหมายให้นักเรียนนักดนตรีวงโยชวาทิตเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเพิ่มอีก 1 ชิ้น เพื่อให้ นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้หลายประเภท และสามารถบรรเลงวงโยชวาทิตได้หลายรูปแบบมากขึ้น ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง นอกจากจะทำให้ นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้หลายประเภท นอกจากเครื่องดนตรี ในวงโยชวาทิตแล้ว ยังเป็นการเพิ่มทักษะการเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย โดยนักเรียนคนหนึ่งๆ จะสามารถเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 2 ชิ้น ซึ่งวิธีนี้จะเป็นเทคนิคที่ดี นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กขยันฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น และยังสามารถที่จะบรรเลงวงโยชวาทิตได้หลายรูปแบบ

ส่วนการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band) จะมีการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนในวันอังคาร- พุธ ศุกร์ และภาคบ่ายของวันเสาร์ ซึ่งการฝึกซ้อมประเภทเดินบรรเลงนี้เป็นประเภทที่มีความชำนาญและมีความถนัดดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยได้แบ่งหน้าที่ให้รุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยมีครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมดูแล และกำหนดเนื้อหาในการฝึกซ้อม ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการที่ดี เนื่องจากการฝึกซ้อมที่มีรุ่นพี่เป็นผู้ดูแลรุ่นน้อง ด้วยความคุ้นเคย และความสนิทสนมระหว่างรุ่นพี่ที่มีต่อรุ่นน้อง ตลอดจนมีอายุที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน จึงทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการฝึกซ้อมเป็นการลดความตึงเครียด ความกังวลที่มักเกิดขึ้นขณะซ้อม ในกรณีที่รุ่นน้องมีข้อสงสัยก็กล้าที่จะซักถาม ในจุดบกพร่องที่ตนเองยังไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือยังปฏิบัติได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้การฝึกซ้อมมีความสมบูรณ์ และได้ผลดีมากยิ่งขึ้น

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะมีการสรุปผลการฝึกซ้อม ทุกวันหลังการฝึกซ้อมเสร็จ โดยจะมีรุ่นพี่ที่เป็นหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้สรุปผลการฝึกซ้อมต่อครูผู้ควบคุมวง โดยขณะทำการฝึกซ้อมจะมีรุ่นพี่คอยดูแลควบคุมการฝึกซ้อม คอยแนะนำการฝึกซ้อมให้กับรุ่นน้องที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ โดยแนะนำเทคนิคและวิธีการฝึกซ้อม ขั้นตอนการฝึกซ้อมอย่างละเอียด บอก

เทคนิคส่วนตัวและวิธีการที่จะทำให้สามารถปฏิบัติได้เร็วขึ้น เพื่อให้รุ่นน้องสามารถฝึกซ้อมได้ด้วยตัวเองตามลำพัง วิธีดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เนื่องจากทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการฝึกซ้อม รู้เทคนิคการฝึกซ้อม การลำดับการฝึกซ้อม สิ่งที่จะต้องปฏิบัติก่อน-หลัง เนื่องจากการลำดับขั้นตอนการฝึกซ้อมที่เป็นระเบียบจะส่งผลให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การฝึกซ้อมโดยมีรุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม นอกจากจะทำให้สามารถปฏิบัติได้แล้ว ด้วยวัยที่ไม่ต่างกันมากนัก จึงทำให้มีความสนิทสนมกับรุ่นพี่ เมื่อมีข้อสงสัยหรือการปฏิบัติที่ฝึกซ้อมที่ต้องใช้เทคนิคส่วนตัว หรือการฝึกซ้อมที่จะต้องใช้ทักษะในการปฏิบัติที่ซับซ้อนจนเกินไป จึงกล้าที่จะซักถามรุ่นพี่ ซึ่งวิธีดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่ดี เนื่องจากความสนิทสนมใกล้ชิดและอยู่ในวัยเดียวกัน

- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย การฝึกซ้อมในช่วงปกติ จะมีการฝึกซ้อมอยู่ 2 ประเภทคือ การเดินบรรเลง (Marching Band) และการนั่งบรรเลง (Concert Band) การฝึกซ้อมประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งประเภทหลังนี้ ได้เริ่มมีการฝึกซ้อมเมื่อปี 2560 จึงไม่ได้เน้นการฝึกซ้อมประเภทนี้เท่าที่ควร แต่ทางโรงเรียนจะเน้นการบรรเลงแบบเดินบรรเลง (Marching Band) จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเนื่องด้วยประสบการณ์และจากที่เห็นในรายการที่ลงแข่งขันจะเห็นได้ว่า การบรรเลงวงโยชวาทิตประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) เป็นที่ประจักษ์มาโดยตลอดและเป็นที่ยอมรับสำหรับบุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นจุดแข็งของวง ในด้านเทคนิคการฝึกซ้อมจะเน้นการฝึกซ้อมส่วนตัวและการแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) มากกว่า โดยครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตได้ให้ความเห็นว่า การฝึกซ้อมส่วนตัว และการฝึกซ้อมแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะถ้านักเรียนทำการฝึกซ้อมส่วนตัวมาดี ก็จะทำให้การฝึกซ้อมรวมวงออกมาดีไปด้วยเช่นกัน โดยจะแบ่งเวลาให้กับ การฝึกซ้อมส่วนตัวมากกว่า การซ้อมรวมวง ส่วนการฝึกซ้อมรวมวงนั้นจะใช้เวลาฝึกซ้อมอย่างมากไม่เกิน 1 ชั่วโมง - 1 ชั่วโมงครึ่ง

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ซ้อมในวันจันทร์ พุธและศุกร์จะเป็นการฝึกซ้อมแบบรวมวง (Concert Band) โดยจะเริ่มต้นด้วยการฝึกทักษะง่ายๆ ด้วยการแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) เป็นอันดับแรก Basic Section โดยเริ่มต้นการฝึกด้วยแบบฝึกหัด (Exercise) เป็นอันดับแรก เพราะเชื่อว่าการแยกซ้อมส่วนตัวจะทำให้เก็บรายละเอียดในการฝึกซ้อมได้มากขึ้น และทำให้การฝึกซ้อมมีคุณภาพ ปฏิบัติได้รวดเร็วไม่เสียเวลาในการฝึกซ้อม จากนั้นจึงทำการฝึกรวมวง (Basic Ensemble) โดยจะมีรุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมคอยสาธิตและอธิบาย เพื่อให้รุ่นน้องเกิดทักษะและเข้าใจถึงหลักการฝึกปฏิบัติที่ถูกต้อง

เทคนิคการฝึกซ้อมดังกล่าวเป็นวิธีการที่ดี เพราะจะทำให้นักเรียนสามารถเก็บรายละเอียดของเพลงได้มากขึ้น เป็นผลทำให้สามารถปฏิบัติได้รวดเร็ว โดยไม่ต้องเสียเวลากับการแก้ไขจุดบกพร่องในขั้นตอนของการฝึกซ้อมแบบรวมวง (Ensemble)

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ได้มีการฝึกซ้อมในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ซึ่งจะเป็นการฝึกซ้อมการเดินบรณรง (Marching Band) โดยจะเริ่มทำการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนเริ่มต้นจากการฝึก Basic Section ด้วยการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) การเป่าเสียงยาว (Long Tone) การปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นการฝึกเตรียมความพร้อมระหว่างความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวร่างกาย การหยิบจับเครื่องดนตรี การจรดริมฝีปาก กับการใช้แรงลมที่ถูกต้องและตรงเสียงเป็นต้น และทำการฝึกซ้อมแบบฝึกหัด ต่อด้วยการฝึก Basic Marching (Part) จะเป็นการฝึกในกลุ่มที่ใหญ่กว่าเดิม เนื่องจากมีทักษะในการฝึก Basic Section มาก่อนแล้ว จึงทำให้มีความชำนาญเพิ่มมากขึ้น จากนั้นจะเป็นการฝึกเทคนิคการรวมวง Ensemble Marching (Part) ในขั้นต่อไป

วงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะมีการเข้าค่ายก่อนที่จะมีการแข่งขัน โดยครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจะเป็นผู้วางแผนกิจกรรมในการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนวงโยชวาทิต ตั้งแต่เริ่มต้น โดยเลือกรายการที่จะลงแข่งขันไว้ล่วงหน้า เพื่อเตรียมตัวดำเนินการฝึกซ้อม จะมีการสรรหาครูผู้ฝึกสอน เพื่อที่จะมาถ่ายทอดเทคนิคการบรรเลงและความสามารถทางด้านต่างๆ ให้กับนักเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป โดยคำนึงถึงทักษะที่นักเรียนจะได้รับในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากครูผู้ควบคุมวงมีความต้องการที่จะให้นักเรียนได้รับทักษะอย่างเต็มที่และมีทักษะติดตัวสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สามารถ นำทักษะที่ได้มาถ่ายทอดเพื่อให้เกิดทักษะในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์กับทางวงที่มีมาตรฐานในการบรรเลงที่สูงขึ้นแล้ว นักเรียนยังได้พัฒนาทักษะความสามารถ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ตัวเองทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดตารางการฝึกซ้อม กำหนดเวลา และกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละวันตั้งแต่ต้นนอน จนถึงตอนเข้านอน รายการที่จะต้องฝึกซ้อมในแต่ละวัน เวลารับประทานอาหาร ตลอดจนเวลาในการปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ซึ่งการกำหนดตารางในการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นประโยชน์กับนักเรียนเพราะเป็นการฝึกวินัยให้กับนักเรียนไปในตัว รู้ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติก่อน-หลัง คิด วิเคราะห์ ลำดับความสำคัญ เห็นคุณค่าและความสำคัญของเวลาที่ผ่านไป ปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักปรับตัว และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการเข้าค่ายเพื่อเตรียมการแข่งขันบางรายการใช้เวลาจนถึง 4 เดือน ซึ่งเป็นเวลานานพอสมควร ครูผู้ควบคุมวงจะปล่อยให้ครูผู้ฝึกสอนทำการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบรรเลง แข่งขันอย่างสูงสุด

2.การวางแผนด้านฝึกซ้อมของโรงเรียนสุรนารีวิทยา

- ด้านกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรนารีวิทยาได้มอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้จัดการบุคลากรในวงโยชวาทิตทั้งหมด โดยครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้ดูแลกิจกรรมภายในวงโยชวาทิตเพียงคนเดียว โดยมีรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นผู้ดูแลช่วยเหลือ โดยมีส่วนช่วยในการประสานงานเกี่ยวกับการติดต่อบริษัท ห้างร้าน หน่วยงานราชการ เพื่อสรรหาแหล่งเงินในการระดมทุน ในการหางบประมาณสำหรับการเดินทางไปแข่งขันยังต่างประเทศ การขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กรมพละ เป็นต้น ซึ่งวิธีนี้ส่งผลให้วงโยชวาทิตของโรงเรียนดังกล่าวหางบประมาณเพื่อที่แข่งขันยังต่างประเทศได้สำเร็จ เพราะความร่วมมือของสมาชิกทุกคน และความร่วมมือในการประสานงานที่ดีของทุกฝ่าย

โรงเรียนสุรนารีวิทยา ใช้ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในการอยู่ร่วมกัน ในด้านการฝึกซ้อมรุ่นพี่จะคอยให้ความรู้ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ตลอดจนคอยให้คำแนะนำในการวางตัวการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ร่วมกัน รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติภายในวงที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้คอยดูแล เนื่องจากโรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนหญิงล้วน สมาชิกในวงจึงเป็นผู้หญิงล้วน ซึ่งทำให้มีข้อจำกัดต่อการดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตจึงต้องมีความละเอียดอ่อน รอบคอบ เพราะนักเรียนในวงทั้งหมดเป็นผู้หญิงจึงมีข้อจำกัดต่อการฝึกซ้อม ด้วยปฏิภาณไหวพริบของครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงได้เน้นรูปแบบการบรรเลงของวงในรูปแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งจะมีความเหมาะสมทางด้านร่างกายของนักเรียนที่เป็นผู้หญิง และนักเรียนก็มีความพอใจที่ได้ฝึกซ้อม และออกแสดงงานต่างๆ ในรูปแบบการนั่งบรรเลง ได้แต่งหน้า ได้ใส่ชุดสวยๆ เวลาฝึกซ้อมก็ซ้อมในห้องซ้อม ไม่ต้องออกแดด และไม่ต้องยืนนานๆ ทำให้นักเรียนมีความขยันในการฝึกซ้อม ผู้ปกครองก็มีความพอใจและให้การสนับสนุน วิธีการดังกล่าวได้ส่งผลให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกภายในวงมีความกระตือรือร้น มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ทางโรงเรียนต้องการ และผู้ปกครองนักเรียนก็มีความพอใจในบุตรหลานเป็นอย่างยิ่ง

โรงเรียนสุรนารีวิทยาได้รับนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิต โดยรับสมัครจากนักเรียนที่มีความสนใจ เมื่อนักเรียนสมัครเข้ามาแล้ว ก็จะให้นักเรียนเลือกเครื่องดนตรีโดยการให้รุ่นพี่สาธิตการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ให้กับรุ่นน้องได้ดู แล้วตัดสินใจเลือกที่จะเล่นเครื่องดนตรีชนิดใด แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงตำแหน่งเครื่องดนตรีที่มีผู้เล่นอยู่แล้ว และเครื่องดนตรีที่ยังขาดผู้เล่น โดยมีครูผู้ควบคุมวงคอยดูแล ในการดำเนินการฝึกซ้อม จะฝึกซ้อมแบบรวมวงวันจันทร์ พุธ และศุกร์ จะฝึกซ้อมเดี่ยวและฝึกซ้อมแบบกลุ่มในวันอังคารและพฤหัสบดี เนื่องจากการฝึกซ้อมรวม

วงของโรงเรียนนี้เป็นแบบนั้บรระเบง (Concert Band) ครูผู้ควบคุมวงได้เปิดโอกาสให้นักเรียนใหม่ได้เข้าไปฝึกซ้อมรวมวง ร่วมกับรุ่นพี่โดยใช้เพลงง่ายๆ ที่เน้นการลากเสียงยาวๆ จึงทำให้รุ่นน้องได้ฝึกทักษะพื้นฐานจากรุ่นพี่ ได้ฟังเสียงที่ถูกต้องและสามารถเพิ่มระดับทักษะการฝึกซ้อมขึ้นในทุกๆ วัน จึงเป็นผลดีทำให้รุ่นน้องมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีจนสามารถบรรเลงร่วมกับรุ่นพี่ได้เร็วขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็สามารถที่จะออกงานแสดง และแข่งขันตรงตามระยะเวลาที่ครูผู้ควบคุมวงกำหนด

โรงเรียนสุนารีวิทยาได้มีโครงการประกวดวงโยชวาทิตในระดับนานาชาติ ซึ่งการที่จะได้เป็นตัวแทนประเทศไทยไปสู่จุดนั้น ต้องผ่านการประกวดเพื่อชิงชนะเลิศในประเทศไทยให้ได้เสียก่อน จึงจำเป็นต้องมีการฝึกทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของนักเรียน ให้มีระดับความสามารถที่สูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง และต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดทักษะและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความย่อท้อเหนื่อยหน่ายในขณะที่ทำการฝึกซ้อม ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้มีเด็กนักเรียนขอลาออกจากวงโยชวาทิตในที่สุด ครูผู้ควบคุมวงจึงต้องมีการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การใช้วาทศิลป์ในการบอกถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องทำการฝึกซ้อมที่หนักขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะ เช่น การวางเป้าหมายในการแข่งขันวงโยชวาทิตล่วงหน้าเป็นรายปี บอกถึงรายการที่จะต้องไปแข่งขันทั้งหมดในรอบปี เพื่อให้เด็กนักเรียนมองเห็นภาพเส้นทางได้ชัดเจน และคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องฝึกซ้อมอย่างหนัก การใช้กลยุทธ์ดังกล่าวจึงเป็นวิธีการที่ดี ทำให้เด็กนักเรียนเห็นความสำคัญในการฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น ประกอบกับความมีไหวพริบของครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตที่สามารถโน้มน้าวให้เด็กนักเรียนมีกำลังใจที่จะฝึกซ้อมต่อไป

ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา มีนโยบายให้เด็กนักเรียนทุกคนทั้งนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ได้ฝึกซ้อมรวมวงพร้อมกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้ควบคุมวงต้องการที่จะให้เด็กนักเรียนใหม่ได้เห็นรุ่นพี่บรรเลง ได้ยินเสียงที่มีคุณภาพจากรุ่นพี่ ทำให้เด็กนักเรียนใหม่เกิดการปรับตัว มีความขยันหมั่นเพียรที่จะฝึกซ้อมมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถบรรเลงร่วมกับรุ่นพี่ได้ กลยุทธ์ดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่ดีและทำให้เด็กนักเรียนสามารถที่จะบรรเลงร่วมกันได้อย่างมีมาตรฐาน และสามารถออกแสดงการแข่งขันได้ทันในระยะเวลาที่ผู้ควบคุมวงกำหนด

- ด้านการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

โรงเรียนสุนารีวิทยาจะเน้นวิธีการซ้อมแบบรวมวง เพราะเชื่อว่าการฝึกซ้อมแบบรวมวงเป็นการเพิ่มทักษะในเรื่องของโสตทักษะ (Ear Training) เพราะเสียงประสานที่ดี เป็นหัวใจหลักของการบรรเลงแบบรวมวง (Concert Band) การบรรเลงรวมวงจะมีคุณภาพที่ดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเสียงดนตรี (Tone Quality) เมื่อเสียงดนตรีที่ดีมีคุณภาพมารวมวงกันแล้ว เสียงของ

การบรรเลง ที่ออกมาย่อมจะมีความไพเราะน่าฟัง เพราะฉะนั้นการได้ฟังเสียงดนตรีของสมาชิกในวงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เสียงที่บรรเลงออกมามีคุณภาพ ซึ่งการเน้นการฝึกปฏิบัติรวมวงนี้เป็นวิธีการที่ดีอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้การบรรเลงที่ออกมามีไพเราะและมีคุณภาพ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ เมื่อสมาชิกในวงมาฝึกซ้อมรวมวงพร้อมกัน ในกรณีที่สมาชิกบางคนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ เมื่อได้ยินการบรรเลงที่ถูกต้อง ก็จะเกิดการปรับตัว มีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อมมากขึ้น เพื่อให้สามารถบรรเลงรวมวงกับสมาชิกคนอื่นได้ ซึ่งการใช้กลยุทธ์ดังกล่าวเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เนื่องจากสามารถทำให้นักเรียนปฏิบัติได้เร็วขึ้น ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับการปรับตัวของสมาชิกในวงกล่าวโดยสรุป การเน้นการฝึกซ้อมแบบรวมวง (Concert Band) เป็นเทคนิควิธีการที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เนื่องจากการรวมวงเป็นการเน้นในเรื่องคุณภาพของเสียง (Tone Quality) เมื่อนักเรียนคุ้นเคยกับเสียงการบรรเลงที่มีคุณภาพ จะทำให้เกิดการปรับตัวเพื่อการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นไปด้วย

โรงเรียนสุนารีวิทยามีตารางการฝึกซ้อมทั้งปิดเทอมและเปิดเทอม โดยการฝึกซ้อมในช่วงปกติจะแบ่งตารางการฝึกซ้อมโดยจะมีการฝึกซ้อมทั้งรูปแบบการซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม แบบไม่กำหนดตายตัว และการซ้อมรวมวงโดยมีรายละเอียดในการฝึกซ้อม ดังนี้ วันจันทร์ พุธ และศุกร์ จะทำการฝึกซ้อมในรูปแบบการรวมวง ส่วนในวันอังคารและพฤหัสบดีจะเป็นการฝึกซ้อมเดี่ยว หรือซ้อมส่วนตัวเพื่อเก็บรายละเอียด ส่วนในวันเสาร์จะเป็นการฝึกซ้อมทั้ง 2 รูปแบบ คือในภาคเช้าจะเป็นการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมแยกประเภทเครื่องดนตรี โดยขึ้นอยู่กับนักเรียนว่าจะฝึกซ้อมในส่วนใดบ้าง

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนสุนารีวิทยาได้เน้นการฝึกซ้อมในรูปแบบของการนั่งบรรเลง (Concert Band) จากความชำนาญและประสบการณ์ในการบรรเลงวงโยชวาทิตในรูปแบบนี้ ได้ทำใหวงโยชวาทิตของโรงเรียนนี้ประสบความสำเร็จ เป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไป เนื่องด้วยผลงานที่โดดเด่น ได้รับรางวัลชนะเลิศหลายรายการอย่างต่อเนื่อง และเห็นได้จากรายการที่ลงแข่งขันซึ่งจะเน้นลงรายการแข่งขันในประเภทนี้จะเห็นได้ว่าโรงเรียนสุนารีวิทยามีจุดเด่นในด้านการบรรเลงวงโยชวาทิตประเภทการนั่งบรรเลง (Concert Band)

จากผลงานที่ปรากฏแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการแข่งขันประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งเป็นจุดแข็งของวง ทั้งนี้เนื่องด้วยภายในวงมีสมาชิกเป็นหญิงล้วน ประกอบกับความเป็นผู้หญิงและเหตุผลด้านสภาพร่างกายและจิตใจที่อาจจะมีความความแข็งแรง แต่ก็ยังคงมีความเป็นผู้หญิงและอายุของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่หลายระดับจึงได้เน้นไปที่การฝึกซ้อมแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) เนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น เหตุผลทางด้านร่างกายเนื่องจากนักเรียนนักดนตรีเป็นผู้หญิงล้วน ดังนั้นความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ จึงมีขีดจำกัด ประกอบกับสภาวะทางด้านอากาศทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับฝึกซ้อมกลางแจ้ง จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เน้นไปที่การฝึกซ้อม

ประเภทนี้บรรเลง (Concert Band) ด้วยความขยันฝึกซ้อมของนักเรียน และความเอาใจใส่ในจุดเล็กๆ น้อยๆ ของสมาชิกภายในวง จึงทำให้การฝึกซ้อมประเภทนี้มีความสมบูรณ์ และประสบผลสำเร็จ ประกอบกับการฝึกซ้อมดนตรีประเภทนี้ มีความเหมาะสมสำหรับการบรรเลงในห้อง จึงทำให้นักเรียนมีความขยันในการฝึกซ้อม เพราะไม่เกิดความเหน็ดเหนื่อยในขณะที่ฝึกซ้อม

โรงเรียนสุนารีวิทยามีการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียน โดยวันจันทร์ พุธและศุกร์ จะเป็นการฝึกซ้อมแบบรวมวง ส่วนวันอังคารและพฤหัสบดี จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไปทำภารกิจส่วนตัว เช่น เรียนพิเศษหรือฝึกซ้อมส่วนตัว หรือซ้อมตามที่นักเรียนอยากจะซ้อม เช่น ซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ส่วนการฝึกซ้อมรวมวงจะเริ่มจากเวลา 17.30 น.ทุกคนจะมาทำการฝึกซ้อม โดยครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ซึ่งจะเริ่มจากการวอร์มลม การหายใจ การเป่าลากเสียงยาว เทคนิคนี้เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่งเนื่องจากจะทำให้นักเรียนได้ยินเสียงที่ถูกต้องแล้ว ยังสามารถทำให้นักเรียนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้มีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติรวมวงกับสมาชิกคนอื่นๆ ซึ่งวิธีนี้เป็นเป็นกลยุทธ์ที่ดีอีกวิธีหนึ่งที่จะสามารถทำให้นักเรียนฝึกปฏิบัติได้เร็วขึ้น

การฝึกซ้อมเดี่ยวจะฝึกซ้อมในเวลาหลังเลิกเรียน ในวันอังคาร พฤหัสบดี โดยจะมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม การซ้อมจะมีการซ้อมรวมกลุ่มตามอรรถาศัย ซึ่งแล้วแต่นักเรียนจะรวมกลุ่มการฝึกซ้อมประเภทใด การฝึกซ้อมแยกกลุ่มเครื่องดนตรี หรือการฝึกซ้อมแยกประเภทเครื่องดนตรี จะมีการฝึกซ้อมแบบฝึกหัด และท่อนของบทเพลง ซึ่งการฝึกซ้อมส่วนตัวนี้จะเป็นการฝึกซ้อมที่ไม่ได้บังคับว่าจะต้องให้มาฝึกซ้อมทุกวัน แต่จะต้องสามารถปฏิบัติบทเพลงหรือเนื้อหาที่ครูผู้ควบคุมวงกำหนดให้ได้อย่างชำนาญและถูกต้อง เมื่อถึงเวลาฝึกซ้อมรวมวงในวันจันทร์ พุธและศุกร์ ซึ่งการฝึกซ้อมด้วยวิธีนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ทันในการฝึกซ้อมรวมวง การใช้กลยุทธ์ดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าไม่ได้บังคับว่าจะต้องมาฝึกซ้อมทุกวัน เนื่องจากครูผู้ควบคุมวงมองเห็นถึงความสำคัญของสมาชิกภายในวง จึงได้ทำการจัดสรรตารางการฝึกซ้อมที่ไม่หนักเกินไป โดยวันอังคาร พฤหัสบดี จะเป็นตารางการฝึกซ้อมเดี่ยว แต่ไม่ได้บังคับให้มาทุกวัน เนื่องจากคำนึงถึงสมาชิกภายในวงที่บางครั้งที่จะต้องใช้เวลาว่างไปทำธุระส่วนตัว โดยผ่อนผันให้สมาชิกภายในวงได้พักผ่อน มีเวลาส่วนตัว และไปทำธุระที่จำเป็น เช่น การเรียนพิเศษ และนอกจากนี้การให้เวลาส่วนตัวกับเด็กนักเรียน ไม่ดึงหรือหย่อนมากเกินไป วิธีนี้นอกจากจะทำให้สมาชิกในวงมีเวลาว่างแล้ว ยังทำให้นักมีเวลาพักผ่อนและมีกำลังใจที่จะฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้กลยุทธ์ดังกล่าวจึงถือเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง

ในการซ้อมเดี่ยวในแต่ละครั้งจะมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยจะสังเกตจากการปฏิบัติเครื่องดนตรีของสมาชิกภายในวง ว่ามีจุดบกพร่องตรงจุดไหนบ้าง เพื่อที่จะทำการแก้ไขจุดบกพร่องดังกล่าว ซึ่งวิธีการนี้เป็นเป็นการแก้ไขการฝึกซ้อมที่ดีอีกวิธีหนึ่ง การฝึกซ้อมจุดบกพร่องในทันที จะทำให้นักเรียนมุ่งมั่นที่จะแก้ไขฝึกซ้อมในจุดนั้นให้ได้ในทันที ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่นำมาใช้ภายในวง ถือว่าเป็นวิธีที่ฝึกซ้อมที่ดีอีกวิธีหนึ่ง ที่ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เร็วขึ้น

โรงเรียนสุนารีวิทยา มีการแบ่งหน้าที่ให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยจะปล่อยให้ควบคุมการฝึกซ้อมกันเอง โดยจะไม่มีมีการฝึกซ้อมรวมวงในทุกวัน อังคารและวันพฤหัสบดี เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไปทำภารกิจส่วนตัว เช่น เรียนพิเศษ ซ้อมส่วนตัว หรือซ้อมตามที่นักเรียนอยากจะซ้อม เช่น ซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม โดยปล่อยให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยเนื้อหาที่ฝึกซ้อมจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับบทฝึก และท่อนเพลงที่ยังมีข้อบกพร่อง ยังไม่สามารถปฏิบัติได้หรือฝึกเน้นย้ำท่อนเพลงเพื่อให้เกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น ซึ่งเทคนิคการปฏิบัติเช่นนี้ เป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่ง เนื่องจากจะเป็นการทบทวนเพื่อเก็บรายละเอียดเนื้อหาที่ยังไม่ชำนาญเท่าที่ควร เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างชำนาญและถูกต้อง โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้คอยดูแลควบคุมการฝึกซ้อม เก็บรายละเอียดในการฝึกซ้อมในทุกๆ ส่วน เพื่อให้การฝึกซ้อมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ทำหน้าที่ควบคุมการฝึกซ้อม จึงทำให้ทราบข้อบกพร่องของสมาชิกในกลุ่ม และทราบถึงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อม ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้อย่างตรงจุด ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการฝึกซ้อมรวมวงต่อไป

โรงเรียนสุนารีวิทยาจะมีการสรุปการฝึกซ้อมในทุกๆ วัน หลังการฝึกซ้อมเสร็จ โดยหลังจากการซ้อมส่วนตัวและซ้อมรวมวงในแต่ละวัน ยังมีนักเรียนบางคนที่ยังมีข้อสงสัยในบางส่วนของท่อนเพลงและแบบฝึกหัดที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ โดยจะมีครูผู้ฝึกสอนมาให้คำแนะนำการฝึกซ้อมให้กับนักเรียน ซึ่งครูผู้ฝึกสอนจะมาในทุกวันหลังเลิกเรียน โดยนักเรียนทุกคนสามารถที่จะบอกจุดบกพร่องในกรณีที่ฝึกซ้อมยังไม่ชำนาญ โดยครูผู้ฝึกสอนจะให้คำแนะนำและแก้ไขจุดบกพร่องเป็นการส่วนตัว บอกเทคนิค และสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เนื่องจากการแก้ไขจุดบกพร่องจากการฝึกซ้อมภายในชั่วโมงจากหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีแล้ว และยังได้คำแนะนำการแก้ไขจุดบกพร่องจากครูผู้ฝึกสอนอีกครั้งหนึ่ง วิธีดังกล่าวเป็นเทคนิคที่ดีนอกจากจะทำให้เด็กสามารถปฏิบัติได้เร็วขึ้นแล้ว นักเรียนยังจะได้รับทักษะที่ดีจากครูผู้ฝึกสอน ซึ่งจะเป็นผลดีและสามารถที่จะนำทักษะที่ผู้ฝึกซ้อมแนะนำไปใช้ประโยชน์ในการฝึกซ้อมในครั้งต่อไปได้

- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

โรงเรียนสุนารีวิทยา สำหรับการฝึกซ้อมในช่วงปกติ จะมีการฝึกซ้อม ส่วนตัว และการฝึกซ้อมรวมวงประเภท การนั่งบรรเลง (Concert Band) แต่จะไม่มีการฝึกซ้อมแบบเดิน บรรเลง (Marching Band) อยู่ในตารางการฝึกซ้อม เนื่องจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และเนื่อง ด้วยความไม่สะดวกในการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) ด้วยสภาพ อากาศ และสมาชิกที่เป็นผู้หญิงล้วน จึงมีข้อจำกัดในการฝึกซ้อม ซึ่งครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตได้ให้ ความสำคัญกับความคิดเห็น และความต้องการของสมาชิกในวง ตลอดจนความคิดเห็น ความ ต้องการของผู้ปกครอง จึงได้เน้นการบรรเลงในรูปแบบของการนั่งบรรเลง (Concert Band) จาก ประสบการณ์ และความถนัดของการบรรเลง วงโยชวาทิต ประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) จึง ทำให้ได้รับรางวัลชนะเลิศหลายรายการและได้ทำการลงแข่งขันเป็นประจำทุกปีเป็นที่รู้จักและยอมรับ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้เน้นการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) มากกว่า ในขณะที่เดียวกันก็จะเน้นการซ้อมรวมวงมากกว่าการฝึกซ้อมส่วนตัวและการแยก กลุ่ม (Section) เพราะเชื่อว่าคุณภาพเสียงที่ดี มาจากการเปล่งเสียงของการบรรเลงรวมวงที่ฟัง ออกมาแล้วมีความไพเราะน่าฟัง และในขณะที่เดียวกันรุ่นน้องก็จะได้ยินเสียงจากการบรรเลงที่มี คุณภาพของรุ่นพี่และเกิดการปรับตัวเพื่อให้ได้เสียงที่กลมกลืน ถูกต้องจนสามารถบรรเลงร่วมกัน ได้อย่างมีคุณภาพ

โรงเรียนสุนารีวิทยา สำหรับการฝึกซ้อมในวันจันทร์ พุธและศุกร์ จะเป็นการการ ฝึกซ้อมรวมวง โดยการฝึกซ้อมดังกล่าวจะเริ่มจากการการแยก Section หรือ Part ก่อน ซึ่งแล้วแต่ นักเรียนจะปฏิบัติกันเอง โดยไม่ได้มีการกำหนดตายตัว โดยการฝึกซ้อมแต่ละครั้งจะมีหัวหน้า Section เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยจะซ้อมในส่วนที่สมาชิกทุกคนที่ยังมีข้อบกพร่องในการฝึก โดยการเน้นย้ำและฝึกซ้อมจนเกิดความชำนาญ โดยการฝึกซ้อมจะเริ่มจากการฝึกซ้อมแบบฝึกหัด เป็นอันดับแรก เพราะการฝึกซ้อมแบบฝึกหัดเป็นการเริ่มฝึกขั้นพื้นฐานที่ดี เพราะการบรรเลงบท เพลงบางบทเพลงที่ต้องใช้ทักษะที่สูงขึ้น จึงต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อม จึงต้องทำการ ฝึกเทคนิคที่จะต้องใช้ในบทเพลงที่อยู่ในแบบฝึกหัด เพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติบทเพลงได้อย่าง ถูกต้องตรงตามเวลาที่กำหนด การฝึกซ้อมดังกล่าวจึงถือว่าเป็นวิธีที่ดี เพราะการฝึกซ้อมหนักใน เวลาที่จำกัด เป็นการทดสอบทักษะความสามารถของนักเรียนไปในตัว และยังเป็น การ ประหยัดเวลา ทำให้มีเวลาว่างที่จะปฏิบัติภารกิจส่วนตัวได้อีกด้วย

โรงเรียนสุนารีวิทยาได้บริหารจัดการเวลาในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เพื่อให้ นักเรียนนักดนตรีวงโยชวาทิตได้มีเวลาเป็นส่วนตัว เช่น เรียนพิเศษหรือทำภารกิจส่วนตัวใน ขณะเดียวกันก็เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีเวลาในการฝึกซ้อมส่วนตัว ซึ่งการซ้อมในวัน ดังกล่าวจะมีทั้งการซ้อมเดี่ยวและการแยกกลุ่มเครื่องดนตรี แต่จะไม่มีการฝึกซ้อมประเภท

เดินบรณรง (Marching Band) ยกเว้นเวลาปฏิบัติงานที่จะต้องเดินบรณรง ครูผู้ควบคุมวงจึงจะนัดซ้อมเป็นกรณีพิเศษ การซ้อมแบบต่างๆ จะทำการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียน โดยไม่มีการกำหนดว่านักเรียนทุกคนจะต้องมาซ้อมส่วนตัว หรือซ้อมแยกกลุ่มเครื่องดนตรีในทุกวันอังคาร พุธ ศุกร์ เนื่องจากเป็นเวลาส่วนตัวของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ไปทำภารกิจส่วนตัว หรือเรียนพิเศษ แต่ถ้านักเรียนว่างก็จะมาทำการฝึกซ้อมโดยนักเรียนจะแบ่งการฝึกซ้อมกันเอง โดยไม่ได้กำหนดว่าจะต้องฝึกซ้อมทักษะในด้านใด หรือซ้อมแบบฝึกหัดประเภทไหน โดยจะมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมสมาชิกในกลุ่ม ในส่วนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ก็จะทำการแก้ไขเฉพาะจุด ซึ่งเป็นวิธีที่ดี นอกจากเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่แล้ว ยังเป็นการให้อิสระในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนรู้สึกไม่มีความกดดันในขณะที่ทำการฝึกซ้อมและการปล่อยให้นักเรียนได้มีเวลาในการทำภารกิจส่วนตัวหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองนอกเหนือจากกิจกรรมดนตรีจะทำให้เด็กนักเรียนมีกำลังใจในการฝึกซ้อมมากขึ้น ซึ่งจะเกิดผลดีต่อคุณภาพในการบรณรงของวงต่อไป

โรงเรียนสุนรรวิทยา จะมีการเข้าค่ายเตรียมตัวก่อนการแข่งขัน เนื่องจากการแข่งขันแต่ละรายการต้องมีความละเอียดรอบคอบให้ความใส่ใจในขั้นตอนการฝึกซ้อมเป็นอย่างมาก ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตจะทำการสรรหาครูผู้ฝึกสอน เพื่อมาต่อ ยอดการฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียนในชั้นสูงต่อไป ครูผู้ฝึกสอนจะปรึกษาหารือกับครูผู้ควบคุมวงเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกซ้อม โดยครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดตารางการฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน ว่าในแต่ละวันต้องฝึกซ้อมอะไรบ้าง และต้องทำภารกิจอะไรบ้าง โดยผู้ควบคุมวงจะมอบหน้าที่ให้กับผู้ฝึกสอนในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับครูผู้ฝึกสอน จัดหาที่พักซึ่งในอาคารดนตรีจะมีที่พักสำรองอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้ฝึกสอน โดยเฉพาะและทำหน้าที่ดูแลการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนไปพร้อมๆ กัน การเข้าค่ายฝึกซ้อมแต่ละครั้งเป็นระยะเวลาประมาณไม่เกิน 1 เดือน มีทั้งการซ้อมแบบไป-กลับ ไม่ค้างคืนและแบบค้างคืนที่โรงเรียน สลับกันไป เนื่องจากเด็กนักเรียนในวงโยธวาทิตเป็นเด็กผู้หญิงทั้งหมด จึงมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการฝึกซ้อม ปัญหาในการเดินทางกลับบ้านเวลามีค่ำและการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ในค่าย ทำให้ผู้ปกครองเป็นห่วง โดยใช้วิธีสลับดังกล่าว เพื่อลดความตึงเครียดของนักเรียนและความกังวลของผู้ปกครอง

ภาพที่ 46 อาคารที่พักครูผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุรนารีวิทยา
อยู่ติดด้านหลังของอาคารดนตรี

ตารางที่ 5 การศึกษาด้านกลยุทธ์ในการดำเนินงานวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย และ
โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
รับสมัครนักเรียนใหม่ด้วยความสมัครใจโดย ใช้วิธีทดลองฝึกซ้อมในวงโยชวาทิตเป็นเวลา 2 สัปดาห์	รับสมัครเด็กนักเรียนด้วยความสมัครใจ ฝึกซ้อม โดยการให้นักเรียนใหม่ฝึกซ้อมรวมวงไปพร้อม กับรุ่นพี่
- มีนโยบายในการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอเพื่อ การแข่งขัน - ว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์และใช้วิธีการเด็ดขาดเมื่อจำเป็น	- มีนโยบายในการฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน - ใช้วาทศิลป์ในการพูดหวานล่อม เมื่อนักเรียน ขอลาออกและชี้แจงให้นักเรียนเห็นถึงเส้นทาง ของวงในการแข่งขัน
มีนโยบายในการให้นักเรียนฝึกเล่นเครื่องดนตรี ได้ 2 ชิ้น	ให้รุ่นพี่เป็นผู้ฝึกซ้อม โดยมีครูผู้ฝึกสอนที่เป็น จิตอาสาเป็นผู้ดูแลและให้คำปรึกษา
- มีผู้ประสานงานกับผู้ควบคุมวงโยชวาทิต โดยเฉพาะ	- มีผู้ประสานงานกับผู้ควบคุมวงโยชวาทิต โดยเฉพาะ
ใช้ระบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง	ใช้ระบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง

ตารางที่ 6 การศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียน
สุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนารีวิทยา
เน้นการฝึกซ้อมส่วนตัว	เน้นการฝึกซ้อมรวมวง
เน้นการฝึกซ้อมแบบการเดินบรรเลง (Marching Band)	เน้นการฝึกซ้อมแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band)
ฝึกซ้อมวันจันทร์-วันเสาร์ หยุดวันอาทิตย์	ฝึกซ้อมวันจันทร์ พุธ ศุกร์และเสาร์ หยุด วันอังคาร พฤหัสบดีและอาทิตย์
แบ่งหน้าที่ให้รุ่นพี่และหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม	แบ่งหน้าที่ให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม
สรุปผลการฝึกซ้อมและแก้ไขจุดบกพร่อง ทุกวันที่ฝึกซ้อม	สรุปผลการฝึกซ้อมและแก้ไขจุดบกพร่อง ทุกวันที่ฝึกซ้อม

ตารางที่ 7 การแบ่งตารางการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและ โรงเรียน
สุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนารีวิทยา
การแบ่งตารางการฝึกซ้อม Marching Band / Concert Band	การแบ่งตารางการฝึกซ้อม Concert Band / การฝึกซ้อมแยก Section / Part
วันอังคาร พฤหัสบดี ฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band)	วันอังคาร พฤหัสบดี หยุด แต่สามารถมา ฝึกซ้อมเดี่ยว แยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/ Part) ได้
วันจันทร์ พุธ ศุกร์ ฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band)	วันจันทร์ พุธ ศุกร์ ฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band)
ไป-กลับ/เข้าค่ายค้างคืน	ไป-กลับ/เข้าค่ายค้างคืน (ช่วงสั้นๆ)

ด้านการวางแผนการดำเนินการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ ดังนี้

3. การวางแผนการดำเนินการฝึกซ้อมโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- การซ้อมเดี่ยว

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยจะแยกนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือเด็กนักเรียนที่มีพื้นฐานดี อยู่แล้วกับเด็กนักเรียนที่เป็นนักเรียนใหม่โดยให้ฝึกเนื้อหาขั้นพื้นฐาน โดยมีครูผู้ควบคุมและรุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมและดูแลรุ่นน้อง ส่วนผู้ที่มีพื้นฐานดีอยู่แล้วจะให้ฝึกทักษะในการเล่นแบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆ ในขั้นสูงต่อไป วิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่สามารถทำให้เด็กมีการพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากได้ฝึกซ้อมกับครูผู้ควบคุม และรุ่นพี่เป็นการส่วนตัว ทำให้เด็กนักเรียนได้รับทักษะจากการฝึกซ้อม กล่าวที่จะซักถามหรือบอกข้อบกพร่อง เพื่อที่จะพัฒนาทักษะการฝึกซ้อมให้ของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อที่จะได้ฝึกซ้อมกับสมาชิกคนอื่นๆ ได้อย่างถูกต้องและมีความมั่นใจ

เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยว เครื่องลมทองเหลือง เครื่องลมไม้ และเครื่องกระทบ เป็นการฝึกซ้อมขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ การหยิบจับเครื่องดนตรี การจรดริมฝีปาก การควบคุมลมหายใจ การฝึกพื้นฐานทางจังหวะ การเรียนรู้ทฤษฎีโน้ตสากลเบื้องต้น การเก็บรักษาเครื่องดนตรี โดยครูผู้ควบคุมวงและรุ่นพี่จะแนะนำการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้กับนักเรียนในครั้งแรกที่นักเรียนเข้ามาร่วมฝึกซ้อมและเลือกเครื่องดนตรีให้กับนักเรียน และยังคงแยกการฝึกซ้อมของนักเรียนที่เป็นเด็กใหม่และสมาชิกคนอื่นๆ ไประยะหนึ่งก่อน

เครื่องลมทองเหลือง เครื่องเป่าลมไม้และเครื่องกระทบ จะเริ่มจากการแยกกลุ่มนักเรียนที่เป็นเด็กนักเรียนใหม่ที่เล่นเครื่องดนตรีประเภทเดียวกัน โดยรุ่นพี่จะเป็นผู้แนะนำในการฝึกเป่าลมเข้ากำพวด (Mount Pitch) ให้เกิดเสียงก่อน-หลังจากที่ปฏิบัติได้แล้วจึงให้ทดลองสวมกำพวดเข้ากับตัวเครื่องและทดลองเป่าออกมาเป็นเสียงแบบการเป่าเสียงยาว (Long Tone) โดยยังไม่มีการกำหนดเสียงซึ่งการฝึกแบบนี้จะดำเนินการไปเรื่อยๆ สักระยะหนึ่ง จนกว่าเด็กนักเรียนใหม่จะเกิดทักษะและสามารถปฏิบัติได้ จากนั้นจึงจะเริ่มดันซ้อมตามแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นนวัตกรรมของครูผู้ควบคุมวงที่ได้จัดทำขึ้น การฝึกจะเริ่มดันจากแบบฝึกหัดต่างๆ เพื่อให้เกิดความคุ้นชินกับเสียงของตัวโน้ตและการนับค่าของตัวโน้ต ค่าของตัวหยุด โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมประเภทเครื่องลมทองเหลือง และครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมเครื่องลมไม้ การฝึกแบบแยกเด็กนักเรียนใหม่และนักเรียนที่มีพื้นฐานแล้ว จึงเป็นวิธีที่ดี เพราะนอกจากเด็กนักเรียนใหม่จะได้รับการฝึกทักษะอย่างเต็มที่แล้ว ยังทำให้นักเรียนมีสมาธิ เพราะในระหว่างที่ฝึกเล่นดนตรีนั้นจะต้องใช้

สมาธิอย่างมาก ช่วงแรกๆ จะเริ่มจากโน้ตสั้นๆ ง่ายๆ จนพัฒนาเป็นโน้ตมากขึ้นและเล่นโน้ตได้ยาวขึ้น ทำให้นักเรียนที่ฝึกใหม่ถูกปลุกฝัง และพัฒนาการในการใช้สมาธิไปที่ละน้อยๆ โดยไม่รู้ตัวจนสามารถเชื่อมโยงประสาทสัมผัสกับการเคลื่อนไหวของร่างกาย การฝึกเครื่องดนตรีแต่ละเครื่อง จะต้องใช้ประสาทสัมผัส รวมถึงการเคลื่อนไหวหลายๆ ด้านพร้อมกัน ใช้สายตาในการอ่านโน้ต ใช้หูในการฟังเสียง ใช้จมูก ปากในการหายใจ และใช้ปากในการเป่าเครื่องดนตรี การฝึกซ้อมเดี่ยว จึงเป็นการฝึกที่เหมาะสมสำหรับเด็กนักเรียนที่เริ่มฝึกหัดใหม่ ซึ่งอาจใช้เวลาพอสมควร เมื่อนักเรียนได้ ฝึกไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้เด็กนักเรียนมีสมาธิในการเล่นดนตรี ซึ่งจะส่งผลให้การบรรเลงรวมวงมี ประสิทธิภาพมากขึ้น

- การแบบซ้อมกลุ่ม

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยแยกเครื่องลมทองเหลืองออกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจาก ช่วงเสียง (Range) ของเครื่องลมทองเหลืองระหว่างกลุ่มเสียงสูง (High Brass) กับกลุ่มเสียงต่ำ (Low Brass) นั้น มีความต่างกัน หลังจากนั้นจึงทำการวอร์มลม ด้วยการเป่าปากเป่า (Mount Pitch) ต่อด้วยการเป่าบันไดเสียง (Scale) และการเป่าแบบกระจายคอร์ด (Arpeggio) เป็นการวอร์มไปในตัว เสร็จแล้วจึงเทียบเสียงเบื้องต้นด้วยการเทียบกับเครื่องเทียบเสียง หรือ โทรศัพท์ สมาร์ทโฟนที่มี แอปพลิเคชันเทียบเสียง (Tuner) เพื่อให้มีระดับเสียงที่เท่ากัน มีความสมดุลนำฟังและได้เสียงที่มี คุณภาพ (Tone Quality) เพราะเสียงของการบรรเลงรวมวงที่ดีย่อมมาจากเสียงที่ไม่เพี้ยนและถูกต้อง ตรงเสียง จากนั้นจึงทำการเทียบเสียงกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ได้เสียงที่ถูกต้อง กลมกลืนอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นจึงฝึกเทคนิคในขั้นตอนต่อไปตามลำดับ วิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่นิยมใช้สำหรับ วงโยธวาทิตทั่วไป เป็นวิธีที่ดี และทำให้ง่ายต่อการเทียบเสียง เพราะ Tone เสียงของเครื่องลม ทองเหลือง มี Range เสียงที่ต่างกันมาก ถ้าหากทำการเทียบเสียงพร้อมกัน จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อ การเทียบเสียงและได้เสียงที่ไม่ตรง

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย เริ่มฝึกซ้อมด้วยการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) เป็น อันดับแรก เนื่องจากการเป่าเครื่องลมทองเหลืองต้องใช้ลมเป็นจำนวนมากจึงจะสามารถเปล่งเสียง ได้และได้เสียงที่ถูกต้องตรงเสียง มีคุณภาพ ประกอบกับการฝึกปฏิบัติเครื่องลมทองเหลือง เสียงที่ เปล่งออกมาจะขึ้นอยู่กับ การใช้แรงลมและริมฝีปาก ต่อด้วยการฝึกใช้เทคนิคริมฝีปากเปลี่ยนระดับ เสียง (Lip Slur) ซึ่งเทคนิคดังกล่าวมีความสำคัญต่อการบรรเลงเครื่องลมทองเหลือง เป็นแบบฝึกหัด ที่ช่วยในการทำให้เสียงที่ต่อเนื่องกันในการเปลี่ยนเสียง การเปล่งเสียงออกมาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) ยังเป็นการเริ่มต้นการฝึกปฏิบัติของเครื่องดนตรีประเภท อื่นๆ อีกด้วย เป็นการฝึกความคล่องตัว กำหนดการใช้งานของริมฝีปากและแรงลมเป็นเวลา

ประมาณ 15-20 นาที เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหวร่างกาย กับการฝึกเปล่งเสียงไปพร้อมๆ กัน

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยให้ความสำคัญเทคนิคการเป่าเสียงยาว (Long Tone) เนื่องจากเป็นวิธีการฝึกใช้แรงลม กับการเปล่งเสียงที่ถูกต้องไปพร้อมๆ กัน เทคนิคดังกล่าวจึงเป็นเทคนิคที่สำคัญ การที่จะฝึกการเป่าเสียงยาว (Long Tone) ให้ได้ดั่งนั้น จะต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างริมฝีปากกับการใช้แรงลมไปพร้อมๆ กัน เสียงที่ถูกต้องนั้นจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการกำหนดริมฝีปาก จึงต้องอาศัยการฝึกซ้อมที่สม่ำเสมอมากขึ้น เพื่อให้คุ้นเคยกับเสียงที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ ตลอดจนความชำนาญในการเปล่งเสียงที่ถูกต้องไปพร้อมๆ กับการผสมผสานของสรีระ กับการฝึกเทคนิคการปฏิบัติเครื่องดนตรี ประกอบกับทางโรงเรียนเน้นการฝึกซ้อมแบบเดินบรรเลง (Marching Band) ซึ่งการฝึกซ้อมดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องทำการฝึกซ้อมกลางสนามซึ่งเป็นบริเวณกว้าง จึงทำให้เสียงกระจายไปในหลายๆ ทิศทาง ดังนั้นเทคนิคดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อการฝึกซ้อมเป็นอย่างมาก

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย เริ่มต้นที่การแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) ก่อนทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการซ้อมแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) และแบบเดินบรรเลง (Marching Band) การเริ่มต้นบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีประเภทเดียวกันเป็นอันดับแรก นับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดี เพราะนอกจากจะทำให้เสียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังให้เด็กนักเรียนรู้จักและคุ้นเคยกับเสียงที่ต้องปฏิบัติในทุกๆ ครั้ง ในเวลาแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) ทำให้ประหยัดเวลาในการเทียบเสียงได้ระดับหนึ่ง เพื่อที่จะได้มีเวลาฝึกแบบฝึกหัดและบทเพลงมากขึ้น

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ได้ใช้แบบฝึกหัดที่เป็นแบบฝึกทักษะดนตรี ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ครูผู้ควบคุมวงได้สร้างขึ้น มาเพื่อใช้สอนการฝึกบรรเลงเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต แบบฝึกหัด Super Sound Training และ แบบฝึกหัด Essential Elements 2000 ใช้สำหรับซ้อมเดี่ยว หรือซ้อมกลุ่มตามความเหมาะสม โดยแบบฝึกหัดที่ใช้ในการฝึกซ้อมเดี่ยว หรือซ้อมแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) จะใช้แบบฝึกทักษะดนตรีที่เป็นนวัตกรรม ถ้าซ้อมแบบรวมวง (Ensemble) ก็จะใช้แบบฝึกหัด Super Sound Training เนื่องจากเนื้อหาของแบบฝึกหัดจะเอื้อต่อการฝึกซ้อมแบบรวมวง (Ensemble) ในการฝึกซ้อมแบบฝึกหัดแต่ละครั้ง ครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในการฝึกซ้อม เพื่อให้แบบฝึกหัดที่กำลังฝึก มีความสอดคล้องหรือเป็นพื้นฐานสำหรับแบบฝึกหัด หรือบทเพลงที่จะใช้ในการบรรเลงรวมวงต่อไป สำหรับแบบฝึกหัด Essential Elements 2000 ใช้สำหรับฝึกซ้อมเดี่ยวและฝึกซ้อมกลุ่มก็ได้ เป็นแบบฝึกเฉพาะสำหรับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด แต่ละเล่มจะเป็นโน้ตที่เป็นแพทเทิร์นเดียวกัน ถ้าฝึกซ้อมไปพร้อมๆ กันก็จะเป็นเพลงเดียวกัน จึงมีความสะดวกและเหมาะสมทั้งการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมกลุ่ม

โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย มีครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ดูแลดูแลทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นด้าน การฝึกซ้อม โดยจะมีรุ่นพี่มาช่วยในการฝึกซ้อม ตลอดจนการกำหนดเนื้อหาในการฝึกซ้อม ควบคุม การฝึกซ้อม ครูและเด็กนักเรียนทั้งในการฝึกซ้อมในตอนหลังเลิกเรียน และการฝึกซ้อมก่อนการ แข่งขัน การสรรหาเนื้อหาที่จะนำมาสอนให้กับเด็กนักเรียน อันได้แก่ บทเพลง แบบฝึกหัด เป็นต้น ตลอดจนการแก้ไขปัญหาให้กับเด็กนักเรียน ซึ่งก็มีในบางครั้งที่เด็กนักเรียนในวง โยชวาติตมิ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับอาจารย์ในรายวิชาอื่น อีกทั้งเป็นผู้ประสานงานกับฝ่ายวิชาการในกรณี ที่จะต้องไปออกแสดงในงานต่างๆ และการไปแข่งขันในสถานที่ต่างๆ จนบางครั้งภารกิจมากมายที่ จะต้องปฏิบัติภารกิจหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกัน ด้วยภารกิจที่กล่าวมาข้างต้น ครูผู้ควบคุมวงจึง ไม่ค่อยมีเวลาว่างส่วนตัว ตลอดระยะเวลาประมาณ 6 ปี จะเห็นได้ว่า ครูผู้ควบคุมวง โยชวาติตเป็น ผู้ที่มีความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่มีความเสียสละเป็นอย่างสูง มีความเมตตากับเด็กนักเรียน เสียสละ ความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้วงโยชวาติตมีการพัฒนาขึ้น ตามลำดับ ด้วยความต่อเนื่อง จนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย ในช่วงที่มีการแข่งขันจะมีครูผู้ฝึกสอนมาช่วยให้ความรู้ เพิ่มเติมในตอนที่จะมีการแข่งขัน เพราะนักเรียนได้ทำการฝึกซ้อมกับครูผู้ควบคุมวงเป็นประจำทุกวัน อยู่แล้ว ซึ่งครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมทุกวันและมีรุ่นพี่เป็นผู้ช่วยในการฝึกซ้อม ครูผู้ฝึกสอนจะเป็นผู้วางพื้นฐานให้นักเรียนตั้งแต่เริ่มต้น ตั้งแต่การรับสมัครเด็กนักเรียน จนกระทั่ง เข้ามาเป็นสมาชิกในวง โดยจะเริ่มทำการฝึกซ้อมทุกวันหลังเลิกเรียนในวันจันทร์-วันศุกร์ ตลอดจน วันเสาร์ ดังตารางข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งครูผู้ควบคุมวงจะเน้นการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวัน สม่่าเสมอ กำหนดเนื้อหาให้นักเรียนฝึกซ้อมและให้รุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยจะเน้นการ ฝึกซ้อมแบบแยกเป็นประเภทกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) เพราะเชื่อว่าการแยกซ้อมกลุ่มเครื่อง ดนตรีและการแยกประเภทเครื่องดนตรีเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะถ้าเสียงจากการแยกซ้อมตามกลุ่ม เครื่องดนตรี ได้เสียงที่มีคุณภาพ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ก็จะส่งผลให้การฝึกซ้อมรวมวงมี คุณภาพของเสียงดีตามไปด้วย การฝึกซ้อมจะมีทั้งการฝึกซ้อมแบบเดินบรรเลง (Marching Band) และ นั่งบรรเลง (Concert Band) แต่ส่วนใหญ่จะลงรายการแข่งขันที่เป็นประเภทการเดินบรรเลง

ครูผู้ฝึกสอนจะมาช่วยให้ความรู้เพิ่มเติมในช่วงที่มีการแข่งขัน เนื่องจากในการ แข่งขันต้องใช้เพลงและการแสดงที่มีทักษะสูงขึ้น ด้วยการฝึกซ้อมที่ทำอยู่เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ และพื้นฐานที่ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ฝึกซ้อมมาโดยตลอด จึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการ เรียนรู้และรับการถ่ายทอดจากครูผู้ฝึกสอนในระดับที่สูงขึ้นเป็นไปตามเป้าหมาย และประสบ ผลสำเร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นผลดีแก่ตัวนักเรียนเองที่ได้เรียนรู้ทักษะในระดับที่สูงขึ้น และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะมีรุ่นพี่มาช่วยทำการฝึกซ้อมในตอนเย็นหลังเลิกเรียน ซึ่งรุ่นพี่อยู่ในสถาบันอื่นๆ ที่เป็นศิษย์เก่ามาช่วยทำการฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน โดยจะแบ่งหน้าที่กับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียน โดยผู้ฝึกสอนที่เป็นรุ่นพี่จะทำหน้าที่ในการฝึกซ้อมนักเรียนในกลุ่มเครื่องทองเหลือง (Brass Instruments) และครูผู้ควบคุมวงจะทำหน้าที่ฝึกซ้อมในกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) ซึ่งการฝึกซ้อมโดยมีครูผู้ควบคุมวงกับรุ่นพี่ เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม จะทำให้เด็กนักเรียนได้รับทักษะอย่างเต็มที่ เนื่องจากประสบการณ์ในการฝึกซ้อมและความคุ้นเคยความสนิทสนมของรุ่นพี่รุ่นน้อง ทำให้สามารถถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้กับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ เพราะทำให้เด็กนักเรียนกล้าซักถามในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ และยังไม่สามารถปฏิบัติได้ จนนำไปสู่คุณภาพของการบรรเลงที่สูงขึ้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มพูนทักษะความสามารถซึ่งจะเป็นประโยชน์และผลดีกับตัวนักเรียนเอง

- การฝึกซ้อมรวมวง

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมทั้งการนั่งบรรเลง (Concert Band) และการเดินบรรเลง (Marching Band) รับผิดชอบหน้าที่ในการฝึกซ้อมเพียงคนเดียว เริ่มตั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อหานักเรียนมาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมและประสานงานกับฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ประจำวิชา เพื่อติดตามดูแลความความประพฤติของเด็กนักเรียนในวง ให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบทั้งทางด้านดนตรี และด้านการเรียนควบคู่กันไป รวมทั้งความประพฤติต้องดีทั้งตอนอยู่ในวง และตอนอยู่ในชั้นเรียน ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตได้กล่าวเสริมว่า ทางโรงเรียนได้ว่างเว้นจากการแข่งขันวงโยธวาทิต ไปเป็นเวลาหลายสิบปี จึงต้องเริ่มที่จะทำการฝึกซ้อมอย่างจริงจัง ประกอบกับผู้บริหารได้มีนโยบายส่งเสริมให้มีการส่งวงเข้าประกวด จะเห็นได้ว่าความตั้งใจในการฝึกซ้อมของนักเรียนวงโยธวาทิต และความเอาใจใส่ในรายละเอียดเกี่ยวกับวงโยธวาทิตในทุกๆ ด้านของครูผู้ควบคุมวง จึงทำให้วงโยธวาทิต พัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ อย่างไม่หยุดยั้งส่งผลให้วงโยธวาทิตของโรงเรียนมีผลงานเป็นที่ปรากฏ เป็นที่รู้จักและยอมรับของบุคคลทั่วไป

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จะมีการฝึกซ้อมรวมวงแบบนั่งบรรเลงในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลาหลังเลิกเรียนทุกวันเป็นประจำ โดยครูผู้ควบคุมวงจะให้นักเรียนแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) เป็นการฝึกทักษะก่อนที่จะรวมวง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในส่วนที่ตนเองฝึกซ้อมมากขึ้น และสามารถที่จะเป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับวงได้อย่างถูกต้องและราบรื่น ซึ่งการรวมวงแบบนั่งบรรเลงจะต้องอาศัยทักษะของการฟังเสียงบรรเลงของสมาชิกภายในวง อาจกล่าวได้ว่าเสียงประสานที่มีคุณภาพจากการบรรเลงของสมาชิกในวง จึงมีความสำคัญที่จะทำให้การบรรเลงมีคุณภาพ เพราะเสียงประสาน (Harmony) คือหัวใจหลักของ

การรวมวง ส่วนของการแยกกลุ่มเครื่องดนตรีก่อนที่จะฝึกซ้อมการนั่งบรรเลงรวมวง (Concert Band) จะเริ่มจากการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) วอร์มลม และการเป่าลากเสียงยาว (Long Tone) ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้จะทำก่อนการบรรเลงรวมวงทุกครั้ง เป็นการฝึกการใช้ลมของนักเรียน ทำให้ได้เสียงที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็พื้นฐานในการฝึกหัดในขั้นต่อไป จากนั้นจะเป็นการฝึกแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) จะเป็นเนื้อหาของการฝึกแบบฝึกหัด ได้แก่ Super Sound Training และนวัตกรรมที่ครูผู้ควบคุมเป็นผู้จัดทำขึ้น สำหรับแบบฝึกหัด Super Sound Training จะเป็นการฝึกซ้อมพื้นฐานของการรวมวง แบบฝึกหัดประเภทนี้จะเป็นการฝึกฟังเสียงของนักเรียนไปในตัว และสามารถที่จะแยกเสียงที่ตนเองปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพราะการฝึกฟังเสียงประสานหรือการปฏิบัติเสียงประสาน (Chorale) จะทำให้นักเรียนคุ้นชินกับเสียงที่ถูกต้องสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ตรงเสียง โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม เครื่องลมทองเหลือง (Brass Instrument) และครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมเครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments) จากนั้นจะเป็นการรวมวงนั่งบรรเลง (Concert Band) โดยครูผู้ควบคุมวงทำหน้าที่เป็นวาทยกร (Conductor) เริ่มจากการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) และการเป่าลากเสียงยาว (Long Tone) เพื่อเป็นการเทียบเสียง (Tuning) ให้ตรงกัน จึงจะเริ่มการฝึกซ้อมบทเพลงเป็นลำดับต่อไป

ในการฝึกซ้อม การเดินบรรเลง (Marching Band) จะฝึกซ้อมในเวลาเลิกเรียนในวันอังคารและพฤหัสบดี การแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) โดยเริ่มต้นจากการคลายกล้ำมเนื้อวอร์มร่างกายเล็กน้อยเพื่อเตรียมความพร้อมในการฝึกภาคสนาม จากนั้นจะเป็นการฝึกลากเสียงยาว (Lone Tone) เพื่อเป็นการปรับเสียงให้มีคุณภาพในการฝึก (Basic Section) จะฝึกในเรื่องของการควบคุมเสียงในการบรรเลง สั้นยาว-เบา-ดัง (Dynamics) จากนั้นจะเป็นการฝึกซ้อมบทเพลงที่จะใช้ในการเดินบรรเลง (Marching Band) โดยเนื้อหาที่ฝึกจะเน้นเฉพาะในจุดบกพร่องจากการสรุปการฝึกซ้อมในครั้งที่ผ่านมา ว่าต้องฝึกซ้อมอะไรเพิ่มเติม

จากนั้นจะเป็นการฝึกแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Basic Marching Part) เป็นการฝึกพื้นฐานในการเดินบรรเลงเบื้องต้น ซึ่งเนื้อหาจากการสรุปการฝึกซ้อมในครั้งที่ผ่านมา จะเป็นการฝึกในส่วนที่นักเรียนมีจุดบกพร่องหรือจุดที่ต้องการแก้ไข หลังจากนั้นจึงจะเป็นการฝึกซ้อมแบบเดินบรรเลง (Ensemble Basic Marching)

การฝึกซ้อมแบบเดินบรรเลงในแต่ละครั้งจะเริ่มจากการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) และการเป่าแบบ Long Tone (ลากเสียงยาว) โดยมีครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม จากนั้นจึงจะเริ่มฝึกซ้อม (Ensemble Basic Marching) โดยเริ่มจากการฝึกที่เป็นเนื้อหาจากการสรุปการฝึกซ้อมในครั้งที่ผ่านมาว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ และเน้นย้ำทักษะดังกล่าวให้นักเรียน

สามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว มีความมั่นใจ และสรุปการฝึกซ้อม มอบหมายบทเพลงที่จะทำการฝึกในครั้งต่อไป

4. การวางแผนการดำเนินการฝึกซ้อมของโรงเรียนสุนารีวิทยา

- การฝึกซ้อมเดี่ยว

โรงเรียนสุนารีวิทยา มีการฝึกซ้อมเดี่ยวของนักเรียน โดยเริ่มจากรับสมัครเด็กนักเรียนใหม่ของวงโยชวาทิต ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง โดยการฝึกซ้อมนักเรียนใหม่และนักเรียนที่มีพื้นฐานที่ดีอยู่แล้วไปพร้อมๆ กัน โดยจะมีรุ่นที่เป็นผู้สาธิตวิธีการใช้เครื่องดนตรี เพื่อให้ notions ปฏิบัติตามในเบื้องต้น ได้แก่ การหยิบจับเครื่องดนตรี การใช้ริมฝีปาก การควบคุมลมหายใจ โดยการดำเนินการฝึกซ้อมเช่นนี้จะเป็นการปฏิบัติแค่ช่วงแรกของการฝึกซ้อมเท่านั้น หลังจากนั้นนักเรียนใหม่จะได้ฝึกซ้อมแบบรวมวงไปพร้อมๆ กันกับรุ่นพี่ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ ส่วนในวันอังคารและพฤหัสบดี จะเป็นการซ้อมแบบ Private โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี หรือรุ่นพี่ของแต่ละกลุ่ม (Section) เป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่เหมาะสมในการฝึกซ้อม ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เพราะทำให้เด็กนักเรียนปฏิบัติได้เร็วขึ้น เนื่องจากได้ยินเสียงรวมวงที่ดีจากรุ่นพี่ จึงทำให้มีแรงกระตุ้นอยากจะปฏิบัติให้ทันรุ่นพี่ นักเรียนใหม่จะรู้จักปรับตัว มีความตั้งใจฝึกซ้อมเพื่อให้สามารถปฏิบัติให้ได้เหมือนรุ่นพี่ ซึ่งวิธีดังกล่าวเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้รวดเร็ว และสามารถออกแสดงร่วมกับสมาชิกคนอื่นได้ทันเวลาที่กำหนดไว้

- การแบบซ้อมกลุ่ม

โรงเรียนสุนารีวิทยาแยกเครื่องลมทองเหลืองออกเป็น 2 กลุ่ม คือเครื่องลมทองเหลืองเสียงสูง (High Brass) กับเครื่องลมทองเหลืองเสียงต่ำ (Low Brass) เพราะการเทียบเสียงโดยแยกตามระดับเสียงของเสียง (Range) จะทำให้ง่ายต่อการเทียบเสียง และได้ระดับเสียงที่ถูกต้องและมีคุณภาพ

โรงเรียนสุนารี เริ่มต้นจากการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) เป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญของการเริ่มต้นในการฝึกปฏิบัติของเครื่องดนตรีทุกชนิด เพราะเป็นการวอร์มเสียง เป็นการตรวจสอบคุณภาพของเสียงและแรงลมที่เปล่งออกมาสามารถบอกได้ว่าเสียงที่เปล่งออกมานั้น มีคุณภาพและถูกต้องหรือไม่

โรงเรียนสุนารีวิทยาได้ให้ความสำคัญกับการฝึกเป่าเสียงยาว (Long Tone) เทคนิคดังกล่าวเป็นเทคนิคที่ใช้ทุกครั้งก่อนการปฏิบัติเครื่องดนตรีทุกชนิด เพราะการที่จะเปล่งเสียงที่มีคุณภาพได้นั้นจะต้องให้เวลากับการฝึกซ้อมเทคนิค เพราะแบบฝึกหัดมีความยากง่ายแตกต่างกัน ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานที่ดีของการฝึกปฏิบัติที่มีระดับความยากมากขึ้นในขั้นต่อไป ประกอบกับการฝึกเป่าแบบเสียงยาว (Long Tone) เป็นพื้นฐานที่ดีของการฝึกการเป่าเสียงประสาน เพราะ

เสียงที่กลมกลืนและการเปล่งเสียงในการฝึกเสียงยาว (Long Tone) ที่ถูกต้อง มีความสำคัญกับการฝึกซ้อมรวมวงเป็นอย่างมาก

โรงเรียนสุนารีวิทยาไม่ได้กำหนดว่า แยก Section หรือ Part ก่อน การเริ่มต้นฝึกซ้อมด้วยวิธีนี้เป็นวิธีที่ได้ผลดีเช่นกัน เนื่องจากการที่ไม่ได้ระบุว่าควรฝึกซ้อมอะไรก่อน-หลัง ให้เด็กนักเรียนจัดการทำการฝึกซ้อมกันเอง เพราะเนื้อหาที่จะฝึกซ้อมในแต่ละวันไม่ว่าจะเป็นแบบฝึกหัด บทเพลง นักเรียนทุกคนย่อมมีข้อบกพร่องในการบรรเลงที่ไม่เหมือนกัน บางครั้งจึงไม่สามารถระบุได้ว่า ควรจะฝึกซ้อม แยก Section หรือ Part ก่อน แต่จะพิจารณาตามความเหมาะสมของสมาชิกโดยมีหัวหน้า Section หรือ Part เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม

โรงเรียนสุนารีวิทยามีการใช้แบบฝึกหัดที่ฝึกซ้อม ได้แก่ Symphonic Band Technique, 3D Band Book, Super Sound Training แต่แบบฝึกหัดที่นิยมใช้ในการฝึกซ้อมเดี่ยวหรือแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) หรือซ้อมรวมวง (Ensemble) ก็คือ Super Sound เนื่องจากเนื้อหาจะเน้นการฝึกซ้อมรวมวงเป็นหลัก ในการฝึกซ้อมแบบฝึกหัดแต่ละครั้งไม่ได้ระบุว่า จะซ้อมแบบฝึกหัดใดก่อน-หลัง และไม่ได้กำหนดว่าจะต้องซ้อมให้ครบทุกแบบฝึกหัด จะเลือกซ้อมเฉพาะเรื่องที่ยังปฏิบัติได้ยังไม่เป็นที่พอใจ หรือเรื่องที่ครูผู้ควบคุมวงต้องการให้เน้น ทั้งนี้การฝึกซ้อมในแต่ละครั้งจะต้องคำนึงถึงเรื่องของเวลาในการฝึกซ้อม เพราะนักเรียนทุกคนจะต้องใช้เวลาในการเดินทางกลับบ้าน

เนื่องจากเป็นวงที่เน้นการนั่งบรรเลง ครูผู้ควบคุมวงจึงให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพของเสียง (Tone Quality) ความกลมกลืน ความนุ่มนวล ความหนักแน่นของเสียง จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติให้ได้ตามอารมณ์เพลง นอกจากการเทียบเสียงและการวอร์มแล้ว การฝึกซ้อมเพลงประเภท Chorale ก็มีความสำคัญ เพราะจะเป็นการปรับสำเนียงในการเป่าของนักเรียนไปในตัว ซึ่งแบบฝึกหัดเหล่านี้จะรวมอยู่ในแบบฝึก Super Sound Training อยู่แล้ว เมื่อนักเรียนวอร์มและซ้อมเพลงประเภท Chorale จนได้คุณภาพของเสียงสูงสุดแล้ว จะทำให้การบรรเลงบทเพลงทุกบทเพลงล้วนมีคุณภาพตามไปด้วย

โรงเรียนสุนารีวิทยา มีครูผู้ควบคุมวงเพียงคนเดียวที่ดูแลทุกอย่างในกิจกรรมวงโยชวาทิตทั้งหมด ในกรณีที่ผู้ควบคุมวงโยชวาทิตติดภารกิจ หรือไปราชการไม่สามารถที่จะมาทำการฝึกสอนได้ จะมอบหน้าที่ให้หัวหน้าวงเป็นผู้ดูแลทุกอย่างแทน โดยกำหนดเนื้อหาที่จะต้องฝึกซ้อมให้กับหัวหน้าวง เพื่อให้สามารถบอกกับสมาชิกทุกคน ว่าเนื้อหาที่จะต้องฝึกซ้อมมีอะไรบ้าง ตลอดจนมอบให้หัวหน้าวงเป็นผู้ดูแล และสั่งงานฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายบัญชี ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายวัสดุ เป็นต้น ส่งผลให้วงได้มีการฝึกซ้อมและสามารถดำเนินการทุกอย่างเป็นปกติอย่างสม่ำเสมอไม่ขาดตอน แม้ว่าครูผู้ควบคุมวงจะไม่อยู่ก็ตาม

โรงเรียนสุนรรีวิทยาจะมีผู้ฝึกสอนเข้ามาทำการสอนนักเรียนทุกวันหลังเลิกเรียน ในวันจันทร์-วันศุกร์ ตลอดจนวันเสาร์ ในกรณีที่นักเรียนมีข้อสงสัยหลังจากการฝึกซ้อมกับครูผู้ควบคุมโยชวาติดกับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีในการฝึกซ้อมแบบรวมวงและการฝึกซ้อมกับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี ในวันจันทร์-วันเสาร์ สามารถที่จะมาสอบถามข้อสงสัย หรือในส่วนที่ยังปฏิบัติได้ไม่ชำนาญในช่วงหลังจากเวลาฝึกซ้อมดังกล่าว ซึ่งผู้ฝึกสอนจะเป็นผู้แนะนำและฝึกซ้อมให้กับนักเรียนในส่วนที่นักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ บอกเทคนิคและสาธิตจนกระทั่งนักเรียนเกิดทักษะด้วยประสบการณ์และความสามารถของผู้สอนจึงทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระยะเวลา อันสั้น นักเรียนจะทำการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนไม่เกินวันละ 1-2 ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลาซ้อมที่ไม่มากนัก เพราะเด็กนักเรียนต้องเผื่อเวลาเดินทางกลับบ้าน จะเห็นได้ว่าการฝึกซ้อมในเวลาจำกัด แต่สม่ำเสมอ มีความจริงจัง และตั้งใจของนักเรียน ทำให้การฝึกซ้อมประสบผลสำเร็จ และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ประกอบกับความมีไหวพริบของครูผู้ควบคุมวงกับครูผู้ฝึกสอน ด้วยวิธีการฝึกซ้อมที่ชาญฉลาด และความเอาใจใส่ในจุดเล็กๆ น้อยๆ ของครูผู้ฝึกสอน จึงทำให้นักเรียนเกิดทักษะและมีประสบการณ์ในการฝึกซ้อมมากขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด แต่ในบางโอกาสในการฝึกซ้อมช่วงปกติ จะมีวิทยากรพิเศษที่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานครอีก 2 ท่าน เพื่อมาเพิ่มทักษะให้กับเด็กนักเรียนในวันเสาร์ เป็นบางโอกาส และไม่ได้มีกำหนดตายตัว

ในช่วงที่มีการแข่งขัน ก็จะมีการฝึกซ้อมทุกวันยกเว้นวันอาทิตย์ และจะมีครูผู้ฝึกสอนเข้ามาทำการฝึกซ้อมในทุกๆ วัน ซึ่งเป็นการฝึกซ้อมที่เข้มข้น ทำหน้าที่ในการฝึกซ้อมต่อ ยอดทักษะให้กับนักเรียน โดยเนื้อหาที่จะฝึกซ้อมจะขึ้นอยู่กับรายการที่ลงแข่งขัน ว่าจะต้องฝึกซ้อมอะไรบ้าง โดยครูผู้ฝึกสอนและครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบการฝึกซ้อม และทำการฝึกซ้อมต่อยอดให้กับนักเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด โดยครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้กำหนดตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียน ว่ามีรายการฝึกซ้อมอะไรบ้าง การฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันจะใช้ระยะเวลาในการฝึกซ้อมอย่างมากไม่เกิน 2 สัปดาห์ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้ทำการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวัน อยู่แล้ว ความชำนาญและทักษะที่มี จึงทำให้การฝึกซ้อมกับครูผู้ฝึกสอน ไม่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากนัก ด้วยทักษะพื้นฐานที่ดีของนักเรียนจึงสามารถเรียนรู้ทักษะต่างๆ จากครูผู้ฝึกสอนได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วและมีคุณภาพ ซึ่งทักษะความสามารถระดับสูงที่ได้จากครูผู้ฝึกสอนนี้ จะเป็นพื้นฐานที่ดีให้กับนักเรียน สามารถที่จะนำทักษะระดับสูงที่ได้จากการฝึกซ้อมนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการศึกษาในระดับสูงต่อไป

โรงเรียนสุนรรีวิทยา จะมีครูผู้ฝึกสอนเข้ามาทำการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนทุกวัน หลังจากการฝึกซ้อมรวมวง (Ensemble) ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ และหลังจากฝึกซ้อมแบบแยกประเภทเครื่องดนตรี (Section/Part) ในวันอังคารและพฤหัสบดี จากนั้นจะมีครูผู้ฝึกสอนเข้ามาเพื่อ

ช่วยแก้ไขในกรณีที่นักเรียนมีข้อสงสัยหรือมีจุดบกพร่องในการบรรเลง ครูผู้ฝึกสอนก็จะทำหน้าที่ในการช่วยฝึกซ้อมในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่องและบอกวิธีการฝึกซ้อม จนนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ การใช้วิธีการนี้เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง เพราะในการฝึกซ้อมแต่ละครั้งย่อมมีข้อบกพร่องเกิดขึ้น ซึ่งถ้าแก้ไขรายละเอียดในขณะที่ทำการฝึกซ้อม จะทำให้เสียเวลามาก จึงเป็นการประหยัดเวลาและใช้เวลาในการฝึกซ้อมรวมวงแบบคุ้มค่าที่สุด

- การฝึกซ้อมรวมวง

โรงเรียนสุรนารีวิทยา ครูผู้ควบคุมวง จะควบคุมการฝึกซ้อมในตอนรวมวง Concert Band เริ่มต้นด้วยการวอร์ม โดยจะมีรองประธานวงเป็นผู้ควบคุมการวอร์มก่อน โดยจะเริ่มจากการวอร์มลม เป็นอันดับแรก หลังจากนั้นจะเป็นการเป่าเสียงยาว (Long Tone) ตามลำดับ ทั้งหมดใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที จากนั้นผู้ควบคุมวงจะทำหน้าที่เป็นวาทยกร เป็นลำดับต่อไป เริ่มต้นจากการฝึกฟังเสียง และให้เป่าตามเสียงโน้ตให้ถูกต้อง ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีการฝึกทักษะการฟังที่ดี เพราะการรวมวงที่ดีมาจากการเป่าเสียงที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้เด็กนักเรียนได้ยินเสียงที่ถูกต้อง ตรงเสียง ส่งผลให้เด็กนักเรียนมีทักษะการฟังที่ดี สามารถที่จะบรรเลงบทเพลงได้อย่างถูกต้อง จากนั้นจะเป็นการฝึกซ้อมบทเพลงง่ายๆ ในแบบฝึกหัด (Exercise) Super Sound Training ในบทเพลงประเภท Chorale จากนั้นจึงจะฝึกซ้อมบทเพลงอื่นๆ ต่อไป ในกรณีที่ฝึกซ้อมบทเพลงผู้ควบคุมวงจะมอบหมายงานให้ฝึกซ้อมบทเพลงไปที่ละท่อน ซึ่งนักเรียนก็จะใช้เวลาในการฝึกซ้อมบทเพลงที่ได้รับมอบหมายไปฝึกซ้อมในช่วงเวลาการฝึกซ้อมแบบแยก Section/Part โดยจะฝึกซ้อมกันเอง หลังจากการฝึกซ้อมในชั่วโมงรวมวง ครูผู้ควบคุมก็จะเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และบอกจุดบกพร่องที่กับนักเรียนเพื่อนำไปฝึกซ้อม ในทุกครั้งที่ฝึกซ้อมรวมวงเสร็จครูผู้ควบคุมก็จะมอบหมายการงานเพื่อที่จะให้นักเรียนนำไปฝึกซ้อม บอกจุดบกพร่องกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำไปแก้ไขและฝึกซ้อมให้ดียิ่งขึ้น ในการฝึกซ้อมบทเพลงจะมีจุดบกพร่องเล็กๆ ที่นักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือยังไม่สมบูรณ์ ก็จะมอบหมายหน้าที่ให้ครูผู้ฝึกสอน บอกข้อบกพร่องที่ควรปรับ หรือแก้ไขให้กับนักเรียนเพื่อนำนักเรียนไปฝึกซ้อมในช่วงเวลาการฝึกซ้อมส่วนตัวและฝึกซ้อมแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) เพื่อให้บทเพลงนั้นสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

โรงเรียนสุรนารีวิทยา จะเริ่มทำการฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band) ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ โดยขั้นตอนการฝึกซ้อมดังกล่าวจะเป็นการฝึกซ้อมในรูปแบบดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในขั้นตอนการฝึกซ้อมแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) จากนั้นผู้ควบคุมวงจะมอบหมายให้ครูผู้ฝึกสอนที่ทำหน้าที่ในการดูแลเด็กนักเรียนในช่วงการฝึกซ้อมเดี่ยวและแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) หลังจากการรวมวงว่า ต้องการที่จะเน้นย้ำเนื้อหาในส่วนใดบ้าง เพื่อนำไปฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียนในเวลาต่อไป

สำหรับการฝึกซ้อม การเดินบรรเลง (Marching Band) ไม่มีในตารางฝึกซ้อม แต่จะมีการฝึกซ้อมในกรณีที่มีงานในโรงเรียนเช่นกีฬาสีของโรงเรียน หรือกรณีที่รับงานการเดินบรรเลงนอกสถานที่ รวมทั้งการบรรเลงพิธีการ ซึ่งครูผู้ควบคุมวงได้มอบหมายบทเพลงดังกล่าวให้ไปฝึกซ้อมกันเองในวัน อังคาร พุธ ศุกร์ โดยจะมีครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม และครูผู้ควบคุมวงจะทำการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band) ในวันที่ใกล้จะถึงวันแสดง

ตารางที่ 8 การฝึกซ้อมเดี่ยวของนักเรียนวงโยชวาทิตโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
แยกซ้อมนักเรียนใหม่และนักเรียนที่มีพื้นฐาน คืออยู่แล้วในช่วงระยะแรกของการฝึกซ้อม	ฝึกซ้อมนักเรียนใหม่และนักเรียนที่มีพื้นฐาน คืออยู่แล้วไปพร้อมๆ กัน
แยกซ้อมนักเรียนใหม่และนักเรียนที่มีพื้นฐาน คืออยู่แล้วในช่วงระยะแรกของการฝึกซ้อม	ฝึกซ้อมนักเรียนใหม่และนักเรียนที่มีพื้นฐาน คืออยู่แล้วไปพร้อมๆ กัน
รุ่นพี่แนะนำการปฏิบัติเครื่องดนตรีขั้นต้นและ แยกฝึกซ้อมระหว่างกับเด็กนักเรียนที่เคย ฝึกซ้อมมาก่อนกับนักเรียนใหม่	รุ่นพี่แนะนำการปฏิบัติขั้นต้น โดยรุ่นพี่เป็นครั้ง แรกและรูปแบบการฝึกซ้อมเดี่ยวแยก Section/Part รวมกับรุ่นพี่
เริ่มต้นการฝึกด้วยการ Warm Up, Long Tone	เริ่มต้นการฝึกด้วยการ Warm Up, Long Tone

ตารางที่ 9 การศึกษาการฝึกซ้อมแบบกลุ่มของนักเรียนวงโยธวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
และโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนทรารีวิทยา
ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ดูแลทุกขั้นตอน	หัวหน้าวงโยธวาทิตเป็นผู้ดูแลแทนในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงติดภารกิจ
มีครูผู้ฝึกสอนมาช่วยก่อนเวลา ก่อนที่จะมีการแข่งขัน	มีครูผู้ฝึกสอนที่เป็นจิตอาสา มาช่วยฝึกซ้อมในช่วงปกติและช่วงก่อนการแข่งขัน
มีรุ่นพี่ที่เป็นศิษย์เก่ามาช่วยฝึกซ้อมในช่วงของการฝึกซ้อมปกติและในช่วงก่อนที่จะมีการแข่งขัน	มีครูผู้ฝึกสอนที่เป็นจิตอาสา มาช่วยฝึกซ้อมในช่วงของการฝึกซ้อมปกติ และในช่วงก่อนที่จะมีการแข่งขัน
แยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) ก่อนการฝึกซ้อม	ไม่ระบุว่าซ้อม Section/Part ก่อนหลัง
แบบฝึกหัดที่ใช้ในการฝึกซ้อม ได้แก่ นวัตกรรมที่ครูผู้ควบคุมวงสร้างขึ้น Super Sound Training	แบบฝึกหัดที่ใช้การฝึกซ้อม ได้แก่ Symphonic Band Technique, 3D Band Book, Super Sound Training
แยกเครื่องลมทองเหลืองออกเป็น 2 กลุ่ม	แยกเครื่องลมทองเหลืองออกเป็น 2 กลุ่ม
วอร์มลม (Warm Up) ก่อนการฝึกซ้อม	วอร์มลม (Warm Up) ก่อนการฝึกซ้อม
เริ่มต้นการฝึกซ้อมด้วยการเป่าแบบ Long Tone	เริ่มต้นการฝึกซ้อมด้วยการเป่าแบบ Long Tone

ตารางที่ 10 การศึกษาการฝึกซ้อมแบบรวมวง ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนทรารีวิทยา
ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ดำเนินการฝึกซ้อมด้วยตนเอง	ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้มอบหมายให้รองหัวหน้าวงเป็นผู้ควบคุมวงในการวอร์ม หลังจากนั้นครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้ดำเนินการในการฝึกซ้อมรวมวง
เน้นการฝึกซ้อมเดินบรรเลงมากกว่านั่งบรรเลง	เน้นการฝึกซ้อมนั่งบรรเลงมากกว่าเดินบรรเลง

ด้านการวางแผนการฝึกซ้อม และการดำเนินการฝึกซ้อม ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นปัญหาได้ ดังนี้

ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- กลยุทธ์ในการดำเนินการ

วงโยชวาทิตของโรงเรียนดังกล่าวเป็นวงโยชวาทิตที่มีชื่อเสียงมาก่อน เคยมีผลงานชนะเลิศทั้งในระดับประเทศ และระดับ โลกมาแล้ว แต่ด้วยเหตุผลหลายประการ จึงทำให้วงโยชวาทิตของโรงเรียนไม่ได้ทำการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขัน แต่กิจกรรมของวงโยชวาทิตก็ยังคงดำเนินการต่อไป ยังคงมีการฝึกซ้อม และพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องด้วย จนกระทั่งผู้อำนวยการท่านปัจจุบัน และครูคนตรีคนปัจจุบัน ได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ในปี พ.ศ. 2553 จึงมีแผนนโยบายในการรื้อฟื้นเพื่อปรับปรุงวงโยชวาทิตเพื่อส่งเข้าแข่งขัน แต่การว่างเว้นจากการประกวดแข่งขันเป็นระยะเวลากว่า 20 ปีย่อมเป็นอุปสรรคต่อครูผู้ควบคุมวง

เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นนักเรียนชายล้วน จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กนักเรียนบางส่วน จะมีความซุกซนไปบ้างตามประสาเด็กวัยรุ่นผู้ชาย แต่มีส่วนน้อยที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม เช่น การไม่เข้าเรียน ไม่ตั้งใจเรียน หรือก่อวุ่นในห้องเรียนในบางรายวิชา โดยจะมีอาจารย์ประจำวิชาเขียนรายงานความประพฤติแจ้งมายังครูผู้ควบคุมวง ทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนางวงโยชวาทิต เพราะครูผู้ควบคุมวงต้องการให้เด็กนักเรียนในวง โชวาทิตเป็นทั้งคนเก่งและคนดี มีความเสียสละ ไม่มีอภิสิทธิ์เหนือเด็กนักเรียนคนอื่นในโรงเรียน

เนื่องจากวงโยชวาทิตดังกล่าว มีจุดแข็งในการบรรเลงประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) ซึ่งจะเห็นได้จากการลงแข่งขันประเภทนี้ และได้รับรางวัลชนะเลิศ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ครูผู้ควบคุมวงได้มีแนวคิดที่จะเพิ่มความหลากหลายในการบรรเลง และออกแสดงงานได้หลากหลายลักษณะ ด้วยการฝึกซ้อมการบรรเลงวงโยชวาทิตประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) แต่ทางวงมีความถนัดการบรรเลงในรูปแบบเดินบรรเลง (Marching Band) ประกอบกับการที่เพิ่งจะเริ่มทำการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตประเภทนั่งบรรเลงได้ประมาณ 2 ปี จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการฝึกซ้อมและการบรรเลงในเรื่องของการปรับวงอยู่บ้าง ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ

- การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

ในการฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง อาจมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ในทันที ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียน ซึ่งทักษะบางอย่างจะต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อม โดยอาศัยการอธิบายและสาธิต เพื่อให้เด็กนักเรียนเห็นภาพ และเกิดทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีนั้น การแก้ไขจุดบกพร่องในทันทีจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ให้เกิดผลดีได้

การฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพ ได้ผลลัพธ์ที่ดีและเกิดความชำนาญนั้น นอกจากจะต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีความละเอียดรอบคอบ ใส่ใจในทุกรายละเอียดของการฝึกซ้อม เพราะเสียงดนตรีที่ดีนั้น ย่อมมาจากการให้ความสำคัญกับทุกรายละเอียดในการฝึกซ้อม ซึ่งในบางครั้งนักเรียนยังละเลยไม่ใส่ใจในรายละเอียดของบทเพลง และแบบฝึกหัด ในจุดเล็กน้อยที่ตัวเองยังมีข้อบกพร่องอยู่ จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการบรรเลงบทเพลง ซึ่งจะส่งผลทำให้การบรรเลงบทเพลงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ดังนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการเก็บรายละเอียดในการฝึกซ้อมให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติบทเพลงได้อย่างถูกต้องและมีความสมบูรณ์

- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

เนื่องด้วยประสบการณ์ของครูผู้ควบคุมวง จึงทำให้สังเกตเห็นถึงอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) ทั้งในการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band) และการนั่งบรรเลง (Concert Band) ซึ่งในบางครั้งนักเรียนยังละเลยการใส่ใจกับรายละเอียดในการฝึกซ้อมส่วนตัว จึงทำให้เกิดอุปสรรคในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อมบรรเลงรวมวง ว่าด้วยเรื่องคุณภาพของเสียง (Tone Quality) และด้วยปัจจัยอื่นๆ มากมาย คุณภาพของเสียงจึงเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้การบรรเลงมีความไพเราะ น่าฟัง คุณภาพของเสียงจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้การบรรเลงบทเพลงมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

ในการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันในแต่ละครั้ง มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับอุปสรรค ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกซ้อม ปัญหาเรื่องเด็กนักเรียน เช่น กรณีที่จะต้องฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานาน อาจทำให้เด็กนักเรียนเกิดความกดดัน ท้อแท้ เหนื่อยล้า ครูผู้ควบคุมวงจึงสังเกตเห็นความสำคัญของการฝึกซ้อม และการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียนในระหว่างที่มีการเก็บตัวเพื่อทำการฝึกซ้อมที่โรงเรียน ครูผู้ควบคุมวงจึงได้สรรหาวิธีการที่จะแก้ปัญหาให้กับเด็กนักเรียนอยู่เสมอ ด้วยความเข้าใจและเอาใจใส่ในตัวเด็กนักเรียนของครูผู้ควบคุมวง จึงทำให้เกิดผลดีและเป็นประโยชน์กับตัวนักเรียนเอง และส่งผลดีต่อการบรรเลงของวงอีกด้วย

2. ปัญหาในด้านการฝึกซ้อมของโรงเรียนสุนารีวิทยา

- กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

เนื่องจากวงโยชวาทิตของโรงเรียนดังกล่าวจะต้องเดินทางไปทำการแข่งขันที่ต่างประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณในการแข่งขันเป็นจำนวนมาก ซึ่งการแข่งขันที่ต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ทำให้มีงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีไม่เพียงพอ อุปสรรคดังกล่าวจึงเป็นหน้าที่ของทางโรงเรียน และครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตที่จะต้องหางบประมาณมาเพิ่มเติมในการเดินทางเพื่อไปแข่งขันวงโยชวาทิตที่ต่างประเทศต่อไป

เนื่องด้วยวงโยชวาทิตดังกล่าวมีสมาชิกเป็นผู้หญิงล้วน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้มีข้อจำกัดในหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นในด้านการฝึกซ้อม ปัญหาการใช้ชีวิตร่วมกันภายในวงของเด็กผู้หญิงย่อมมีการกระทบกระทั่งเป็นธรรมดา ด้วยปฏิภาณไหวพริบของครูผู้ควบคุมวง จึงทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในทุกสถานการณ์

ในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีจะต้องใช้ความอดทน ความพยายามและต้องใช้ความสัมพันธ์ภายในร่างกายอย่างมากในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรี จึงต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อม เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อที่จะทำการฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ และพัฒนาทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้มากยิ่งขึ้น บางครั้งจึงทำให้นักเรียนเกิดความขี้เกียจ เหนื่อยหน่ายในการฝึกซ้อม และขอลาออกไปในที่สุด

การดำเนินกิจกรรมในวงโยชวาทิต

ในการดำเนินการฝึกซ้อมดนตรี จะต้องอาศัยเวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะทำให้เกิดทักษะและสามารถปฏิบัติได้ ในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตมีความประสงค์อยากจะให้เด็กนักเรียนใหม่สามารถปฏิบัติได้ทัน หรือปฏิบัติร่วมกับกับรุ่นพี่ได้ในการรวมวง จึงได้กำหนดตารางในการฝึกซ้อมรวมวงแบบนั่งบรรเลงให้มากกว่าการซ้อมเดี่ยว หรือการซ้อมส่วนตัว จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการฝึกซ้อมสำหรับนักเรียนใหม่ เพราะจะต้องสามารถปฏิบัติตามรุ่นพี่ให้ได้ ในระยะเวลาที่ครูผู้ควบคุมวงกำหนด

ในการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดเนื้อหาในการฝึกซ้อมเพื่อให้ทราบว่าในแต่ละครั้งจะต้องปฏิบัติทักษะอะไรบ้าง มีจุดมุ่งหมายในการฝึกซ้อมอย่างไร และจะต้องปฏิบัติอะไรก่อน-หลัง ซึ่งการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนในการฝึกซ้อมแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) ในแต่ละครั้งยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนยังละเลยที่จะกำหนดเนื้อหาที่จะต้องทำการฝึกซ้อมให้ได้ในแต่ละวัน จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการฝึกซ้อม การกำหนดเนื้อหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าในการฝึกซ้อมในแต่ละครั้งจะต้องได้ทักษะในด้านใดบ้าง และจะต้องฝึกซ้อมอะไรก่อน-หลัง ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อนักเรียนกับการฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง

การฝึกซ้อมให้ได้คุณภาพ นอกจากจะต้องฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอแล้ว ภาวะทางด้านร่างกาย ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยอื่น เนื่องจากด้วยความเป็นผู้หญิงจึงทำให้มีข้อจำกัดในด้านร่างกาย ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมหนักได้อย่างเต็มที่ ความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีขีดจำกัด ประกอบกับสภาพภูมิอากาศ สภาพแวดล้อม เช่น แดดร้อนจัด อากาศหนาว ทำให้เกิดอุปสรรคในการฝึกซ้อมทำให้การฝึกซ้อมในบางครั้งไม่ราบรื่นเท่าที่ควร

ในกรณีที่นักเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติภารกิจในเวลาหลังเลิกเรียน บางครั้ง จึงทำให้ไม่สามารถไปฝึกซ้อมในวัน เวลาหลังเลิกเรียนได้เป็นประจำทุกวัน เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องแบ่งเวลาไปเรียนพิเศษ และปฏิบัติภารกิจส่วนตัว

- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นผู้หญิงล้วน จึงทำให้มีข้อจำกัดในการบรรเลง และการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภท ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติ เนื่องจากธรรมชาติทางสรีระ ทำให้ความอดทนต่อสภาพแวดล้อมในบางสถานการณ์มีขีดจำกัด เช่น แดดร้อน เดินหรือยืนนานๆ แม้จะมีจิตใจที่เข้มแข็ง แต่ก็ยังมีความเป็นผู้หญิงที่รักสวย รักงาม ความอดทนต่อสภาพแวดล้อมในบางสถานการณ์จึงมีขีดจำกัด การบรรเลงและการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทจึงไม่เหมาะกับเด็กนักเรียนผู้หญิง เพราะมีการฝึกซ้อมที่หนักมากจนเกินไป จึงทำให้ครูผู้ควบคุมมองเห็นความสำคัญและสามารถที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในที่สุด

การเข้าร่วมการแข่งขันในแต่ละรายการ ต้องมีการเข้าค่ายฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขัน ด้วยสมาชิกของวงทั้งหมดคือนักเรียนหญิงจึงทำให้มีอุปสรรคในการใช้ชีวิตประจำวัน ระหว่างเข้าค่ายการฝึกซ้อม แต่ถ้าจะปล่อยให้นักเรียนกลับบ้านหลังจากฝึกซ้อมเสร็จก็มีดีแล้วทางด้านผู้ปกครองก็มีความกังวลและเป็นห่วงในตัวเด็กนักเรียน จึงมีผลทำให้เกิดอุปสรรคในการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขัน ประกอบกับร่างกายและความอดทนต่อสถานการณ์มีขีดจำกัดจึงทำให้การฝึกซ้อมจะต้องผ่อนผันบ้างเป็นบางครั้ง ครูผู้ควบคุมจึงสังเกตเห็นอุปสรรคดังกล่าวและทำการแก้ไขในที่สุด

3. ปัญหาในด้านการดำเนินการฝึกซ้อมโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- ปัญหาในการฝึกซ้อมเดี่ยว

เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวหรือการฝึกซ้อมส่วนตัว เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ และให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและเกิดความชำนาญ ในการปฏิบัติ จนทำให้สามารถปฏิบัติไปพร้อมๆ กันได้ ทำให้นักเรียนบางส่วนทั้งที่เป็นนักเรียนเก่า และนักเรียนใหม่ มีอุปสรรคปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อม ปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาส่วนตัว ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งในบางครั้งนักเรียนเก่า และนักเรียนใหม่ยังมีข้อบกพร่องที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ในเวลานั้น เพราะทักษะบางอย่างมีความ

ยาก และซับซ้อน ต้องอาศัยพื้นฐานที่ดี ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความกังวลในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม ด้วยไหวพริบและประสบการณ์ในการฝึกซ้อมของครูผู้ควบคุม วงโยธวาทิต ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ทั้งในด้านการฝึกซ้อม และการใช้ชีวิตประจำวัน ในวงโยธวาทิตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ ด้วยความมีประสบการณ์ในด้านการฝึกซ้อม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวันที่อยู่กันเป็นหมู่คณะ จึงทำให้มีความเข้าใจในตัวของเด็กนักเรียน และสามารถให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก่เด็กนักเรียนได้ในทุกสถานการณ์

- ปัญหาการฝึกซ้อมแบบกลุ่ม

ด้วยภารกิจและหน้าที่ ที่ต้องรับผิดชอบมีมากมายจึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต มีเวลาว่าง และเวลาส่วนตัวน้อยมาก เนื่องจากจะต้องปฏิบัติภารกิจหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นงานในหน้าที่ประจำคืองานด้านการสอนในวิชาที่รับผิดชอบ การดูแลเรื่องการฝึกซ้อมนักเรียนวงโยธวาทิต การดูแลเด็กนักเรียนทั้งในด้านความประพฤติ และด้านการเรียน ตลอดจนความเป็นอยู่ของนักเรียนทั้งหมดภายในวง การปฏิบัติงานหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกัน และกิจกรรมที่เข้ามาพร้อมๆ กัน จึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตวาทิตต้องรับผิดชอบหน้าที่หลายๆ อย่าง ในเวลาเดียวกันจนบางครั้งทำให้เกิดอุปสรรคในด้านการปฏิบัติงาน

ในด้านการฝึกซ้อมในช่วงเตรียมการแข่งขันจะเป็นการฝึกซ้อมที่มีความเข้มข้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสรรหาครูผู้ฝึกสอนเพื่อมาทำการฝึกซ้อมให้เด็กนักเรียน เพื่อให้ได้รับทักษะความรู้ที่สูงขึ้น โดยครูผู้ควบคุมจะเป็นผู้ดูแลเด็กนักเรียนไม่ว่าจะเป็นในด้านการฝึกซ้อม และการใช้ชีวิตประจำวัน ด้วยการฝึกซ้อมที่เข้มข้น และหนักขึ้นกว่าปกติ ย่อมมีผลกระทบกับนักเรียนซึ่งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นในเรื่องของการแบ่งตารางการฝึกซ้อม

ในการฝึกซ้อมรวมกลุ่มของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง อาจมีข้อบกพร่องบางอย่างเกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมซึ่งนักเรียนไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเอง เนื่องจากทักษะบางอย่างมีความยากและซับซ้อน เด็กนักเรียนจึงไม่สามารถที่จะฝึกทักษะดังกล่าวได้ด้วยตนเอง จึงทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างทำการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) การฝึกซ้อมรวมวง อุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการฝึกซ้อมแบบรวมวงในแต่ละครั้ง มาจากหลายสาเหตุการเทียบเสียงก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อการบรรเลงรวมวง อันเนื่องมาจากการวอร์มไม่เพียงพอหรือละเอียดในการเทียบเสียงก่อนการบรรเลงรวมวง ทำให้เสียงที่บรรเลงออกมาไม่มีความกลมกลืนหรือไม่มีความสมดุลเท่าที่ควร

เนื่องด้วยภายในวงมีสมาชิกเป็นผู้ชายล้วนซึ่งเหมาะกับการบรรเลงดนตรีประเภท การเดินบรรเลง (Marching Band) เพราะนักเรียนเป็นผู้ชายที่มีร่างกายที่แข็งแรง มีความเข้มแข็งและอดทนสูง สามารถที่จะอดทนต่อทุกสถานการณ์ได้ดี จึงเป็นจุดเด่นของวงและสามารถที่จะพัฒนาความสามารถการบรรเลงดนตรีประเภทนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆ และประสบความสำเร็จในที่สุด แต่ในงานบริการชุมชนมีความต้องการรูปแบบการบรรเลงที่หลากหลาย ในบางงานก็มีความต้องการให้ทางโรงเรียนบรรเลงในรูปแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band) จึงทำให้ทางโรงเรียนและครูผู้ควบคุมวงมีนโยบายในการเพิ่มการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตในรูปแบบการนั่งบรรเลงเพิ่มขึ้นอีกประเภทหนึ่ง ทำให้ต้องเพิ่มภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในการฝึกซ้อมดนตรีเพิ่มมากขึ้น

4. ปัญหาในด้านการดำเนินการฝึกซ้อมโรงเรียนสุนารีวิทยา

การซ้อมเดี่ยว

- ในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนใหม่ ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานานพอสมควรจึงจะทำให้เกิดทักษะและมีความชำนาญ จนสามารถฝึกซ้อมปฏิบัติรวมวงกับรุ่นพี่ได้ แต่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต มีความประสงค์ที่จะให้นักเรียนสามารถปฏิบัติบทเพลงได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นลง จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อนักเรียนใหม่ ที่จะต้องทำการฝึกซ้อมให้สามารถบรรเลงรวมวงร่วมกับรุ่นพี่ได้ กลยุทธ์ดังกล่าวจึงมีความสำคัญที่จะทำให้นักเรียนมีการปรับตัวและมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมให้ทันหรือเท่ารุ่นพี่

การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

- ในบางโอกาสผู้ควบคุมวงโยชวาทิต มีภารกิจที่จะต้องไปปฏิบัติราชการ หรือภารกิจส่วนตัว จึงไม่สามารถที่จะมาควบคุมการฝึกซ้อมได้

- การฝึกซ้อมในช่วงที่มีการแข่งขันเป็นการฝึกซ้อมที่มีความเข้มข้น เนื่องจากเป็นการเตรียมการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมตัวแข่งขัน ผู้ควบคุมจึงมีหน้าที่ในการวางแผนและกำหนดการฝึกซ้อม เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นในด้านการแบ่งตารางการฝึกซ้อม

- ในการฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่มของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง ขอบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเอง และหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขขอบกพร่องให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ในทุกครั้ง เนื่องจากทักษะบางอย่างมีความซับซ้อน และต้องต้องใช้เทคนิคขั้นสูง จึงทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

การฝึกซ้อมรวมวง

- ในการฝึกซ้อมรวมวงแบบนั่งบรรเลง ครูผู้ควบคุมวง จะเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ทำหน้าที่เป็นวาทยกรในการฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง จึงทำให้มองเห็นภาพรวม และได้ยินเสียงการบรรเลงอย่างชัดเจน ทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องของการบรรเลงบทเพลงของเด็กนักเรียนในทุก (Part/Section) ว่าจะต้องปรับและแก้ไขจุดบกพร่องจุดไหนบ้าง

- จากการฝึกซ้อมรวมวงของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง ครูผู้ควบคุมวงได้ระบุนจุดที่จะต้องนำไปแก้ไขโดยการฝึกซ้อมส่วนตัวเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ทันกับสมาชิกในวง จึงทำให้เด็กนักเรียนเกิดอุปสรรคในการฝึกซ้อม เนื่องจากทักษะบางอย่างมีความซับซ้อน จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้

- เนื่องด้วยเหตุผลทางด้านร่างกายเนื่องจากเด็กนักเรียนเป็นผู้หญิงล้วน ดังนั้นความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ จึงมีขีดจำกัดประกอบกับสภาวะทางด้านอากาศทำให้มีปัญหากับการฝึกซ้อมกลางแจ้ง จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การฝึกซ้อมดนตรีบางประเภท ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมได้เต็มที่เท่าที่ควร เนื่องด้วย เหตุผลที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น จึงเป็นอุปสรรคต่อการฝึกซ้อม เพราะการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภท เป็นการฝึกซ้อมที่ใช้พลังกำลังในการบรรเลงพอสมควร ทักษะดังกล่าวจึงไม่เหมาะกับการฝึกซ้อม อันเนื่องมาจากขีดจำกัดทางด้านร่างกาย

ตารางที่ 11 การศึกษาปัญหาในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียน
สุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ปัญหาและอุปสรรค	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนารีวิทยา
<p>ปัญหาด้านการวางแผนการฝึกซ้อม</p> <p>- กลยุทธ์ในการดำเนินงาน</p>	<p>- อุปสรรคในเรื่องของการว่างเว้นจากการแข่งขันเป็นระยะเวลานาน</p> <p>- ปัญหาในเรื่องพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน</p> <p>- ปัญหาในเรื่องการเพิ่มหน้าที่ในการฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band)</p>	<p>- อุปสรรคในการหางบประมาณ เพื่อไปแข่งขันยังต่างประเทศ</p> <p>- อุปสรรคทางด้านร่างกายและสถานการณ์รอบข้างจึงทำให้มีปัญหาการฝึกซ้อม</p> <p>- ปัญหาจากการเหน็ดเหนื่อยในการฝึกซ้อมจึงเกิดความย่อท้อ</p>
<p>- การดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิต</p>	<p>- อุปสรรคในเรื่องนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามเนื้อหาได้ในขณะฝึกซ้อม</p> <p>- การละเลยไม่ใส่ใจในการแก้ไขในเนื้อหาที่ตัวเองยังบกพร่อง</p>	<p>- อุปสรรคในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ในเวลาที่คุณควบคุมวงกำหนด</p> <p>- อุปสรรคในการไม่เข้าใจถึงเป้าหมายในการฝึกซ้อม</p> <p>- ภาวะทางด้านร่างกายที่เป็นปัญหาในการฝึกซ้อม</p> <p>- อุปสรรคในการปฏิบัติการทำภารกิจส่วนตัวควบคู่กับการฝึกซ้อมดนตรี</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม	- ปัญหาในเรื่องการละเลยการฝึกซ้อมเดี่ยว - อุปสรรคของนักเรียนในขณะที่ฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขัน	- อุปสรรคในการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทได้ไม่เต็มที่เนื่องจากอุปสรรคทางด้านร่างกาย - อุปสรรคในระหว่างการเตรียมการฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน
ปัญหาในการดำเนินการฝึกซ้อม - การฝึกซ้อมเดี่ยว	- อุปสรรคในการควบคุมการฝึกซ้อมนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่	- อุปสรรคในเรื่องการฝึกทักษะที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ในระหว่างการฝึกซ้อมเดี่ยว
- การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม	- อุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต - อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการเตรียมการฝึกซ้อมเพื่อแข่งขัน - อุปสรรคในการฝึกซ้อมทักษะด้วยตนเองโดยลำพังในชั่วโมงการฝึกซ้อมกลุ่ม (Section/Part)	- กรณีที่ผู้ควบคุมวงมีภารกิจที่ไม่สามารถมาควบคุมการฝึกซ้อมด้วยตนเอง - อุปสรรคในเรื่องการฝึกปฏิบัติทักษะที่ไม่สามารถฝึกซ้อมโดยลำพังได้ในชั่วโมงการฝึกซ้อมรวมกลุ่ม (Section/Part)
- การฝึกซ้อมรวมวง	- อุปสรรคในการปรับเสียงในการฝึกซ้อมการบรรเลงรวมวง - ปัญหาเนื่องจากงานบริการชุมชน ที่ผู้มาขอใช้บริการมีความต้องการ รูปแบบการบรรเลงของดนตรีที่หลากหลาย	- ปัญหาในเรื่องของการบรรเลงในส่วนที่มีข้อบกพร่องในขณะที่ทำการฝึกซ้อม - ปัญหาในการฝึกปฏิบัติทักษะที่ยังไม่ชำนาญของนักเรียน - เนื่องจากอุปสรรคทางด้านร่างกายของนักเรียนที่เป็นเพศหญิง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบรรเลงดนตรีภาคสนาม

จากการศึกษาข้อมูลด้านการวางแผนการฝึกซ้อม และการดำเนินการฝึกซ้อมของ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและ โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสามารถสรุปประเด็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ ดังนี้

แนวทางในการแก้ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียน สุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา (Action)

แนวทางในการแก้ไขสถานการณ์ปัจจุบัน

1. แนวทางในการแก้ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

กลยุทธ์ในการดำเนินการ

- เนื่องด้วยปัญหาในเรื่องของการว่างเว้นจากการแข่งขันวงโยชวาทิตเป็น ระยะเวลาหลายปี เนื่องจากวงโยชวาทิตดังกล่าวเป็นวงโยชวาทิตที่มีชื่อเสียงมาก่อน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารและผู้ควบคุมวงโยชวาทิต มีนโยบายที่จะพัฒนากิจกรรมวงโยชวาทิตเพื่อให้เป็นที่ รู้จักสำหรับบุคคลทั่วไป จากอุปสรรคดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ทำการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตมาโดยตลอด และ ฝึกซ้อมเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะส่งเข้า แข่งขันเป็นประจำทุกปี เพราะเชื่อว่าการแข่งขันก็คือการสอบ ดังนั้นการฝึกซ้อมมาโดยตลอด หนึ่งปี จึงต้องมีการแข่งขันเพื่อเป็นการทดสอบความสามารถ และสร้างพื้นฐานให้กับนักเรียนเพื่อ เป็นการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในลำดับต่อไป

- เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูผู้ควบคุมวง โยชวาทิตจึงทำการพิจารณาและแก้ปัญหาด้วยการว่ากล่าวตักเตือนในครั้งแรก เพื่อให้ นักเรียน ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง แต่ถ้าหากนักเรียนยังไม่ปฏิบัติตามทางครูผู้ควบคุมวงก็จะแจ้ง ผู้ปกครองและเชิญให้ออกจากวงในที่สุด บางครั้งการว่ากล่าวตักเตือนอาจจะไม่ได้ผลทุกครั้ง การใช้วิธีที่เด็ดขาดจึงเป็นทางเลือกที่ดี เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างสำหรับนักเรียนคนอื่นๆ ในวง

- อุปสรรคของการฝึกซ้อมประเภทการนั่งบรรเลง (Concert Band) เนื่องจาก การบรรเลงดนตรีประเภทของการนั่งบรรเลง (Concert Band) จะมีเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย รวมอยู่ด้วย ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกเด็กนักเรียนให้เล่นเครื่องสาย เพื่อที่จะได้ฝึกซ้อมดนตรีประเภทการนั่งบรรเลง (Concert Band) การฝึกซ้อมดังกล่าวจะต้องใช้ ระยะเวลาและประสบการณ์ในการฝึกซ้อมและการบรรเลงจริง ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนสามารถบรรเลง ดนตรีได้หลายประเภทและเพื่อเป็นการเพิ่มทักษะให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้นำทักษะ ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

- ในการฝึกซ้อมเดี่ยว หรือการฝึกซ้อมส่วนตัวของนักเรียนถ้าในกรณีที่เด็กนักเรียนฝึกซ้อมหลายคนพร้อมๆ กัน อาจจะไม่เข้าใจทักษะภายในทันที เนื่องจากทักษะดังกล่าวจะต้องใช้สมาธิในการทำความเข้าใจ จึงจะสามารถปฏิบัติดังกล่าว จากอุปสรรคดังกล่าวครูผู้ควบคุมวงจึงได้เน้นการฝึกซ้อมเดี่ยวเพราะจะได้ใช้เวลาในการฝึกซ้อมอย่างเต็มที่ ได้แก้ไขจุดบกพร่องของตนเอง เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติเดี่ยวได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการเน้นฝึกซ้อมส่วนตัวจะส่งผลดีต่อการฝึกซ้อมแบบกลุ่ม และแบบรวมวงด้วย

ในการฝึกซ้อมในแต่ละครั้งของเด็กนักเรียน ในบางครั้งอาจจะยังละเอียดไม่ได้ในรายละเอียด จึงทำให้การฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนไม่สมบูรณ์ จากอุปสรรคที่เกิดขึ้นจึงได้มีการสรรหาครูที่เพื่อที่จะมาควบคุมการฝึกซ้อมให้กับรุ่นน้อง แก้ไขข้อบกพร่องและแก้ไขรายละเอียดเฉพาะจุด ด้วยความคุ้นเคย และความสนิทสนมกับรุ่นพี่ ตลอดจนมีอายุในวัยใกล้เคียงกัน จึงทำให้รุ่นน้องกล้าที่จะซักถามและแก้ไขรายละเอียดที่จะต้องทำการฝึกซ้อม ซึ่งการฝึกซ้อมด้วยวิธีดังกล่าวจะส่งผลดีต่อการฝึกซ้อมของนักเรียน

การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

- จากการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการฝึกซ้อม Concert Band และ Marching Band จะเห็นได้ว่า ภาพรวมของเสียงในการรวมวงในแต่ละประเภทจะไพเราะได้ นั่นก็ขึ้นอยู่กับเสียงประสาน (Harmony) ซึ่งการบรรเลงดังกล่าวจะต้องอาศัยการฟังเสียงของสมาชิกภายในวงจึงจะทำให้เสียงการบรรเลงบทเพลงมีความสมดุล และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (Balance & Perfect) ผู้ควบคุมวงจึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการฝึกซ้อมส่วนตัว เพราะเชื่อว่าทักษะการฝึกซ้อมส่วนตัวที่ดีนั้น เนื่องจาก ทักษะและประสบการณ์ในการบรรเลงเดี่ยว สามารถ ทำให้ทักษะการฟังเสียงดีตามไปด้วย ย่อมจะส่งผลทำให้การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม และรวมวงดีไปด้วย เพราะสมาชิกทุกคนมีทักษะการฟังเสียงที่ดี และมีความพยายามที่จะเป็นส่วนหนึ่งของวง

- เนื่องจากเด็กนักเรียนจะต้องทำการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขันเป็นระยะเวลานาน อาจทำให้เด็กนักเรียนรู้สึกเหนื่อยหน่าย ซึ่งเป็นสาเหตุอาจจำทำให้เด็กนักเรียนเกิดความเครียด เพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคในด้านการฝึกซ้อม ครูผู้ควบคุมวงจึงอนุญาตให้เด็กนักเรียนไป-กลับในการฝึกซ้อม สลับกับค้างคืน และทำการฝึกซ้อมที่โรงเรียนในระหว่างเข้าค่ายเพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดที่อาจจะเกิดกับนักเรียน

2. แนวทางในการแก้ปัญหาในการฝึกซ้อมของโรงเรียนสุนารีวิทยา

กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

- เนื่องจากวงโยชวาทิตจะต้องเดินทางไปแข่งขันที่ต่างประเทศในทุกๆ 2 ปี จึงทำให้งบประมาณในการแข่งขันไม่เพียงพอเนื่องจากจะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากครูผู้

ควบคุมจึงใช้วิธีการหางบประมาณเพิ่มเติมโดยให้ฝ่ายการเงิน และฝ่ายบริหารช่วยในการหาแหล่งที่จะแสดงเพื่อที่จะหารายได้ เช่น

1. บริษัท ห้างร้าน และองค์กรเอกชน เป็นต้น
2. รายได้ที่ได้จากการบริจาค ได้แก่ สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง เป็นต้น
3. ขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพละ ซึ่งรายได้ส่วนนี้จะต้องทำการแข่งขันให้ได้รับรางวัลชนะเลิศในรางวัลที่กำหนดให้เท่านั้น จึงจะได้งบประมาณดังกล่าว

- เนื่องด้วยอุปสรรคที่สมาชิกในวงโยชวาทิตเป็นเด็กนักเรียนหญิงทั้งหมด จึงทำให้มีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีการแก้ไขปัญหาก็กับนักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหาที่เป็นอุปสรรคเล็กๆ น้อยๆ ของเด็กนักเรียน หมั่นแก้ไขข้อบกพร่องและตัดแปลงแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าโดยไม่หยุดนิ่งซึ่ง ได้แก่

ปัญหาที่เกิดจากการฝึกซ้อม บางครั้งนักเรียนเกิดความ เหนื่อยล้า ย่อท้อ ขอลาออกจากวงโยชวาทิตในที่สุด ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วาทศิลป์บอกถึงเหตุผลถึงความจำเป็นที่จะต้องฝึกซ้อม โดยการบอกถึงรายการที่จะต้องไปแข่งขันล่วงหน้าเป็นรายปี ว่าจะต้องผ่านอะไรบ้าง เพื่อให้เด็กนักเรียนเห็นเส้นทางได้อย่างชัดเจน

ในการฝึกซ้อมมีบางเนื้อหาที่นักเรียนต้องแก้ไขข้อบกพร่อง แต่นักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีการจัดเวลาในการฝึกซ้อมส่วนตัวให้กับเด็กนักเรียนในวันอังคารและวันพฤหัสบดี โดยไม่ได้บังคับว่าจะต้องมาทุกวัน โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม และในแต่ละวันจะมีครูผู้ฝึกสอนมาให้คำแนะนำต่อจากหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) อีกครั้งหนึ่งเพื่อช่วยในการแก้ไขข้อบกพร่องให้น้อยลงและหมดไปในที่สุด

ด้วยปฏิภาณไหวพริบของครูผู้ควบคุมวง จึงมีความเข้าใจในปัญหาที่เกิดจากการฝึกซ้อม ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น เหตุผลทางด้านร่างกายเนื่องจากเด็กนักเรียนเป็นผู้หญิงล้วนดังนั้นความอดทนต่อสถานการณ์รอบข้าง จึงมีขีดจำกัด ประกอบกับสภาวะทางด้านอากาศที่ทำให้มีปัญหาต่อการฝึกซ้อม จึงเลือกที่จะฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) เพื่อให้เหมาะสมกับการบรรเลงในห้อง และมีความเหมาะสมกับเด็กนักเรียนผู้หญิง ซึ่งการซ้อมจะไม่ทำให้นักเรียนต้องเหน็ดเหนื่อยมากเกินไป

- เนื่องจากเด็กนักเรียนจะต้องรับผิดชอบทั้งในด้านการเรียนและการฝึกซ้อมดนตรี จึงทำให้นักเรียนเกิดความย่อท้อ และขอลาออกในที่สุด ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วาทศิลป์บอกถึงเหตุผลถึงความจำเป็นที่จะต้องฝึกซ้อม โดยการบอกถึงรายการที่จะต้องไปแข่งขันล่วงหน้าเป็น

รายปี เพื่อให้เด็กเห็นเส้นทางได้อย่างชัดเจน และจัดตารางการฝึกซ้อมให้มีความเหมาะสมและไม่หนักมากเกินไป โดยในวันอังคารและพฤหัสบดีเป็นเวลาของการซ้อมเดี่ยวของเด็กนักเรียน แต่ไม่ได้บังคับให้มาฝึกซ้อมทุกวัน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีเวลาว่างไปเรียนพิเศษและทำภารกิจส่วนตัว ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะเกิดผลดีกับเด็กนักเรียน คือได้ทำในสิ่งที่ตนรัก คือเล่นดนตรีและในขณะเดียวกันก็ยังได้เรียนหนังสืออย่างเต็มที่

การดำเนินกิจกรรมในวงโยชวาทิต

- เนื่องจากการฝึกซ้อมดนตรีจะต้องใช้เวลาานพอสมควรจึงจะทำให้เกิดทักษะที่ดีได้ การพัฒนาทักษะในการฝึกเล่นเครื่องดนตรีจะต้องให้ความสนใจในรายละเอียดเล็กน้อย จึงจะทำให้การฝึกทักษะนั้นสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การฝึกพัฒนาทักษะโดยปกติแล้วจะต้องเป็นไปตามขั้นตอน แต่การฝึกทักษะตามขั้นตอนจะทำให้ใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากเกินไป เนื่องจากนักเรียนจะต้องออกงานแสดงที่เป็นกิจกรรมของโรงเรียนพร้อมกับรุ่นพี่ ครูผู้ควบคุมจึงใช้วิธีการให้เด็กนักเรียนใหม่ได้ฝึกซ้อมรวมวงกับรุ่นพี่ ในกรณีที่เด็กนักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ เมื่อได้ยินการบรรเลงที่ถูกต้องก็จะเกิดการปรับตัวและกระตือรือร้นที่ฝึกซ้อมมากขึ้น จึงทำให้ปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ทันรุ่นพี่ และออกงานแสดงพร้อมกับรุ่นพี่ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด

- เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเองที่ละเลยในการกำหนดเนื้อหาที่จะทำการฝึกซ้อมในแต่ละวัน ซึ่งการกำหนดเนื้อหาดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การฝึกซ้อมเป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นครูผู้ควบคุมจึงใช้วิธีการ กำหนดตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนซึ่งจะมีในวันอังคาร พฤหัสบดี เป็นเวลาของการฝึกซ้อมเดี่ยว เพื่อแก้ไขปัญหาคาระเลยในการกำหนดเนื้อหาที่จะต้องฝึกซ้อมในแต่ละวัน โดยกำหนดให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมเป็นผู้นำในการฝึกซ้อม ปรึกษากับสมาชิกภายในวงว่าจะต้องฝึกเนื้อหาในส่วนใดบ้าง

- เนื่องจากสมาชิกในวงโยชวาทิตเป็นเด็กนักเรียนหญิงล้วน ดังนั้นความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ จึงมีขีดจำกัด ประกอบกับสภาวะทางด้านอากาศจึงทำให้มีปัญหาในการฝึกซ้อมกลางแจ้ง ด้วยความมีไหวพริบของผู้ควบคุมวงโยชวาทิต จึงได้พลิกแพลงการฝึกซ้อมโดยจะเน้นการฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band) มากกว่า เพราะเห็นว่าเด็กนักเรียนที่เป็นผู้หญิงล้วนมีความเหมาะสมที่ฝึกซ้อมการบรรเลงประเภทนี้

- เนื่องด้วยปัญหาดังกล่าว ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงได้จัดสรรตารางการฝึกซ้อม เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีเวลาว่างในการจะไปเรียนพิเศษในรายวิชาอื่นและปฏิบัติภารกิจส่วนตัว โดย วันอังคารและวันพฤหัสบดีหลังเลิกเรียนจะเป็นเวลาของการฝึกซ้อมเดี่ยวและแยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตได้ให้ความสำคัญ

กับนักเรียนและใส่ใจในรายละเอียดที่เป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ของเด็กนักเรียนหญิงและสามารถแก้ไขปัญหได้ในทุกสถานการณ์

การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

- เนื่องจากสมาชิกในวงโยชวาทิตเป็นเด็กนักเรียนหญิงล้วน จึงทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทได้อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ เนื่องด้วยเหตุผลหลายประการดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีการกำหนดตารางการฝึกซ้อมโดยจะมีการฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band) เป็นหลัก แต่ไม่มีการฝึกซ้อม (Marching Band) อยู่ในตารางการฝึกซ้อม เนื่องด้วยเหตุผลข้างต้นที่ไม่สะดวกต่อการฝึกซ้อมดนตรีประเภทดังกล่าว แต่จะทำการฝึกซ้อมดนตรีประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) ในวันอังคารและวันพฤหัสบดีหลังเลิกเรียนในช่วงที่ใกล้วันออกงานแสดงเท่านั้น

- เนื่องด้วยการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันเป็นการฝึกซ้อมที่ใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร ผู้ควบคุมวงจึงได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกซ้อม ตลอดจนการดูแลเด็กนักเรียนในระหว่างที่เตรียมการแข่งขัน การวางแผนดังกล่าวเป็นการป้องกันอุปสรรคที่เกิดขึ้นซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่รอบคอบ และลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสมาชิกภายในวง

- เนื่องจากสมาชิกในวงโยชวาทิตเป็นเด็กนักเรียนหญิงล้วน จึงทำให้มีอุปสรรคในการดำเนินชีวิตประจำวันในระหว่างที่เตรียมการแข่งขันซึ่งในบางครั้งมีความจำเป็นที่จะต้องค้างคืนที่โรงเรียนเพื่อความสะดวกในการฝึกซ้อม ผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีการกำหนดการเข้าค่ายเพื่อเตรียมการแข่งขันเป็นเวลาไม่นานมากนักและให้นักเรียนเดินทางไป-กลับ สลับกับการค้างคืนที่โรงเรียน เพื่อเป็นการลดความเครียดของการฝึกซ้อมของนักเรียน และเพื่อเป็นกำลังใจให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะฝึกซ้อมต่อไป ในกรณีที่เด็กนักเรียนได้ทำการฝึกซ้อมอยู่เป็นประจำ ประกอบกับมีครูผู้ฝึกสอนและหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมทุกครั้ง ด้วยเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้ฝึกสอนที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องให้เด็กนักเรียนทุกๆ วัน จนชำนาญ จึงทำให้เด็กนักเรียนมีทักษะที่ดีมาก่อนแล้วในระดับหนึ่ง จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการฝึกซ้อมเป็นเวลานานมากนัก

3. ปัญหาในด้านการดำเนินการฝึกซ้อม โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย

ปัญหาการฝึกซ้อมเดี่ยว

- จากการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวในเรื่องของการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ จะเห็นได้ว่าครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต จะแยกการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ เพราะการเริ่มฝึกขึ้นพื้นฐานของเด็กนักเรียน โดยเริ่มจากการฝึกโน้ตสั้นๆ ง่ายๆ

พัฒนาไปเป็นโน้ตที่ยาวขึ้น เป็นการฝึกสมาธิไปในตัว ไปจนถึงการฝึกประสาทสัมผัสการเคลื่อนไหวของร่างกายไปพร้อมๆกับการฝึกหัดเครื่องดนตรี ซึ่งการฝึกเด็กนักเรียนใหม่ต้องใช้เวลาในการฝึกนานพอสมควร

ส่วนเด็กนักเรียนใหม่ก็จะทำการฝึกไปตามขั้นตอนปกติ เนื่องจากเด็กนักเรียนฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหามากนัก

ในกรณีที่เด็กนักเรียนเก่า และเด็กนักเรียนใหม่ มีข้อสงสัย หรือมีข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไข ก็จะรุ่นพี่คอยให้คำแนะนำ สาธิต และอธิบายให้กับเด็กนักเรียนจึงทำให้เด็กนักเรียนมีทักษะที่ดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งจะเกิดผลดีกับตัวนักเรียนเอง

ปัญหาการฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

- ด้วยภารกิจที่มากมายที่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตที่จะต้องทำหน้าที่ในการดูแลทั้งในด้านกิจกรรมวงโยชวาทิต ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกซ้อม การดูแลเด็กนักเรียน ประสานงานกับฝ่ายวิชาการในการพาเด็กนักเรียนไปออกแสดงตลอดจน ควบคุมการฝึกซ้อมของเด็กๆ ทั้งในตอนฝึกซ้อมปกติและในช่วงเตรียมการแข่งขัน ทั้งนี้เนื่องด้วยความที่มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติมุ่งมั่นที่จะพัฒนางวงโยชวาทิตมาโดยตลอด จึงมองว่าอุปสรรคทุกอย่างที่พบไม่ใช่ปัญหา พยายามที่จะเข้าใจในตัวเด็กนักเรียน พยายามที่จะอยู่กับสิ่งรอบข้าง มุ่งมั่นที่จะฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียนด้วยความเอาใจใส่รอบด้านของผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ประกอบกับความรับผิดชอบ ความเสียสละเพื่อที่จะมุ่งมั่นในการพัฒนางวงโยชวาทิตอย่างไม่หยุดยั้ง มองข้ามอุปสรรคไปโดยสิ้นเชิง

- จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องด้วยการฝึกซ้อมที่หนักมากเกินไป เนื่องจากการเตรียมฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันที่มีการฝึกซ้อมหนักพอสมควร อาจจะทำให้เด็กนักเรียนเกิดความเครียด และกังวล ครูผู้ควบคุมวงจึง ให้นักเรียนฝึกซ้อมแบบไป-กลับ สลับกับการฝึกซ้อมแบบค้างคืนที่โรงเรียนในช่วงที่ใกล้วันแข่งขัน เพื่อให้นักเรียนผ่อนคลาย ไม่ให้เด็กนักเรียนเครียดมากเกินไป เพื่อเป็นการเพิ่มกำลังใจให้เด็กนักเรียนที่จะทำการฝึกซ้อมต่อไป

- การแก้ไขจุดบกพร่องในการฝึกซ้อมดังกล่าว การฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนในเรื่องของความใส่ใจในรายละเอียดในจุดเล็กๆ น้อยๆ ที่จะต้องแก้ไขในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อมในบางครั้งอาจจะยังไม่ละเอียดเพียงพอ เนื่องจากบทเพลงหรือแบบฝึกหัดจะมีรายละเอียด เช่น Articulation, Dynamic ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทเพลงที่จะต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้การบรรเลงนั้นสมดุลและสมบูรณ์ (Balance & Perfect) เนื่องด้วยครูผู้ควบคุมวงทำการฝึกซ้อมให้เด็กนักเรียนเป็นประจำทุกวัน คอยให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับมีรุ่นพี่คอยแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนที่จะต้องแก้ไขมาโดยตลอด อุปสรรคในการฝึกซ้อมดังกล่าวจึงหมดไป เนื่องจากได้ทำการฝึกซ้อมกับครูผู้ควบคุมวง ควบคุมการฝึกซ้อมในกลุ่ม

เครื่องลมไม้ และรุ่นที่ควบคุมการฝึกซ้อม เครื่องทองเหลือง อย่างสม่ำเสมอจึงทำให้นักเรียนมีทักษะที่ดีขึ้นและมีความชำนาญมากยิ่งขึ้น

การฝึกซ้อมแบบรวมวง

- ก่อนที่จะทำการฝึกซ้อมรวมวง (Ensemble) เนื่องจากคุณภาพของเสียงในการรวมวง ไม่ว่าจะเป็นประเภท Ensemble Music, Marching Basic Ensemble คุณภาพของเสียงเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องด้วยการบรรเลงรวมวงจะต้องอาศัยทักษะการฟังเป็นตัวช่วยในการบรรเลง เพราะหัวใจสำคัญของการบรรเลงรวมวงคือ เสียงประสานที่มีคุณภาพ (Harmony) ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่าบทเพลงนั้นจะไพเราะหรือไม่ เนื่องด้วยผู้ควบคุมวงโยชวาทิตได้ให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพของเสียง (Tone Quality) จากการบรรเลงของเด็กนักเรียนที่ฝึกซ้อมรวมวง ถ้าผลการบรรเลงยังไม่ได้มาตรฐานตามที่ตั้งเป้าเอาไว้ ครูผู้ควบคุมจึงแก้ปัญหาด้วยวิธีการ การเน้นการฝึกซ้อมเดี่ยว และการฝึกเป่าลากเสียงยาว (Long Tone) เป็นสำคัญ ซึ่งการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการดังกล่าวจะส่งผลดีต่อการฝึกซ้อมรวมวง และการฝึกซ้อมรวมวงตามไปด้วย

- อุปสรรคดังกล่าว เนื่องจากในงานบริการชุมชน มีความต้องการการบรรเลงดนตรีที่หลากหลายรูปแบบ รวมทั้งประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) ซึ่งทางโรงเรียนยังไม่ได้เริ่มก่อตั้งครูผู้ควบคุมวงจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีประเภทการนั้บรรเลง (Concert Band) จึงได้ให้นักเรียนเริ่มฝึกหัดเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเพิ่มอีก เพื่อให้สามารถบรรเลงวงดนตรีประเภทประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) ได้อีกประเภทหนึ่ง เพื่ออำนวยความสะดวกและสนองความต้องการของสังคมในงานด้านการให้บริการชุมชนและประโยชน์อีกประการหนึ่งคือนักเรียน ได้ฝึกทักษะในการบรรเลงเครื่องดนตรีเพิ่มขึ้นอีกและมีทักษะความรู้ในการบรรเลงรวมวงเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลด้านการวางแผนการฝึกซ้อม และการดำเนินการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสามารถสรุปประเด็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ ดังนี้

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการฝึกซ้อม โรงเรียนสุนรรีวิทยา

การซ้อมเดี่ยว

- ในกรณีเด็กนักเรียนที่เป็นสมาชิกใหม่ไม่สามารถปฏิบัติได้ทันเท่ากับรุ่นพี่จึงทำให้มีอุปสรรคในการฝึกซ้อมแบบรวมวงพร้อมกับสมาชิก และหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part) และการฝึกซ้อมรวมวง (Concert Band) โดยมีครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยเด็กนักเรียนใหม่ยังไม่สามารถปฏิบัติทักษะการรวมวงได้เท่ากับรุ่นพี่ หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีก็จะแก้ไขจุดบกพร่องให้กับนักเรียนใหม่ เพื่อที่จะให้เด็กนักเรียนนำไปฝึกซ้อมส่วนตัวด้วย

ตนเอง แต่ถ้าในกรณีฝึกซ้อมรวมวง ครูผู้ควบคุมครูผู้ควบคุมวงจะใช้วิธีให้เด็กนักเรียนใหม่ฝึกซ้อมรวมกับรุ่นพี่ เพื่อให้ นักเรียนใหม่ที่ยังปฏิบัติไม่ได้เท่ากับรุ่นพี่ได้เกิดการปรับตัวและมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมให้มากขึ้น ซึ่งวิธีดังกล่าวจะเกิดผลดีต่อตัวนักเรียนเอง เนื่องจากความขยันที่จะฝึกซ้อมด้วยตนเอง ในขณะที่นักเรียนใหม่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ในการบรรเลงแบบรวมวง (Concert Band) นักเรียนใหม่สามารถที่จะซักถามข้อบกพร่องกับครูผู้ฝึกสอนในจุดที่นักเรียนเองยังไม่สามารถปฏิบัติได้หลังจากการฝึกซ้อมรวมวง ซึ่งครูผู้ฝึกสอนจะอยู่เป็นประจำทุกวันเพื่อคอยแก้ไขข้อบกพร่องที่นักเรียนจะต้องเน้นย้ำหลังเวลาการฝึกซ้อมเดี่ยว และหลังเวลาซ้อมรวมวง ซึ่งนักเรียนสามารถที่จะซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา หลังจากการซ้อมรวมวง และการฝึกซ้อมเดี่ยว

การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

- ในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงติดธุระหรือไปราชการไม่สามารถที่จะมาควบคุมการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนในช่วงเวลารวมวงได้ ครูผู้ควบคุมจึงใช้วิธีการมอบหมายเนื้อหาที่นักเรียนจะต้องฝึกซ้อมให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าวง เพื่อให้หัวหน้าวงแจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบตลอดจนมอบหน้าที่ให้หัวหน้าวงดูแลฝ่ายต่างๆ ในเวลาที่ผู้ควบคุมไปปฏิบัติภารกิจเช่น ฝ่ายบัญชี ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายวัสดุ เป็นต้น

- เนื่องด้วยการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนบางเนื้อหาไม่สามารถที่จะฝึกทักษะด้วยตนเองได้ ปัญหาเนื่องจากการฝึกทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมากเกินไป จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการทำการฝึกซ้อม เนื่องด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงได้สรรครูผู้ฝึกสอนเพื่อที่จะเป็นผู้ควบคุมและปรับการฝึกซ้อมของนักเรียนในจุดที่นักเรียนยังมีข้อบกพร่อง และยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งครูผู้ฝึกสอนจะอยู่เป็นประจำทุกวันหลังเลิกเรียนทั้งเวลาการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

การฝึกซ้อมรวมวง

- ด้วยประสบการณ์ในการควบคุมการฝึกซ้อมของครูผู้ควบคุมวงจึงทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขทักษะที่นักเรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ในระหว่างที่นักเรียนทำการบรรเลงรวมวงอยู่ ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีบอกกล่าวข้อบกพร่องเฉพาะจุดในทันที เพื่อให้ นักเรียนจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่องหลังจากการซ้อมรวมวงเสร็จแล้ว

- หลังจากการฝึกซ้อมรวมวงของนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไข ซึ่งบางทักษะมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ซับซ้อนมากจนเกินกว่าที่นักเรียนจะปฏิบัติได้เอง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการฝึกซ้อมของนักเรียน ครูผู้ควบคุมวงจึงมอบหมายให้ครูผู้ฝึกสอนเป็น

ผู้แก้ไขข้อบกพร่องกับเด็กนักเรียนในทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมกลุ่ม (Section/Part) และรวมวง (Concert Band)

- ปัญหาด้านสภาพร่างกายทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมดนตรีทุกรูปแบบได้อย่างเต็มที่เนื่องจากนักเรียนในวงเป็นเด็กผู้หญิงล้วน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัด ทำให้นักเรียนไม่สามารถฝึกซ้อมได้อย่างเต็มที่ ผู้ควบคุมวงจึงได้แก้ปัญหาด้วยการเน้นการฝึกซ้อมในรูปแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน

แนวทางในการแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้า

1. ปัญหาเฉพาะหน้าด้านการฝึกซ้อมของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นนักเรียนชายล้วน จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กนักเรียนบางส่วนจะมีความซุกซนไปบ้างตามประสาเด็กวัยรุ่นผู้ชาย แต่มีส่วนน้อยที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม เช่น การไม่เข้าเรียนไม่ตั้งใจเรียน หรือก่อวุ่นในห้องเรียนในบางรายวิชา โดยจะมีอาจารย์ประจำวิชาเขียนรายงานความประพฤติแจ้งมายังครูผู้ควบคุมวง ทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนางโยชวาทิต เพราะครูผู้ควบคุมวงต้องการให้เด็กนักเรียนในวง โชวาทิตเป็นทั้งคนเก่งและคนดีมีความเสียสละไม่มีอิทธิพลเหนือเด็กนักเรียนคนอื่นในโรงเรียน

แนวทางการแก้ไขปัญหา เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นเด็กผู้ชายล้วน จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กนักเรียนบางส่วน จะมีความซุกซนไปบ้างตามประสาเด็กวัยรุ่นผู้ชาย แต่มีส่วนน้อยที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม แต่ด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต จึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงทราบถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการปกครองสมาชิกในวงโยชวาทิต ที่มีจำนวนมาก ทั้งด้านการดำเนินการฝึกซ้อม รวมไปถึงการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมในการเป็นนักเรียน ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีชี้แจงรายละเอียดให้นักเรียนได้ทราบถึงกติกา และกฎระเบียบ ที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกภายในวงโยชวาทิต เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทั้งในด้านการฝึกซ้อม และด้านพฤติกรรม รวมไปถึงการประพฤติตนในทางที่เหมาะสมภายในโรงเรียนทั้งในขณะที่อยู่กับสมาชิกภายในวงโยชวาทิต และกับบุคคลทั่วไป

- การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

ปัญหาที่เกิดขึ้น การฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพ ได้ผลลัพธ์ที่ดี และเกิดความชำนาญนั้น นอกจากจะต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีความละเอียดรอบคอบ ใส่ใจในทุกรายละเอียดของการฝึกซ้อม เพราะเสียงดนตรีที่ดีนั้น ย่อมมาจากกรให้ความสำคัญกับทุกรายละเอียดในการฝึกซ้อม ซึ่งในบางครั้งนักเรียนยังละเลยไม่ใส่ใจใน

รายละเอียดของบทเพลงและแบบฝึกหัด ในจุดเล็กน้อยที่ตัวเองยังมีข้อบกพร่องอยู่ จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการบรรเลงบทเพลง ซึ่งจะส่งผลทำให้การบรรเลงบทเพลงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ดังนั้นจะต้องให้ความสำคัญ กับการเก็บรายละเอียดในการฝึกซ้อมให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติบทเพลงได้อย่างถูกต้องและมีความสมบูรณ์

แนวทางการแก้ไขปัญหา การฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพ ได้ผลลัพธ์ที่ดี และเกิดความชำนาญนั้นนอกจากจะต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีความละเอียดรอบคอบ ใส่ใจในทุกรายละเอียดของการฝึกซ้อม ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่การฝึกซ้อมเดี่ยว เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นการฝึกพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรีตั้งแต่ขั้นต้น ซึ่งการฝึกเทคนิคขั้นพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้สามารถปฏิบัติทักษะที่มีระดับสูงขึ้นไปได้อย่างถูกต้องและชำนาญ ดังนั้นการฝึกซ้อมเดี่ยวจึงมีความจำเป็นสำหรับการฝึกทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับที่สูงขึ้น

- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันในแต่ละครั้ง มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับอุปสรรค ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกซ้อม ปัญหาเรื่องเด็กนักเรียน เช่น กรณีที่จะต้องฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานาน อาจทำให้เด็กนักเรียนเกิดความกดดัน ท้อแท้ เหนื่อยล้า ครูผู้ควบคุมวงจึงเล็งเห็นความสำคัญของการฝึกซ้อม และการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียนในระหว่างที่มีการเก็บตัวเพื่อทำการฝึกซ้อมที่โรงเรียน ครูผู้ควบคุมวงจึงได้สรรหาวิธีการที่จะแก้ปัญหาให้กับเด็กนักเรียนอยู่เสมอ ด้วยความเข้าใจ และเอาใจใส่ต่อเด็กนักเรียนของครูผู้ควบคุมวง จึงทำให้เกิดผลดี เป็นประโยชน์กับตัวนักเรียน และส่งผลดีต่อคุณภาพการบรรเลงของวงอีกด้วย

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันในแต่ละครั้ง มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับอุปสรรค ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นทั้งในด้านการฝึกซ้อม และการใช้ชีวิตประจำวันในระหว่างการเตรียมการแข่งขัน ครูผู้ควบคุมวงจึงได้แก้ไขสถานการณ์ไว้ล่วงหน้าด้วยวิธีการเตรียมความพร้อมในทุกๆด้าน ในด้านการฝึกซ้อมครูผู้ควบคุมจะเป็นผู้วางแผนในการกำหนดตารางในการฝึกซ้อมร่วมกับครูผู้ฝึกสอน โดยระบุวันเวลา รายการที่ต้องฝึก เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการฝึกซ้อม และแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้า เพื่อให้การฝึกซ้อมเป็นไปตามเป้าหมายและได้ผลมากที่สุด สำหรับในด้านการใช้ชีวิตประจำวันในระหว่างเตรียมการแข่งขัน ครูผู้ควบคุมวงจะแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับรายละเอียดที่จะต้องปฏิบัติในระหว่างการเตรียมการแข่งขัน เพื่อให้เวลานักเรียนได้เตรียมความพร้อม และเตรียมตัว เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องในระหว่างการ

เตรียมแข่งขัน และเพื่อเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น การวางแผนล่วงหน้าของครูผู้ควบคุมวง เพื่อเป็นการป้องกันอุปสรรคปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อการศึกษา

2. ปัญหาเฉพาะหน้าด้านการฝึกซ้อมของโรงเรียนสุนารีวิทยา

- กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีจะต้องใช้ความอดทน ความพยายาม และต้องใช้ความสัมพันธ์ภายในร่างกายอย่างมาก ในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีจึงต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อม เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อทำการฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ และพัฒนาทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การฝึกซ้อมดนตรียังต้องทำควบคู่ไปพร้อมกับการเรียนวิชาสามัญที่ต้องเอาใจใส่ จึงทำให้นักเรียนเกิดความย่อท้อ เหนื่อยหน่ายในการฝึกซ้อม และขอลาออกไปในที่สุด

แนวทางการแก้ปัญหา ในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีจะต้องใช้ความอดทน ความพยายาม และต้องใช้ความสัมพันธ์ภายในร่างกายอย่างมากในการฝึกฝน เป็นทักษะที่มีความยาก และต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากพอสมควร จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนย่อท้อ และขอลาออกจากวงในที่สุด ซึ่งครูผู้ควบคุมวงเข้าใจ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการพูดโน้มน้าวจิตใจ และชี้แจงเหตุผลในการฝึกซ้อมว่าฝึกซ้อมไปเพื่ออะไร จุดมุ่งหมายที่จะไปให้ถึงนั้นอยู่ที่ใด ตอนนี้เรายืนอยู่ที่จุดไหน ยังเหลืออีกกี่จุดที่ต้องผ่านไปให้ได้ และกว่าที่นักเรียนจะทำได้เท่ากับวันนี้ นักเรียนผ่านอะไรมาบ้างถ้าออกตอนนี้จะได้อะไร และถ้าสู้ต่อไปแล้วจะได้อะไร ชี้แจงเหตุผล และอธิบายให้นักเรียนมองเห็นภาพชัดเจนว่าทำไปเพื่ออะไร และได้อะไร

- การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการดำเนินการฝึกซ้อมดนตรี จะต้องอาศัยเวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะทำให้เกิดทักษะและสามารถปฏิบัติได้ ในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตมีความประสงค์อยากจะให้เด็กนักเรียนใหม่สามารถปฏิบัติได้ทัน หรือปฏิบัติร่วมกับวงที่ได้ในการฝึกซ้อมรวมวง จึงได้กำหนดตารางในการฝึกซ้อมรวมวงแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) ให้มากกว่าการซ้อมเดี่ยว หรือการซ้อมส่วนตัว จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการฝึกซ้อมสำหรับนักเรียนใหม่ เพราะจะต้องสามารถปฏิบัติตามวงให้ได้ ในระยะเวลาที่ครูผู้ควบคุมวงกำหนด

แนวทางการแก้ปัญหา ในการดำเนินการฝึกซ้อมดนตรี จะต้องอาศัยเวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะและสามารถปฏิบัติได้ ในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตมีความประสงค์อยากจะให้เด็กนักเรียนใหม่สามารถปฏิบัติได้ทันหรือปฏิบัติรวมวงกับวงที่ได้ในเวลาที่กำหนด ด้วยนโยบายในการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตของทางโรงเรียน จะต้องมีการที่แข่งขันในรอบปีอยู่หลายรายการ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ครูผู้ควบคุม

วงโยชวาทิต มีความต้องการที่จะฝึกทักษะให้นักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ในระยะเวลาอันสั้น เพื่อให้ทันในการที่จะส่งเด็กนักเรียนเข้าแข่งขันวงโยชวาทิต ครูผู้ควบคุมวงจึงได้ใช้วิธีการรับสมัครเด็กนักเรียนที่เข้ามาสมัครใหม่ โดยจะไม่แยกฝึกเด็กนักเรียนเก่า และเด็กนักเรียนใหม่ แต่ครูผู้ควบคุมวงจะให้เด็กนักเรียนใหม่ฝึกไปพร้อมๆกับรุ่นพี่ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กนักเรียนใหม่อยากที่จะปฏิบัติอย่างชำนาญเหมือนกับรุ่นพี่ การแก้ไขปัญหาลักษณะหน้าด้วยวิธีการดังกล่าวจึงมีความสำคัญนอกจากจะทำให้เด็กนักเรียนมีทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้ว ยังสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับรุ่นพี่ได้ และร่วมแข่งขันกิจกรรมวงโยชวาทิตได้ทันตามเวลาที่กำหนดอีกด้วย

- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นผู้หญิงล้วน จึงทำให้มีข้อจำกัดในการบรรเลง และการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภท ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติ เนื่องจากธรรมชาติทางสรีระ ทำให้ความอดทนต่อสภาพแวดล้อมในบางสถานการณ์มีขีดจำกัด เช่น แดดร้อน เดินหรือยืนนานๆ แม้จะมีจิตใจที่เข้มแข็ง แต่ก็ยังมีความเป็นผู้หญิงที่รักสวย รักงาม ความอดทนต่อสภาพแวดล้อมในบางสถานการณ์จึงมีขีดจำกัด การบรรเลงและการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทจึงไม่เหมาะกับเด็กนักเรียนผู้หญิง เพราะมีการฝึกซ้อมที่หนักมากจนเกินไป จึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงเล็งเห็นความสำคัญ และสามารถที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ในที่สุด

แนวทางการแก้ไขปัญห เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นผู้หญิงล้วน จึงทำให้มีข้อจำกัดในการบรรเลง และการฝึกซ้อมดนตรีบางประเภท ครูผู้ควบคุมวงจึงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากเด็กนักเรียนเป็นนักเรียนหญิง จึงทำให้ความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัด เป็นเหตุทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทในระยะเวลาอันยาวนาน และระยะยาวได้จากปัญหาดังกล่าวจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทการนั่งบรรเลง (Marching Band) เพื่อเป็นการลดปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากเรื่องความแตกต่างทางด้านสรีระ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทได้อย่างเต็มที่

2. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้านการดำเนินการฝึกซ้อมโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

- การฝึกซ้อมเดี่ยว

ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวหรือการฝึกซ้อมส่วนตัว เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ และให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนเกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและเกิดความชำนาญในการปฏิบัติ จนทำให้สามารถปฏิบัติไปพร้อมๆ กันได้ ทำให้นักเรียนบางส่วนทั้งที่เป็นนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ มีอุปสรรคปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อม ปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาส่วนตัว ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งในบางครั้งนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ยังมีข้อบกพร่องที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ในเวลานั้น เพราะทักษะ

บางอย่างมีความยาก และซับซ้อน ต้องอาศัยพื้นฐานที่ดี ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความกังวลในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม ด้วยไหวพริบและประสบการณ์ในการฝึกซ้อมของครูผู้ควบคุม วงโยธวาทิต ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ทั้งในด้านการฝึกซ้อม และการใช้ชีวิตประจำวันในวงโยธวาทิตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ ด้วยความมีประสบการณ์ในด้านการฝึกซ้อม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวันที่อยู่กันเป็นหมู่คณะ จึงทำให้มีความเข้าใจในตัวของเด็กนักเรียน และสามารถให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก่เด็กนักเรียนได้ในทุกสถานการณ์

แนวทางการแก้ไขปัญหา เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวหรือการฝึกซ้อมส่วนตัว เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ และให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เนื่องจากเด็กนักเรียนเก่า และเด็กนักเรียนใหม่ต่างก็มีปัญหาในการฝึกซ้อมที่ไม่เหมือนกัน ครูผู้ควบคุมจึงให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมด้วยวิธีการแยกเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นการสร้างพื้นฐานให้กับนักเรียนในระยะแรก เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะที่สูงขึ้นได้ด้วยตนเอง และการฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นการเน้นย้ำในการฝึกทักษะให้ชำนาญ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะจุด ครูผู้ควบคุมวงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งจึงได้ใช้วิธีเน้นการฝึกซ้อมเดี่ยวตั้งแต่เริ่มต้นการฝึก จนนักเรียนสามารถปฏิบัติขั้นพื้นฐานได้อย่างชำนาญ และพร้อมที่จะฝึกทักษะในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ในที่สุด การแก้ไขปัญหาล่วงหน้าด้วยวิธีฝึกซ้อมข้างต้นเป็นวิธีที่ดี และควรที่จะให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมเดี่ยว เพื่อเป็นการพัฒนาการฝึกซ้อมให้มีคุณภาพต่อไป

- การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่มของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง ข้อบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเอง และหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขข้อบกพร่องให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ทุกครั้ง เนื่องจากทักษะบางอย่างมีความซับซ้อน และต้องใช้เทคนิคขั้นสูง จึงจะทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างการฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในการฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่มของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง ข้อบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมไม่สามารถที่จะแก้ไขด้วยตนเอง เนื่องจากบทเพลงหรือแบบฝึกหัดที่เด็กนักเรียนใช้ในการฝึก มีรายละเอียดที่จะต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อม เพื่อให้เกิดความชำนาญ และเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพราะการบรรเลงบทเพลงจะสมบูรณ์ได้ก็เนื่องมาจากการปฏิบัติตามโน้ตเพลงได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนบทเพลงนั้นจึงจะสมดุลและสมบูรณ์ (Balance & Perfect) เนื่องจากสมาชิกในวงมีจำนวนมาก ประกอบกับความต้องการของครูผู้ควบคุมวง มีความต้องการที่จะให้เด็กนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในหลายๆ ด้าน และต้องการที่จะให้เด็กนักเรียนฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวัน ประกอบกับภารกิจที่จะต้องดูแลเด็ก

นักเรียน ทั้งในเรื่องของการฝึกซ้อม และการปฏิบัติตนเมื่อเข้ามาอยู่ร่วมกับสมาชิกภายในวง และภารกิจส่วนตัวที่จะต้องรับผิดชอบ ครูผู้ควบคุมวงจึงให้รุ่นพี่เข้ามาช่วยฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ฝึกทักษะที่หลากหลายมากขึ้นจากรุ่นพี่ ซึ่งอยู่ในวัยที่ใกล้เคียงกันและความคุ้นเคยจึงทำให้การถ่ายทอดทักษะเป็นไปอย่างราบรื่น จะเห็นได้ว่าการแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าด้วยวิธีดังกล่าวจึงทำให้เด็กนักเรียนได้ฝึกเทคนิคที่หลากหลายโดยการถ่ายทอดทักษะของรุ่นพี่และครูผู้ควบคุมวง จึงทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมมากขึ้น ในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงติดภารกิจมาดำเนินการฝึกซ้อมไม่ได้ รุ่นพี่จะเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมแทน โดยที่นักเรียนไม่ต้องหยุดทำการฝึกซ้อม

- การฝึกซ้อมรวมวง

ปัญหาที่เกิดขึ้น อุปสรรคดังกล่าว เนื่องจากในงานบริการชุมชน มีความต้องการการบรรเลงดนตรีที่หลากหลายรูปแบบ รวมทั้งประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) ซึ่งทางโรงเรียนยังไม่ได้เริ่มก่อตั้งครูผู้ควบคุมวงจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีประเภทการนั้บรรเลง (Concert Band) จึงได้ให้นักเรียนเริ่มฝึกหัดเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเพิ่มอีกเพื่อให้สามารถบรรเลงวงดนตรีประเภทประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) ได้อีกประเภทหนึ่งเพื่ออำนวยความสะดวกและสนองความต้องการของสังคมในงานด้านการให้บริการชุมชนและประโยชน์อีกประการหนึ่งคือนักเรียนได้ฝึกทักษะในการบรรเลงเครื่องดนตรีเพิ่มขึ้นอีกและมีทักษะความรู้ในการบรรเลงรวมวงเพิ่มขึ้น

แนวทางในการแก้ไขปัญหาในงานบริการชุมชน ชุมชนที่ขอใช้บริการมีความต้องการการบรรเลงดนตรีที่หลากหลายรูปแบบรวมทั้งประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) ทางกิจกรรมวงโยธาทิตจึงเล็งเห็นความสำคัญเนื่องจากชุมชนมีความต้องการการบรรเลงดนตรีที่หลากหลาย จึงได้จัดตารางการฝึกซ้อมโดยมีทั้งการฝึกซ้อมนั้บรรเลง (Concert Band) และการเดินบรรเลง (Marching Band) เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีได้หลายรูปแบบ การจัดตารางการฝึกซ้อมให้มีทั้งการนั้บรรเลง (Concert Band) และ การเดินบรรเลง (Marching Band) นอกจากเป็นการสนองความต้องการของชุมชนแล้ว นักเรียนยังได้มีการฝึกทักษะทางด้านดนตรีเพิ่มขึ้นอีกด้วย

3. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าด้านการดำเนินการฝึกซ้อมโรงเรียนสุนารีวิทยา

- การฝึกซ้อมเดี่ยว

ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนใหม่ ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นระยะเวลาานพอสมควร จึงจะทำให้เกิดทักษะและมีความชำนาญ จนสามารถฝึกซ้อมปฏิบัติรวมวงกับรุ่นพี่ได้ แต่ครูผู้ควบคุมวงโยธาทิต มีความประสงค์ที่จะให้นักเรียนสามารถปฏิบัติบทเพลงได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นลง จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อนักเรียนใหม่ ที่จะต้องทำ

การฝึกซ้อมให้สามารถบรรเลงรวมวงร่วมกับรุ่นพี่ได้ กลยุทธ์ดังกล่าวจึงมีความสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนมีการปรับตัวและมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมให้ทันหรือเท่ารุ่นพี่

แนวทางในการแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนใหม่ ต้องใช้เวลาในการ ฝึกซ้อมเป็นระยะเวลาานพอสมควร จึงจะทำให้เกิดทักษะ และมีความชำนาญ ครูผู้ควบคุมจึงหา วิธีการฝึกซ้อมเพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระยะเวลาอันสั้น เนื่องด้วยนโยบายของทาง โรงเรียนที่จะต้องแข่งขันกิจกรรมวงโยชวาทิตในทุกๆ ปี ด้วยปฏิภาณไหวพริบของครูผู้ควบคุมวง จึงคิดวิธีการฝึกซ้อมที่เหมาะสมที่จะทำให้เด็กนักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ใน ระยะเวลาอันสั้น เนื่องด้วยสถานการณ์ดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมสำหรับการ เตรียมตัวเพื่อการแข่งขันในทุกเวลา เริ่มต้นด้วยการบันทึกรายการที่จะต้องแข่งขันภายในปี การศึกษา และเริ่มวางแผนการฝึกซ้อมว่าเกี่ยวกับรายการการแข่งขันแต่ละรายการจะต้องปฏิบัติ อย่างไร ซึ่งครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้วางแผนการฝึกซ้อมทั้งในด้านการกำหนดเวลาในการฝึกซ้อม และการดำเนินการฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน เพื่อเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้น และเพื่อ เตรียมพร้อมที่จะแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผน เพื่อที่จะให้เกิดปัญหาใน การฝึกซ้อมน้อยที่สุด และเพื่อให้ได้ผลของการฝึกซ้อมที่มีคุณภาพมากที่สุด

- การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องด้วยการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนบางเนื้อหาไม่สามารถที่จะ ฝึกทักษะนั้นได้ด้วยตนเอง ปัญหาเนื่องจากการฝึกทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมากเกินไป จึงทำ ให้เกิดอุปสรรคในการฝึกซ้อม เนื่องด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงได้สรรหาครูผู้ ฝึกสอน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุม และปรับการฝึกซ้อมของนักเรียน ในจุดที่นักเรียนยังมี ข้อบกพร่อง และยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งครูผู้ฝึกสอนจะอยู่เป็นประจำทุกวันหลังเลิกเรียนทั้ง เวลาการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

แนวทางการแก้ไขปัญหา เนื่องด้วยการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนบางเนื้อหาไม่ สามารถที่จะฝึกทักษะได้ด้วยตนเองปัญหาเนื่องจากการฝึกทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมาก สำหรับการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนจะไม่ได้ทำการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวัน เนื่องจากนักเรียนมี ความจำเป็นที่จะต้องไปเรียนพิเศษ ประกอบกับครูผู้ควบคุมวงจะมาควบคุมการฝึกซ้อมเฉพาะใน วันจันทร์ พุธ ศุกร์ จึงมีความจำเป็นที่ครูผู้ควบคุมวงจะต้องสรรหาครูผู้ฝึกสอนเพื่อที่จะทำการ ฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในทุกครั้งที่ทำการฝึกซ้อม ตลอดจนปรับตาราง การฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อกับการปฏิบัติภารกิจส่วนตัวของ นักเรียน การเล็งเห็นความสำคัญและแก้ปัญหาให้กับเด็กนักเรียน ตลอดจนการพลิกแพลง

สถานการณ์ให้เข้ากับสภาพปัจจุบันในด้านเวลาการฝึกซ้อม มีส่วนทำให้การฝึกซ้อมพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

- การฝึกซ้อมรวมวง

ปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาด้านสภาพร่างกายทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมดนตรีทุกรูปแบบได้อย่างเต็มที่เนื่องจากนักเรียนในวงเป็นเด็กผู้หญิงล้วน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัด ทำให้นักเรียนไม่สามารถฝึกซ้อมได้อย่างเต็มที่ ผู้ควบคุมวงจึงได้แก้ปัญหาด้วยการเน้นการฝึกซ้อมในรูปแบบการนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน

แนวทางการแก้ปัญหา ปัญหาด้านสภาพร่างกายทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมดนตรีทุกรูปแบบได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากจรรยาบรรณชาติทางสรีระ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมดนตรีประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) ได้ เนื่องจากการฝึกซ้อมดนตรีประเภทดังกล่าวต้องใช้พลังกำลังในการฝึกซ้อมมากพอสมควร การฝึกซ้อมดนตรีประเภทดังกล่าวจึงไม่เหมาะที่จะทำการฝึกซ้อมกับเด็กนักเรียนหญิง ครูผู้ควบคุมวงจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทการนั่งบรรเลง (Concert Band) โดยจะไม่มีฝึกซ้อมดนตรีประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) ปรากฏอยู่ในตารางการฝึกซ้อม แต่จะซ้อมดนตรีประเภทนี้ในเวลาว่างที่ทางโรงเรียนต้องการเท่านั้น

ตารางที่ 12 การศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสิมา
วิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ปัญหาและอุปสรรค	โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนทรารีวิทยา
<p>ปัญหาการวางแผนการฝึกซ้อม</p> <p>- กลยุทธ์ในการดำเนินงาน</p>	<p>- แก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันอย่างสม่ำเสมอด้วยความมุ่งมั่น</p> <p>- ใช้วิธีการดักเตือนนักเรียนและใช้วิธีเด็ดขาดในกรณีที่นักเรียนไม่ปรับปรุงตัวเอง</p> <p>- ให้นักเรียนเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างน้อย 2 ชิ้น เพื่อให้สามารถบรรเลงดนตรีได้หลากหลายประเภท</p>	<p>- ขอความช่วยเหลือสนับสนุนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพลศึกษา เพื่อให้ได้รางวัลชนะเลิศเพื่อหารายได้ไปแข่งขันที่ต่างประเทศ</p> <p>- ใส่ใจรายละเอียดในเรื่องเล็กน้อยเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะฝึกซ้อมต่อไป</p> <p>- ใช้วาทศิลป์ในการโน้มน้าวบอกถึงรายการที่จะต้องแข่งขันล่วงหน้าเพื่อให้นักเรียนมีความขยันฝึกซ้อมมากขึ้น</p>
<p>การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต</p>	<p>- เน้นให้นักเรียนฝึกซ้อมเดี่ยวเพื่อเป็นการเพิ่มพูนฝึกทักษะให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น</p> <p>- เพื่อให้การฝึกซ้อมมีประสิทธิภาพ ครูผู้ควบคุมวงได้มอบหมายให้รุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมเพื่อเก็บรายละเอียดของบทเพลง</p>	<p>- แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการให้นักเรียนใหม่ซ้อมรวมวงไปพร้อมกับรุ่นพี่</p> <p>- แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้ให้นักเรียนมีวันหยุด</p> <p>- เน้นการฝึกซ้อมประเภท Concert Band</p> <p>- จัดสรรตารางฝึกซ้อมเพื่อให้เหมาะกับนักเรียน</p>

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม	- ใช้วิธีการเน้นการฝึกซ้อมเดี่ยวเพื่อเสียงประสาน (Harmony) ที่ดี - ให้นักเรียนเดินทางไปกลับสลับกับค้างคืนที่โรงเรียน - แยกการฝึกซ้อมระหว่างนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ โดยมีรุ่นพี่และครูผู้ควบคุมเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม	- ฝึกซ้อมดนตรีประเภท Marching Band ในช่วงที่ใกล้ออกแสดงเท่านั้น - ให้เด็กนักเรียนเดินทางไปกลับระหว่างเตรียมการแข่งขัน และช่วงใกล้แข่งขันจึงให้ ค้างคืนที่โรงเรียน - ให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีและครูผู้ฝึกสอนควบคุมการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้
ปัญหาในการดำเนินการฝึกซ้อม - การฝึกซ้อมเดี่ยว	- แยกการฝึกซ้อมระหว่างนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ โดยมีรุ่นพี่และครูผู้ควบคุมเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม	- ให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีและครูผู้ฝึกสอนควบคุมการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้
- การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม	- พยายามที่จะเข้าใจ มองข้ามอุปสรรค - ให้เด็กนักเรียนเดินทางไป-กลับระหว่างเตรียมการแข่งขัน และช่วงใกล้แข่งขันจึงให้ค้างคืนที่โรงเรียน - ให้รุ่นพี่แก้ไขจุดบกพร่องคอยแนะนำการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้กับนักเรียน	- หัวหน้าวงโยชวาทิตเป็นผู้ดูแลทุกอย่างแทน ครูผู้ควบคุมวงกรณีติดภารกิจ - ครูผู้ควบคุมวงสรรหาครูผู้ฝึกสอนให้มาคอยดูแลการฝึกซ้อมในช่วงเวลาการฝึกซ้อมกลุ่ม (Section/Part) และการฝึกซ้อมรวมวง (Concert Band)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
- การฝึกซ้อมรวมวง	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการเป่า Long Tone - และฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นสำคัญ - ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถบรรเลงดนตรีในรูปแบบนั่งบรรเลงได้ (Concert Band) 	<ul style="list-style-type: none"> - แจ้งข้อบกพร่องที่ต้องการให้เด็กนักเรียนนำไปแก้ไขกับครูผู้ฝึกสอนเพื่อให้ครูผู้ฝึกสอนเน้นย้ำกับนักเรียน - มอบหมายให้ครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม และแก้ไขข้อบกพร่องให้เด็กนักเรียนในทุกกรณี - เน้นการฝึกซ้อมประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพทางร่างกายของนักเรียน

ตารางที่ 13 แนวทางการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนารีวิทยา
- การวางแผนการฝึกซ้อมกลยุทธ์ในการดำเนินงาน	- บอกกล่าวเด็กนักเรียนเกี่ยวกับการกฎระเบียบก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกในวง	- ฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดปัญหาข้อบกพร่องในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี
- การดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิต	- เน้นการฝึกซ้อมเดี่ยวตั้งแต่เริ่มต้นทำการฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดและเป็นพื้นฐานการฝึกในขั้นต่อไป	- เริ่มต้นด้วยการฝึกซ้อมรวมกับรุ่นพี่ เพื่อที่จะให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาทักษะในระยะเวลาอันสั้นเพื่อให้ทันกำหนดระยะเวลาในการแข่งขัน
- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม	ครูผู้ควบคุมวงแจ้งรายละเอียดล่วงหน้าเกี่ยวกับการเตรียมการแข่งขัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อม	เน้นการฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั้บรระเบง (Concert Band) เพื่อลดปัญหาในเรื่องธรรมชาติทางสรีระของนักเรียนหญิง
การดำเนินการฝึกซ้อม -การฝึกซ้อมเดี่ยว	สร้างพื้นฐานในการฝึกซ้อมเดี่ยวตั้งแต่เริ่มต้น และเพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกขั้นสูงต่อไป	ฝึกซ้อมรวมกับรุ่นพี่ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ปรับตัว เพื่อลดปัญหาข้อบกพร่องในการฝึกซ้อม
-การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม	มอบหมายหน้าที่ให้รุ่นพี่เป็นผู้ช่วยฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมตลอดเวลา	จัดสรรครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้แก้ไขข้อบกพร่องทั้งในเวลาปกติและวันหยุดของเด็กนักเรียนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีความพร้อมตลอดเวลา
-การฝึกซ้อมรวมวง	ฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั้บรระเบงเพื่อรับมือในการสนองความต้องการทางดนตรีสำหรับชุมชนให้ได้หลากหลายรูปแบบ	แก้ไขแนวทางการฝึกซ้อมด้วยวิธีการเน้นการฝึกซ้อมไปในรูปแบบการนั้บรระเบง เพื่อความสะดวกในการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียน

จากการแสดงผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาของการวางแผนการฝึกซ้อม และการดำเนินการฝึกซ้อมพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาเล็กน้อย แต่มีความสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง คือปัญหาอันเนื่องมาจากธรรมชาติทางสรีระของนักเรียนหญิง จากการสังเกตพบว่า ปัญหาทางด้านสรีระส่งผลต่อการวางแผน และการฝึกซ้อมเนื่องจาก ครูผู้ควบคุมวงมีนโยบายเพื่อที่จะพัฒนางานโยทวาทิตให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นครูผู้ควบคุมวงจึงได้มองเห็นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาทางด้านสรีระของนักเรียนหญิงที่ส่งผลกระทบต่อการเล่น เพราะเด็กนักเรียนหญิงไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากความอดทนทางด้านร่างกาย ตลอดจนความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัด ครูผู้ควบคุมวงจึงได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Standardized or Structured Interview) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Standardized Interview) แบบสังเกต (Observation Form)

วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโครงสร้าง (Standardized or Structured Interview) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Standardized Interview) แบบสังเกต (Observation Form)

1. รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เอกสารที่เกี่ยวข้ององค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและวิธีการฝึกซ้อม การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น มนุษย์สังคมวิทยาและวัฒนธรรมโดยค้นคว้าจาก ปรินซิเพิลส์ ตำรา วิดีทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ข้อมูลภาคสนาม เป็นการสำรวจข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลภาคสนาม เรื่องกระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Standardized or Structured Interview) และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Standardized Interview) และแบบสังเกต (Observation)

Form) บุคคลที่ให้ข้อมูลทั้ง 6 กลุ่ม โดยเอาประเด็น 4 M's สัมภาษณ์ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ควบคุมวงโยธาวิฑิต ประเด็น PDCA ใช้สัมภาษณ์ 4 กลุ่ม ได้แก่ ครูผู้ฝึกสอน กลุ่มหัวหน้านักเรียน กลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรี กลุ่มหัวหน้านักแสดงประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ศึกษาการวางแผนวิธีการวางแผนการจัดกิจกรรมวงโยธาวิฑิตในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยปัจจัย 4 M's สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ด้านวางแผน (Plan)

Man จากการศึกษาพบว่า การดำเนินการในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับวงโยธาวิฑิต ที่เกี่ยวกับแผนและนโยบายให้การสนับสนุนวงโยธาวิฑิตเป็นอย่างดี ผู้อำนวยการมอบหมายให้ครูผู้ควบคุมวงโยธาวิฑิตเป็นผู้จัดการและดูแลควบคุมวงโยธาวิฑิตทั้งในการเลือกรับสมัครนักเรียนวงโยธาวิฑิต และการสรรหาครูผู้ฝึกสอน

- การสรรหาครูผู้ฝึกสอน มีอยู่ 2 วิธี ได้แก่ การสรรหาในช่วงที่มีการแข่งขัน การสรรหาครูผู้ที่มีจิตอาสาบางส่วนที่มาช่วยฝึกซ้อมเด็กนักเรียนในช่วงปกติ และในช่วงที่มีการแข่งขัน

- การสรรหานักเรียน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาทดลองฝึกซ้อมดนตรีวงโยธาวิฑิต เป็นเวลา 2 สัปดาห์ การรับสมัครนักเรียนด้วยความสมัครใจ และนักเรียนโควตาดนตรี

Money จากการศึกษาพบว่างบประมาณที่ได้ มีดังต่อไปนี้

- แหล่งที่มาของงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณเงินสนับสนุนจากรัฐบาลซึ่งจะได้เป็นประจำทุกปี

- งบประมาณที่ได้มาจากการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพลศึกษา ซึ่งต้องชนะเลิศในรายการแข่งขันที่กำหนดให้จึงจะได้รับงบประมาณเพื่อเดินทางไปแข่งขันยังต่างประเทศ

- งบประมาณที่ได้จากการบริจาค ได้แก่ งบบริจาคจากสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองสถาบันศาสนา หน่วยงานราชการอื่นๆ มูลนิธิต่างๆ ของโรงเรียน และผู้มีจิตศรัทธา ฯลฯ

- งบประมาณที่ได้มาจากการออกแสดง ซึ่งได้มาจากการออกแสดง และบริการชุมชน หน่วยงานราชการอื่นๆ บริษัทห้างร้านเอกชน ฯลฯ

- งบประมาณที่ได้จากการแข่งขัน ซึ่งได้มาจากการแข่งขันวงโยธาวิฑิตที่ธนาคารออมสินจัดขึ้น การจัดการแข่งขันวงโยธาวิฑิตของ บริษัท ยามาฮา จำกัด ฯลฯ

Materials วัสดุอุปกรณ์ เครื่องดนตรี เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทางผู้ควบคุมวงโยธาวิฑิต จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องดนตรี โดยมอบหมายให้นักเรียนประจำเครื่องดนตรีเป็น

ผู้ดูแลรักษา เพื่อให้เครื่องดนตรีอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ในบางกรณีที่ทำเครื่องตกหล่น เด็กนักเรียนจะได้รับการลงโทษ

Management การวางแผนด้านการจัดการ ทางกิจกรรมวงโยธาพิทมิน โยบายในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาวงโยธาพิท โดยยึดแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมๆ กับการพัฒนากิจกรรมอื่น ดนตรี กีฬา

จากการศึกษาการวางแผนการฝึกซ้อมในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย วงจรคุณภาพ PDCA สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

2. ด้านการลงมือปฏิบัติ (Do)

2.1 การวางแผนการฝึกซ้อมสามารถสรุปเป็นประเด็น ได้ ดังนี้

กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกภายในวงจำเป็นจะต้องมีระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง เนื่องด้วยการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะจำเป็นที่จะต้องมีการเปรียบเทียบ ซึ่งครูผู้ควบคุมจึงให้ความสำคัญกับการ เคารพกฎระเบียบ หากใครไม่ปฏิบัติตามก็จะได้รับการลงโทษ กรณีเช่น เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเข้าเรียนในชั้นเรียนในบางรายวิชา จึงทำให้โดนว่ากล่าวตักเตือนจากอาจารย์ ในรายวิชาอื่น ด้วยความเข้าใจในตัวเด็กนักเรียนครูผู้ควบคุมจึงได้ว่ากล่าวตักเตือน ในด้านการ ฝึกซ้อมครูผู้ควบคุมจะเป็นผู้ดูแล โดยมีรุ่นพี่และครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ช่วยในการฝึกซ้อม ในบาง กรณีที่นักเรียนมีข้อบกพร่องและไม่สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ จะมีครูผู้ฝึกสอนและรุ่นพี่เป็น ผู้แนะนำ ซึ่งบางครั้งทักษะบางอย่างมีความซับซ้อนมากเกินไป ซึ่งเด็กนักเรียนจึงขอลาออกในที่สุด ครูผู้ควบคุมจึงใช้วิธีการบอกกล่าวถึงรายการที่จะต้อง ไปแข่งขันล่วงหน้าเป็นรายปีเพื่อให้ นักเรียน เห็นความสำคัญของการฝึกซ้อมและมีความตั้งใจที่จะฝึกซ้อมมากขึ้น

การดำเนินกิจกรรมวงโยธาพิท

ในการฝึกซ้อมกิจกรรมวงโยธาพิทมีทั้งการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมรวมวง โดยจะมีครูผู้ควบคุมวง รุ่นพี่และครูผู้ฝึกสอน เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ในกรณีที่นักเรียนมี ข้อบกพร่องหรือทักษะที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ สามารถซักถามหรือขอคำแนะนำที่เกี่ยวกับการ ฝึกซ้อมได้ทันที เนื่องจากครูผู้ฝึกสอนจะเข้ามาให้คำแนะนำการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันอยู่แล้ว สำหรับการฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band) จะฝึกซ้อมทุกวันหลังเลิกเรียนในวันจันทร์ พุธ ศุกร์ เริ่มต้นการฝึกซ้อมด้วยการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) เป่าลากเสียงยาว (Long tone) จากนั้นจึงเข้าสู่ การฝึกซ้อมบทเพลง การฝึกซ้อมดังกล่าว จะไม่แยกนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่โดยให้รุ่นน้อง ฝึกซ้อมรวมวงไปพร้อมกับรุ่นพี่ เนื่องจากครูผู้ควบคุมวงอยากให้นักเรียนใหม่ที่ยังไม่สามารถ ปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างชำนาญ เกิดการปรับตัว และสามารถที่จะปฏิบัติทักษะให้ได้ใน

ระยะเวลาอันสั้น เนื่องจากนักเรียนจะมีความกระตือรือร้น อยากฝึกซ้อมให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถบรรเลงรวมวงกับสมาชิกคนอื่นๆ ได้

ด้านการแบ่งตารางการฝึกซ้อม

ในการแบ่งตารางการฝึกซ้อมจะมีทั้งแบบการฝึกซ้อมเดี่ยว การนั่งบรรเลง (Concert Band) การเดินบรรเลง (Marching Band) ในกรณีที่มีการเข้าค่ายเตรียมตัวเพื่อที่จะแข่งขันเพื่อเป็นการต่อยอดการฝึกซ้อมขั้นสูงต่อไป นักเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องค้างคืนที่โรงเรียนเพื่อทำการฝึกซ้อมร่วมกับสมาชิกภายในวง ครูผู้ควบคุมจึงให้นักเรียนไปกลับ สลับกับค้างคืนที่โรงเรียน เพื่อเป็นการผ่อนผันให้นักเรียนไม่ให้เกิดเครียดกับการฝึกซ้อมที่หนักมากจนเกินไปในเวลาเข้าค่าย เพื่อให้ให้นักเรียนได้ผ่อนคลายและ เพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจที่ดีที่จะฝึกซ้อมต่อไป สำหรับการฝึกซ้อมดนตรีประเภทเดินบรรเลง เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น เหตุผลทางด้านร่างกาย เนื่องจากนักเรียนเป็นผู้หญิงล้วน ความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ จึงมีขีดจำกัด ประกอบกับสภาวะอากาศจึงทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับการฝึกซ้อมกลางแจ้ง จึงเป็นเหตุผลให้ครูผู้ควบคุมวงใช้วิธีการฝึกการเดินบรรเลง (Marching Band) โดยจะฝึกซ้อมในช่วงที่ใกล้วันที่จะออกแสดงเท่านั้น

จากการศึกษาการวางแผนการดำเนินการฝึกซ้อมในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวงจรคุณภาพ PDCA สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

2.2 ด้านการดำเนินการฝึกซ้อมสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ด้านการฝึกซ้อมเดี่ยว

- การฝึกซ้อมเดี่ยวจะฝึกซ้อมในเวลาหลังเวลาเลิกเรียนมีทั้งแบบซ้อมเป็นประจำทุกวัน และแบบมีวันหยุด แต่ทั้งสองโรงเรียนจะหยุดในวันอาทิตย์ โดยจะมีรุ่นพี่ และครูผู้ฝึกสอนที่เป็นจิตอาสาเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต สำหรับการฝึกซ้อมจะมีอยู่ 2 แบบ คือ จะมีการแยกฝึกหัดนักเรียนใหม่ กับนักเรียนเก่า เป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนใหม่ได้ฝึกทักษะขั้นพื้นฐานเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ทันรุ่นพี่ ส่วนนักเรียนที่มีพื้นฐานคืออยู่แล้วก็จะฝึกทักษะในขั้นต่อไปเป็นปกติ สำหรับการฝึกซ้อมแบบให้ฝึกซ้อมไปพร้อมๆ กับรุ่นพี่ โดยจะให้นักเรียนใหม่ฝึกซ้อมรวมกลุ่ม และรวมวงไปพร้อมๆ กับรุ่น โดยการฝึกซ้อมทั้ง 2 แบบ จะมีรุ่นพี่ และครูผู้ฝึกสอนที่เป็นจิตอาสาเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม จะเป็นผู้ให้คำแนะนำและแก้ไขจุดบกพร่องให้กับนักเรียน

ด้านการฝึกซ้อมกลุ่ม

- การฝึกซ้อมรวมกลุ่มจะมี 2 แบบ คือ จะฝึกซ้อมในวันอังคารและพฤหัสบดี ในตอนเย็นหลังเลิกเรียนจะไม่บังคับว่าต้องมาทุกวัน แต่จะให้นักเรียนฝึกซ้อมกันเอง โดยมีหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ส่วนการฝึกซ้อมแบบเดินบรรเลง (Marching Band) และแบบ

นั่งบรรเลง (Concert Band) การฝึกซ้อมแบบนั่งบรรเลง (Concert Band) จะฝึกซ้อมในวันจันทร์ พุทธศักราช หลังเลิกเรียนซึ่งจะมีการฝึกซ้อมรวมกลุ่ม (Part/Section) สำหรับการฝึกซ้อมแบบการเดินบรรเลง (Marching Band) จะซ้อมในวันอังคารและวันพฤหัสบดี ซึ่งการฝึกซ้อมดังกล่าวจะมีการฝึกซ้อมรวมวง (Ensemble) อยู่ในวันเดียวกันทั้ง 2 แบบ จะมีรุ่นพี่ และครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม โดยแบบฝึกหัดที่ใช้ในการฝึกซ้อมรวมกลุ่ม ได้แก่ Symphonic Band Technique, 3D Band Book, Super Sound Training, Essential Elements 2000 และแบบฝึกหัดที่เป็นนวัตกรรม ส่วนในท้ายชั่วโมงทั้งการฝึกซ้อมกลุ่มและรวมวง เด็กนักเรียนสามารถที่จะซักถามรุ่นพี่และครูผู้ฝึกสอนได้เป็นการส่วนตัว

ด้านการฝึกซ้อมรวมวง

การฝึกซ้อมรวมวงจะฝึกซ้อมในเวลาหลังเลิกเรียนในวันจันทร์ พุทธศักราช และการฝึกซ้อมรวมวงจะมี 2 แบบ คือ การนั่งบรรเลง (Concert Band) และการเดินบรรเลง (Marching Band) สำหรับการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Concert Band) เริ่มจากการเตรียมตัวก่อนการรวมวงด้วยการอบอุ่นร่างกาย (Warm Up) การเป่าแบบลากเสียงยาว (Long Tone) เป็นเวลาไม่เกิน 15 นาที จากนั้นวอร์มรวมวงอีกครั้งหนึ่ง ต่อด้วยโสตทักษะ (Ear Training) ครูผู้ควบคุมจะทำหน้าที่เป็นวาทยกรและเข้าสู่เนื้อหาบรรเลงบทเพลง ส่วนการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band) จะฝึกซ้อมรวมกลุ่มและรวมวงภายในวันเดียวกัน การฝึกซ้อมทั้งสองประเภทนี้จะมีรุ่นพี่ และผู้ควบคุมเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ส่วนผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้ดูแล และกำหนดเนื้อหาในการฝึกซ้อมตลอดจนการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนตลอดระยะเวลาการฝึกซ้อมในชั่วโมง

จากการศึกษาการวางแผนและการดำเนินการฝึกซ้อมในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวงจรคุณภาพ PDCA สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

3. ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกซ้อม

3.1 การวางแผนการฝึกซ้อมสามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน

- เนื่องจากการฝึกทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรี มีทักษะที่ยากขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง จึงทำให้เหนื่อยหน่ายในขณะทำการฝึกซ้อม ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนลาออกในที่สุด

- ในกรณีที่เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องของ การเข้าเรียน ในรายวิชาอื่นบางครั้งจึงละเลยการเข้าเรียนในบางรายวิชาจึงทำให้นักเรียนโดนว่ากล่าวตักเตือน

การดำเนินงานกิจกรรมวงโยชวาทิต

- การฝึกซ้อมของนักเรียนในแต่ละครั้งยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากบางครั้งนักเรียนหลายคนที่จะกำหนดเนื้อหาที่จะต้องทำการฝึกซ้อมให้ได้ในแต่ละวัน จึงทำให้เกิดอุปสรรคในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม

- ในการดำเนินการฝึกซ้อมดนตรี จะต้องอาศัยเวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะทำให้เกิดทักษะและสามารถปฏิบัติได้ ในกรณีที่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตมีความประสงค์อยากจะให้เด็กนักเรียนใหม่สามารถปฏิบัติได้ทัน หรือปฏิบัติร่วมกับรุ่นพี่ได้ในการรวมวง จึงได้กำหนดตารางในการฝึกซ้อมรวมวงแบบนั่งบรรเลงให้มากกว่าการซ้อมเดี่ยว หรือการซ้อมส่วนตัว จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการฝึกซ้อมสำหรับนักเรียนใหม่ เพราะจะต้องสามารถปฏิบัติตามรุ่นพี่ให้ได้ ในระยะเวลาที่ครูผู้ควบคุมวงกำหนด

การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

- ในการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันในแต่ละครั้ง มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับอุปสรรค ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและเพื่อเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกซ้อม ปัญหาเรื่องเด็กนักเรียน เช่น กรณีที่จะต้องฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานาน อาจทำให้เด็กนักเรียนเกิดความกดดัน ท้อแท้ เหนื่อยล้า ครูผู้ควบคุมวงจึงเล็งเห็นความสำคัญของการฝึกซ้อม ครูผู้ควบคุมวงจึงได้สรรหาวิธีการที่จะแก้ปัญหาให้กับเด็กนักเรียนอยู่เสมอ

- การฝึกซ้อมให้ได้คุณภาพ นอกจากจะต้องฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอแล้ว ภาวะทางด้านร่างกาย ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยอื่น เนื่องจากด้วยความเป็นผู้หุญจึงทำให้มีข้อจำกัดในด้านร่างกาย ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมหนักได้อย่างเต็มที่

3.2 การวางแผนการฝึกซ้อมสามารถสรุปได้ ดังนี้

การฝึกซ้อมเดี่ยว

- เนื่องจากฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นสิ่งที่สำคัญ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกเด็กนักเรียนโดยเริ่มจากพื้นฐานที่เด็กนักเรียน แต่ถ้าหากจะการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ไปพร้อมๆ กัน อาจจะทำให้ มีอุปสรรคปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อม ปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาส่วนตัว ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน

- ในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนใหม่ ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานานพอสมควรจึงจะทำให้เกิดทักษะและมีความชำนาญ จนสามารถฝึกซ้อมปฏิบัติรวมวงกับรุ่นพี่ได้ แต่ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต มีความประสงค์ที่จะให้นักเรียนสามารถปฏิบัติบทเพลงได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นลง จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อนักเรียนใหม่ ที่จะต้องทำการฝึกซ้อมให้สามารถบรรเลงรวมวงร่วมกับรุ่นพี่ได้

การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

- ในการฝึกซ้อมรวมกลุ่มของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง อาจมีข้อบกพร่องบางอย่างเกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมซึ่งนักเรียนไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเอง เนื่องจากทักษะบางอย่างมีความยากและซับซ้อน เด็กนักเรียนจึงไม่สามารถที่จะฝึกทักษะดังกล่าวได้ด้วยตนเอง จึงทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างทำการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

- ในการฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่มของเด็กนักเรียนในแต่ละครั้ง ข้อบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกซ้อมไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเองและหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขข้อบกพร่องให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ในทุกครั้ง จึงทำให้เกิดอุปสรรคต่อการฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมรวมวง

- เนื่องด้วยภายในวงมีสมาชิกเป็นผู้ชายล้วนซึ่งเหมาะกับการบรรเลงดนตรีประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) จึงเป็นจุดเด่นของวง และสามารถที่จะพัฒนาความสามารถบรรเลงดนตรีประเภทนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆ และประสบความสำเร็จในที่สุด แต่ในบางกรณีมีความจำเป็นที่จะต้องบรรเลงดนตรี 2 ประเภทในงานเดียวกัน เนื่องจากงานบริการชุมชนมีความต้องการความหลากหลายในการบรรเลงวงดนตรีในงานเดียวกัน อันได้แก่ การบรรเลงดนตรีประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) เนื่องจากวงโยชวาทิตดังกล่าวเน้นการฝึกซ้อมประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) จึงทำให้เป็นเกิดปัญหาต่อการฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band)

- เนื่องด้วยเหตุผลทางด้านร่างกายจึงทำให้มีอุปสรรคต่อการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band) ด้วยความอดทนของร่างกายที่มีขีดจำกัด และความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ ประกอบกับสภาวะทางด้านอากาศทำให้มีปัญหาต่อการฝึกซ้อมกลางแจ้งจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้มีปัญหาในการฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีประเภทดังกล่าว

จากการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการวางแผนและการดำเนินการฝึกซ้อมในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวงจรคุณภาพ PDCA สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

4. แนวทางการแก้ปัญหา

4.1 การวางแผนการฝึกซ้อม

ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน

- ปัญหาที่เกิดจากการฝึกซ้อม บางครั้งนักเรียนเกิดความ เหนื่อยล้า ย่อท้อ ขอลาออกจากวงโยชวาทิตในที่สุด ผู้ควบคุมวงจึงใช้วาทศิลป์บอกถึงเหตุผลถึงความจำเป็นที่จะต้อง

ฝึกซ้อม โดยการบอกถึงรายการที่จะต้องไปแข่งขันล่วงหน้าเป็นรายปี จะต้องผ่านอะไรบ้าง เพื่อให้เด็กนักเรียนเห็นเส้นทางได้อย่างชัดเจน

- เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงทำการพิจารณาและแก้ปัญหาด้วยการว่ากล่าวตักเตือนในครั้งแรก แต่ถ้าหากนักเรียนยังไม่ปฏิบัติตามทางครูผู้ควบคุมวงก็จะแจ้งผู้ปกครอง และเชิญให้ออกจากวงในที่สุด การใช้วิธีที่เด็ดขาดจึงเป็นทางเลือกที่ดี เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างสำหรับนักเรียนคนอื่นๆ ในวง

การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

- ในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี เป็นทักษะที่มีความยาก และต้องใช้ความสัมพันธ์ภายในร่างกายอย่างมาก จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขี้ท้อ และขอลาออกจากวงในที่สุด ครูผู้ควบคุมวงจึงแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว ด้วยการชี้แจงเหตุผลในการฝึกซ้อมว่าฝึกซ้อมไปเพื่ออะไร จุดมุ่งหมายอยู่ที่ใด เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจและขยันฝึกซ้อมต่อไปในที่สุด

- เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นเด็กผู้ชายล้วน จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กนักเรียนบางส่วน จะมีความซุกซนไปบ้างตามประสาเด็กวัยรุ่นผู้ชาย ครูผู้ควบคุมวงจึงใช้วิธีชี้แจงรายละเอียดให้นักเรียนได้ทราบถึงกฎระเบียบ ที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกภายในวง เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาและรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น

การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

- ในการฝึกซ้อมในแต่ละครั้งของเด็กนักเรียน ในบางครั้งอาจจะยังละเอียดไม่ได้ใจ ในรายละเอียด จึงทำให้การฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนไม่สมบูรณ์ จากอุปสรรคที่เกิดขึ้นจึงได้มีการสรรหารุ่นพี่เพื่อที่จะมาควบคุมการฝึกซ้อมให้กับรุ่นน้อง แก้ไขข้อบกพร่องและแก้ไขรายละเอียดเฉพาะจุด

- เนื่องจากการฝึกซ้อมดนตรีจะต้องใช้เวลาานพอสมควร ครูผู้ควบคุมจึงใช้วิธีการให้เด็กนักเรียนใหม่ได้ฝึกซ้อมรวมวงกับรุ่นพี่ ในกรณีที่เด็กนักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ เมื่อได้ยินการบรรเลงที่ถูกต้องก็จะเกิดการปรับตัวและกระตือรือร้นที่ฝึกซ้อมมากขึ้น จึงทำให้ปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ทันรุ่นพี่ และออกงานแสดงพร้อมทั้งรุ่นพี่ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด

การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

- การฝึกซ้อมให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี ครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่การฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นอันดับแรก เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นการฝึกพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรีตั้งแต่ขั้นต้น จึงเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาระยะยาว เพื่อให้สามารถปฏิบัติทักษะที่มีระดับสูงขึ้นไป นับว่าเป็นการลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างตรงจุด

- ในการดำเนินการฝึกซ้อมดนตรี จะต้องอาศัยเวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะทำให้ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ ครูผู้ควบคุมวงจึงแก้ไขปัญหาลักษณะหน้าด้วยวิธีการไม่แยกฝึกเด็กนักเรียนเก่า และเด็กนักเรียนใหม่ แต่จะให้เด็กนักเรียนใหม่ฝึกไปพร้อมๆ กับรุ่นพี่ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กนักเรียนใหม่มีทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังสามารถปฏิบัติร่วมกับรุ่นพี่ได้

การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

- เนื่องด้วยการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันเป็นการฝึกซ้อมที่ใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร ผู้ควบคุมวงจึงได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกซ้อม ตลอดจนการดูแลเด็กนักเรียนในระหว่างที่เตรียมการแข่งขัน การวางแผนดังกล่าวเป็นการป้องกันอุปสรรคที่เกิดขึ้นซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่รอบคอบ และลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสมาชิกภายในวง

- เนื่องจากสมาชิกในวงโยชวาทิตเป็นเด็กนักเรียนหญิงล้วน จึงทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมดนตรีบางประเภทได้อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ โดยจะมีการฝึกซ้อมการนั่งบรรเลง (Concert Band) เป็นหลัก แต่ไม่มีการฝึกซ้อม (Marching Band) อยู่ในตารางการฝึกซ้อม แต่จะทำการฝึกซ้อมดนตรีประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) ในวันอังคารและพฤหัสบดี หลังเลิกเรียนในช่วงที่ใกล้วันออกงานแสดงเท่านั้น

การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

- ในการเตรียมการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน ความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ผู้ควบคุมจะเป็นผู้วางแผน โดยระบุวันเวลา รายการที่ต้องฝึก เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการฝึกซ้อม เพื่อเป็นการแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้า เพื่อให้การฝึกซ้อมเป็นไปตามเป้าหมาย

- เนื่องจากสมาชิกในวงเป็นผู้หญิงล้วน จึงทำให้มีข้อจำกัดในการบรรเลงดนตรีบางประเภท เนื่องจากความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัด จึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทการนั่งบรรเลง (Marching Band) เพื่อเป็นการลดปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าที่อาจจะเกิดขึ้น

4.2 การวางแผนการฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมเดี่ยว

- จากการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวในเรื่องของการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ จะเห็นได้ว่าครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต จะแยกการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ เพราะการเริ่มฝึกขั้นพื้นฐานของเด็กนักเรียน โดยเริ่มจากการฝึกโน้ตสั้นๆ ง่ายๆ พัฒนาไปเป็นโน้ตที่ยาวขึ้น เป็นการฝึกสมาธิไปในตัว ไปจนถึงการฝึกประสาทสัมผัสการ

เคลื่อนไหวของร่างกายไปพร้อมๆ กับการฝึกหัดเครื่องดนตรี ซึ่งการฝึกเด็กนักเรียนใหม่ต้องใช้เวลาในการฝึกนานพอสมควร ส่วนเด็กนักเรียนใหม่ก็จะทำการฝึกไปตามขั้นตอนปกติ เนื่องจากเด็กนักเรียนฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหามากนัก

- เนื่องด้วยการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนบางเนื้อหาไม่สามารถที่จะฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง ปัญหาเนื่องจากการฝึกทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมากเกินไป จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการทำการฝึกซ้อม เนื่องด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้ควบคุมวงได้สรรครู้อีกสอน เพื่อทำหน้าที่ควบคุม และปรับการฝึกซ้อมของนักเรียนในจุดที่นักเรียนยังมีข้อบกพร่อง และยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งครูผู้สอนจะอยู่เป็นประจำทุกวันหลังเลิกเรียนทั้งเวลาการฝึกซ้อมเดี่ยว และการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

- เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวหรือการฝึกซ้อมส่วนตัว ให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆครูผู้ควบคุมจึงให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมด้วยวิธีการแยกเด็กนักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะจุด และเป็นการแก้ไขปัญหาล่วงหน้าที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างฝึกซ้อม เนื่องจากการฝึกซ้อมเดี่ยวเป็นการสร้างพื้นฐานให้กับนักเรียนในระยะแรก เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะที่สูงขึ้นได้ด้วยตนเอง

- ในการฝึกซ้อมเด็กนักเรียนใหม่ ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานานพอสมควร จึงจะทำให้เกิดความชำนาญ ครูผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้วางแผนการฝึกซ้อมทั้งในด้านการกำหนดเวลาในการฝึกซ้อม เพื่อเป็นการลดปัญหาและเป็นการแก้ไขปัญหาล่วงหน้าที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อเตรียมพร้อมที่จะแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผน เพื่อที่จะให้เกิดปัญหาในการฝึกซ้อมน้อยที่สุด และเพื่อให้ได้ผลของการฝึกซ้อมที่มีคุณภาพมากที่สุด

การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

- เนื่องด้วยการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียน บางครั้งไม่สามารถที่จะฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง ปัญหาเนื่องจากการฝึกทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมากเกินไป จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการทำการฝึกซ้อม เนื่องด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้ควบคุมจัดสรรครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนจะอยู่เป็นประจำทุกวันหลังเลิกเรียนทั้งชั่วโมงการฝึกซ้อมเดี่ยวและการฝึกซ้อมรวมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section/Part)

- การปฏิบัติทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในการซ้อมแบบรวมกลุ่ม (Section/Part) ของเด็กนักเรียน ด้วยการฝึกทักษะที่มีระดับสูงขึ้นเรื่อยๆ จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติทักษะได้โดยลำพัง เนื่องจากทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมากเกินไป ด้วยอุปสรรคดังกล่าวจึงทำให้รุ่นที่มีความจำเป็นที่จะต้องอธิบาย สาธิตการปฏิบัติเครื่องดนตรีเพื่อให้นักเรียนนำไปฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขจุดบกพร่อง อุปสรรคดังกล่าวจึงหมดไป

การแก้ไขปัญหาลักษณะหน้า

- ในการฝึกซ้อมแบบรวมกลุ่ม ข้อบกพร่องบางอย่างที่ไม่สามารถที่จะแก้ไขด้วยตนเอง ครูผู้ควบคุมวงจึงให้รุ่นพี่เข้ามาช่วยฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ฝึกทักษะที่หลากหลายมากขึ้น จะเห็นได้ว่าการแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าด้วยวิธีดังกล่าวจึงทำให้เด็กนักเรียนได้ฝึกเทคนิคที่หลากหลายโดยการถ่ายทอดทักษะของรุ่นพี่และครูผู้ควบคุมวง

- เนื่องด้วยการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียนบางเนื้อหาไม่สามารถที่จะฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง จึงมีความจำเป็นที่ครูผู้ควบคุมวงจะต้องสรรหาครูผู้ฝึกสอนเพื่อที่จะทำการฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง การแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว จึงมีส่วนทำให้การฝึกซ้อมพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

การฝึกซ้อมรวมวง

- เนื่องด้วยภายในวงมีสมาชิกเป็นผู้ชายล้วนซึ่งเหมาะกับการบรรเลงดนตรีประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) จึงเป็นจุดเด่นของวง เนื่องจากงานบริการชุมชนมีความต้องการความหลากหลายในการบรรเลงวงดนตรีในงานเดียวกัน อันได้แก่ การบรรเลงดนตรีประเภทนั่งบรรเลง ครูผู้ควบคุมวงจึงได้แก้ปัญหาด้วยวิธีการให้นักเรียนฝึกหัดเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย เพื่อที่จะสามารถบรรเลงวงดนตรีได้หลากหลายประเภทและสะดวกต่องานบริการชุมชนที่ต้องการบรรเลงวงดนตรีที่สามารถบรรเลงได้หลากหลายประเภท

- เนื่องด้วยเหตุผลทางด้านร่างกายจึงทำให้มีอุปสรรคต่อการฝึกซ้อมการเดินบรรเลง (Marching Band) ด้วยความอดทนของร่างกายที่มีขีดจำกัด จึงไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมดนตรีประเภท ดังกล่าวได้อย่างเต็มที่ เนื่องด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้ควบคุมวง เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อให้มีความสะดวกและเหมาะสมต่อการฝึกซ้อมในทุกๆ ด้าน

การแก้ไขปัญหาลักษณะหน้า

- เนื่องจากชุมชนมีความต้องการการบรรเลงดนตรีที่หลากหลาย รวมทั้งประเภทนั่งบรรเลง (Concert Band) ครูผู้ควบคุมวงจึงได้แก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าด้วยวิธีการจัดตารางการฝึกซ้อมโดยมีทั้งการฝึกซ้อมนั่งบรรเลง (Concert Band) และการเดินบรรเลง (Marching Band) เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถบรรเลงวงดนตรีได้หลายรูปแบบ เพื่อเป็นการสนองความต้องการของชุมชน

- ปัญหาด้านสภาพร่างกายทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมดนตรีทุกรูปแบบได้อย่างเต็มที่ เนื่องมาจากธรรมชาติทางสรีระ การฝึกซ้อมดนตรีประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) ดังกล่าวจึงไม่เหมาะที่จะทำการฝึกซ้อมกับเด็กนักเรียนหญิง เนื่องจากการฝึกซ้อมดนตรีประเภทต้องใช้พลังกำลังในการฝึกซ้อมมากพอสมควร ครูผู้ควบคุมวงจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทการนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาลักษณะหน้า และระยะยาว

ตารางที่ 14 ตารางการสรุปผลการวิจัยกระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมา
วิทยาลัยและโรงเรียนสุนทรารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

การวางแผนการจัด กิจกรรม (4 M's)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนทรารีวิทยา
Plan (4 M's) - Man	- ผู้อำนวยการมอบหมายให้ครูผู้ ควบคุมวงโยชวาทิตทั้งหมดรวมถึง การคัดเลือกครูผู้ฝึกสอนและ เด็กนักเรียนวงโยชวาทิต	ผู้อำนวยการมอบหมายให้ครูผู้ ควบคุมวงโยชวาทิตทั้งหมดรวมถึง การคัดเลือกครูผู้ฝึกสอนและ เด็กนักเรียนวงโยชวาทิต
- Money	- งบประมาณที่ได้มาจากของรัฐ ที่ได้เป็นประจำทุกปี - งบประมาณที่ได้จากเงินบริจาค	- งบประมาณที่ได้มาจากของรัฐที่ ได้เป็นประจำทุกปี - งบประมาณที่ได้จากเงินบริจาค - งบประมาณที่ได้จากการ สนับสนุนในกรณีต้องระดมทุนเพื่อ ไปแข่งขันยังต่างประเทศ
- Materials	- ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษา เครื่องดนตรีและมอบหมายให้ นักเรียนเป็นผู้ดูแลรักษาเครื่องดนตรี	- ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษา เครื่องดนตรีและมอบหมายให้ นักเรียน เป็นผู้ดูแลรักษาเครื่องดนตรี - ทำโทษนักเรียนในบางกรณีที่ทำ เครื่องดนตรีชำรุด
- Management	- มีนโยบายในการบริหารจัดการ ในการพัฒนากิจกรรมวงโยชวาทิต	- มีนโยบายและแผนงานในการ บริหารจัดการในการพัฒนากิจกรรม วงโยชวาทิต

ตารางที่ 15 วิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์จากประเด็นที่น่าสนใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

การวางแผนการฝึกซ้อม และการดำเนินการ ฝึกซ้อม (PDCA)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนารีวิทยา
Do - การวางแผนการฝึกซ้อม กลยุทธ์ในการดำเนินงาน	- ปัญหาในเรื่องพฤติกรรม ไม่ฟังประสงค์ของนักเรียน	- ปัญหาจากการเห็นเด็ดย จากการฝึกซ้อมจึงเกิดความย่อท้อ
- การดำเนินกิจกรรม วงโยชวาทิต	- การละเลยการไม่ใส่ใจการแก้ไข ในเนื้อหาที่ตนเองยังบกพร่อง	- อุปสรรคในการฝึกทักษะในการ ปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ในเวลา ที่ผู้ควบคุมวงกำหนด
- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม	- อุปสรรคของนักเรียนในขณะที่ ฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขัน	- อุปสรรคในการฝึกซ้อมดนตรี บางประเภทได้ไม่เต็มที่เนื่องจาก อุปสรรคทางด้านร่างกาย
การดำเนินการฝึกซ้อม - การฝึกซ้อมเดี่ยว	- อุปสรรคในการควบคุม การฝึกซ้อมเด็กนักเรียนเก่า และเด็กนักเรียนใหม่	- อุปสรรคในเรื่องการฝึกทักษะที่ ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ในระหว่าง การฝึกซ้อมเดี่ยว
- การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม	- อุปสรรคในการฝึกซ้อมทักษะ ด้วยตนเองโดยลำพังในชั่วโมง การฝึกซ้อมกลุ่ม (Section/Part)	- อุปสรรคในเรื่องการฝึกปฏิบัติ ทักษะที่ไม่สามารถฝึกซ้อมโดย ลำพังได้ในชั่วโมงการฝึกซ้อม รวมกลุ่ม (Section/Part)
- การฝึกซ้อมรวมวง	- เนื่องจากงานบริการชุมชน ต้องการการบรรเลงดนตรีที่ หลากหลาย	- เนื่องจากปัญหาทางด้านร่างกาย จึงทำให้เป็นอุปสรรค ต่อการ ฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีบาง ประเภท

ตารางที่ 16 ปัญหาจากการวิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์จากประเด็นที่น่าสนใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตรวจสอบการวางแผนการฝึกซ้อมและการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
Check -การวางแผนการฝึกซ้อม กลยุทธ์การดำเนินงาน	-ปัญหาในเรื่องพฤติกรรมไม่ พึงประสงค์ของนักเรียน	-ปัญหาจากการเห็นคเห็น้อย จากการฝึกซ้อมจึงเกิดความย่อ ทั้อ
-การดำเนินกิจกรรมวง โยธา วาทิต	- การละเลยการ ไม่ใส่ใจการ แก้ไขในเนื้อหาที่ตนเองยัง บกพร่อง	- อุปสรรคในการฝึกทักษะใน การปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ ในระยะเวลาอันสั้น
-การแบ่งตารางการฝึกซ้อม	-อุปสรรคของนักเรียนในขณะ ฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแข่งขัน	- อุปสรรคในการฝึกซ้อมดนตรี บางประเภทได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากอุปสรรคทางด้าน ร่างกาย
การดำเนินการฝึกซ้อม -การฝึกซ้อมเดี่ยว	-อุปสรรคในการควบคุมการ ฝึกซ้อมเด็กนักเรียนเก่าและ เด็กนักเรียนใหม่	-อุปสรรคในเรื่องการฝึก ทักษะที่ยังไม่สามารถปฏิบัติ ได้ในระหว่างการฝึกซ้อมเดี่ยว
-การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม	-อุปสรรคในการฝึกซ้อม ทักษะด้วยตนเองโดยลำพังใน ชั่วโมงการฝึกซ้อมกลุ่ม (Section/Part)	-อุปสรรคในการฝึกปฏิบัติ ทักษะที่ไม่สามารถฝึกซ้อม โดยลำพังได้ในชั่วโมงการ ฝึกซ้อมรวมกลุ่ม (Section/ Part)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ตรวจสอบการวางแผนการ ฝึกซ้อมและการดำเนินการ ฝึกซ้อม (PDCA)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
- การฝึกซ้อมรวมวง	- ปัญหาเนื่องจากงานบริการ ชุมชน ที่ผู้มาขอใช้บริการ มีความต้องการ รูปแบบการ บรรเลงของดนตรีที่หลากหลาย	- เนื่องจากอุปสรรคทางด้าน ร่างกายของนักเรียนที่เป็น เพศ หญิง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการ บรรเลงดนตรีภาคสนาม

ตารางที่ 17 แนวทางจากการวิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์จากประเด็นที่น่าสนใจ สามารถ
สรุปได้ดังนี้

แนวทางในการวางแผนการ ฝึกซ้อมและการดำเนินการ ฝึกซ้อม (PDCA)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
Act -การวางแผนการฝึกซ้อม กลยุทธ์การดำเนินงาน	- ใช้วิธีการคัดเลือกนักเรียนและ ใช้วิธีเด็ดขาดในกรณีที่นักเรียน ไม่ปรับปรุงตัวเอง	- ใช้วาทศิลป์ในการโน้มน้าว บอกถึงรายการที่จะต้องแข่งขัน ล่วงหน้าเพื่อให้ให้นักเรียนมีความ ขยันฝึกซ้อมมากขึ้น
การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	- ชี้แจงเกี่ยวกับการกฎระเบียบ ให้นักเรียนได้รับทราบ ร่วมกัน ก่อนที่จะเข้ามาเป็น สมาชิกในวง	- ฝึกปฏิบัติทักษะการปฏิบัติ เครื่องดนตรีให้นักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อลดปัญหา ข้อบกพร่องในการฝึกทักษะ การปฏิบัติเครื่องดนตรี

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แนวทางในการวางแผนการฝึกซ้อมและการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุนทรารีวิทยา
- การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต	- เพื่อให้การฝึกซ้อมมีประสิทธิภาพ ครูผู้ควบคุมวงได้มอบหมายให้รุ่นพี่เป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมเพื่อเก็บรายละเอียดของบทเพลง	- แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการให้นักเรียนใหม่ซ้อมรวมวงไปพร้อมกับรุ่นพี่
การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	- เน้นการฝึกซ้อมเดี่ยวตั้งแต่เริ่มต้นทำการฝึกซ้อม เพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดและเป็นพื้นฐานการฝึกในขั้นต่อไป	- เริ่มต้นด้วยการฝึกซ้อมรวมวงกับรุ่นพี่ เพื่อที่จะให้เด็กนักเรียนใหม่ได้พัฒนาทักษะในระยะเวลาอันสั้น และเพื่อให้ทันกำหนดระยะเวลาในการแข่งขัน
- การแบ่งตารางการฝึกซ้อม	- ให้นักเรียนเดินทางไปกลับสลับกับค้างคืนที่โรงเรียน	- ฝึกซ้อมดนตรีประเภท เดินบรรเลง (Marching Band) ในช่วงที่ใกล้ออกแสดงเท่านั้น
การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	- ครูผู้ควบคุมวงแจ้งรายละเอียดล่วงหน้าเกี่ยวกับการเตรียมการแข่งขัน เพื่อให้ นักเรียนได้เตรียมความพร้อม	- เน้นการฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั่งบรรเลง (concert Band) เพื่อลดปัญหาในเรื่องจิตจำกัศทางร่างกายของนักเรียนที่เป็นเพศหญิง
การดำเนินการฝึกซ้อม - การฝึกซ้อมเดี่ยว	- แยกการฝึกซ้อมระหว่างนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ โดยมีรุ่นพี่และครูผู้ควบคุมเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อม	- ให้อัฒนาหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีและผู้ฝึกสอนควบคุมการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แนวทางในการวางแผนการฝึกซ้อมและการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	โรงเรียนสุรนารีวิทยา
การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	-สร้างพื้นฐานในการฝึกซ้อมเดี่ยวตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกขั้นสูงต่อไป	- ฝึกซ้อมรวมกับรุ่นพี่ เพื่อให้เด็กนักเรียนใหม่ได้ปรับตัว และมีความมั่นใจในการฝึกซ้อม
- การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม	- ให้นักฟู้แก๊ไขจุดบกพร่องคอยแนะนำการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้กับนักเรียน	- ครูผู้ควบคุมวงสรรหาครูผู้ฝึกสอนให้มาคอยดูแลการฝึกซ้อมในช่วงเวลาการฝึกซ้อมกลุ่ม (Section/Part) และการฝึกซ้อมรวมวง (Concert Band)
การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	-มอบหมายหน้าที่ให้นักฟู้เป็นผู้ช่วยฝึกซ้อมเพื่อแก๊ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมตลอดเวลา	- มอบหมายให้ครูผู้ฝึกสอนเป็นผู้แก๊ไขข้อบกพร่องทั้งในเวลาปกติ และวันหยุดของเด็กนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมตลอดเวลา
- การฝึกซ้อมรวมวง	- ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถบรรเลงดนตรีในรูปแบบนั้บรรเลงได้ (Concert Band)	- เน้นการฝึกซ้อมประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพทางร่างกายของนักเรียน
การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	ฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั้บรรเลง (Concert Band) เพื่อสนองความต้องการของชุมชนที่ต้องการ การบรรเลงดนตรีที่หลากหลายรูปแบบ ในการให้บริการชุมชน	แก๊ไขแนวทางการฝึกซ้อมด้วยวิธีการเน้นการฝึกซ้อมไปในรูปแบบการนั้บรรเลง (Concert Band) เพื่อความสะดวกในการฝึกซ้อมของเด็กนักเรียน

อภิปรายผล

ศึกษาการวางแผน และวิธีการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต

1. ด้านวางแผนการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิต (Plan)

จากการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี ผู้อำนวยการมอบหมายหน้าที่ให้ครูผู้ควบคุมวงเป็นผู้สรรหาคัดเลือกครูผู้ฝึกสอนและนักเรียนวงโยชวาทิต โดยจะมีผู้ช่วย (รองผู้อำนวยการ) ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิตโดยตรง เช่น ประสานงานเกี่ยวกับการติดต่อบริษัทห้างร้าน หน่วยงานราชการ เพื่อสรรหาแหล่งระดมทุนในการหางบประมาณสำหรับการเดินทางไปแข่งยังต่างประเทศ ซึ่งการประสานงานหรือการร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ ย่อมจะทำให้ภารกิจสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความสามัคคี และความร่วมมือของคนในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ มังกร จินดาวัฒน์ (2546, น.48) กล่าวว่า วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมาก ในการจัดตั้งหรือควบคุมดูแลกิจกรรมวงโยชวาทิตให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั้น ย่อมต้องมีองค์ประกอบต่างๆ หลายด้าน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกต้อง และเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ เช่น แผนงาน การคัดเลือกนักดนตรี การคัดเลือกบทฝึกและบทเพลง กิจกรรมการเรียนการสอน การซ้อม การแสดงและการประเมินผลกิจกรรม

เนื่องจากกิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณในการใช้จ่ายที่สูง เนื่องจากด้วยจำนวนสมาชิกและค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ ทั้งในเรื่องค่าใช้จ่ายในอุปกรณ์ดนตรี ค่าตอบแทนวิทยากร ฯลฯ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในกรณีที่ต้องไปแข่งขันยังต่างประเทศ ดังนั้นงบประมาณจึงไม่เพียงพอเนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงพอสมควร จึงได้ระดมทุนเพื่อหารายได้ด้วยวิธีการต่างๆ โดยทางโรงเรียนก็จะขอความช่วยเหลือจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรมพลศึกษา ตลอดจนเงินบริจาคสมทบจากศิษย์เก่า สมาคมครูผู้ปกครองบริษัทห้างร้าน เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่างบประมาณมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องใช้จ่ายในการแข่งขันยังต่างประเทศในแต่ละครั้ง สอดคล้องกับความเห็นของ ธนากร แพทย์วงษ์ (2540, น.86) ได้กล่าวว่า วงโยชวาทิตเป็นวงดนตรีที่ต้องมีการลงทุนสูง เช่น เครื่องดนตรีแต่ละชนิดมีราคาแพง ค่าเครื่องแต่งกายของนักดนตรี ค่าฝึกซ้อม ค่าอุปกรณ์ในขณะที่ทำการฝึกซ้อม ค่าซ่อมแซมเครื่องดนตรี การเก็บและบำรุงรักษา เป็นต้น ดังนั้นจะต้องหาบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร สมาคมต่างๆ มาช่วยให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดตั้ง การดำเนินงานจึงจะประสบความสำเร็จ การหาผู้สนับสนุนด้านเงินทุน หรืออุปกรณ์ อาจจัดทำหรือขอความร่วมมือจากหลายฝ่าย

วัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรี เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ นอกเหนือจากความสามารถของผู้เล่นทางผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องดนตรีโดยมอบหมายให้นักเรียนประจำเครื่องดนตรีเป็นผู้ดูแลรักษา เพื่อให้เครื่องดนตรีอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ในบางกรณีที่ทำเครื่องตกหล่น เด็กนักเรียนจะได้รับการลงโทษ การดูแลรักษาเครื่องดนตรีให้อยู่ใน

สภาพพร้อมใช้งานเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพส่วนหนึ่งมาจากการดูแลรักษาที่ดี ซึ่งสัมพันธ์กับ กฤษณ์ ภูริเทเวศร์ (2550, น.9) ได้กล่าวว่าอุปกรณ์เครื่องดนตรีเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาค่อนข้างสูง การรักษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้วิธีการรักษาเครื่อง คนที่รักดนตรีจะรักอุปกรณ์ที่ตนเองเล่น การทำความสะอาดเครื่องดนตรี นอกเหนือจากการช่วยให้เครื่องดนตรีอยู่ได้นานแล้ว การรักษาส่งผลทางด้านจิตใจให้เกิดความสุขได้ เพราะการที่เราได้ดูแลสิ่งที่เรารักจะทำให้เราเกิดความสุข ทนถนอมในสิ่งนั้น และประโยชน์นอกเหนือจากนี้คือ สามารถทำให้เราเป็นคนใจเย็น รอบคอบ เพราะเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นมีชิ้นส่วนมากขึ้น การทำความสะอาดจะต้องค่อยๆ ถอดออกอย่างระมัดระวัง ต้องบรรจงทำความสะอาดทีละชิ้นเพื่อเป็นการป้องกันการเสียหายชำรุด

การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต การวางแผนด้านการจัดการทางกิจกรรมวงโยชวาทิต มีนโยบายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวงโยชวาทิต โดยยึดแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมๆ กับการพัฒนากิจกรรมอื่น ดนตรี กีฬา ซึ่งความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของ สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545, น.63) งบประมาณในการจัดกิจกรรมจะต้องมีความสัมพันธ์กับแผนหรือโครงการในแต่ละปี การหาอุปกรณ์การสอนในการจัดกิจกรรมเป็นเรื่องที่โรงเรียนต้องให้การสนับสนุน กิจกรรมวงโยชวาทิตก็เช่นเดียวกันเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณสูงเงินที่นำมาใช้ในกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเงินที่มาจากเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งมาจากเงินบริจาค เงินที่ได้จากเงินแสดงกิจกรรม เงินงบประมาณที่นำมาใช้ในการกิจกรรมนั้นต้องขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนของหลายๆ ฝ่าย

2. Do (การปฏิบัติ)

2.1 การวางแผนการฝึกซ้อม

กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องมีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ จะต้องอาศัยกฎระเบียบเพื่อให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง และไม่ทำให้เกิดปัญหาในระหว่างที่ดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างกลุ่มสมาชิก แต่ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับเด็กนักเรียน ครูผู้ควบคุมก็จะทำการตักเตือน เพื่อให้นักเรียนได้แก้ไขพฤติกรรมของตนเอง ในกรณีที่นักเรียนมีความย่อห่อต่อการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเนื่องจากมีทักษะที่ยากจนเกินไป ครูผู้ควบคุมจึงใช้วาทศิลป์ในการบอกกล่าวถึงรายการที่จะต้องแข่งขันล่วงหน้าเป็นรายปี เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อมให้มากขึ้น จะเห็นได้ว่าการบอกกล่าว ว่ากล่าวตักเตือนหรือการใช้วาทศิลป์ของ ผู้ควบคุมวงโยชวาทิตมีส่วนทำให้นักเรียนมีความเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเองหรือเอาใจใส่ในการฝึกซ้อมมากขึ้น การกระทำดังกล่าวจะเกิดผลดีกับนักเรียนเอง ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ธนากร แพทย์วัง (2540, น.165) กล่าวว่า การสร้างระเบียบ เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เกิดระบบที่ดี เกิดความเรียบร้อยในการทำงานร่วมกัน ซึ่งระเบียบที่จะทำให้งังเกิดผลดี ได้แก่ ระเบียบในการ

ฝึกซ้อมและออกแสดง ระเบียบในการใช้เครื่องดนตรี ระเบียบอื่นๆ ที่สำคัญและเคารพในกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะทำให้การบริหารวงโยชวาทิตเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ และทำให้บังเกิดผลดีต่อสถานศึกษาตามมา

2.2 การดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิต

ในกรณีที่เด็กนักเรียนเกิดความสงสัยในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม หรือมีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขในทันที เพื่อให้สามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นรุ่นพี่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะสามารถที่จะอธิบายหรือสาธิตการปฏิบัติทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้กับเด็กนักเรียน เนื่องจากมีความสนิทสนมคุ้นเคย จึงทำให้การฝึกซ้อมไม่ตึงเครียดมากเกินไปรุ่นพี่จึงสามารถที่จะสาธิตการปฏิบัติ และถ่ายทอดเทคนิคที่ใช้ส่วนตัว หรือเคล็ดลับในการปฏิบัติที่นอกเหนือจากบทเรียนให้แก่เด็กนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการใช้เทคนิคส่วนตัวดังกล่าวจึงเป็นผลดี และสามารถทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องในเวลาจำกัด และในขณะที่เดียวกันการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นสิ่งที่ต้องใช้ความพยายามและความอดทนพอสมควร เนื่องจากเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน จึงต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จึงจะเกิดทักษะในการปฏิบัติได้ดีขึ้น แต่ครูผู้ควบคุมวงต้องการที่จะให้นักเรียนปฏิบัติได้ในระยะเวลาอันสั้น จึงให้นักเรียนฝึกซ้อมรวมวงไปพร้อมกับรุ่นพี่เพื่อให้นักเรียนเกิดการปรับตัว เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติได้ทันหรือเท่ากันกับรุ่นพี่ จะเห็นได้ว่าการใช้เทคนิคส่วนตัวหรือวิธีการฝึกซ้อมที่นอกเหนือจากบทเรียนมาใช้กับนักเรียนเทคนิคดังกล่าวสามารถทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ธนาकर แพทย์วังษ์ (2540, น.216) กล่าวว่า การฝึกซ้อมจะได้ผล ถ้ามีการวางแผนการฝึกซ้อมที่ดี บางครั้งไม่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานมากนักถ้านักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว ครูผู้ฝึกสอนสามารถฝึกซ้อมได้หลายๆ อย่างในขณะเดียวกัน

2.3 การแบ่งตารางการฝึกซ้อม

ในการเข้าค่ายเตรียมการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมตัวก่อนการแข่งขัน มีความจำเป็นจะต้องค้างคืนที่โรงเรียนเพื่อที่จะทำการฝึกซ้อมได้อย่างเต็มที่ และเพื่อให้สามารถปฏิบัติทักษะที่สูงขึ้นได้อย่างชำนาญ แต่เนื่องจากการฝึกซ้อมที่จะต้องทำการฝึกซ้อมและปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนเป็นเวลานาน อาจจะทำให้เด็กนักเรียนเกิดความตึงเครียด ครูผู้ควบคุมจึงให้นักเรียนไป-กลับ สลับกับการค้างคืนที่โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย และมีกำลังใจที่จะฝึกซ้อมมากขึ้น กรณีที่ร่างกายมีเหตุผลทำให้การฝึกซ้อมได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนเป็นผู้หญิงล้วน การอดทนในสถานการณ์ต่างๆ จึงมีขีดจำกัด ประกอบกับสภาพอากาศทำให้มีอุปสรรคต่อการฝึกซ้อมกลางแจ้ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงฝึกซ้อมดนตรีประเภทเดินบรณเฑาะ (Marching Band) ในช่วงที่ใกล้ออกแสดงเท่านั้น จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การใส่ใจในจุดเล็กๆ หรือคำถึงถึงองค์ประกอบต่อการฝึกปฏิบัติ

ในการบรรเลงดนตรีของครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต ไม่ว่าจะเป็ ความเอาใจใส่ในรายละเอียดของ ผู้ฝึกซ้อม สถานการณ์ และสภาพแวดล้อม ดังที่กล่าวมา มีส่วนทำให้การฝึกซ้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น และนำไปสู่ความสำเร็จในที่สุด ดังนั้นองค์ประกอบหรือปัจจัยรอบข้างจึงมีผลต่อการฝึกซ้อม เป็นอย่างมาก ซึ่งตรงกับคำกล่าวของออคูลย์ เปล็องสันเทียะ (2555, น.46) หลักสำคัญที่สุดในการทำ กิจกรรมโยชวาทิตให้ประสบผลสำเร็จนั้น อยู่ที่จิตใจสำนึกในตัวเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียน จะต้องเกิดความรักดนตรี ความเข้าใจดนตรี รู้ถึงคุณค่าของดนตรีด้วยตัวของตนเอง ครูไม่สามารถ ใช้กฎเกณฑ์ใดๆ ไปบังคับนักเรียนได้ เพราะดนตรีนั้นเป็นงานศิลปะผู้สร้างเสียงดนตรีต้องเป็นไป อย่างธรรมชาติเมื่อนักเรียนมีจิตสำนึกรักดนตรีด้วยตัวเอง อยากเล่นดนตรีให้ไพเราะ ต้องมีความ ขยันหมั่นเพียรและมีความอดทนในการฝึกซ้อมอย่างจริงจังความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม ความรักหมู่คณะก็จะตามมา จนสามารถสร้างระบบเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกันต่อไปได้

2.4 การฝึกซ้อมเดี่ยว

การฝึกซ้อมเดี่ยวมีอยู่หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็มีข้อดีของวิธีการฝึกซ้อมแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความพึงพอใจของตัวผู้ฝึกซ้อม การฝึกซ้อมเดี่ยวด้วยวิธีการแยกเด็ก นักเรียนเก่าและเด็กนักเรียนใหม่ จะทำให้มีสมาธิในการฝึกซ้อมมากขึ้น เนื่องจากไม่ต้องกังวล ในเรื่องของเนื้อหา และเวลาในการฝึกซ้อม ซึ่งนักเรียนใหม่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็น ระยะเวลาหนึ่งซึ่งใช้เวลานานพอสมควร แต่เด็กนักเรียนเก่าที่มีพื้นฐานคืออยู่แล้วก็สามารถที่จะ ฝึกซ้อมไปได้เรื่อยๆ โดยที่ไม่ต้องรอนักเรียนใหม่ ส่วนการฝึกซ้อมเดี่ยวสลับการฝึกซ้อมรวมวง ร่วมกับรุ่นพี่ ทำให้นักเรียนใหม่ได้เห็นตัวอย่างการบรรเลงของรุ่นพี่ แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องของตัวเอง ในการฝึกซ้อมเดี่ยว วิธีการฝึกซ้อมดังกล่าวก็เป็นการฝึกซ้อมที่ดีเช่นกัน จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการฝึกซ้อมไม่ว่าจะเลือกใช้วิธีใด ขึ้นอยู่กับความถนัดของตัวผู้ฝึกซ้อม รวมไปถึงความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมรอบข้างและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการคำนึงถึงความ เหมาะสมของสิ่งแวดล้อมรอบข้าง มีผลทำให้การฝึกซ้อมได้ผลลัพธ์ที่ดี และประสบผลสำเร็จ ซึ่ง สอดคล้องกับความเห็นของ สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545, น.107) การฝึกเหล่านี้ทำให้นักเรียนใหม่ มีความกระตือรือร้นที่จะได้เข้าไปเล่นรวมในวงใหญ่กับรุ่นพี่ นักเรียนใหม่จะเห็นรุ่นพี่ออกงาน บรรเลงเพลงชาติในตอนเช้า เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่นักเรียนใหม่จะปรารถนา

2.5 การฝึกซ้อมรวมกลุ่ม

จะเห็นได้ว่าการฝึกซ้อมรวมกลุ่มมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีผู้ให้คำแนะนำ ในกรณีทีเด็ก นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจาก ทักษะดังกล่าวมีความซับซ้อนมากจนเกินไป จึงมีความ จำเป็นที่จะต้องให้มีผู้แนะนำในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม และหลังจากที่ฝึกซ้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการแก้ไขจุดบกพร่องให้กับนักเรียน การแก้ไขข้อบกพร่อง หรือให้คำแนะนำกับเด็ก

นักเรียนในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม และในกรณีที่นักเรียนมีข้อสงสัยอยากที่จะซักถามหลังจากที่ฝึกซ้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นการที่เด็กนักเรียนได้รับคำแนะนำ และได้แก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างที่ทำการฝึกซ้อม และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามหลังจากที่ทำการฝึกซ้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงทำให้นักเรียนเกิดความชำนาญ และปฏิบัติได้ในที่สุด การฝึกซ้อมด้วยวิธีดังกล่าว มีผลทำให้การฝึกซ้อมได้ผลลัพธ์ที่ดีมากยิ่งขึ้น และประสบความสำเร็จในที่สุด ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ กฤษณ์ ภูริเทเวศร์ (2550, น.38) การฝึกซ้อมกลุ่มเครื่องดนตรีเป็นการฝึกซ้อมที่ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรี มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กล่าวคือสามารถบรรเลงบทเพลงได้อย่างพร้อมเพรียงกัน โดยเริ่มจากการฝึกความพร้อมเพรียงกันในหมู่เครื่องดนตรีเดียวกันเสียก่อน ที่จะถึงขั้นตอนในการฝึกซ้อมรวมวง ทั้งนี้ จะทำให้มีพื้นฐานทางด้านการบรรเลงที่ทัดเทียม และทำให้การบรรเลงการประสานของเสียงได้มีความกลมกลืนกันมากยิ่งขึ้น

2.6 การฝึกซ้อมรวมวง

เนื่องด้วยภายในวงมีสมาชิกเป็นผู้ชายล้วนซึ่งเหมาะกับการบรรเลงดนตรีประเภทการเดินบรรเลง (Marching Band) เนื่องด้วยความต้องการของงานบริการชุมชนที่ต้องการการแสดงการบรรเลงดนตรีที่หลากหลายประเภท รวมไปถึงการแสดงดนตรีประเภท การนั่งบรรเลง (Concert Band) ครูผู้ควบคุมจึงได้ให้นักเรียนฝึกหัดเล่นดนตรีประเภทเครื่องสาย เพื่อให้สามารถบรรเลงดนตรีได้หลากหลายประเภท และเป็นการเพิ่มทักษะให้กับเด็กนักเรียนไปในตัว ส่วนในกรณีที่เด็กนักเรียนเป็นผู้หญิงจึงทำให้ข้อจำกัด ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีได้ทุกประเภท เนื่องด้วยเหตุผลทางด้านร่างกาย จึงทำให้ความอดทนในสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัดเนื่องจากต้องใช้พลังกำลังในการฝึกซ้อมเป็นจำนวนมากจึงทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกซ้อมได้เต็มที่ จึงเป็นเหตุที่ทำให้ครูผู้ควบคุมจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทการนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อความเหมาะสมและความสะดวกต่อการฝึกซ้อม จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าครูผู้ควบคุมให้ความสำคัญ การยืดหยุ่น หรือการปรับรูปแบบในการฝึกซ้อมให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อที่จะทำให้การฝึกซ้อมดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ด้วยการคำนึงถึงความเหมาะสม และเข้าใจสภาพการฝึกซ้อมในแต่ละวัน จึงทำให้การฝึกซ้อมการบรรเลงดังกล่าวประสบความสำเร็จ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ ธนาคาร แพทย์วงษ์ (2540, น.73) เทคนิคการฝึกซ้อม การฝึกดนตรีแต่ละกลุ่ม แต่ละคณะ ย่อมแตกต่างกัน ตัวโน้ตดนตรีเป็นทฤษฎี ผู้เรียนย่อมเรียนรู้จากทฤษฎีเดียวกันทุกคน แต่เทคนิคการนำไปใช้ไม่เหมือนกัน เช่นเดียวกับการเรียนวิชาครูที่เรียนจากตำราและครูผู้สอนคนเดียวกัน แต่เมื่อลงมือสอนนักเรียนย่อมพบปัญหาและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน จึงต้องใช้เทคนิคในการสอนให้เหมาะสม และปรับสภาพให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การฝึกซ้อมดนตรีก็เช่นเดียวกัน ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคพิเศษในการฝึกซ้อมที่แตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากการศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา จะเห็นได้ว่าการฝึกซ้อมของทั้งสองโรงเรียนมีลักษณะการฝึกซ้อมที่คล้ายคลึงกัน มีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ โดยจะจัดตารางการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยคำนึงถึงเด็กนักเรียนเป็นหลัก จากการกระทำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านอกเหนือจากการฝึกซ้อมแล้ว ครูผู้ควบคุมวงยังมีความเอาใจใส่เด็กนักเรียน และคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ที่จะทำให้การฝึกซ้อมเป็นไปอย่างราบรื่น แสดงให้เห็นถึงความละเอียดอ่อน ความเข้าใจหรือความใส่ใจในรายละเอียดของครูผู้ควบคุมวง รวมไปถึงการพลิกเพลงสถานการณ์เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยไม่ให้มีผลกระทบกับเด็กนักเรียน คุณสมบัติของครูผู้ควบคุมวงซึ่งได้แก่ความเข้าใจที่มีต่อเด็กนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้วงโยชวาทิตประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจ (Understanding) จากปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในด้านการฝึกซ้อมและในการวางแผนไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจาก ตัวเด็กนักเรียน สิ่งแวดล้อมรอบข้างและปัจจัยภายนอกที่มีส่วนทำให้วงโยชวาทิตจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์รอบข้าง เช่น การปรับการฝึกซ้อมเพื่อให้เด็กนักเรียนมีเวลาว่างที่จะไปปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ด้วยวิธีการปรับตารางการฝึกซ้อมให้นักเด็กนักเรียนได้ใช้เวลาส่วนนี้ในการไปปฏิบัติภารกิจ หรือเรียนพิเศษ จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความเข้าใจและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้วงโยชวาทิตมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. พลิกเพลง (Apply) จากปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกิจกรรมวงโยชวาทิต บางอย่างเป็นปัญหาเล็กน้อย แต่ด้วยความรอบคอบและเอาใจใส่เด็กนักเรียนของครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจึงทำให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กนักเรียน เช่น การปรับตัวในการฝึกซ้อมอันเนื่องมาจากปัญหาเรื่องเพลงจึงทำให้มีขีดจำกัดในการฝึกซ้อม ด้วยเหตุผลทางด้านร่างกายด้วยความที่เป็นเด็กนักเรียนหญิงจึงทำให้ความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ มีขีดจำกัด ครูผู้ควบคุมวงจึงได้เน้นการฝึกซ้อมไปที่ประเภทนั้บรเรล (Concert Band) เพื่อให้เหมาะสมกับการฝึกซ้อม และสถานการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาในเรื่องเพลงจึงเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนไม่สามารถฝึกซ้อมในเวลาเย็นหลังเลิกเรียนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่สามารถกลับบ้านในตอนค่ำได้ ขีดจำกัดทางด้านเวลาจึงเป็นปัญหาสำหรับการฝึกซ้อมในเวลาเย็นหลังเลิกเรียน ครูผู้ควบคุมวงจึงได้จัดตารางการฝึกซ้อมเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้เกิดผลกระทบกับนักเรียนน้อยที่สุด จากสถานการณ์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า

การพลิกแพลง หรือการดำเนินกิจกรรมให้อยู่ในความเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากับคนรอบข้าง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้วงโยชวาทิตได้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

3. ความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย (Success) จากปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการฝึกซ้อมกิจกรรมวงโยชวาทิตมีอยู่หลายประการอันเนื่องมาจากสถานการณ์รอบข้าง ตัวเด็กนักเรียนหรือด้วยปัจจัยทางด้านค่านิยมการฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีประเภทต่างๆ จะเห็นได้ว่าการวางแผนในการฝึกซ้อมเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้การฝึกซ้อมไปถึงเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการฝึกซ้อมในระยะยาวเพื่อที่จะไปแข่งขันยังต่างประเทศ การวางแผนในการเลือกบทเพลงในการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีทักษะที่เพิ่มขึ้น และการคำนึงถึงความต้องการของกิจกรรมชุมชนที่ต้องการการบรรเลงดนตรีในหลากหลายประเภท จึงทำให้ทางโรงเรียนมีทั้งการฝึกซ้อมดนตรีประเภทเดินบรรเลง (Marching Band) และนั่งบรรเลง (Concert Band) เพื่อที่จะสนองความต้องการของบุคคลภายนอกที่ต้องการ การบรรเลงดนตรีที่หลากหลายประเภท ด้วยปัจจัยดังกล่าว การวางแผนในการฝึกซ้อมที่ดี และเป็นไปตามขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลประการใด ล้วนมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การฝึกซ้อมบรรลุถึงเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำผลวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนดำเนินงานวงโยชวาทิตประจำปีของทุกปี
2. ควรนำผลการวิจัยไปเขียนเป็นนโยบายในการวางแผนการจัดการและการฝึกซ้อม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา สุขสาเนียง. (2547). **ประชุมวิชาการดนตรี ครั้งที่ 5**. นครปฐม : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กฤษณ์ ฤทธิ์เวศร์. (2550). **สภาพและปัญหาการเตรียมวงโยชวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 26 ประจำปี 2550**. ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมการปกครอง. (2539). **กฎหมายระเบียบและข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ : องค์การส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.
- กรมวิชาการ. (2539). **การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ไชแสง สุขะวัฒน์. (2554). **สังคตินิยม ว่าด้วยเครื่องดนตรีของวงดุริยางค์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณาจารย์ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์. (2545). **พื้นฐานดุริยางคศิลป์**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาสารคาม : หจก. อภิชาติการพิมพ์.
- คมสันต์ วงศ์วรรณ. (2551). **ดนตรีตะวันตก**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนินทร์ แสงแก้ว. (2546). **การบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2541 ด้วยวัฏจักรคุณภาพของเดิมมีง ในโรงเรียนสังกัดประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูชาติ พิทักษากร. (2535). **การฝึกซ้อมทักษะประจำวันในสาระดนตรีศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2555). **ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐธรรณย์ ทฤษฎีกุณ. (2556). **การศึกษากระบวนการเตรียมวงโยชวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมแข่งขันวงโยชวาทิตระดับนานาชาติ**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ถนัด เดชทรัพย์. (2550). **การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึกษา อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยตามหลักธรรมาภิบาล**. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- ธนาคาร แพทย์วงษ์. (2541). การศึกษาแผนการฝึก และการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยชวาทิต
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2546). การจัดการสมัยใหม่ : **Modern management**. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เชลส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บรรจง จันทมาศ. (2540). ระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000. กรุงเทพฯ : บริษัท ส. เอเชียเพลส
จำกัด.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2533). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ประวัติโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย. (2559). ค้นเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2562. จาก
<https://drive.google.com>
- ประวัติโรงเรียนสุรนารีวิทยา. (2559). ค้นเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2562. จาก
<http://www.koratstartup.com>
- ปาจริย์ บุตรกนิรี. (2558). แนวทางการจัดประกวดวงโยชวาทิต. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : เอส.
ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- ปัญญา มีฤทธิ์. (2560). กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องกระทบ) กรณีศึกษา: วงอีสานดรัมไลน์.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประพันธ์ นิชโรจน์. (2537). เก็บเล็กผสมน้อย. วารสารดนตรีลีแอสต 1, 1(1), 17.
- มังกร จินดาวัฒน์. (2546). การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของนักเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิ
คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ. (2552). กลยุทธ์การจัดการตลาดบริหาร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และ กัญญามน อินทว้าง. (2554). ทฤษฎีองค์การและการจัดการ.
(พิมพ์ครั้งที่ 1). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- วรภัทร ภูเจริญ. (2541). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท
พิมพ์ดีดจำกัด.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). การบริหารการศึกษา : หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็น และบทวิเคราะห์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุจน์.
- วิระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2541). คู่มือพัฒนาระบบคุณภาพสู่มาตรฐาน ISO 9000. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์.
- วิระพล บดีรัฐ. (2543). PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ประชาชน จำกัด.
- วันทนา แก้วกล้าปัญญาเจริญ. (2554). กระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อกิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม. ปริญญาคุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา โครังการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2542). องค์การและการจัดการ ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : บ้านเสรีรัตน์
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สุกรี เจริญสุข. (2539). สุนทรศาสตร์ทางดนตรี. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล
- . (2557). คู่มือครูดนตรี. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). มาตรฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- สดับพิน รัตน์เรือง. (2542). Music of the Master. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรน โรจนตระกูล. (2554). การจัดการวงโยชวาทิต. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2542). การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันสนนท นาคแท้. (2558). การศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการฝึกซ้อมทรมเปิดของนักเรียนวงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สมคิด บางโม. (2546). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารวิชาการ, (1), 33-35.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). การบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาน นาคทัต. (2553). การบริหาร วงโยชวาทิตที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทยและระดับโลก ปี 2550 กรณีศึกษา : โรงเรียนบดินทรเดชา สิงห์ สิงหเสนี. ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สวัสดิ์ เงินแย้ม. (2542). คู่มือการจัดการวงโยชวาทิตในสถานศึกษา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

- สันติพิชัย ชวลิตธำรง. (2546). **หลักการบริหารรัฐกิจกับระบบราชการไทย**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). **การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิต : กรณีศึกษา
โรงเรียนวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรติ ประพัฒน์รังสี. (2550). **กระบวนการฝึกซ้อมดนตรี (กลุ่มเครื่องลมไม้) กรณีศึกษา : นักเรียน
ชั้นเตรียมอุดมดนตรี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2547). **การวางแผนและการควบคุมการบริหาร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เสริมวิทย์ สุขเมธี. (2531). **การบริหารกิจการนักเรียน**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อดุลย์ เปลื้องสันเทียะ. (2555). **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีผลต่อประสิทธิผลของ
วงโยชวาทิตโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อดิชาติ เจริญพาโชค. (2547). **การศึกษามรรคนะในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการ
วงโยชวาทิตของผู้ควบคุมวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ**.
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการศึกษา
และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2541). **ภาวะผู้นำเชิงการบริหารของปลัดกระทรวงมหาดไทย**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิชัย เลี่ยมทอง. (2555). **หลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด**. วารสาร
ดนตรีรังสิต, (1), 29-39.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). **การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baron, S. (1984). **Instrumentalist : Practicing As a way of life**. ILLINOIS: Instrumentalist
Publishing company.
- Dalby, M.F. (1993). **Band Rehearsal Techniques : Handbook for New Directors**. Northfield,
Illinois : Tge Instrumentalist Publishing Company.

- Deming, (2004). **Plan Do Check Atc (PDCA)**. Retrieved 2 July 2017. From
<http://mycoted.com/creativity/pdca.php>.
- Dessler, G. (2004). **Management, Principles and Practices for tomorrow's Leaders**.
 New Jersey : Pearson Education.
- Hahn, G. J. (1995, November). "Deming's impact on industrial statistic : some reflections".
The American Statistician, 49(4), 336.
- Hitoshi, K. (1996). **TOQ Promotion Guide Book**. Tokyo : Japanese Standards Association.
- Hellriegel, D.J & Slocum, J.W. (1989). **Management**. (5th ed). New York : Addison-Wesley.
- Koontz Harold, D. & Cyril O'Donnell. (1972). **Principles of Management : An Analysis of
 Managerial Function**. New York : McGraw-Hill.
- Peter, L. & Colin, T. (2001). **Africa and Asia in Comparative Economic Perspective**.
 New York : Palgrave.
- Robbins, S. P. (1980). **The Administrative Process**. (2nd ed). New Jersey : Prentice-Hall.
- Shiba, S, Alan, G, David, W. (1993). **A New American TQM**. Japan : Productivity
 Press & Center for Quality Management.
- Sokovic, M. et al. (2010). Quality Improvement Methodologies-PDCA Cycle,
 RADAR Matrix, DMAIC and DFSS. **Journal of Achievements in Materials and
 Manufacturing Engineering**.
- Taylor, (F. W). (1947). **The Principles of Scientific Management in Scientific Management**.
 New York : Harper.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายอนุกุล ทรงมงคลรัตน์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลลาไสย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตรการสอนและการวิจัย
2. นางเพชรสิริ ภูงามเงิน ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลลาไสย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวัดผลและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตรการสอนและการวิจัย
3. จำอากาศเอกสุรศักดิ์ ปวภูสะโก ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีในสถานศึกษาและการวิจัย

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวกุสุมาสภ์ วารี ไสย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท ขันศิริ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เหล่าวานิช	กรรมการ
๓. ดร.พีระพงษ์ ชีระเผ่าพงษ์	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐, ๑๘๑๓

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/ ๕๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรนารีวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวสุมาสภ์ วารีไสย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทช์ ชันธศิริ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช	กรรมการ
๓. ดร.พีระพงษ์ ธีระเผ่าพงษ์	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๙๑๐, ๑๙๑๓

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/ ๔๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนนิตยราภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายบุญถ ทรงมงคลรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอุษมาศท์ วารี ไชย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท ชันธิศิริ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนสิการ เหล่าวานิช	กรรมการ
๓. ดร. พิระพงษ์ ธีระเผ่าพงษ์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/ ๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางเพชรสิริ ภูงามเงิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวกุสุมาสภ์ วารี ไสย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทช์ ชันธิศิริ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช	กรรมการ
๓. คร.พีระพงษ์ วีระเผ่าพงษ์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศณกร สว่างเจริญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๔๗-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศษ ๐๕๖๔.๑๔/๕๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน จำอากาศเอกสุรศักดิ์ ปวงสะโก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวกุสุมาสภ์ วารีไสย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมามหาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทช์ ชันรศิริ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช	กรรมการ
๓. ดร.พีระพงษ์ ชีระเผ่าพงษ์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาค่ะจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๓๓-๓๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

สำหรับผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการวงโยธาวิท บุคลากรในการฝึกซ้อม และการสรรหานักดนตรี นักแสดงประกอบอย่างไร			
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยธาวิทอย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมอย่างไร			
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้ และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร			
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาวงโยธาวิทอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

สำหรับครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการฝึกซ้อม และการสรรหา นักดนตรี นักแสดง ประกอบวงโยชวาทิตอย่างไร			
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยชวาทิตอย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณมาเพิ่มเติมอย่างไร			
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้ และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร			
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวงโยชวาทิตอย่างไร			

ตาราง (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อความ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การวางแผนการฝึกซ้อม (PDCA) - ด้านกลยุทธ์ - การดำเนินกิจกรรม วงโยธวาทิต	6. ท่านมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านดนตรี ที่โครงการในรอบ 1 ปี มีโครงการอะไรบ้าง 7. ท่านได้มีการวางแผนในการดำเนินกิจกรรม วงโยธวาทิตอย่างไร 8. ท่านได้มีการจัดตารางการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง 9. ท่านมีวิธีการและขั้นตอนในการฝึกซ้อมให้กับ เด็กนักเรียนอย่างไร 10. ท่านมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อม วงโยธวาทิต 11. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น อย่างไร และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น อย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับผู้ฝึกสอน

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. ท่านได้มีการวางแผนในการจัดกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตอย่างไร 2. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยวและซ้อมแบบกลุ่มของนักเรียน 3. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมรวมวงของนักเรียน 4. ท่านมีอุปสรรคในการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง 5. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไรและได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับหัวหน้าวง

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีคิพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมอย่างไร 3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง 5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวง 6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีจิตพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยันและอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 3. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง 4. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้าง การฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม 5. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับนักแสดงประกอบ

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีคิพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นลิ่งยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยันและอดทน ในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวม 5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้าง ในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม 6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการวงโยชวาทิต บุคลากรในการฝึกซ้อมและการสรรหา นักดนตรี นักแสดง ประกอบอย่างไร			
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยชวาทิตอย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมอย่างไร			
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้ และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร			
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางวงโยชวาทิตอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการฝึกซ้อมและการสรรหานักดนตรีนักแสดงประกอบวงโยธวาทิตอย่างไร			
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตอย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณมาเพิ่มเติมอย่างไร			
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร			
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางวงโยธวาทิตอย่างไร			

ตาราง (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อความ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การวางแผนการฝึกซ้อม (PDCA) - ด้านกลยุทธ์ - การดำเนินกิจกรรม วงโยธวาทิต	6. ท่านมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านดนตรี ก็โครงการในรอบ 1 ปี มีโครงการอะไรบ้าง 7. ท่านได้มีการวางแผนในการดำเนินกิจกรรม วงโยธวาทิตอย่างไร 8. ท่านได้มีการจัดตารางการฝึกซ้อมอย่างไร บ้าง			
การวางแผนการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	9. ท่านมีวิธีการ และขั้นตอนในการฝึกซ้อม ให้กับเด็กนักเรียนอย่างไร 10. ท่านมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อม วงโยธวาทิต 11. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น อย่างไร และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น อย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับผู้ฝึกสอน

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. ท่านได้มีการวางแผนในการจัดกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตอย่างไร 2. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยวและซ้อมแบบกลุ่มของนักเรียน 3. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมรวมวงของนักเรียน 4. ท่านมีอุปสรรคในการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง 5. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไรและได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับหัวหน้าวง

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. นักเรียนมีคิพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยันและอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมอย่างไร 3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนและปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง 5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวง 6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร			

**ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
สำหรับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี**

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นลึงยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยันและอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 3. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง 4. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้าง การฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม 5. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับนักแสดงประกอบ

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมอย่างไรในช่วงปิดภาคเรียนบ้าง 4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวม 5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม 6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการวงโยธวาทิต บุคลากรในการฝึกซ้อม และการสรรหานักดนตรี นักแสดง ประกอบอย่างไร			
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตอย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมอย่างไร			
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้ และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร			
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางวงโยธวาทิตอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

สำหรับครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าในการฝึกซ้อม และการสรรหานักดนตรี นักแสดงประกอบวงโยชวาทิต อย่างไร			
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยชวาทิต อย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณมาเพิ่มเติมอย่างไร			
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร			
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางวงโยชวาทิตอย่างไร			

ตาราง (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อความถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
การวางแผนการฝึกซ้อม (PDCA) - ด้านกลยุทธ์ - การดำเนินกิจกรรม วงโยชวาทิต	6. ท่านมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านดนตรี ที่โครงการในรอบ 1 ปี มีโครงการอะไรบ้าง 7. ท่านได้มีการวางแผนในการดำเนิน กิจกรรมวงโยชวาทิตอย่างไร 8. ท่านได้มีการจัดตารางการฝึกซ้อมอย่างไร บ้าง			
การวางแผนการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	9. ท่านมีวิธีการและขั้นตอนในการฝึกซ้อม ให้กับเด็กนักเรียนอย่างไร 10. ท่านมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อม วงโยชวาทิต 11. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น อย่างไร และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น อย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับผู้ฝึกสอน

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. ท่านได้มีการวางแผนในการจัดกระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตอย่างไร 2. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยวและซ้อมแบบกลุ่มของนักเรียน 3. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมรวมวงของนักเรียน 4. ท่านมีอุปสรรคในการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง 5. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับหัวหน้าวง

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยันและอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมอย่างไร 3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนและปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อม และวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง 5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวง 6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไรและนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 3. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อม และวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง 4. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้าง การฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม 5. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไรและนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

สำหรับนักแสดงประกอบ

ตอนที่ 2 ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ในช่อง -1 0 +1 ที่ตรงกับความเห็นของท่านต่อไปนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
- การวางแผนในการดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม 2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง 3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมอย่างไรในช่วงปิดภาคเรียนบ้าง 4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวม 5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้าง ในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม 6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไรและนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร 			

ตอนที่ 2 ตารางสรุปการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับผู้บริหาร

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
การจัดโครงสร้างบุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการวงโยชวาทิตบุคลากรในการฝึกซ้อมและการสรรหานักดนตรี นักแสดงประกอบอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอ ท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
ด้านวัสดุอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้ และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
การวางแผนด้านการจัดการ (Management)	5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาวงโยชวาทิตอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1

ตอนที่ 2 ตารางสรุปการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับครูผู้ควบคุมวงโยชวาทิต

หัวข้อ	ข้อความถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
การจัดโครงสร้าง บุคลากร (Man)	1. ท่านมีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่ ทำหน้าที่บริหารจัดการวงโยชวาทิต บุคลากรในการฝึกซ้อมและการสรร หานักดนตรี นักแสดงประกอบ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
ด้านงบประมาณ (Money)	2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และ วิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจน การจัดสรรงบประมาณในการ บริหารจัดการวงโยชวาทิตอย่างไร 3. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอ ท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณ มาเพิ่มเติมอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
ด้านอุปกรณ์ดนตรี (Materials)	4. ท่านมีกระบวนการจัดหา การใช้ และกระบวนการดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
การวางแผนด้าน การจัดการ (Management)	5. ท่านได้มีการวางแผนในการ ดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
การวางแผนการ ฝึกซ้อม (PDCA) - ด้านกลยุทธ์ - การดำเนินกิจกรรม วงโยชวาทิต	6. ท่านมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้าน ดนตรีที่โครงการในรอบ 1 ปี มีโครงการอะไรบ้าง 7. ท่านได้มีการจัดตารางการฝึกซ้อม อย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
		+1	+1	+1	+1	+1

หัวข้อ	ข้อความถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
การวางแผนการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	8. ท่านมีวิธีการและขั้นตอนในการ ฝึกซ้อมให้กับเด็กนักเรียนอย่างไร - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวมวง	+1	+1	+1	+1	+1
	9. ท่านมีอุปสรรคอะไรบ้างในการ ฝึกซ้อมวงโยทวาทิต	+1	+1	+1	+1	+1
	10. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่ เกิดขึ้นอย่างไร และได้นำมาแก้ไข ปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1

ตอนที่ 2 ตารางสรุปการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับครูผู้ฝึกสอน

เนื้อหา	ข้อความถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
- การวางแผนในการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. ท่านได้มีการวางแผนในการจัด กระบวนการฝึกซ้อมวงโยทวาทิต อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
	2. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการ ฝึกซ้อม เดี่ยว และซ้อมแบบกลุ่ม ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
	3. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการ ฝึกซ้อมรวมวงของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
	4. ท่านมีอุปสรรคในการดำเนินการ ฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
	5. ท่านได้แก้ปัญหา และอุปสรรค ที่เกิดขึ้นอย่างไร และได้นำมา แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1

ตอนที่ 2 ตารางสรุปการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับหัวหน้าวงโยชวาทิต

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
- การวางแผนในการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือ มีอะไรเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิด ความสามัคคี มีความพยายาม ความ ขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม	+1	+1	+1	+1	+1
	2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการ ฝึกซ้อมอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1
	3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วง เปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง นักเรียนมี ตารางการฝึกซ้อมอย่างไรในช่วง ปิดภาคเรียนบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
	4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการ ฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวม นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการ ฝึกซ้อม ในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม	+1	+1	+1	+1	+1
	5. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1

ตอนที่ 2 ตารางสรุปการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต

เนื้อหา	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
- การวางแผนในการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมี อะไรเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิด ความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม	+1	+1	+1	+1	+1
	2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อม ในช่วงเปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
	3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมอย่างไร ในช่วงปิดภาคเรียนบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
	4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการ ฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวม	+1	+1	+1	+1	+1
	5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการ ฝึกซ้อมในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม	+1	+1	+1	+1	+1
	6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุง ให้ดีขึ้นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1

ตอนที่ 2 ตารางสรุปการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับนักแสดงประกอบ

เนื้อหา	ข้อความ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				ค่า IOC
		1	2	3	รวม	
- การวางแผนในการ ดำเนินการฝึกซ้อม (PDCA)	1. นักเรียนมีคติพจน์ประจำวง หรือมี อะไรเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความ สามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และ อดทนในการฝึกซ้อม	+1	+1	+1	+1	+1
	2. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วง เปิดภาคเรียนอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
	3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมอย่าง ในช่วงปิดภาคเรียนไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1
	4. นักเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการ ฝึกซ้อมและวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง - ซ้อมเดี่ยว - ซ้อมกลุ่ม - ซ้อมรวม	+1	+1	+1	+1	+1
	5. นักเรียนมีอุปสรรคอะไรบ้างในการ ฝึกซ้อมในการฝึกซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวม	+1	+1	+1	+1	+1
	6. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
(แบบสัมภาษณ์)

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

.....
แบบสัมภาษณ์นี้ใช้กับสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา
จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้ สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)..... นามสกุล อายุ.....ปี

ตำแหน่งในปัจจุบัน

วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี สาขา

() ปริญญาโท สาขา

() ปริญญาเอก สาขา

() อื่นๆ

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนนี้จนถึงปัจจุบัน

() ต่ำกว่า 1 ปี () 1-2 ปี () 3-4 ปี () 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการฝึกซ้อม

1. ท่านมีวิธีการคัดเลือก และสรรหาบุคลากรที่มาทำหน้าที่ในการฝึกซ้อม นักดนตรี
นักแสดงประกอบในวงโยธวาทิตอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีวิธีการการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรร
งบประมาณในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตอย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. ในกรณีงบประมาณไม่เพียงพอ ท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณมาเพิ่มเติมอย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านมีวิธีการจัดหา และการจัดการวัสดุอุปกรณ์ การใช้งานในการฝึกซ้อม หรือในการแสดงอย่างไร

.....
.....
.....

5. ท่านมีนโยบายในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาวงโยธวาทิตอย่างไร

.....
.....
.....

6. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตไว้อย่างไร และมีโครงสร้างในการบริหารงานอย่างไร

.....
.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต
โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

.....
สำหรับครูผู้ควบคุมวง

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้ สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว)..... นามสกุล อายุ.....ปี

ตำแหน่งในปัจจุบัน

วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี สาขา..... () ปริญญาโท สาขา

() ปริญญาเอก สาขา..... () อื่นๆ

ประสบการณ์การสอนดนตรีและควบคุมวงโยชวาทิต ปี

งานที่รับผิดชอบอื่นๆ ในโรงเรียนที่นอกเหนือจากการสอนวงโยชวาทิต

.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการฝึกซ้อม

1. ท่านมีวิธีการคัดเลือก และสรรหาบุคลากรที่มาทำหน้าที่ในในการฝึกซ้อม นักดนตรี
นักแสดงประกอบในวงโยชวาทิตอย่างไร

.....
.....
.....

2. ท่านมีการจัดหางบประมาณ และวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ ตลอดจนการจัดสรร
งบประมาณในการบริหารจัดการวงโยชวาทิตอย่างไร

.....
.....
.....

3. ในกรณีที่ยังขาดงบประมาณไม่เพียงพอท่านมีวิธีการในการจัดหางบประมาณมาเพิ่มเติมอย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีกระบวนการในการจัดหา การใช้ และดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านได้มีการวางแผนในการดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิตอย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านมีวิธีการและขั้นตอนในการฝึกซ้อมนักเรียน ในแบบซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวงของกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ รวมทั้งนักแสดงประกอบ อย่างไร

.....

.....

.....

7. ในการฝึกซ้อมรวมวง ท่านได้มีการแบ่งเวลา และสัดส่วนของเนื้อหาอย่างไร

.....

.....

.....

8. ในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียนท่านได้มีการจัดการวางการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

9. ในปีการศึกษานี้ท่านมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านดนตรีที่โครงการ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

10. ท่านมีอุปสรรคอะไรบ้างในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

.....
.....

11. ท่านได้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร และได้นำมาแก้ไขปรับปรุง ให้ดีขึ้น
อย่างไร

.....
.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต
โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

.....
สำหรับครูผู้ฝึกสอน

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้ สัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ตำแหน่งในปัจจุบัน

วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี สาขา.....() ปริญญาโท สาขา.....

() ปริญญาเอก สาขา.....() อื่นๆ.....

ประสบการณ์การสอนดนตรีและควบคุมวงโยชวาทิต ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการฝึกซ้อม

1. ท่านได้มีการวางแผนในการจัดกระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตอย่างไร

.....
.....
.....

2. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อม เดี่ยว และซ้อมแบบกลุ่มของนักเรียน

.....
.....
.....

3. ท่านทำหน้าที่อะไรบ้างในการฝึกซ้อมรวมวงของนักเรียน

.....
.....
.....

4. ท่านมีอุปสรรคในการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

5. ท่านได้แก้ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
อย่างไร

.....
.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต
โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

.....
สำหรับนักเรียนหัวหน้าวงโยธวาทิต

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อผู้ให้ สัมภาษณ์นามสกุล..... อายุ.....ปี

กำลังศึกษาในระดับชั้น.....

ประสบการณ์ในการเล่นวงโยธวาทิตจนถึงปัจจุบัน

() ต่ำกว่า 1 ปี () 1-2 ปี () 3-4 ปี () 5 ปีขึ้นไป

เครื่องดนตรีที่นักเรียนถนัด

.....

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตตั้งแต่ระดับชั้น

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการฝึกซ้อม

1. นักเรียนมีคิพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม

.....

.....

.....

2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีวิธีการ และขั้นตอนในการฝึกซ้อมแบบซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวง ของ
กลุ่มเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ อย่างไร

.....
.....

5. ในการฝึกซ้อมรวมวง นักเรียนมีวิธีการเตรียมความพร้อมอย่างไร

.....
.....

6. นักเรียนมีอุปสรรคในการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง

.....
.....

7. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร

.....
.....

8. นักเรียนมีความคาดหวังอย่างไรต่อการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตในอนาคต

.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต
โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

.....
สำหรับนักเรียนหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อผู้ให้ สัมภาษณ์นามสกุล..... อายุ.....ปี

กำลังศึกษาในระดับชั้น.....

ประสบการณ์ในการเล่นวงโยชวาทิตจนถึงปัจจุบัน

() ต่ำกว่า 1 ปี () 1-2 ปี () 3-4 ปี () 5 ปีขึ้นไป

เครื่องดนตรีที่นักเรียนถนัด

.....

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิตตั้งแต่ระดับชั้น

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการฝึกซ้อม

1. นักเรียนมีคิพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม

.....

.....

.....

2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีวิธีการ และขั้นตอนในการฝึกซ้อมแบบซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวง ของ
กลุ่มเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ อย่างไร

.....
.....
.....

5. ในการฝึกซ้อมรวมวง นักเรียนมีวิธีการเตรียมความพร้อมอย่างไร

.....
.....
.....

6. นักเรียนมีอุปสรรคในการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

7. นักเรียน ได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร

.....
.....
.....

8. นักเรียนมีความคาดหวังอย่างไรต่อการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตในอนาคต

.....
.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยชวาทิต
โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

.....
สำหรับนักแสดงประกอบ

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อผู้ให้ สัมภาษณ์นามสกุล..... อายุ.....ปี

กำลังศึกษาในระดับชั้น

ประสบการณ์ในการเล่นวงโยชวาทิตจนถึงปัจจุบัน

() ต่ำกว่า 1 ปี () 1-2 ปี () 3-4 ปี () 5 ปีขึ้นไป

เครื่องดนตรีที่นักเรียนถนัด

.....

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิตตั้งแต่ระดับชั้น

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการฝึกซ้อม

1. นักเรียนมีคิพจน์ประจำวง หรือมีอะไรเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ที่ทำให้เกิดความสามัคคี มีความพยายาม ความขยัน และอดทนในการฝึกซ้อม

.....

.....

.....

2. นักเรียนได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน และปิดภาคเรียน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีวิธีการ และขั้นตอนในการฝึกซ้อมแบบซ้อมเดี่ยว ซ้อมกลุ่ม ซ้อมรวมวง ของ
กลุ่มเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ อย่างไร

.....
.....
.....

5. ในการฝึกซ้อมรวมวง นักเรียนมีวิธีการเตรียมความพร้อมอย่างไร

.....
.....
.....

6. นักเรียนมีอุปสรรคในการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

7. นักเรียนได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร

.....
.....
.....

8. ท่านมีความคาดหวังอย่างไรต่อการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตในอนาคต

.....
.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

2.3 การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังการฝึกซ้อม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)

ภาคผนวก จ
แบบตอบรับในใบเผยแพร่บทความวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๘๙/ ๑๑๓๗๙

มหาวิทยาลัยนครพนม
อาคารสารสนเทศเพื่อการบริหาร
๑๐๓ หมู่ ๓ ตำบลขามเฒ่า
อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
๕๘๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับบทความในประชุมวิชาการระดับชาติศรีโคตรบูรณศึกษา ครั้งที่ ๑ “แลสายน้ำโขงกับงานวัฒนธรรมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” (รหัส ARM09)

เรียน คุณกุสุมาสภ์ วารีไสย์

ตามที่ท่านได้ส่งผลงานทางวิชาการเรื่อง การศึกษากระบวนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียน สุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ภาคบรรยาย เพื่อนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติศรีโคตรบูรณศึกษา ครั้งที่ ๑ “แลสายน้ำโขงกับงานวัฒนธรรมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจัดประชุม ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้พิจารณา (✓) รับบทความของท่าน () ไม่รับพิจารณา เข้าร่วมนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติศรีโคตรบูรณศึกษา ครั้งที่ ๑ “แลสายน้ำโขงกับงานวัฒนธรรมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ในวันและเวลาที่กล่าวข้างต้น และขอความกรุณาท่านโปรดส่งการแก้ไขบทความตามรายการแก้ไขที่แนบมาพร้อมนี้กลับภายในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ หากท่านไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลาหรือไม่ได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จะมีผลกับการนำบทความของท่านตีพิมพ์ในเล่มรายการประชุมวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอให้ท่านติดตามข่าวสารการจัดประชุมวิชาการได้ที่ <http://www.facebook.com/โครงการจัดตั้งสถาบันศรีโคตรบูรณศึกษา-มหาวิทยาลัยนครพนม>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.จิรัตน์ พิริยะพลิน)

รองอธิการบดี รักษาการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ฉ
สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

บ.ร.ณ.บ.จ.บ.ร.
Bansomdejchaopraya Rajabhat University

This is to certify that

MISS KUSUMAS VAREESAI

Achieved BSRU- TEST of English Proficiency (BSRU – TEP) level

B1

Given on 17th July 2017

Linda Gainma

(Asst. Prof. Dr. Linda Gainma)

President

No. CEFR.14320259/2560

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	กุสุมาสภ์ วารีไสย์
วัน เดือน ปี เกิด	12 พฤษภาคม 2532
ประวัติการศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัฒนราษฎร์บำรุง ปีการศึกษา 2544 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกมลาไสย ปีการศึกษา 2547 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2550 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพายัพ สาขาศรีศิลป์ ปีการศึกษา 2554
ที่อยู่	177 ถนน กมลาพิทักษ์ หมู่ที่ 1 ตำบล กมลาไสย อำเภอ. กมลาไสย จังหวัด กาฬสินธุ์ 46130